

**HÜSAMEDDİN-İ ANKARAVİ CAMİİ VE TÜRBEİ
RESTORASYON ÖNERİSİ**

TUĞBA DOĞRU

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
MİMARLIK**

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**MAYIS 2012
ANKARA**

Tuğba DOĞRU tarafından hazırlanan “HÜSAMEDDİN-İ ANKARAVİ CAMİİ VE TÛRBESİ RESTORASYON ÖNERİSİ” adlı bu tezin Yüksek Lisans tezi olarak uygun olduğunu onaylar

Yrd.Doç. Dr. Nihal ÇETİNTÛRK

.....

Tez Danışmanı, Mimarlık Anabilim Dalı

Bu çalışma, jürimiz tarafından oy birliği / oy çokluğu ile Mimarlık Anabilim Dalında Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Gediz URAK

.....

Mimarlık Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Hakkı ACUN

.....

Sanat Tarihi Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi

Yrd.Doç. Dr. Nihal ÇETİNTÛRK

.....

Mimarlık Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi

Tarih:/...../.....

Bu tez ile G.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu Yüksek Lisans derecesini onamıştır.

Prof. Dr. Bilal TOKLU

.....

Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürü

TEZ BİLDİRİMİ

Tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada bana ait olmayan her türlü ifade ve bilginin kaynağına eksiksiz atıf yapıldığını bildiririm.

Tuğba DOĞRU

HÜSAMEDDİN-İ ANKARAVİ CAMİİ VE TÜRBEİ
RESTORASYON ÖNERİSİ
(Yüksek Lisans Tezi)

Tuğba DOĞRU

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Mayıs 2012

ÖZET

Bu çalışmanın konusu Ankara İli, Haymana İlçesi Altıpınar Köyü'nde bulunan Hüsameddin-i Ankaravi Camii ve Türbesi'dir. Bu çalışmanın amacı cami ve türbenin günümüzdeki durumunun incelenmesi, restorasyonu ve korunmasına yönelik önerilerin geliştirilmesidir. Çalışma kapsamında Ankara İli ve çevresinde bulunan cami ve türbelerin karşılaştırmalı çalışması ve tarih araştırması yapılmıştır. Hüsameddin-i Ankaravi Camii ve Türbesi'nin özgün durumu tespit edilmeye çalışılmıştır ve camiye uygun işlev önerisi getirilmiştir. Hüsameddin-i Ankaravi Camii ve Türbesi'ne yönelik rölöve, restitüsyon ve restorasyon projeleri elde edilmiştir. Böylece cami ve türbenin yok olmasını engelleyerek gelecek nesillere aktarılması yönünde bir çalışma sağlanmıştır.

Bilim Kodu	: 803.1.085
Anahtar Kelime	: Hüsameddin-i Ankaravi, Cami, Türbe, Haymana, Ankara, Restorasyon, Koruma
Sayfa Adedi	: 228
Tez Yöneticisi	: Yrd. Doç. Dr. Nihal ÇETİNTÜRK

**RESTORATION PROPOSAL OF
HÜSAMEDDİN-İ ANKARAVİ MOSQUE AND TOMB
(M.Sc. Thesis)**

Tuğba DOĞRU

**GAZİ UNIVERSITY
INSTITUTE OF SCIENCE AND TECHNOLOGY
May 2012**

ABSTRACT

This thesis examines Hüsameddin-i Ankaravi Mosque and Tomb. The purpose of thesis is to present an analysis of the mosque and the tomb, restoration and development of recommendations for the protection. The scope of work Ankara province in an around mosques and tomb in the comparative study was conducted and the date. Hüsameddin-i Ankaravi Mosque and Tomb were tried to determine the original state and the appropriate function has been proposed mosque. Hüsameddin-i Ankaravi Mosque and Tomb survey, restitution and restoration projects have been obtained. Thus, by preventing the destruction of the mosque and tomb in the direction of the transfer operation will be provided to future generations.

Science Code	: 803.1.085
Key Words	: Hüsameddin-i Ankaravi, Mosque, Tomb, Haymana, Ankara, Restoration, Protection
Page Number	: 228
Adviser	: Asist. Prof. Dr. Nihal ÇETİNTÜRK

TEŞEKKÜR

Çalışmalarım boyunca değerli yardım ve katkılarıyla beni yönlendiren Hocam Sn. Yrd. Doç. Dr. Nihal ÇETİNTÜRK'e, hocalarım Sn. Prof. Dr. Gediz Urak'a, Sn. Prof. Dr. Hakkı ACUN ile manevi destekleriyle beni hiçbir zaman yalnız bırakmayan aileme, eşim İbrahim Alper DOĞRU'ya ve neşe kaynağım biricik kızıma teşekkür ediyorum.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖZET	iv
ABSTRACT	v
TEŞEKKÜR	vi
İÇİNDEKİLER.....	vii
1. GİRİŞ	1
2. HÜSAMEDDİN-İ ANKARAVİ CAMİİ VE TÜRBEŞİ’NİN KONUMU VE YAKIN ÇEVRESİNİN GENEL ÖZELLİKLERİ İLE BÖLGENİN TARİHÇESİ 4	
2.1. Genel Olarak Çevresel Özellikler.....	4
2.1.1. Ankara ilinin konumu ve coğrafi özellikleri	4
2.1.2. Haymana ilçesinin konumu ve coğrafi özellikleri	5
2.1.3. Altıpınar Köyü'nün konumu, coğrafi ve genel özellikleri	7
2.2. Tarihçe.....	7
2.2.1. Ankara yöresinin tarihçesi	7
2.2.2. Haymana ilçesinin tarihçesi	9
3. HÜSAMEDDİN-İ ANKARAVİ CAMİ VE TÜRBEŞİ	12
3.1. Yapının Adı	12
3.1.1. Yapının konumu ve yakın çevre	12
3.1.2. Yapının tescil durumu.....	12
3.1.3. Yapının banisi ve tarihçesi.....	13
4. YAPININ MEVCUT DURUMUNUN TESPİTİ.....	16
4.1. Hüsameddin-i Ankaravi Camiinin Mevcut Durum Tespiti.....	16
4.1.1. Yöntem.....	16

Sayfa

4.1.2. Rölöve çizimleri.....	17
4.2. Hüsameddin-i Ankaravi Türbesinin Mevcut Durum Tespiti	24
4.2.1. Yöntem.....	24
4.2.2. Rölöve çizimleri.....	24
4.2.3. Yapının tanımsal analizi	24
5. KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMA	29
5.1. Hüsameddin-i Ankaravi Camii'ne İlişkin Karşılaştırmalı Çalışma	29
5.1.1. Yöntem.....	29
5.1.2. Malzeme ve yapım tekniği	29
5.1.3. Cephe durumu	30
5.1.4. Plan durumu	30
5.1.5. Tarihlendirme için genel değerlendirme	31
5.1.6. Hüsameddin-i Ankaravi Camii'nin karşılaştırmalı çalışma sonunda ..	31
5.2. Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi Karşılaştırmalı Çalışma	31
5.2.1. Yöntem.....	31
5.2.2. Malzeme ve yapım tekniği	32
5.2.4. Plan durumu	33
5.2.5. Tarihlendirme için genel değerlendirme	33
5.2.6. Hüsameddin-i Ankaravi Türbesinin karşılaştırmalı çalışma sonrasında değerlendirilmesi	33
6. RESTİTÜSYON	34
6.1. Hüsameddin-i Ankaravi Camii Restitüsyonu.....	34
6.1.1. Yöntem.....	34

Sayfa

6.2. Restitüsyon İçin Kaynak Kullanımı	34
6.3. Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi Restitüsyonu	37
6.3.1. Yöntem.....	37
6.3.2. Restitüsyon için kaynak kullanımı.....	37
6.3.3. Hüsameddin- i Ankaravi Türbesi restitüsyon değerlendirmesi	37
7. RESTORASYON.....	38
7.1. Hüsameddin-i Ankaravi Camii'nin Restorasyon Önerisi.....	38
7.1.1. Hüsameddin-i Ankaravi Camii'nin günümüzdeki durumunun	38
değerlendirilmesi	38
7.1.2. Restorasyon yaklaşımı	38
7.1.3. Hüsameddin-i Ankaravi Camii'nin işlevi.....	39
7.1.5. Restorasyon müdahaleleri	41
7.1.6. Restorasyon aşamaları	42
7.2. Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi'nin Restorasyon Önerisi	43
7.2.1.Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi' nin günümüzdeki durumunun	43
değerlendirmesi	43
7.2.2. Restorasyon yaklaşımı	43
7.2.3. Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi'nin işlevi	43
7.2.4. Restorasyon kaynakları	44
7.2.5. Restorasyon müdahaleleri	44
7.2.6. Restorasyon aşamaları	45
8. SONUÇ VE ÖNERİLER	46
KAYNAKLAR	48
EKLER.....	49

Sayfa

EK- 2 Üçüncü bölüme ait ekler.....	54
EK- 3 Dördüncü bölüme ait ekler	58
EK- 4 Beşinci bölüme ait ekler (karşılaştırmalı çalışma aşaması).....	130
ÖZGEÇMİŞ	228

1. GİRİŞ

Çalışmanın ilk bölümünü oluşturan bu tanıtıcı kısımda çalışmanın amacı, kapsam ve çalışmada izlenen yöntem sunulmaktadır

Amaç

Bu çalışmaya konu olan mimari eser Ankara Haymana Hüsameddin-i Ankaravi Camii ve Türbesi'dir. Caminin üst örtüsü çökmüş olup kullanılmamaktadır. Yapı büyük tahribata uğramış ve yapının bir çok elemanı zamana direnemeyerek yok olmaya yüz tutmuştur. Söz konusu cami ve türbe, Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 10.01.2003 gün ve 8359 no'lu kararı ile tescil edilmiştir (EK 1 Belge 1.1) [1].

Tarih boyunca çeşitli medeniyetlere ev sahipliği yapan Anadolu zengin bir kültür mirasına sahiptir. Her köşesinde farklı zamanlara ve farklı uluslara ait sayısız eseri barındırmaktadır. Yüzlerce yıl çeşitli medeniyetlere ev sahipliği yapan bu bölgede çok sayıda mimari miras bulunmaktadır. Tarihsel süreç içinde, Osmanlı hakimiyeti altındaki topraklarda çok sayıda askeri, dini, ticari, eğitim, yönetim, sosyal ve kültürel gibi değişik amaçlarla yapılar inşa edilmiştir. Söz konusu yapıların pek çoğu devletin ileri gelen görevlerinde yer alan kişilerin inşa ettirdikleri eserlerdir. Bunların arasından en yaygın olanı camilerdir.

Anadolu'da birçok tarihi yapının doğal afetlerin yanı sıra eğitim eksikliği, ekonomik yetersizlik, bakımsızlık, bilinçsizlik ve ilgisizlik gibi çok çeşitli nedenlerle tahrip olduğu veya tahrip edildiği ve yok olma sürecine girdiği bir gerçektir. Halkın, tarihi bir eserin neden yaşatılması gerektiğini özümseyememesinden ve restorasyon adı altında yapılan bilinçsiz müdahalelerden dolayı tarihi yapılarımız büyük tahribatlara uğramıştır.

Bu tahribatların doğal bozulmalardan daha çok, insan eliyle yapılan bilinçli tahribatlar veya bilinçsiz restorasyon uygulamaları sonucunda oluşmuş olduğu görülmektedir. Üstelik bu hatalı müdahalelerin birçoğu için artık geri dönüş söz konusu değildir.

Hüsameddin-i Ankaravi Camii ve Türbesi'nin, mimarlık ve sanat tarihimizin literatüründe fazlaca bilinmeyen ancak korunarak gelecek kuşaklara aktarılması gerekli olan bir yapı olması bu yapının tez konusu olarak seçilmesine neden olmuştur.

Eser, yapımından günümüze kadar geçen beş yüzyılı aşan süreçte, herhangi bir onarım geçirmemiştir. Bununla beraber, yapıyla ilgili bugüne kadar hazırlanmış herhangi bir restorasyon ya da bir onarım projesine ulaşamamıştır.

Bu çalışmada; kullanılmayan ve tarihi önemi ile değer taşıyan caminin, kullanıma önerilen restorasyon projesi ile kullanıma açılabilmesine yardımcı olacak öneriler sunulmaktadır. Çalışma kapsamında, Hüsameddin-i Ankaravi Camii ve Türbesi 'nin bugünkü durumu incelenmiş, fotoğraf, eskiz ve rölöve ölçüm ve çizimleriyle görsel olarak yapı belgelenmiş daha sonra da saha çalışması, kaynak taraması ve karşılaştırmalı çalışmalardan elde edilen bilgilerin yardımı ile tarihi yapının restitüsyonu hazırlanmıştır. Böylece ayrıntılı analiz ve restitüsyon kararları doğrultusunda restorasyon önerileri hazırlanmıştır.

Kapsam

Hüsameddin-i Ankaravi Cami ve Türbesi'nin mevcut durumunu inceleme, görsel ve grafiksel belgeleme, restitüsyon ve restorasyon projelerinin üretilmesinde aşağıda verilen kaynaklardan yararlanılmıştır.

Çalışmanın Yöntemi

Hüsameddin-i Ankaravi Cami ve Türbesi'nin tarihi, strüktürel ve mimari özellikleri incelenerek, yapının sorunlarının yanı sıra yenileme yoluyla gelecek nesillere sağlıklı bir şekilde hizmet sunabilme potansiyeli değerlendirilmiştir. Çalışmanın sonucunda yapının mevcut durumu ve özgün konumuyla uyumlu restorasyon kararları geliştirilmiş ve bu kriterler ışığında restorasyon önerisi oluşturulmuştur. Çalışma sırasıyla; birinci bölümde çalışmanın amacı, ikinci bölümde yapıların bulunduğu çevrenin coğrafi özellikleri ve tarihçesi, üçüncü bölümde yapıların konumu, banisi ve tarihçesi, dördüncü bölümde literatür çalışması, saha çalışması ve bu kaynaklardan elde edilen bilgilerin değerlendirilmesi ile rölöve ölçüm ve çizimleri, yazılı tanımlama, beşinci bölümde karşılaştırmalı çalışma, altıncı bölümde restitüsyon çalışmaları ve yedinci bölümde restorasyon önerisi sunulmuştur.

2. HÜSAMEDDİN-İ ANKARAVİ CAMİİ VE TÜRBEŞİ'NİN KONUMU VE YAKIN ÇEVRESİNİN GENEL ÖZELLİKLERİ İLE BÖLGENİN TARİHÇESİ

2.1. Genel Olarak Çevresel Özellikler

2.1.1. Ankara ilinin konumu ve coğrafi özellikleri

Ankara, Türkiye Cumhuriyeti'nin başkentidir. Ankara İlinin merkezi olan şehir, Türkiye'nin en kalabalık ikinci kentidir. Ankara kedisi, keçisi ve bu keçinin yünü, tavşanı, armudu, balı, çiğdemi ve Kalecik Karası denilen misket üzümü ile ünlüdür. Ortalama 890 m rakıma sahiptir. Ankara, başkent olmadan önce birkaç bin kişilik bir nüfusa sahipti; ancak başkent olduktan sonra önce İstanbul ve İzmir'den sonra en kalabalık üçüncü kent oldu, ardından İzmir'i geçerek İstanbul'dan sonra Türkiye'nin en kalabalık kenti oldu. Ankara bugün dünyanın en kalabalık 38. kentidir. Kent nüfusu bugün dört milyon civarında olmakla birlikte her geçen gün büyümektedir. Kent, ülkenin en çok göç alan kentlerindendir. İl nüfusu 4 466 756, merkez nüfusu 3 203 362 kişidir. 1990 yılında 2 583 963 olan nüfus 2000 yılında %21,48 artarak bu orana ulaşmıştır. Bu oran %15,78 olan İç Anadolu Bölgesi ve %18,28 olan Türkiye ortalamasından yüksektir. Kent nüfusunun %88'i kentlerde, geriye kalan %12'si köylerde yaşar. Ayrıca 11 608 868 kişilik İç Anadolu nüfusunun yaklaşık üçte biri Ankara'da yaşar. İl nüfusunun %80'i merkezde yaşar [3].

Genel olarak Karasal İklimin hüküm sürdüğü Ankara'da, kışlar soğuk ve kar yağışlı, yazlar ise sıcak ve kuraktır. Yağışlar en çok ilkbahar mevsimindedir. Karın yerde kalma süresi ortalama 62 gündür. Gece ile gündüz, yaz ile kış mevsimi arasında önemli sıcaklık farkları bulunur. En sıcak aylar Temmuz (ortalama 23,4 °C) ve Ağustos (ortalama 23,9 °C), en soğuk aylar ise Ocak (ortalama 0,6 °C) ve Şubat (ortalama 1 °C) olarak belirlenmiştir(EK-1 Çizelge 1.1) [2].

Ankara'nın 25 ilçesi vardır. Bunlar; Ankara'nın Altındağ, Çankaya, Etimesgut, Keçiören, Mamak, Sincan, Yenimahalle, Akyurt, Ayaş, Bala, Beypazarı, Çamlıdere, Çubuk, Elmadağ, Evren, Gölbaşı, Güdül, Haymana, Kalecik, Kazan, Kızılcahamam, Nallıhan, Polatlı, Pursaklar ve Şereflikoçhisar olmak üzere 25 ilçesi bulunmaktadır (EK-1 Harita 1.1) [3].

Topraklarının büyük bölümü İç Anadolu Bölgesinin Yukarı Sakarya bölümünde yer alır. Türkiye'nin coğrafi merkezine yakın olduğu için, hem konum hem de işlev itibarıyla Türkiye'nin kalbi benzetmesi yapılır [3].

Ankara, doğuda Kırıkkale, Kırşehir ve Aksaray, batıda Eskişehir, kuzeyde Çankırı, kuzeybatıda Bolu, güneyde Konya illeriyle komşudur. 25.706 km²'lik bir alana sahip, Türkiye Cumhuriyeti'nin başkenti olma şerefini kazanan bir Orta Anadolu ilidir. “Orta Anadolu Yaylası”nın kuzey bölümü üzerinde bulunan “Ankara yaylası” dağlık ve ormanlık, kuzey Anadolu ile engebesiz ve düz olan Konya Ovası arasında geniş bir alanı kapsar. Anadolu'nun en uzun nehirlerinden olan Kızılırmak il sınırlarını doğudan, Sakarya nehri ise batıdan çevirir [3].

Tarihi “Kral Yolu”nun içinden geçtiği bu coğrafya bir çok medeniyetlere ev sahipliği yapmış, günümüzde de bu medeniyetlerin kültür varlıklarını hala muhafaza etmektedir [3].

2.1.2. Haymana ilçesinin konumu ve coğrafi özellikleri

İlçe, Ankara'nın güneyinde yer alır. Haymana Ankara kent merkezine 74, Polatlı'ya 42, Gölbaşı'na 55 kilometre uzaklıktadır. İlçenin doğusunda Bala ve Gölbaşı, güneyinde Kulu ve Cihanbeyli, batısında Polatlı ve kuzeyinde Gölbaşı İlçeleri yer alır (EK-1 Harita 1.2) [3]

İlçe topraklarının 2/3'ünü Haymana Platosu oluşturur. Ormanlık alan yok denecek kadar azdır. İlçenin sınırlarında bulunan dağlardan Karacadağ'ın yüksekliği 1724 m, Mangaldağ 1436 m ve Çaldağı 1351 m'dir. 297.6 hektar alanda tarım yapılmaktadır.

İlçenin nüfusu 2007 adrese dayalı nüfus sayımına göre 39.310'dur. Bunun 9.464'ü ilçe merkezinde, 29.846'sı ise kasaba ve köylerde yaşamaktadır.

Haymana, ilçe merkezine bağlı 6 belde, 70 köy ve 5 mahalleden oluşmaktadır.

İlçenin ekonomisi tarım ve hayvancılığa dayanmaktadır. Bitkisel ve hayvansal üretim modern yöntemlerle yapılır. İlçenin verimli ve geniş topraklarında buğday, arpa, şeker pancarı ve baklagiller başta olmak üzere, çeşitli ürünler yetiştirilmektedir. Ayrıca yörede çok sayıda koyun yetiştirilir, özellikle merinos koyunu önde gelmektedir. İlçe topraklarında mangenez yatakları bulunmaktadır [4].

Haymana'ya bu ismin verilışı birçok söylentiye dayanmaktadır. Birincisi Kaşgarlı Mahmut'un ünlü eseri Divan-ı Lügatit Türk'e göre "haymana"nın kelime anlamı yeşillik, sululuk çayırlıktır. Diğer bazı aşiretler hayvanlarını otlatmak ve banyolarını almak için kaplıca çevresine siyah kıl çadırlarını kurarlarmış. Hayme kelimesi de çadırlı anlamına geldiğinden daha sonra bu kelimeye "ısneyn" edatı eklenerek Araplaştırılmış ve Haymanateyn yani iki Haymana denilmiştir. İki Haymana adını almasının sebebi ise bugünkü ilçenin yerinde eskiden Büyük ve Küçük Haymana adıyla anılan iki kaza olmasıdır. Bir diğeri ise Haymana'nın bir aşiret adı olduğu ve isminin buradan geldiği yönündedir [4].

Moğol İmparatoru Timur, Ankara Savaşında Yıldırım Beyazıt'ı yenmiş ve Haymana Ovasında İlerlemeye başlamıştır. Timur'un yanında kızı Mana da vardır. Ancak Mana burada kendini bilinmeyen bir nedenle öldürmüştür. Bu duruma çok üzülen Timur "Hey Mana" nerdesin diye acı ile bağırır ve bu kelimeler zamanla dönüşüme uğrayarak "Haymana" olarak değişime uğrayarak günümüze ulaştığı rivayet edilir [4].

Diğer söylentiye göre ise Malazgirt savaşından sonra Anadolu'ya yerleşen Türk boylarından Kayı aşireti Haymana dolaylarına yerleşmişlerdir. Başlarında Ertuğrul Bey vardır. Ertuğrul Bey'in eşi, Osman Bey'in annesi olan Hayme Ana burada vefat etmiştir ve buradaki şifa yeri olan kaplıcanın yerine defnedilmiştir. Çok sevilen Hayme Ana'nın adını sonsuz kılmak için aşiretleri bu bölgeye onun adını

vermişlerdir. Zamanla “Hayme Ana” adı değişime uğrayarak “Haymana” şeklinde söylenir olmuştur [4].

2.1.3. Altıpınar Köyü'nün konumu, coğrafi ve genel özellikleri

Kulu-Yenice yolu üzerinde, Karadere Çayı yatağında, eski adı “Yenicik” olan köyün ilçeye uzaklığı 46 km. olup, 1109 nüfusludur. Kutluhan Köyü yolu üzerinde Hüsameddin Ankaravi hazretlerinin camii ve türbesi vardır. İlköğretim Okulu bulunan köyde tarım ve hayvancılık yapılır (EK-1 Resim 1.1) [7].

2.2. Tarihçe

2.2.1. Ankara yöresinin tarihçesi

Ankara, İç Anadolu'nun kuzey-batısında, Sakarya Nehri'nin kollarından Ankara Çayı'nın geçtiği ova üzerindedir. Orta Anadolu'nun step mıntıkasının kenarında, fakat İç Karadeniz Bölgesinin dağlık yörelerinden uzak bir yerde bulunuşu ve korunmaya elverişli konumu nedeniyle, eskiden beri kervan yollarının uğrağı olmuştur. Ankara kentinin bir görüşe göre, Galatlar tarafından kurulduğu ve gemi çapası anlamına gelen adıyla bilindiği ileri sürülmektedir. Diğer bir görüşe göre ise Ankara'nın kurucusu Frigya Kralı Midas'tır. Daha sonraları kent Engürü olarak adlandırılmıştır. Kuruluş dönemi ve şekli ne olursa olsun kent ilk dönemlerden beri ticaret yollarının kesiştiği bir konuma sahip olmuştur. Hitit döneminde Ankara'nın bir askeri garnizon olarak kullanıldığı bilinmektedir. Büyük Hitit İmparatorluğu'nun tarihe karıştırmasından sonra kent ve yöresinde M.Ö.7. yüzyıla kadar Frigler egemen olmuştur. Frig devletinin yıkılışından sonra Lidyalılar M.Ö. 547 yılına kadar bölgeye hâkim olmuştur. Daha sonra Ankara Pers egemenliğine girmiştir. Yaklaşık 200 yıl süren Pers egemenliği döneminde Ankara'nın önemli bir konaklama yeri ve ticaret kenti durumuna geldiği belirtilmektedir [5].

Makedonya Kralı Büyük İskender M.Ö. 333 baharında Persleri yenerek Ankara'yı kendi imparatorluğuna katmıştır. Bu dönemde Anadolu'ya gelen savaşçı kavim Galatlar eski Ankara Kalesi'ni yapmışlardır. Daha sonra bölgede siyasal birliği kuran Romalılar M.Ö. 189 yılında Galatları yenerek Ankara'yı ele geçirmişlerdir. Roma döneminde Ankara ulaşım sistemini oluşturan önemli yollardan birinin üzerinde bulunmaktaydı. Kent Roma döneminde içişlerinde bağımsız ve demokratik yapıda yönetilmiştir. Bu dönemde halk tarafından "Demoj" ve "Bule" adı verilen iki ayrı gruptan oluşan bir belediye meclisi seçilirdi. Bu Meclisler bütün gereksinimlerini saptardı ve böylece kentin iç yönetiminde Kent Meclisi ve Halk Meclisi bütün kararları almak yetkisine sahip olurdu. Bu dönemde kentin alt yapısı tamamlanmış, kente 60 km. uzaklıktaki Elmadağ'dan taş borularla getirilen su mahallelere dağıtılmıştır [5].

M.S. 3. yüzyıl ortalarında Roma İmparatorluğu'nda ortaya çıkan sosyal ve ekonomik çöküntüye paralel olarak kent o günlere kadar koruduğu açık kent niteliğini yitirmiş ve çevresi surlarla çevrilmiştir. İmparatorluk başkenti İstanbul'a taşınınca, Bizans döneminde Ankara'dan geçen ve başkenti doğuya bağlayan yolların önemi daha da artmıştır. M.S. 10. yüzyıla kadar Ankara diğer Bizans kentleri gibi para ekonomisinin geliştiği, örgütlü bir ekonomik yapısı olan önemli bir merkez özelliği kazandırmıştır. Bu dönemde, kent planının temel öğeleri, kenti düşman saldırılarına karşı koruyan kalın surlar, pazaryeri işlevini gören agora ve kilisesidir. Ayrıca tahıl depoları, ambarlar ve hamamlar işlevlerini sürdüren diğer önemli öğelerdir (EK 1 Resim 1.2) [5].

Ankara'nın Selçukluların eline geçmesi, Malazgirt savaşından sonra 1073 yılına rastlar. Ankara gibi Bizans kentlerine Türklerin kitle halinde girmesi 11. yüzyılın son çeyreğinden sonra başlar. Türkler büyük bir hızla kırsal alana yerleştiler ve tarımsal üretime katıldılar. Daha sonra 12. ve 13. yüzyıllarda Selçuklu sultanlarının da çabasıyla transit ticaret bir gelişme gösterdi. Ankara, Osmanlı İmparatorluğu devrinde, başta İstanbul olmak üzere Bursa, İzmir, Manisa, Kayseri, Konya, Karaman gibi önemli ticaret merkezleri ile bağlantılıdır [5].

1304’de göreli bir özerkliğe sahip olan Ankara, I. Murat zamanında kesin olarak Osmanlı topraklarına bağlandı. 1402 yılında Timur orduları ile Osmanlı Sultanı Yıldırım Beyazıt arasındaki Ankara Meydan Savaşı zamanında Ankara ve çevresinin büyük ölçüde harap olmasına karşın Anadolu birliğini yeniden kuran II. Murat zamanında yeniden onarılmıştır. Bu dönemde su yollarına kadar bütün alt yapı tesisleri, hanlar, hamamlar ve diğer kamu binaları onarılmıştır [5].

Ankara 16–19. yüzyıllar arasında birçok yabancı gezginin de uğrak yeri olmuştur. Gezginler yazdıkları seyahatnamelerinde kentle ilgili çok doğru bilgiler vermiş, çizdikleri gravürlerle o döneme ilişkin görsel malzeme sağlamışlardır. 19. yüzyıl sonlarında Deutsche Bank ile Osmanlı Devleti arasında imzalanan bir demiryolunun yapılması konusunda anlaşmaya varılmış ve 1889’da başlayan yapım çalışmaları sonunda 1892’de ilk tren Ankara’ya gelmiştir [6].

Ankara’nın önemi Kurtuluş Savaşı ile birlikte artmıştır. Gazi Mustafa Kemal ve arkadaşları Ulusal Kurtuluş Savaşı’nı Ankara’dan yönetmişler ve ilk Ulusal Meclis yine Ankara’da toplanmıştır [6].

Ankara, Türkiye Cumhuriyeti’nin başkenti olduktan sonra hızlı bir gelişme göstermiş, bir yandan Prof. Hermann Jansen’in hazırladığı kent planı çerçevesinin de İmar hareketleri hızlanırken diğer yandan, kamu yönetiminin başlıca kurumları kentte örgütlenmeye başlamıştır [6].

2.2.2. Haymana ilçesinin tarihçesi

Ankara şehir merkezine uzaklığı 73 km., 2000 Yılı Genel Nüfus Sayımına göre nüfusu 54.087’dir. Ankara’nın güneyinde yer alan Haymana’nın doğusunda Balâ ilçesi, güneydoğu ve güneyinde Konya ili, batı ve kuzeybatısında Polatlı, kuzey ve Kuzeydoğusunda Gölbaşı ilçeleri bulunmaktadır. Yüzölçümü 2.976 km²’dir. Haymana’nın çeşitli bölgelerinde yapılan kazılarda ortaya çıkan kalıntı ve buluntular, yöre tarihinin çok eski yıllara kadar indiğini gösterir. Bu araştırmalar neticesinde Paleolitik, Kalkolitik ve Tunç devirlerinde yörenin bir yerleşme yeri olduğunu

gösterir. Çevre de bulunan “höyük”ler ve ören yerlerinin çok oluşu bunu gösterir. Tarihi “Kral Yolu” buradan geçer. “Gavur Kalesi”, Hititlerin Bu bölgede hakimiyetlerini gösterir. Hititlerden sonra Frigyalılar ve Galatlar yöreye yerleşirler. Ankara yöresi, Galatların en büyük merkezlerinden biri olmuş ve kaplıcalarından ötürü de burada uzun süre hüküm sürmüşlerdir. Romalılar, Haymana yöresini şifa merkezi olarak kabul etmişlerdir. Burada Bizanslılar döneminde de yerleşmeler devam eder. Bizans yerleşmeleri bulunan köylerden bazıları şunlardır; Culuk, Çalış, Cingirli, Durutlar, Emirler, Kadıköy, Sarıgöl, Türk höyüğü, Yeniköy, Karahoca, Kara Süleymanlı, Kızılkoyunlu, İkizce, Boyalık, Çayırılı, Çerkezhöyük, Karaağzılı, Güzelcekale, Oyaca’da günümüze ulaşan kalıntılar gelmektedir [7].

Anadolu Selçuklu dönemi ile ilgili kaynakların az oluşu, bu bölge hakkında bilgi dinmemizi kısıtlar. Yalnız kuzey bölgesinde “ahi” zaviyelerinin ve “tımar” köylerinin varlığı belgelerde zikredilir. Selçuklunun son zamanların da Ertuğrul Gazi ve aşireti, Karacadağ bölgesini “yazlık”, Kesikköprü civarını da “kışlak” olarak bir müddet kullanır. Osmanlı devletinin kuruluşundan sonra Ankara Sancağına bağlı “Yörük” kazası idari birimi kurulur ve kadılıkla idare edilir. 1517 yılında Mevlana Boyacızade “Yörük” (Haymateyn) kazasının seyyar kadılığını yapar. 1530 yılında yaklaşık 325 cemaat halinde ve 36.400 kişilik “Haymana taifeleri” ise bu bölgede hakim olurlar [7].

Hacı Bayram-ı Veli hazretlerinin kurduğu “Bayrami”liğin bir kolu olan “Melâmî” şeyhlerinden Hüsameddin-i Ankaravi hazretleri Haymana’da doğmuş ve kabri Kutluhan Köyü yolu üzerindedir. Kanuni Sultan Süleyman Döneminde yaşayan Hüsameddin-i Ankaravi, Ahmed Sarban’ın halifesi ve “melami kutbu”dur. Evliya Çelebi “Seyahatname”de: “Şeyh Hüsameddin, Ahmed Sarbani halifesidir. Ankara Kalesi’nde hapisken “Sabah bizi defnedin.” buyururlar. Sabahleyin hapishanede kesinlikle insan ve cinden kimse yok iken bir sarı hurma lifi kefenine sarılmış, yıkanmış ve kokulanmış olarak ölü bulunur. Bütün Ankara halkı hayretler içinde kalırlar. Hala Zaviyesi haziresinde gömülüdür” ifadesini kullanır. Hüsameddin Ankaravi hazretlerinin türbesi ve camii harap bir durumda olup, caminin içi define arayıcıları tarafından delik-deşik edilmiştir. “Yaban Hamamı” olarak bilinen kaplıca

yeri, 1880 yılında Haymana kazasının idari merkezi yeri olarak tespit edilir ve 1882 yılında Hükümet konağı yapılır, “Yaban hamamı” kasabası adını alır. 1882 yılına ait “Ankara Vilayeti Salnamesi”nde Haymana hakkında şu ifadeler bulunur. “28 odalı yeni bir hükümet konağı yapılmıştır. 8 odalı bir medrese ve bir cami vardır. Kazada “Mikalli“, “Modanlı” ve “Tokallı” aşireti vardır. Kaymakamı Mehmed Sadık Bey’dir. 1893 yılı Salnamesinde ise Haymana kazası Naibi Ali Rıza Efendi, Müftü Abdülkadir Efendi, Belediye Reisi Turan Efendi’dir. Kazayabağlı “Şeyhbezenli” nahiyesi ve 147 köyü vardır. 1907 yılı “Ankara Vilayeti Salnamesi”nde ise Haymana Kaymakamı Hamdi Bey, Naib Sadreddin Efendi, Müftü Ahmed Vehbi Efendi, Belediye Reis Vekili Andon Efendi’dir. Kaza merkezinin yeni teşekkül ettiğini ve dört yüz küsur haneden ibaret olduğunu, sokaklarının geniş ve muntazam, kasabanın ortasında geniş bir meydan ve şadırvan, ayrıca iki hamam bulunduğu zikredilir. Kaza merkezinde ve köylerin de 84 cami ve mescid, 5.054 hane, 150 Sıbyan Mektebi, 90 dükkan, 11 han, 2 kaplıca ve bir tekke bulunduğu, kaza merkezinde 596 müslüman ve 145 gayr-i müslim, köylerin ise tamamı Müslüman olup, 30.824 nüfuslu olduğu kaydedilir. İstiklal Savaşı sırasında, özellikle Sakarya Muharebelerinde Haymana’nın “Türbe Tepe”, “Mangal Dağı”, “Mantar Dağı”, “Çal Dağı” ve “Hisar Dağı” civarında kanlı çarpışmalar olur. Binlerce Mehmetçik bu bölgelerde şehit olur. Kısacası Haymanalılar canları ve mallarını feda ederek Yunan ordularının Ankara’ya gelmesini önler. Haymana Kaplıcaları ile de dünyaca ünlü bir ilçedir. Anadolu’daki şifalı kaynakları ilk kullanan kavmin Hititler olduğu sanılmaktadır. Tarihi Kral Yolu güzergahında bulunan Haymana kaplıcalarının, daha bir çok kavim tarafından kullanıldığı sanılmaktadır. Galatların bu bölgeye Galatia Salutaris yani sıcak su kaynağı adının vermesi rastlantı değildir. Hititler ve Galatlardan sonra Romalılarda bu kaplıcaı geliştirmiştir. Selçuklular ve Osmanlılar döneminde kaplıcalar önemini korumuştur. Günümüz de ise ülkemizdeki önemli termal kaplıcalar arasına girmeyi başarmıştır. İlçenin ekonomisi tarım ve hayvancılığa dayanmaktadır. İlçenin verimli ve geniş topraklarında buğday, arpa, şekerpancarı ve baklagiller başta olmak üzere, çeşitli ürünler yetiştirilmektedir. Ayrıca yörede çok sayıda koyun yetiştirilir, özellikle “merinos” koyunu önde gelmektedir [7].

3. HÜSAMEDDİN-İ ANKARAVİ CAMİ VE TÜRBEŚİ

3.1. Yapının Adı

Hüsameddin-i Ankaravi Camiinin adı Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün bazı kayıtlarında Kutluhan Köyü Camii olarak da geçmektedir [1].

3.1.1. Yapının konumu ve yakın çevre

Hüsameddin-i Ankaravi Camii Ankara İli, Haymana İlçesi, Altıpınar Köyü, 1087 parselinde kayıtlıdır. Cami'ye Altıpınar ve Kutluhan köyleri arasındaki ulaşımı sağlayan tali yoldan yıkılmış ancak izleri bulunan son cemaat mahali geçilerek caminin kuzey cephesinden girilir (EK-2 Harita 2.1) [9], (EK-2 Resim 2.1) [9].

Caminin güneyinde kalan araziler SİT alanı durumundadır. Bu alanda Kuzey- Güney 154m, Doğu-Batı 113m genişliğinde, 8.5m yüksekliğinde Camihöyük adını taşıyan bir tümülüs bulunmaktadır. Prof. Dr. Masao Mori başkanlığında yapılan 1992 yılı, Ankara, Çorum, Yozgat İlleri yüzey araştırması sonucunda bu arazilerde M.Ö. 2000'e ait seramik çok yoğun olup, Eski Tunç Çağı ve M.Ö.1000 seramiğine rastlanmıştır (EK-2. Resim 2.2) [8].

Yapının batı cephesinde türbe bulunmaktadır. Güneydoğu kısmında ise bir adet mezar vardır. Yapının diğer cephelerinde herhangi bir yapı vs. yoktur (EK-3 Şekil 3.1). Caminin iki köyün ortasında olması bu caminin “cuma camii” ya da “divan camii” olduğunu göstermektedir.

3.1.2. Yapının tescil durumu

Hüsameddin-i Ankaravi Camii 10.01.2003 tarih ve 8359 sayılı karar ile Kültür ve Turizm Bakanlığı Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu tarafından tescil edilmiştir (EK-1. Belge 1.1).

3.1.3. Yapının banisi ve tarihçesi

Caminin banisinin tarihi kayıtlara göre ve isminden dolayı Hüsameddin-i Ankaravi olduğu düşünülmektedir.

Hüsameddin-i Ankaravi'nin şeyhi olduğu Melamilik Tarikatı Hacı Bayram-ı Veli hazretlerinin kurduğu “Bayrami”liğin bir koludur. İbadetini gizleyip, günahlarını açığa vuran her türlü kuşamlarında işaret maksadıyla hırka, taç gibi özel bir kıyafet kullanmayan hatalarının ve günahlarının açığa çıkmasıyla insanların kınamasından hoşlanan ayrıca kınana kınana nefesine ezeceğine ve sonuçta onu doğru yola getireceğine “melameti” veya “Melami” denir. Melamiler dünyaya ilgi göstermediklerinden maddiyat ve ünvana rağbet etmezler, devamlı kendilerini kötülerler. Çünkü iyi ve güzel olan sadece Allah’tır. Yine onlara göre kendilerini yücelten her ünvanı ayaklar altına almak temel prensiptir [11].

Melami tarikatına giren her mürit şariat ve tarikat esaslarına aykırı davranış içine girerse, tarikatın ileri gelenleri ve mensupları kendisini ikaz ederek terk ederler. Bu kişinin Melami sohbet ve toplantılarına girmesi yasaklanır. Eğer yaptığı davranıştan pişman olur ve tövbe istiğfar ederse yaptığı hatadan dolayı kendisine verilen cezayı yerine getirdikten sonra Melami mensupları tarafından tekrar tarikata kabul edilir. Bu tarikatın mensupları toplanıp bir araya gelmeden önce beyinlerinde ve gönüllerinde oluşan dünyaya ait boş ve gereksiz düşünceleri çıkarıp atarak, kafalarını ve gönüllerini iyice arıtır, böylece kendilerini zikre hazır hale getirerek tam konsantre olurlar. Sohbeteye hazır bulunan her mürit oradakilerle el sıkışır ve muhabbet gösterir, alçak gönüllü davranarak herkese insanca yaklaşır. Bundan dolayı da Hakk’ın yüce keremi ile lütfunun ve muhabbetinin gönlünde doğmasını tüm samimiyeti ile arzular. Mürit bunları yaparken dünya kelimini dilinden ve fikrinden çıkartıp bütün benliğiyle Allahu Teala’ya zikreder. Zikrin bitiminden sonra topluca dua edilir. Burada dünya işlerine ait boş sözler konuşulmaz. Melamiler Melamilikle ilgisi olmayanların yanında zikretmekten özenle kaçınırlar. Tarikatın dışında olanlar bu toplantılara alınmaz. O günkü zikir toplantısı bitince yine herkes kendi işinin başına döner [10], [11].

Bayramiyye Melamiliği'nin çiftçi kesiminden oluşan Anadolu koluna mensup olan Hüsameddin-i Ankaravi doğduğu ve yaşamakta olduğu Ankara'ya bağlı Haymana'daki Kutluhan köyünde cuma ve bayram namazları için bir cami yaptırmak istemiş ve bütün müritlerini çağırarak köy halkıyla birlikte camiyi tamamlamıştır. Birtakım askerler de bu davete katılarak inşatta gönüllü olarak çalışmaya başlamışlardır. Şeyh Hüsameddin yaptırmış olduğu bu camide her cuma namazından sonra zikir toplantıları düzenleyerek coşkulu konuşmalar yapmıştır. Zamanla etrafında çoğalan mürit halkasından korkanlar şeyhi mehdilik iddasıyla ayaklanma teşebbüsünde bulunacak diyerek İstanbul'a şikayet ettiler. Hüsameddin-i Ankaravi çok cezbe sahibi biri olması sebebi ve harekete geçeceği şüphesiyle teftiş emri verilerek şer'i kurallara uygun bir biçimde yargılanmak üzere Ankara kalesine hapsedilmiş 1557 yılında idam edilmiştir. [10], [11].

Bu bilgiler ışığında caminin 16. yüzyıl ortalarında yapıldığını kabul etmek gerekmektedir. Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivinde 1076 no'lu defter 111. sayfa 2. satırında “Ankara’da Haymâna-i Sağır’de Kutluhân’da Şeyh Hüseyin Câmi’inde mütevellî Muslî’ye tecdîd. Gurre-i Ramazan sene 1119.” cümlesi bulunmaktadır [1].

Günümüz Türkçesiyle “Ankara’da Küçük Haymana’da Kutluhan’da Şeyh Hüseyin Camiinde yönetici Musli’ye [görev] yenilemesi. 1119 senesi Ramazan’ın başı.” Anlamına gelmektedir [1].

Camiye ait bu vakıf kaydı, caminin Hicri takvimle 1119, Miladi takvim ile 1707 yılında kullanıldığını göstermektedir. Daha sonra caminin ne zaman terk edildiği bilinmemektedir (EK-2 Belge 2.1) [1].

Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi Bursa Şeriyye Sicilleri 3474 no’lu kaydın 22 ve 29 satırları arasında “Ankara Kazasına tabi Kutluhan Nam Kariyede Şeyh Hüsam Efendi bir camii şerif ve bir tekke ve bir mektaphane bina edip halise hatille bir bap asiyap (değirmen) vakfedip ve bazı ihtiyacı dahil bir miktar akçe vakfedip ve Asıtane’de (İstanbul) sabıkan (eskiden) kağıt emini olup vefat eden merhem Mahmut Dahi, Yahudi mahallesinde fevkani ve tahtani (altlı üstlü bir ev) menzili vakf ve şira edip tevliyetine ber ve ahi hasbi mütevellî olup mutasarrıf olan Darende-i ferman

vacibül izan Mustafa nam kimesne berat-ı cedit talepetmenin yerinde ise sadaka edip bu beratı izzet amali verdim ve buyurdum ki varıp kemakane hasbeten lillehi hütela mütevellî olup hizmeti nazimesin muettihi kıldıktan sonra vakfın ruhu ve devamı devletü için duayı müdavemet edesin. Şöyle bilip alameti şerife itimat kılasın tahriren fi evaili şehri şevval el- mükerrerrem sene selase aşera ve elf (1013 Hicri-Miladi 1604/1605) Bi makam-ı Konstantiniye”.

Bu vakıf kaydından Şeyh Hüsam Efendi’nin yani Hüsameddin-i Ankaravi’nin caminin yanında mektephane, tekke ve değirmen yapıldığı ayrıca caminin 16. yüzyılda yapıldığı anlaşılmaktadır. (EK-2 Belge 2.2) [1].

4. YAPININ MEVCUT DURUMUNUN TESPİTİ

4.1. Hüsameddin-i Ankaravi Camiinin Mevcut Durum Tespiti

4.1.1. Yöntem

Hüsameddin-i Ankaravi Camii'ne ilk olarak 23.04.2010 tarihinde yerinde inceleme yapmak üzere gidilmiş olup yapının etrafı, giriş kısmı, harim bölümü, beden duvarları ve mihrabı detaylı olarak incelenmiştir. 06 - 07.11.2010 tarihlerinde yapının belgeleme amaçlı rölöve ölçümleri yapılmıştır. 1/50 ölçekte rölöve çizimleri için gerekli olan ölçümler dört kişilik bir ekibin yardımıyla klasik yöntemle yapılmıştır. Ayrıca fotoğraf makinesi ile yapının bütün duvar, döşeme, kapı pencere ve mimari detayları çekilmiş fotoğraf çekim yerleri ve numaraları krokiler üzerine işlenmiştir.

Ölçüm için lazer metre çekül, 5 ve 20 metrelik iki adet çelik şerit metre, ip, jalon ve su terazisi kullanılmıştır. Su terazisi ve lazer metre kullanılarak yapının iç ve dış tüm cephelerini çevreleyen +0,00 kotu belirlenmiştir. Cami içerisindeki yoğun toprak dolgusundan dolayı yapının giriş bölümünden 2.00 metre yukarısına lazer metre ve su terazisi yardımı ile +0.00 kotu verilmiş, belirlenen bu kot caminin bütün duvarlarına taşınmıştır. Rölöve çalışması sırasında plan, kesit ve cephe çizimleri hazırlanırken bu çizgi referans alınmıştır.

Plan çizimi için, +-0,00 hattı üzerinden, saat ibresi yönünde sürekli okuma yapılarak çelik şerit metre yardımıyla yatay ölçüler alınmıştır. Ayrıca mekân içinde çeşitli referans noktaları (duvarların başlangıç ve bitiş noktaları gibi) belirlenerek ve bu noktalardan çapraz ölçüler alınarak plana işlenmiştir.

Kesitlerde eş yükselti çizgilerinden şerit metre, ip, jalon ve çekül yardımıyla yatay ve düşey ölçüler alınarak ölçümler tamamlanmıştır. İç mekan yükseklikleri, kapı, pencere yükseklikleri çekilen ip hizalarında yatay düşey ölçüler alınarak tespit

edilmiş ve krokilere işlenmiştir. Buna göre ± 0.00 kotunun altındakiler (-) değerle, üstündekiler ise (+) değerle gösterilmiştir.

Kapı, pencere gibi mimari yapı elemanları detaylı bir şekilde ölçülerek çizimleri yapılmıştır.

Cepheler, beden duvarları yükseklikleri, kapı, pencere, rölöve ölçümleri çekilen ip hizalarında yatay düşey ölçüler alınarak tespit edilmiş ve krokilere işlenmiştir. Buna göre kesitlerde olduğu gibi ± 0.00 kotunun altındakiler (-) değerle, üstündekiler ise (+) değerle gösterilmiştir.

Ölçüm işlemi ile birlikte, yapıda oluşmuş bozulmalar, önemli detayların yerlerine ilişkin notlar alınmış ve lejant hazırlanmıştır.

Yapının rölöve çizimlerinin hazırlanması için mimari çizim programı olan Autocad 2008 kullanılmıştır.

Panasonic marka ve SDR-S10 model dijital fotoğraf makinesi yardımıyla tarihi yapıya ilişkin detaylar yaklaşık 400 adet fotoğraf karesi ile görsel olarak belgelenmiştir. Fotoğrafların numaraları ve bakış noktaları çıkarılan eskizler üzerinde işaretlenmiştir.

4.1.2. Rölöve çizimleri

AutoCad 2008 programı kullanılarak elde edilen rölöve çizimleri vaziyet planı, planlar, kesitler, cepheler ve detaylardan oluşmaktadır (EK-3 Sekil 3.1-3.9).

4.1.3. Yapının tanımsal analizi

Hüsameddin-i Ankaravi Camii'nin tanımsal analizi; genel tanımlama analizi, dış tanımlama analizi, iç tanımlama analizi, malzeme bozulmaları ve değişim analizi olmak üzere 4 grupta değerlendirilmiştir.

Genel tanımlama analizi bölümünde yapının konumu, yol ve çevre ile ilişkisi, yapım tekniği, kullanılan malzemeler, yapısal durum, malzeme bozulmaları konularına değinilmiştir.

Dış tanımlama analizi bölümünde yapının dış özellikleri ele alınmıştır. Dış tanımlama analizi olarak yapının kuzey, doğu, güney ve batı cepheleri değerlendirilmiş ve tablolar halinde analizleri yapılmıştır (EK-3 Çizelge 3.1-3.11).

İç tanımlama analizi bölümünde ise yapının iç mekân özellikleri ele alınmıştır. İç tanımlama analizinde yapının planları, boyutları, malzemeleri ve yapısal durumları incelenmiştir. İç tanımlama analiz çalışmaları sırasında duvarların her birine saat ibresi yönünde poz numaraları verilmiş ve tablolara işlenmiştir. Camii içinde yer alan duvarlar üzerindeki kapı, pencere, gibi yapı elemanlarının da boyutları, yapım malzemesi, yapısal durumu ve duvarların uzunluk, kalınlık ve yükseklikleri tablolara işlenmiştir (EK-3 Çizelge 3.12-3.13).

Genel tanımlama analizi

Konum

Hüsameddin-i Ankaravi Camii Ankara İli, Haymana İlçesi, Kutluhan ve Altıpınar köyleri arasında düzlükte tarlalar arasındaki arkeolojik bir alanda, günümüzde yerleşim yeri dışında yer alır (EK-2 Resim 2.1). Cami ve Türbe tapunun Altıpınar Köyü sınırları içinde 1087 parsel üzerindedir. Caminin oturma alanı 262.58 m'dir (EK-2 Harita 2.1).

Yapı

Dikdörtgen bir plana sahip olan camiinin ölçüleri 15.65 m x 16.99 m olup 262.89 m² oturum alanına sahiptir. Yapım tekniği düzgün kesme taş + moloz taş yığmadır. Yapının çatısı tamamen çökmüş durumda olup herhangi bir kalıntı bulunmamaktadır. Bugün, caminin minaresi yoktur. Önceki yıllarda da olduğuna dair herhangi bir ize rastlanmamıştır.

Dış tanımlama analizi

Bu bölümde yapının kuzey, doğu, güney ve batı cepheleri değerlendirilmiş ve cephe elemanlarının boyutları, malzemeleri incelenmiştir.

Kuzey cephesi

Camiye giriş kuzey cephesinden sağlanmaktadır. Kuzey cephesinin en uç noktasından alınan ölçüye göre yüksekliği 4.91 m'dir. Uzunluğu ise 15.56 m'dir. Cephede simetrik bir düzen bulunmaktadır. Kesme taş ile inşa edilmiştir. Bu cephede P1-1, P1-2 pencereleri ve K1 kapısı bulunmaktadır. Pencerelerin kasa kanat doğrama gibi herhangi bir elemanı bulunmamakta, sadece pencere açıklıkları bulunmaktadır. Kapıda da pencerelerde olduğu gibi herhangi bir doğrama bulunmamaktadır. Kapının hemen üzerinde kitabe yeri olup kitabesi yerinde değildir.

Doğu cephesi

Doğu cephesinin en uç noktasından alınan ölçüye göre yüksekliği 5.44 m, uzunluğu ise 16.97 m'dir. Cephe simetriktir. Kesme taş olarak inşa edilmiştir. Cephede P2-1 ve P2-2 penceri ve P2 pencerelerinin üzerlerinde P3-1 ve P3-2 pencereleri bulunmaktadır. Bu pencereler de kuzey cephesi pencerelerindeki gibi herhangi bir doğrama bulunmamaktadır. Sadece açıklıkları mevcuttur. P3 pencerelerinin üst kısmı yıkılmıştır.

Güney cephesi

Güney cephenin en uç noktasından alınan yüksekliğe göre 5.45 m, uzunluğu ise 15.65 m'dir. Kesme taş olarak inşa edilmiştir. Cephede P2-3 ve P2-4 penceri ve P2 pencerelerinin üzerlerinde P4-1 ve P4-2 pencereleri bulunmaktadır. Bu pencerelerde de diğer cephelerdeki pencerelerde olduğu gibi herhangi bir doğrama bulunmamaktadır. Sadece açıklıkları mevcuttur. P4 pencerelerinin üst kısmı yıkılmıştır. Ancak pencere izleri mevcuttur.

Batı cephesi

Batı cephesinin en uç noktasından alınan yüksekliğe göre 5.58 m, uzunluğu ise 16.99 m'dir. Kesme taş olarak inşa edilmiştir. Cephede P1-3 ve P1-4 penceri ve P1 pencerelerinin üzerlerinde P3-3 ve P3-4 pencereleri bulunmaktadır. Bu pencerelerde de diğer cephelerdeki pencerelerde olduğu gibi herhangi bir doğrama bulunmamaktadır. Sadece açıklıkları mevcuttur. P3 pencerelerinin üst kısmı yıkılmıştır. Ancak pencere izleri mevcuttur.

Cephe elemanları

Yapının cephe elemanları pencereler ve kapı başlıkları altında incelenmiştir.

Pencereler

Hüsameddin-i Ankaravi Camiinin pencereleri birbirleriyle benzerlik göstermektedirler. Camide -1.96 kotunda 8 adet, +2.43 kounda 6 adet olmak üzere toplamda 14 adet pencere bulunmaktadır. Bütün pencereler sivri kemerli ve taş sövelidir.

-1.96 kotu kat pencereleri P1-1, P1-2, P2-1, P2-2, P2-3, P2-4, P1-3, P1-4'dür. Toplam 8 adet pencere bulunmaktadır. Boyuları birbirinden farklı olup aynı biçime sahiptirler.

+2.43 kotu pencereleri P3-1, P3-2, P3-3, P3-4, P4-1, P4-2'dir. Toplam 6 adet pencere bulunmaktadır. P1-1 penceresi 1.37 x 2.69 m, P2-2 penceresi 1.35 x 2.69 m, P1-3 penceresi 1.36 x 2.69 m, P1-4 pencersi 1.37 x 2.69 m, P2-1 penceresi 1.29 x 2.53 m, P2-2 penceresi 1.30 x 2.53 m, P2-3 penceresi 1.295 x 2.53 m, P2-4 penceresi 1.295 ölçülerinde olup bütün pencereler sivri kemerli ve taş sövelidir.

P3-1 penceresi 0.935 x 1.84 m, P3-2 penceresi 0.935 x 1.84 m, P3-3 pencersi 93.5 x 1.84 m, P3-4 penceresi 0.935 x 1.84 m, P4-1 penceresi 1.00 x 1.84 m, P4-2 penceresi 1.00 x 1.84 m ölçülerinde olup bütün pencereler sivri kemerli ve taş sövelidir.

Kapı

Hüsameddin-i Ankaravi Camiine giriş kuzey cephesinden tek bir kapıdan sağlanmaktadır. K1 kapısı mermer söveli ve basık kemerli, içten ise kapı üstündeki taşlar profilli yukarı doğru daralarak yükselmektedir. 1.38 x 2.43 m ölçülerindedir (EK-3 Resim 3.4, 3.17).

Yapı dış tanımsal analiz çizelgeleri

Yapı dış tanımsal analizi, çizelgeler yardımıyla anlatılmıştır. Dış analiz çizelgeleri cepheler göz önünde bulundurularak sınıflandırılmıştır. Cephelerde yer alan elemanlara ayrı ayrı poz numarası verilmiş, bu elemanların ölçüleri, taşıyıcı malzemeleri, dolgu malzemeleri ve yüzey özellikleri incelenmiştir (EK-3 Çizelge 3.1-3.11).

İç tanımlama analizi

Hüsameddin-i Ankaravi Camii'nin iç tanımlamasında plan özellikleri değerlendirilmiş ve plan elemanlarının boyutları ve malzemesi ele alınmış ve duvar, döşeme, mihrap gibi yapı bileşenleri incelenmiştir.(EK-3 Çizelge 3.12-3.13).

Caminin oturum alanı olup 262.89 m²'dir. Dikdörtgen planlıdır. Duvarlar içerinden de düzgün kesme taştır. Duvarlarda sıva yoktur. Eşik kısmında döşeme taştır. Ancak harim kısmındaki döşeme malzemesi toprak dolgu nedeniyle tespit edilememiştir. Mihrap nişinin alt bölümü yarım silindirik, kavsarası 5 kademedan oluşmakta, her kademe yonu taşlarının yarım daire şeklini almasıyla oluşmuştur. Mihrap üzerine herhangi bir işleme yapılmadan düz bırakılmıştır.

Yapının yapım tekniği ve yapısal elemanları

Yapım tekniği

Hüsameddin-i Ankaravi Camii yığma tekniğinde inşa edilmiştir. Moloz taş yığma duvarları içte ve dışta düzgün kesme taş ile kaplanmıştır. Cami içinde bulunan sütun altlıklarından yapıda ahşap sütunlar, kuzey ve güney duvarındaki üzengi izlerinden ise ahşap kirişler olduğu anlaşılmaktadır.

Yapısal durum, değişim ve bozulma analizleri

Yapısal durum

Yapı çok uzun yıllardır kullanılmadığı için oldukça harap durumdadır. Daha önceki yıllarda bir onarım geçirip geçirmediği hakkında bir bilgi bulunmamaktadır. Pencere ve kapılarda sadece açıklık mevcut olup doğrama bulunmamaktadır. Yapının beden duvarları üst pencerelere kadar yıkılmıştır. Bazı üst pencerelerin kemer birleşim noktaları da yok olmuştur. Yapının üst örtüsü tamamen çökmüş olup, üstü açık durumdadır. Cami zemini üst örtünün çökmesi sonucunda toprakla dolmuştur.

Yapıdaki değişim ve bozulma analizleri

Yapıda meydana gelen değişim ve bozulmalarda iki temel faktör ön plana çıkmakta olup bunlar insan ve doğanın etkisidir. Bu nedenle bozulma nedenleri insan ve

doğadan kaynaklanan bozulmalar olarak iki grupta incelenmiştir. Bu bozulma nedenleri birbirleriyle bağlantılı olabilmekte ve bir arada görülebilmektedir.

Yapıda meydana gelen değişim ve bozulmalar rölöve çizimleri üzerinde değişik renk ve çizimlerle anlatılmıştır (EK 3 Şekil 3.10-3.18).

İnsan etkisi ile olan bozulmalar

Bu yapıda insanların neden olduğu hem içeride hem de dışarıda beden duvarlarında yoğun olarak hem çeşitli boyalarla hem kazımak yoluyla yazılan yazılar bulunmaktadır. Bu yazılar taşlara zarar verirken diğer taraftan da görsel çirkinliğe yol açmaktadır. Yapı içinde insanların define bulma amacıyla yaptıkları kazılar izlerin yok olmasına neden olmuş ve olmaktadır. Ayrıca yapıya insan etkisiyle verilen en büyük zarar, uzun yıllar herhangi bir onarım yapmayarak harap olmasına neden olmak olmuştur.

Doğa etkisi ile oluşan bozulmalar

Yağmur suları, kar, nemlenme gibi etkilerle yapı elemanları ve malzemelerde oluşan bozulmalardır. Bu konu, zeminden gelen nem nedeniyle meydana gelen bozulmalar, taş malzemede kayıplar ve yok olan elemanlar başlıkları altında incelenmiştir.

Zeminden gelen nem nedeniyle meydana gelen bozulmalar

Yapıda yağmur suyunun cepheye gelmesini engelleyecek herhangi bir yapı elemanının bulunmaması nedeniyle yapı zeminden su almaktadır.

Taş malzemede kayıplar

Yapının bütün beden duvarlarında üst pencerelere kadar taş kayıpları görülmektedir. Ayrıca duvarların üst kısımlarında, 2-3 sıra taşlarda yüzeysel kayıp ve rüzgarın neden olduğu aşınmalar bulunmaktadır.

Ayrıca kuzey cephesi önünden yol geçmesi nedeniyle yoğun bir kirlenme ve kararmaya maruz kalmıştır. Bütün cepherde yer yer yosun ve bitki oluşumu görülmektedir.

Yok olan elemanlar

Yapının çatısı tamamen yok olmuştur. Zemin toprakla dolu olduğu için döşeme bulunmamaktadır. Yapı içinde kuzeybatı köşesinde kiriş izlerinden daha önce var olduğu anlaşılan mahfel katı da yok olmuştur. Yapının bütün pencerelerinin ve kapısının doğramaları yok olmuştur.

4.2. Hüsameddin-i Ankaravi Türbesinin Mevcut Durum Tespiti

4.2.1. Yöntem

Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi'nin mevcut durum tespiti için uygulanan yöntem Hüsameddin-i Ankaravi Camii'nde uygulanan yöntemle aynıdır.

4.2.2. Rölöve çizimleri

Yapının bugünkü durumunu gösteren rölöve çizimleri AutoCad 2008 programı kullanılarak elde edilmiştir. Yapılan çizimler vaziyet planı, planlar kesitler, cepheler ve detaylardan oluşmaktadır (EK-3 Şekil 3.1-3.9).

4.2.3. Yapının tanımsal analizi

Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi'nin tanımsal analizi Hüsameddin-i Ankaravi Camii'nde olduğu gibi; genel tanımlama analizi, dış tanımlama analizi, iç tanımlama analizi, malzeme bozulmaları ve değişim analizi olmak üzere 4 grupta değerlendirilmiştir.

Genel tanımlama analizi

Konum

Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi Ankara İli, Haymana İlçesi, Kutluhan ve Altıpınar köyleri arasında düzlükte tarlalar arasında ki arkeolojik bir alanda, günümüzde yerleşim yeri dışında yer alır (EK-2 Resim 2.1). Türbe Tapunun Altıpınar Köyü sınırları içinde 1087 parsel üzerinde yer alır. Yapı, camiinin batısında, 2.20 m paralelinde konumlanmıştır. Türbenin oturum alanı 45.42 m²'dir (EK-2 Harita 2.1).

Yapı

Kare bir plana sahip olan türbenin ölçüleri 6.65 m x 6.83 m olup 45.42 m² oturum alanına sahiptir. Yapım tekniği düzgün kesme taş + moloz taş'dır. Yapının üstü beton şapla kapatılmıştır.

Dış tanımlama analizi

Bu bölümde yapının kuzey, doğu, güney ve batı cepheleri değerlendirilmiş ve cephe elemanlarının boyutları, malzemeleri incelenmiştir (EK-3 Çizelge 3.14-3.18)

Hüsameddin-i Ankaravi Türbesinin Cephe Özellikleri

Kuzey cephesi

Türbeye giriş kuzey cephesinden sağlanmaktadır. Kuzey cephesinin en uç noktasından alınan ölçüye göre yüksekliği 2.55 m'dir. Uzunluğu ise 6.65 m'dir. Cephede simetrik bir düzen bulunmaktadır. Kesme taş ile inşa edilmiştir. Bu cephede P1, P2 pencereleri ve K1 kapısı bulunmaktadır. Pencereler dikdörtgen biçiminde olup ahşap doğramalı, geçme tip parmaklıklıdır. Kapısı saç malzemedan yapılmış olup, mermer sövelidir (EK-3 Çizelge 3.14).

Doğu cephesi

Yapının bu cephesi sağırdır. Moloz taş üzeri düzgün kesme taş ile kaplanmıştır. Cephenin yüksekliği 2.51 m, uzunluğu ise 6.65 m'dir (EK-3 Çizelge 3.15).

Güney cephesi

Yapının bu cephesi de sağırdır. Moloz taş üzeri düzgün kesme taş ile kaplanmıştır. Cephenin yüksekliği 2.57 m, uzunluğu ise 6.70 m'dir (EK-3 Çizelge 3.16).

Batı cephesi

Yapının bu cephesi de doğu ve güney cepheleri gibi sağırdır. Moloz taş üzeri düzgün kesme taş ile kaplanmıştır. Cephenin yüksekliği 2.35 m, uzunluğu ise 6.83 m'dir (EK-3 Çizelge 3.17).

Cephe elemanları

Yapının cephe elemanları pencereler ve kapı başlıkları altında incelenmiştir.

Pencereler

Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi'nin P1 ve P2 olmak üzere 2 adet dikdörtgen, ahşap doğramalı, demir geçme tipli parmaklıklı penceresi bulunmaktadır. P1 penceresi 0.65 m x 1.08 m, P2 penceresi ise 0.60 m x 1.08 m ölçülerindedir.

Kapı

Hüsameddin-i Ankaravi Türbesinin 1 adet giriş kapısı bulunmaktadır. K1 olarak adlandırılan bu kapı saç malzemedan yapılmış olup, kapı söveleri ve kemer şeklinde işlenmiş lentosu mermerdendir. 0.96 x 2.70 m ölçülerindedir (EK-3 Resim 3.26).

Türbe dış tanımsal analiz çizelgeleri

Yapı dış tanımsal analizi, çizelgeler yardımıyla anlatılmıştır. Dış analiz çizelgeleri cepheler göz önünde bulundurularak sınıflandırılmıştır. Cephelerde yer alan elemanlara ayrı ayrı poz numarası verilmiş, bu elemanların ölçüleri, taşıyıcı malzemeleri, dolgu malzemeleri, yüzey özellikleri, incelenmiştir (EK-3 Çizelge 3.14-3.17)

İç tanımlama analizi

Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi'nin iç tanımlamasında plan özellikleri değerlendirilmiş ve plan elemanlarının boyutları ve malzemesi ele alınmıştır. (EK-3 Çizelge 3.18).

Yapının tekniği ve yapısal elemanlar

Yapım tekniği

Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi yığma tekniğinde inşa edilmiştir. Moloz taş yığma duvarları içte ve dışta düzgün kesme taş ile kaplanmıştır. Türbenin zemini ve üstü beton ile örtülmüştür. Beden duvarlarından başka yatay ya da düşey taşıyıcı bulunmamaktadır.

Yapısal durum, değişim ve bozulma analizleri

Yapısal durum

Yapının herhangi bir onarım geçirip geçirmediği hakkında yazılı bir belge bulunmamaktadır. Ancak Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi'nden ulaşılan fotoğraflardan pencerelerin ve kapının yakın zamanda yapıldığı anlaşılmaktadır. Yapının üstü örtüsü ve zemini şapla kaplanmıştır. Ayrıca Türbe'nin içinde harap durumda üç adet sanduka bulunmaktadır. Sandukalarda taş ve betondan şahideler bulunmaktadır. Ancak bu şahidelerde herhangi bir yazı bulunmamaktadır.

Yapıdaki değişim ve bozulma analizleri

Yapıda meydana gelen değişim ve bozulmalarda iki temel faktör ön plana çıkmakta olup bunlar insan ve doğanın etkisidir. Bu nedenle bozulma nedenleri insan ve doğadan kaynaklanan bozulmalar olarak iki grupta incelenmiştir. Bu bozulma nedenleri birbirleriyle bağlantılı olabilmekte ve bir arada görülebilmektedir.

5. KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMA

5.1. Hüsameddin-i Ankaravi Camii'ne İlişkin Karşılaştırmalı Çalışma

5.1.1. Yöntem

Karşılaştırmalı çalışma; zamanla özelliğini yitirmiş, deforme olmuş, yok olmuş yapı malzemeleri ve elemanları ile sonradan binaya eklenmiş yapı elemanlarının tespiti ve restitüsyon aşamasında veri olarak kullanılması açısından büyük önem taşımaktadır. Yapılan karşılaştırmalı çalışmada, Ankara ve çevre illeri ile ilçelerinde bulunana 14. 15. ve 16. yüzyılda yapılan cami örneklerinden günümüze kadar ulaşan ve mimari karakteristikleri açısından benzerlik taşıyan 12 adet cami;

- Malzeme ve yapım tekniği
- Cephe durumu
- Plan durumu

açısından incelenmiş ve Hüsameddin-i Ankaravi Camii ile karşılaştırılmıştır (EK-4 Çizelge 4.1-4.3).

5.1.2. Malzeme ve yapım tekniği

Duvar malzemesi ve yapım tekniği

İncelenen camiler yığma tekniği ile inşa edilmiştir. Duvar malzemesi genel olarak kesme taş, moloz taş ve tuğladır. Camilerden 1 tanesi taş temel üzerine ahşap hatıllı kerpiç duvarlı, 1 tanesi kesme taş ve tuğla, 5 tanesi moloz taş, 3 tanesi kesme taş ve 2 tanesi kesme taş, moloz taş ve tuğla ile almalı sistemle inşa edilmişlerdir.

Döşeme- tavan malzemesi ve yapı tekniği

İncelenen camilerin döşeme malzemesi ahşaptır. Camilerin 3 tanesi kubbeli olup, 9 tanesinin ahşap tavanlıdır.

Çatı malzemesi ve yapım tekniği

Camilerin günümüzdeki çatıları ahşap oturtmalı, %30-33 eğime sahip çatılardır. İncelenen camilerden 10 tanesi çatılı ve üstü alaturka kiremit kaplıdır. Ancak bunların bir tanesi içten kubbeli dıştan ise sekizgen biçimli çatıdır. 2 tanesi de kubbeli ve kurşun kaplıdır. Çatı örtüleri ise alaturka kiremittir. Ancak bu camilerin restitüsyon verilerinde çatıları toprak damdır.

5.1.3. Cephe durumu

Kapılar

Ankara ve çevre il ve ilçelerinde yapılan cami incelemelerinde, cephelerde simetri hakimdir. Genellikle sade yapılarıdır. İncelenen camilerde yapıya giriş genellikle tek bir kapıdan sağlanmakta olup giriş kapılarının tamamı çift kanatlıdır. Cami giriş kapılarının tamamı masif ahşaptan yapılmıştır. 6 adet camide giriş kapıları basık kemerli nişler içerisindedir.

Pencereler

İncelenen camilerin 4 tanesi dikdörtgen, 1 tanesi yuvarlak kemerli, 2 tanesi basık, 5 tanesi sivri kemerli pencerelere sahiptirler. Cephelerde pencere düzenleri simetrik bir düzen içindedirler. Camilerden 6 tanesinin pencere korkuluğu lokma tipli, 3 tanesi geçme tiplidir. 3 tanesinin ise pencere korkuluğu yoktur.

5.1.4. Plan durumu

İncelenen camilerin 8 tanesinde giriş kuzey cepheden, 3 tanesinde batı cepheden, 1 tanesinde doğu cepheden sağlanmaktadır. Mahfel katı bulunmaktadır. Mihrapları sadedir. Minberler genellikle ahşap malzemeden ender olarak taş malzemeden minbere de rastlanmıştır.

5.1.5. Tarihlendirme için genel değerlendirme

Yapının banisi ve tarihçesi başlığı altında yapının 16. yüzyıl camisi olduğu bilgi ve belgelerle kanıtlanmış olup, yapılan karşılaştırmalı çalışmalar, yapının muntazamlığı, kapı ve pencere en boy oranının 2/3 olması, beden duvarlarının derz aralıklarının belirlenmeyecek kadar ince olması, yapının kesme taş olması yapının arşiv kaynaklarına dayalı olarak belirlenen yapım tarihini doğrulamaktadır.

5.1.6. Hüsameddin-i Ankaravi Camii'nin karşılaştırmalı çalışma sonunda değerlendirilmesi

Yapı yapıldığından beri cami olarak hizmet vermiş ancak uzun yıllar kullanılmadığı için birçok mimari elemanı yok olmuştur. Caminin duvar malzemesi kesme taş ve moloz taştır. Yapılan karşılaştırmalı çalışmalarla duvar malzemesi ve tekniği açısından benzerlik göstermektedir. Camiye giriş iki köyü birbirine bağlayan yol üzerinden, kuzey cephesinden sağlanmaktadır. Kuzey cephesinden giriş diğer camilerde de görülmektedir. Cephelerde ikişer adet alt pencere bulunmakta, giriş cephesi olan kuzey cephesi hariç diğer cephelerde ikişer adet üst pencere bulunmaktadır Ayrıca pencereler kemerlidir. Cephe düzeni karşılaştırmalı çalışma kapsamında incelenen camiler ile benzer şekilde simetrik düzendedir. Cami kapı boşluğu basık kemerli ve mermer sövelidir. İncelenen camilerin 6 adedinde basık kemer ve mermer ya da taş sövelere rastlanmaktadır

5.2. Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi Karşılaştırmalı Çalışma

5.2.1. Yöntem

Türbenin karşılaştırmalı çalışmasında uygulanan yöntem cami için yapılan karşılaştırmalı çalışma yöntemiyle aynıdır. Yapılan karşılaştırmalı çalışmada, Ankara ve çevre illeri ile ilçelerinde bulunana 14. 15. ve 16. yüzyılda yapılan türbe örneklerinden günümüze kadar ulaşan ve mimari karakteristikleri açısından benzerlik taşıyan 6 adet türbe;

- Malzeme ve yapım tekniği
- Cephe durumu
- Plan durumu

açısından incelenmiş ve karşılaştırılmıştır.

5.2.2. Malzeme ve yapım tekniği

Duvar malzemesi ve yapım tekniği

Türbelerin duvar malzemesi genel olarak kesme taş, moloz taş ve tuğla kullanılmıştır. İncelenen camilerden 3 tanesi moloz taştan, 1 tanesi kesme taştan, 2 tanesi ise kesme taş ve tuğla ile almalı sistemle inşa edilmiştir.

Dış örtü

Araştırma kapsamındaki türbelerden 2 adedi kubbe, 1 adedi külah, 3 adedi ise örtülüdür. Kubbe 14. 15. ve daha sonraki yüzyıllarda türbelerde en çok kullanılan örtü sistemidir.

5.2.3. Cephe durumu

Türbeler genellikle sade yapılardır. Türbelerde cephelerde simetri hakimdir. Giriş cephesi hariç diğer cephelerinde pencere vardır. Dikdörtgen ya da kemerli pencereleri bulunmaktadır. İncelenen türbelerden 4 tanesi dikdörtgen, 1 tanesi sivri kemerli, 1 tanesi basık kemerli penceresidir. Pencere doğramaları ahşap malzemeden yapılmıştır. Kemerli, mermer ya da taş söveli, ahşap malzemeden kapı bulunmaktadır.

5.2.4. Plan durumu

İncelenen türbelerin 5 tanesinde yapıya giriş kuzey cepheden, 1 tanesinde doğu cepheden sağlanmaktadır. Sade ve küçük yapılardır. 5 tanesi kare planlı, 1 tanesi sekizgen planlıdır.

5.2.5. Tarihlendirme için genel değerlendirme

Caminin tarihlendirme için değerlendirme bölümünde de belirtildiği gibi yapının banisi ve tarihçesi başlığı altında yapının 16. yüzyıl camisi olduğu bilgi ve belgelerle kanıtlanmış olup, türbe için de yapılan karşılaştırmalı çalışmalar, yapının muntazamlığı, kapı ve pencere en boy oranının 2/3 olması, beden duvarlarının derz aralıklarının belirlenmeyecek kadar ince olması, yapının kesme taş olması yapının arşiv kaynaklarına dayalı olarak belirlenen yapım tarihini doğrulamaktadır.

5.2.6. Hüsameddin-i Ankaravi Türbesinin karşılaştırmalı çalışma sonrasında değerlendirilmesi

Türbenin yapıldığından beri türbe olarak kullanılıp kullanılmadığı hakkında elimizde herhangi bir veri bulunmamaktadır. Ancak türbenin birçok mimari elemanı yok olmuştur.

Türbenin duvar malzemesi kesme taş ve moloz taştır. Karşılaştırmalı çalışma kapsamında incelenen duvar malzemesi ve tekniği açısından benzerlik göstermektedir. Türbeye giriş iki köyü birbirine bağlayan yol üzerinden, kuzey cepheden sağlanmaktadır. Kuzey cepheden giriş diğer türbelerde de görülmektedir.

Giriş cephesi olan kuzey cephedeki kapının iki yanında birer pencere bulunmaktadır. Diğer cepheler tamamen sağırdır. Ayrıca pencereler dikdörtgen biçimde olup, simetri hakimdir. İncelenen yapılar da simetri özelliğine sahiptir. Türbe kapısı basık kemerli ve mermer sövelidir. İncelenen türbelerde de basık kemer ve mermer ya da taş sövelidir.

6. RESTİTÜSYON

6.1. Hüsameddin-i Ankaravi Camii Restitüsyonu

6.1.1. Yöntem

Hüsameddin-i Ankaravi Camii için yapılan restitüsyon, yapının günümüze kadar uğradığı değişiklikleri, yok olan elemanları belirlemek ve özgün halini tespit etmek amacıyla hazırlanmıştır. Ayrıca yapılan bu restitüsyon çalışması restorasyon projesi için de altlık olacaktır.

Restitüsyon çalışmasında yapının, tamamen yok olmuş veya izleri saptanabilen yapı elemanları karşılaştırmalı çalışmalardan elde edinilen bilgiler doğrultusunda belirlenmiştir. Bu elemanların kesinlik derecelendirmeleri en iyi bilinenden az bilinene göre sınıflandırılmış ve restitüsyon analizleri bu doğrultuda hazırlanmıştır. Bu şekilde yapının inşa edildiği ilk durumu ortaya çıkarılmış ve restitüsyon çizimleri hazırlanmıştır.

6.2. Restitüsyon İçin Kaynak Kullanımı

Hüsameddin-i Ankaravi Camii'nin özgün durumunun belirlenmesinde kullanılan kaynaklar ile kaynaklardan nasıl yararlanıldığı, öncelik sırası ve güvenilirlikleri aşağıda anlatılmıştır:

A. Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler: (1. derece güvenilir.)

1. *Varlığı kesin olarak bilinenler*; Rölöve çalışması sırasında varlığı kesin olarak belirlenerek tespit edilenler,

2. *İzi olan ve yeri, boyutu ve malzemesi yapıdaki diğer örneklerden bilinenler;* Yapıda olması gerekli yer, boyut ve malzemesi yapıdaki diğer örnekler vasıtası ile bilinenler,

3. *İzi olmayan fakat varlığı yapıdaki diğer örneklerden bilinenler;* Yapıda, bir kısmı ya da tamamı yok olmuş yapı elemanlarından, yapıda bulunan örnekleri vasıtası ile bilinenler.

B. Yazılı ve sözlü kaynaklardan gelen bilgiler: (2. derece güvenilir.)

1. *Yazılı kaynaklar ile bilinenler;* Araştırma sırasında elde edilen yazılı kaynaklara dayalı olarak bilinenler

2. *Sözlü kaynaklar ile bilinenler;* Konunun uzmanlarından alınan sözlü bilgilere dayanan bilinenler

C. Karşılaştırmalı çalışmadan gelen bilgiler : (3. derece güvenilir.)

1. *İzi olan ve yeri, boyutu ve malzemesi karşılaştırmalı çalışmadan gelen bilgiler ile bilinenler;* Yeri ve izi belli olan, boyut ve malzeme konusunda yapılan karşılaştırmalı çalışma sonucu elde edilen bilgiler

2. *İzi olmayan fakat yeri, boyutu ve malzemesi karşılaştırmalı çalışma sonucu bilinenler;* Yeri, izi, boyutu ve malzemesi ile yapıda herhangi bir izi bulunmayan ve tamamen karşılaştırmalı çalışmadan gelen bilgiler.

D. Mimari gereklilik : (4. derece güvenilir.)

1. *Mimari gereklilik;* Yapıdaki yeri ve izi belli olmayan, boyutu, malzemesi ve detayı bilinmeyen, mimari gereklilik nedeniyle olması gereken yapı elemanları.

6.2.1. Hüsameddin- i Ankaravi Camii restitüsyon değerdendirmesi

Bugün camiye giriş yol kotu olan -2.15 kotundan -1.50 kotuna herhangi bir basamak olmadan çıkılan ve kısmen taş döşeme olan son cemaat bölümünden girilir. Ancak basamak olmayan bu kısma mimari gereklilikten taş basamak önerilmiştir. Son cemaat yerinde toprak olan kısma mevcut izlerden yola çıkılarak taş döşeme önerilmiştir. Kazı yapılmadığı ve sağlıklı verilere ulaşamadığından son cemaat mahalli için iki öneri sunulmaktadır. Birincisi üst örtüsü olmayan etrafı ahşap korkuluklu, ikincisi ise ahşap taşıyıcı, kiremitli üst örtüsü olan son cemaat mahallidir. Caminin kapı boşluğu bulunmakta herhangi bir kasa kanat gibi doğraması bulunmamakta ve tamamen yok olmuş durumdadır. Kapı boşluğuna karşılaştırmalı çalışmalardan yola çıkılarak iki kanatlı ahşap kapı yapılması öngörülmüştür. Pencerelede de kapı da olduğu gibi doğrama bulunmamaktadır. Pencerelede de karşılaştırmalı çalışmalardan yola çıkılarak içeride ahşap kepenk ve dışarıda lokma demir parmaklık öngörülmüştür. Pencerelelerin kemer kısmı, P1-4 penceresinden yola çıkılarak düzgün kesme taşla kapatılmıştır. Cami içinde kuzey batı köşesinde beden duvarlarındaki kiriş giriş girinti izinden yola çıkılarak burada bir mahfel katı olması öngörülmüştür. Ancak mahfel katı için kullanılan malzeme boyutları karşılaştırmalı çalışmalara göre öngörülmüştür. Sözlü kaynaklardan edinilen bilgiler ışığında caminin döşemesi tuğla döşeme olarak öngörülmüştür. Cami içinde bulunan sütun altlığı izinden yola çıkılarak caminin ahşap direkli olduğu, sütun altlığının bulunduğu yere göre ve sözlü kaynaklara göre üç sahanlı olması öngörülmüştür. Cami içinde, kuzey ve güney duvarlarının üst kısmında bulunan giriş saplama girintisi ve bu girintinin boyutundan yola çıkılarak, ahşap direklerin üstünde kuzey ve güney beden duvarlarını birbirine bağlayan ahşap bir kemer sistemi öngörülmüştür. Cami tavanında ahşap kirişlemelerde kalem işleri ve ahşap süslemelerin olabileceği düşünülmüş olup, herhangi bir veri olmadığından restitüsyona öneri sunulmamıştır. Karşılaştırmalı çalışmalardan yola çıkılarak caminin tavanının ahşap ve çatısının toprak dam olması öngörülmüştür (EK-5 Çizelge 5.1-5.5).

6.3. Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi Restitüsyonu

6.3.1. Yöntem

Hüsamedin-i Ankaravi Türbesi restitüsyonu için kullanılan yöntem, Hüsameddin-i Ankaravi restitüsyonu için kullanılan yöntemle aynıdır.

6.3.2. Restitüsyon için kaynak kullanımı

Hüsameddin-i Ankaravi Camii restitüsyonu için kaynak kullanımının aynısı Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi'nde de uygulanmıştır.

6.3.3. Hüsameddin- i Ankaravi Türbesi restitüsyon değerlendirmesi

Bugün türbeye giriş kuzey cephesinden saç malzemeden yapılmış bir kapıyla sağlanmaktadır. Karşılaştırmalı çalışmalar ışığında türbe kapısının masif ahşap kapı olması öngörülmüştür. Karşılaştırmalı çalışmalardan yola çıkılarak pencere içlerine kepenk, dış kısmına işe lokma demir parmaklık yapılması öngörülmüştür. Mevcutta şap olan döşemenin karşılaştırmalı çalışmalarda yola çıkılarak tuğla döşeme, tavanının ahşap, çatının ise toprak dam olması öngörülmüştür (EK-5 Çizelge 5.6-5.9)

7. RESTORASYON

7.1. Hüsameddin-i Ankaravi Camii'nin Restorasyon Önerisi

7.1.1. Hüsameddin-i Ankaravi Camii'nin günümüzdeki durumunun değerlendirilmesi

Hüsameddin-i Ankaravi Camii, karşılaştırmalı çalışmanın da desteklediği gibi Osmanlı Klasik Dönemi cami mimarisinin özelliklerini yansıtmaktadır.

Yapılışından günümüze caminin plan elemanlarının ve cephe özelliklerinin değişmediği ancak uzun yıllar metruk halde bırakıldığı için birçok yapı elemanının yok olduğu ve yapının özgün halini koruyamadığı tespit edilmiştir. Çatının tamamen çökmesi, çatı çökmesiyle döşemenin yok olması, bazı insanlar tarafından yapılan define kazıları, kapı ve pencere doğramalarının yok edilmesi, bakımsızlık ve uzun süreli doğal etkenlere bağlı malzeme bozulmaları yapının ayakta kalmasını ciddi anlamda zorlaştırmıştır.

7.1.2. Restorasyon yaklaşımı

Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 10.01.2003 gün ve 8359 no'lu kararı ile tescil edilen Hüsameddin-i Ankaravi Camii ve Türbesi'nin restorasyon projesi, yapı ve çevre bağlamında değerlendirilmiştir.

Yapı ile ilgili hazırlanan restitüsyon, restorasyon projesi hazırlanırken temel bir kaynak olmuştur. Hazırlanan restorasyon projesinin amacı yapıya uygun işlev vererek sürekliliğini sağlamak, günümüz konfor koşulları gereği yapılması gereken ekleri en az düzeyde tutarak yapının gelecek nesillere ulaşmasını sağlamak ve yapıyı tekrar ayağa kaldırmaktır.

Hüsameddin-i Ankaravi Camii Restorasyonunda güvenilirlik derecelerine göre restorasyon yaklaşımı belirlenecektir. Camii çatısı, restitüsyonda, karşılaştırmalı çalışmalar ışığında 3. derece güvenilirlik derecesinden toprak dam olarak belirtilmiş ancak günümüz konfor koşullarına göre ahşap oturtmalı, alaturka kiremit örtülü çatı ile bakır malzemeden yağmur oluğu ve yağmur iniş borusu yapılacaktır. Üst pencerelerin yok olan birleşim noktaları ile beden duvarlarının üst kısımlarındaki yok olan taşlar restitüsyon verilerinde belirlenen kota kadar tamamlanacaktır.

Restitüsyon projesinden faydalanılarak pencerelere ahşap doğrama ve dış kısmına lokma demir parmaklık yapılacaktır. Günümüz konfor koşullarına göre cami pencerelerine ısı yalıtımlı cam takılacaktır. Yine restitüsyon verilerine göre camiye masif, çift kanatlı, karşılaştırmalı çalışmalara göre belirlenen biçimde ahşap kapı takılacak, kapı üstünde bulunan profillere ve mihraba taş temizliği yapılacaktır, mihrabın küçük taş parça kayıpları tamamlanacaktır, zemin de yine karşılaştırmalı çalışmalara göre belirlenecek biçimde ahşap döşeme ile kaplanacaktır. Cami son cemaat yerine yoldan çıkışı sağlayan noktaya mimari gereklilikten üç adet taş basamak yapılacaktır. Toprak olan kısım restitüsyon verilerine göre taş ile kaplanacaktır. Cami içinde kuzey batı köşeye ahşap malzemeden mahfel katı yapılacaktır. Restitüsyon verilerine göre cami içine üç sahindan oluşan ahşap direkler ve kuzey- güney yönünde ahşap kemer sistemi ile ahşap tavan yapılacaktır. Beden duvarlarındaki kısmi taş kayıpları tamamlanacak, duvardaki yazıların yok edilmesi için cephe temizliği yapılacaktır.

7.1.3. Hüsameddin-i Ankaravi Camii'nin işlevi

Restorasyonda temel amaç yapının mimari değerlerini kaybetmeden gelecek nesillere doğru ve özgün haliyle aktarmaktır.

Hüsameddin-i Ankaravi Camii iki köyü birbirine bağlayan yolun ortasında konumlanmıştır. Ayrıca kaynaklara göre Hüsameddin-i Ankaravi bu camiyi cuma ve bayram namazları için yaptırmıştır. Gerek konumundan gerek ilk yapıldığında verilen işlevden dolayı caminin bayram ve cuma namazları için bir cami olması

uygun görülmüştür. Ayrıca cami ve türbenin etrafına çevre düzenlenmesi ve kadın erkek tuvaletleri yapılmıştır.

7.1.4. Restorasyon kaynakları

A. Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler: (1. derece güvenilir.)

1. Varlığı kesin olarak bilinenler; Restorasyon çalışmasında varlığı kesin olarak belirlenenlerdir. Bunlar kullanımı sürdürülecek elemanlar olup nem, bitkilenme, yüzeysel kayıplar gibi nedenlerle dayanıklılığı azalmış olanların sağlamlaştırılması öngörülmüştür.

2. İzi olan ve yeri, boyutu ve malzemesi yapıdaki diğer örneklerden bilinenler; Bu özellikteki yapı elemanları, özgün olanıyla aynı biçim, boyut, malzeme ve işçilikle tamamlanacaktır. Yapının bu kapsamda onarım yapılacak bölümleri üst pencerelerin kemer kısımları. Son cemaat yerindeki taş döşemeler ve beden duvarlarındaki taş parça kayıplarıdır.

3. İzi olmayan fakat varlığı yapıdaki diğer örneklerden bilinenler; Bu özellikteki yapı elemanları, özgün olanı ile aynı biçim, boyut, malzeme ve işçilikle tamamlanacaktır. Yapının bu kapsamda onarımı yapılacak bölümleri yok olan alt pencere kemer kısımlarındaki taşlardır.

B. Sözlü kaynaklardan gelen bilgiler: (2. derece güvenilir.)

Sözlü kaynaklar konunun uzmanlarından edinilen çeşitli bilgilerdir.

C. Karşılaştırmalı çalışmadan gelen bilgiler: (3. derece güvenilir.)

Yapıdaki yeri izi belli olan ya da olmayan yapı elemanları karşılaştırmalı çalışmalara göre tamamlanacaktır. Bu kapsamda onarımı yapılacak bölümler çatı, döşeme, mahfel katı, ahşap direkler, ahşap kemer sistemi, ahşap tavan, ahşap döşeme, üst

pencerelere alçı içlik ve dışlık, kapı pencere ahşap doğramaları ve demir pencere parmaklıklarıdır.

D. Mimari gereklilik: (4. derece güvenilir.)

Yapıdaki yeri ve izi belli olmayan, boyutu, malzemesi ve detayı bilinmeyen, mimari gereklilik sebebiyle olması gereken yapı elemanlarıdır. Bunlar yeni malzeme ve detay ile tamamlanacaktır. Restitüsyondan gelen bilgiler ışığında yapıda bu kapsamda uygulama yapılacak bölümler son cemaat mekanına çıkış merdiveni, yağmur iniş borusu, yağmur oluğu, pencerelere cam takılmasıdır.

7.1.5. Restorasyon müdahaleleri

Hüsameddin-i Ankaravi Camii'nin restorasyonu için sağlamlaştırma, tamamlama, temizleme gibi restorasyon müdahaleleri öngörülmüş ve bu müdahaleler tablolar halinde anlatılmıştır (EK-6 Tablo 6.1-6.5). Ayrıca bütün restorasyon müdahaleleri restorasyon müdahale paftalarında gösterilmiştir.

Sağlamlaştırma

Yapıdaki nem ve suya karşı önlem almak için cami çevresinde drenaj sistemi oluşturmak ve yapıya gelen suları uzaklaştırmak gerekmektedir. Beden duvarlarındaki yosun, liken ve bitki oluşumu temizlenecektir.

Tamamlama

Yapıdaki tamamlama işlemi restitüsyon verileri doğrultusunda yapılacaktır. Bu kapsamda tamamlanacak bölümler yapının beden duvarlarındaki taş parça kayıpları, üst pencere kemer birleşim noktaları, izlerden yola çıkılarak günümüze ulaşmayan mahfel katı, kapı pencere doğramaları, ahşap direkler ahşap kemer sistemi, ahşap tavan, ahşap oturtmalı çatı ve tuğla döşemedir. Kütleli ve taş parça kayıpları aynı boyut, form ve renkte taş ile tamamlanacaktır. Küçük taş parça kayıpları, rengi ve

dokusu taş ile uyumlu özgün taşın tozu kullanılarak hazırlanan onarım harcı ile tamamlanacaktır. Yeni taşların yüzeyleri taraklanarak özgününden farklı olması sağlanacaktır.

Temizleme

Bu müdahale de yapı elemanlarının toz, boya, is gibi yüzey kirlerinden arındırılmasıdır. Özellikle yol tarafında olması sebebiyle en çok kirlenen kuzey cephe beden duvarı ve diğer cepheler kirlenmeler ve çeşitli boyalarla yazılmış yazılar bulunmaktadır. Bu boya ve kirlenmeler taşa zarar vermeyecek şekilde düşük basınçlı kumlama yöntemi ile temizlenecektir.

7.1.6. Restorasyon aşamaları

1.Aşama: Caminin çatısının tamamen yer döşemesinin üstüne düşmüştür. Öncelikle bu toprak dolgunun buradan kaldırılarak özgün döşeme kotuna ulaşılmalıdır. Camiye bir çatı sistemi ve drenaj sistemi kurulmalıdır. Beden duvarları kirden arındırılıp temizlenecektir

2.Aşama: Tamamen yok olan pencere, kapı doğramaları takılmalıdır. Yer döşemesi yapılmalıdır. Tesisat sistemi kurulmalıdır.

3.Aşama: Camide çeşitli nedenlerle meydana gelen bozulmalar giderilerek, gerekli yerlerde tamamlama ve gerekli yerlerde ise yenileme yapılacaktır.

4.Aşama: Çevre düzenlemesi ve kadın erkek tuvaletleri yapılacaktır..

7.2. Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi'nin Restorasyon Önerisi

7.2.1.Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi' nin günümüzdeki durumunun değerlendirmesi

Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi Osmanlı Klasik Dönemi türbe mimarisinin özelliklerini yansıtmaktadır. Türbe oldukça sade bir yapıya sahiptir. Cami gibi türbe de kesme taş malzemeden yapılmıştır. Giriş cephesi olan kuzey cephe sac malzemeden kemerli bir kapı ve mermerden yapılmış söve bulunmaktadır. Kapının sağında ve solunda iki adet dikdörtgen biçiminde iki adet ahşap doğramalı pencere bulunmaktadır. Bu pencere doğramalarının Vakıf Genel Müdürlüğü Arşivinden ulaşılan bir fotoğrafa göre son yıllarda değiştirildiği, aynı şekilde sac kapının da son yıllarda yapılmış olduğu görülmektedir. Diğer cepheler sağırdır. Ancak türbeye bazı uyumsuz eklemeler yapılmıştır. Döşeme beton şap ile kaplanıp, yapının üstü de beton şap ile kapatılmıştır.

7.2.2. Restorasyon yaklaşımı

Türbe öncelikle yapılan uyumsuz kaplama malzemelerinden arındırılacaktır. Zemin döşemesindeki beton şap kaldırılacak, yerine tuğla döşeme yapılacaktır. Ahşap çatı yapılacaktır. Çürüyen ahşap hatıllar yenilenecektir. Harap durumda olan sandukalara gerekli onarım yapılacaktır. Sac malzemeden yapılmış olan kapı değiştirilip, yerine masif ahşap kapı yapılacaktır. Çürüyen ahşap pencere doğramaları yenilenecek, pencerelere ısı cam takılacaktır. Güney beden duvarındaki kayma, şakülüne getirilip düzeltilecektir. Beden duvarlarındaki kısmi taş kayıpları tamamlanacak, iç ve dış duvarların temizliği yapılacaktır.

7.2.3. Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi'nin işlevi

Türbenin içinde üç adet mezar bulunup ziyarete açıktır. Bu sebepten günümüzdeki işlevini sürmesi uygun görülmüştür.

7.2.4. Restorasyon kaynakları

Hüsameddin-i Ankaravi Camisi için yapılan ve yukarıda anlatılan restorasyon kaynakları çalışmasının aynısı Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi için de uygulanmıştır.

7.2.5. Restorasyon müdahaleleri

Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi'nin restorasyonu için sağlamlaştırma, tamamlama, temizleme gibi restorasyon müdahaleleri öngörülmüş ve bu müdahaleler tablolar halinde anlatılmıştır (EK-6 Tablo 6.6-6.9). Ayrıca bütün restorasyon müdahaleleri restorasyon müdahale paftalarında gösterilmiştir. Bu anlamda yapılacak müdahale biçimleri sağlamlaştırma, tamamlama, temizlemedir.

Sağlamlaştırma

Yapıdaki nem ve suya karşı önlem almak için yapının çevresinde drenaj sistemi oluşturmak ve yapıya gelen suları uzaklaştırmak gerekmektedir. Türbenin beden duvarlarında ayrılma kayma görülmektedir. Beden duvarlarında görülen bu sorun için taşlar tek tek numaralandırılıp sökülecek şekülüne getirilip yeniden örülecektir. Beden duvarlarındaki yosun, liken bitki oluşumu temizlenecektir. Taştaki çatlaklardan risk oluşturmayanlara kılcal yüzeysel çatlaklara herhangi bir müdahalede bulunulmayacaktır. Yapısal çatlaklar için statik rapor hazırlanmalıdır.

Tamamlama

Yapıdaki tamamlama işlemi restitüsyon verileri doğrultusunda yapılacaktır. Bu kapsamda tamamlanacak bölümler yapının katı, kapı pencere doğramaları, ahşap tavan, ahşap oturtmalı çatı ve tuğla döşemedir. Taş parça kayıpları, rengi ve dokusu taş ile uyumlu özgün taşın tozu kullanılarak hazırlanan onarım harcı ile tamamlanacaktır.

Temizleme

Bu müdahale de yapı elemanlarının toz, boya, is gibi yüzey kirlerinden arındırılmasıdır. Beden duvarlarında zamanla oluşan kirlenmeler görülmektedir. Bu kirler taşa zarar vermeyecek şekilde düşük basınçlı kumlama yöntemi ile temizlenecektir. Ayrıca yapı, sonradan ilave edilmiş olan beton şaplardan arındırılacaktır.

7.2.6. Restorasyon aşamaları

1.Aşama: Türbenin üstü beton şap ile örtülüdür. Öncelikle bu beton şap buradan kaldırılarak türbeye bir çatı sistemi kurulmalıdır. Beton yer döşemesi de kaldırılarak zemin tuğla döşeme ile kaplanmalıdır. Türbeden nem ve suyu uzaklaştırmak için drenaj sistemi kurulmalıdır.

2.Aşama: Yakın tarihte yapıldığı anlaşılan demir pencere korkuluğu, pencere kapı doğramaları kaldırılarak yerine masif ahşap pencere, kapı doğramaları takılmalıdır. Beden duvarlarında meydana gelen kayma için taşlar tek tek numaralandırılıp sökülmesi, taşlar şakülüne getirilip yeniden örülmelidir. Taş parça kayıplar rengi ve dokusu taş ile uyumlu özgün taşın tozu kullanılarak hazırlanan harç ile tamamlanmalıdır. Konunun uzmanlarınca elektrik tesisat sistemi kurulmalıdır.

3.Aşama: Camide çeşitli nedenlerle meydana gelen bozulmalar giderilerek, gerekli yerlerde tamamlama ve gerekli yerlerde ise yenileme yapılacaktır.

4.Aşama: Tamamlama işlemi bitirilen camide beden duvarları kirden arındırılıp temizlenecektir.

8. SONUÇ VE ÖNERİLER

Gelişmiş toplumlar; yapıları kültürel ve tarihsel bir belge oldukları, inşa edildikleri dönemin kültürünü, inançlarını, ekonomik durumlarını yansıttıkları için koruyup gelecek kuşaklara aktarmaya çalışırlar.

Kültür varlıklarının korunmasında yetersiz kalma, koruma bilincinin gelişmemesi, bakımsızlık gibi nedenlerden dolayı Hüsameddin-i Ankaravi Camii ve Türbesi yok olma tehlikesi ile karşı karşıya kalmıştır.

Bu çalışmada Hüsameddin-i Ankaravi Camii ve Türbesi'nin bilimsel yöntemlere uygun olarak rölöve çizimleri yapılmış, Yapıdan gelen gelen bilgiler, arşiv kaynakları, karşılaştırmalı ve sözlü bilgilerden faydalanılarak yapının restitüsyonu hazırlanmıştır. Restorasyon projesinin hazırlanmasında ise restitüsyon verileri altlık olarak kullanılmıştır. Restorasyon projesinde en az düzeyde müdahale yapılması benimsenmiştir.

Restorasyon projesinde, çatının çökmesi sonucu oluşan zemindeki toprak dolgu kaldırılmış, mevcudunda tamamen yok olan zemine ahşap döşeme, ahşap oturtmalı alaturka kiremit kaplı çatı, tavana ahşap tavan kaplaması, kuzey batı köşesindeki kiriş izlerinden yola çıkarak ahşap mahfel katı, bütün alt pencerelere ve giriş kapısına ahşap doğrama, üst pencerelere alçı şebeke, yağmur oluğu ve yağmur borusu yapılmıştır. Cami içinde beden duvarlarındaki kiriş izlerinden iki sıra kuzey güney yönünde kemerli ahşap kirişler ile mevcudunda bulunan bir sütun altlığından ahşap direklerin yeri tespit edilip altı adet ahşap direk yapılmıştır. Caminin son cemaat mahalline ahşap korkuluk ve yol kotundan son cemaat mahalline çıkış merdiveni yapılmıştır.

Caminin beden duvarlarının üst kısmındaki yok olan taşlar ile yer yer oluşan parça kayıpları özgün malzemesi ile tamamlanmıştır. Beden duvarları içeride ve dışarıda temizlenmiştir. Cami iç duvarları düzgün kesme taş olduğu için sıva ve badana önerilmemiştir.

Restitüsyon verileri doğrultusunda türbedeki özgün olmayan betonarme döşeme, betonarme dam, sac kapı, uyumsuz pencere doğramaları ve demir parmaklıklar kaldırılmış, beden duvarlarındaki taş kaymaları onarılmıştır. Yer yer oluşan parça kayıpları özgün malzeme ile tamamlanmıştır. Türbeye ahşap oturtmalı çatı örtüsü, zemine tuğla döşeme, pencerelere ahşap doğrama ile lokma tipli demir parmaklık, giriş kapısına ahşap doğrama yapılmıştır. Beden duvarları temizlenmiştir. Camide olduğu gibi türbede de iç duvarlar düzgün kesme taş olduğu için sıva ve boya önerilmemiştir.

Cami ve türbe etrafına çevre düzenlemesi ve kadın erkek tuvaletleri yapılmıştır

Yapılar uyumsuz eklerden arındırılmış, gerekli tamamlamalar yapılmış ve koruma müdahalelerinin yapılabilmesi için öneriler getirilmiştir. Böylelikle yapıların özgün özellikleri belgelenerek sürdürülebilir korunmasının sağlanabileceği restorasyon projesi gerçekleştirilmiştir.

Yapılan bu çalışma restorasyon önerisi olup, kazı sonrası ortaya çıkacak verilere göre restitüsyon ve restorasyon projesi güncellenecektir.

Bu çalışma ile yok olma tehlikesinde olan Hüsameddin-i Ankaravi Camii ve Türbesi'nin hazırlanan bu restorasyon önerisini baz alarak ilgili kurum ve kuruluşların bir an önce gerekli restorasyon uygulamasını gerçekleştirmesine yardımcı olmak amaçlanmıştır.

KAYNAKLAR

1. Vakıflar Genel Müdürlüğü, Arşiv, Ankara (2010).
2. İnternet: Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü, <http://www.meteor.gov.tr>, (2011).
3. 3. İnternet: Wikipedia, <http://www.tr.wikipedia.org/wiki/Ankara>, (2011).
4. Uçak H. İ., “Tarih İçinde Haymana”, *Haymanalılar Dayanışma ve Tanışma Derneği*, Ankara, 7-9: (1987).
5. Erdoğan, A., Günel, G., Kılıcı, A. , “Tarih İçinde Ankara”, Ankara Tarihi ve Kültürü Dizisi: 1, *Ankara Büyükşehir Belediyesi Yayınları*, Ankara, 9-53, 103-134: (2007).
6. Erdoğan, A., Günel, G., Kılıcı, A. , “Tarih İçinde Ankara”, Ankara Tarihi ve Kültürü Dizisi: 2, *Ankara Büyükşehir Belediyesi Yayınları*, Ankara, 106-111: (2007).
7. Erdoğan, A., Günel, G., Kılıcı, A. , “Tarih İçinde Ankara”, Ankara Tarihi ve Kültürü Dizisi: 7, *Ankara Büyükşehir Belediyesi Yayınları*, Ankara, 215-253: (2007).
8. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Arşivinden, Ankara, (2011).
9. İnternet: Google Earth, www.earth.google.com, (2011).
10. Ocak, A. Y. , “Osmanlı Toplumunda Zındıklar ve Mülhidler Yahut Darenin Dışına Çıkanlar 15.- 16. Yüzyıllar”, *Tarih Vakfı Yurt Yayınları*, İstanbul, 272-273: (1998).
11. 11. Altınok, B. Y. , “Hacı Bayram Veli Bayramilik Melamiler ve Melamilik, *Oba Kitapevi*, 193: (1995).
12. Doğru, T., *Özel Arşivi*, (2010-2011).

EKLER

EK- 1 İkinci bölüme ait ekler

T.C. KÜLTÜR BAKANLIĞI ANKARA KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA KURULU KARAR		
Toplantı Tarihi ve No: 10/1/2003 Karar Tarihi ve No : 10/1/2003	661 8359	Toplantı Yeri Ankara
Ankara İli, Haymana İlçesi, Kutluhan Köyü'nde bulunan (237 parsel) Kutluhan Köyü Cami ve Türbesi'ne ilişkin Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü'nün 21.2.2000 gün ve B.16.0.KTV.0.10.00.01.720 - 712 sayılı yazısı ile Vakıflar Genel Müdürlüğü Ankara Bölge Müdürlüğü'nün 8.8.2002 gün ve B02.1.VGM.1.02.03/2002/7341 sayılı yazıları okundu, ekleri incelendi, yapılan görüşmeler sonunda ; Ankara İli, Haymana İlçesi, Kutluhan Köyü'nde bulunan (237 parsel) Kutluhan Köyü Cami ve Türbesi'nin korunması gereken taşınmaz kültür varlığı özelliği gösterdiğinden tescil edilmesine, Vakıflar Genel Müdürlüğü ve Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Müdürlüğü'nce Cami ve Türbe'nin koruma alan sınırlarının belirlenmesi konusunda <u>birlikte yerinde inceleme yaparak</u> düzenlenecek bilgi ve belgelerin Kurulumuza iletilmesine karar verildi.		
		
BAŞKAN Prof.Dr.Gönül TANKUT İMZA	ÜYE Doç.Dr.Zeynep Yasa YAMAN İMZA	BAŞKAN YARDIMCISI Dr. Hatçe BAL TACIOĞLU İMZA
ÜYE Bekir GÜÇBEY Ankara Valiliği Temsilcisi İMZA	ÜYE Doç.Dr.Mustafa S.AKPOLAT İMZA	ÜYE ÜYE
06.11/29 O.O		

Belge 1.1. Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun 8359 sayılı ve 10.01.2003 tarihli kararı [1]

EK- 1 (Devam) İkinci bölüme ait ekler

Ankara iklimi													
Aylar	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Yıl
En yüksek sıcaklık rekoru, °C	16	19	25	30	33	37	40	42	35	32	24	17	42
Ortalama en yüksek sıcaklık, °C	1	4	10	15	20	23,4	28	28	24	18	10	4	15
Ortalama sıcaklık, °C	0,4	1,9	6,0	11,2	15,9	19,9	23,4	22,9	18,5	12,9	6,6	2,3	10
Ortalama en düşük sıcaklık, °C	-6	-5	-1	3	6	9	12	12	8	3	-1	-3	3
En düşük sıcaklık rekoru, °C	-31	-31	-27	-11	-6	2	3	3	-2	-8	-18	-25	-31
Ortalama yağış, mm	40	31	36	51	52	39	17	15	18	32	36	48	415

Kaynak: Worldweather.org^[57] Weatherbase.com,^[58] Türkiye Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü^[56]

Çizelge 1.1. Ankara İlinin ortalama, en yüksek ve en düşük iklim değerleri [2]

Harita 1.1. Türkiye Haritası [3]

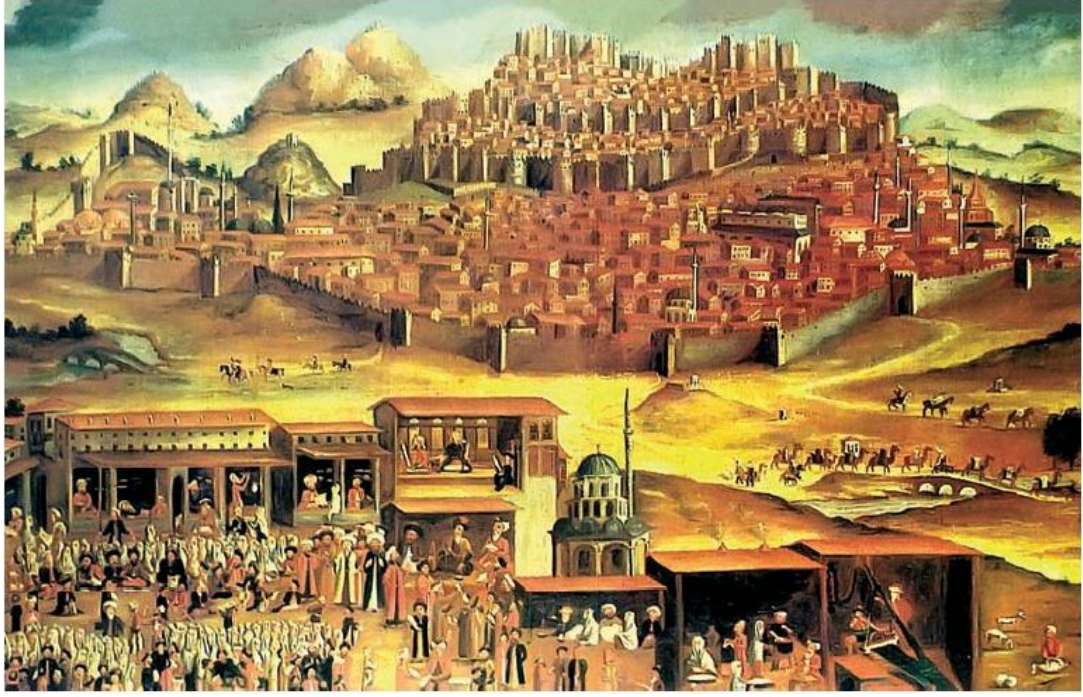
Harita 1.2. Ankara Haritası [3]

EK- 1 (Devam) İkinci bölüme ait ekler

Resim1.1. Altıpınar Köyü genel görünüş [5]

EK- 1 (Devam) İkinci bölüme ait ekler

Resim 1.2. Ankara gravürü 18. yüzyıl[6]
(Anonim olarak kayıtlara geçen resmin orijinali Amsterdam'daki Rijkmuseum'da bulunmaktadır.)

EK- 2 Üçüncü bölüme ait ekler

Harita 2.1. Hüsameddin-i Ankaravi Camii ve Türbesinin parsel numarasını gösteren kadastral pafta [9]

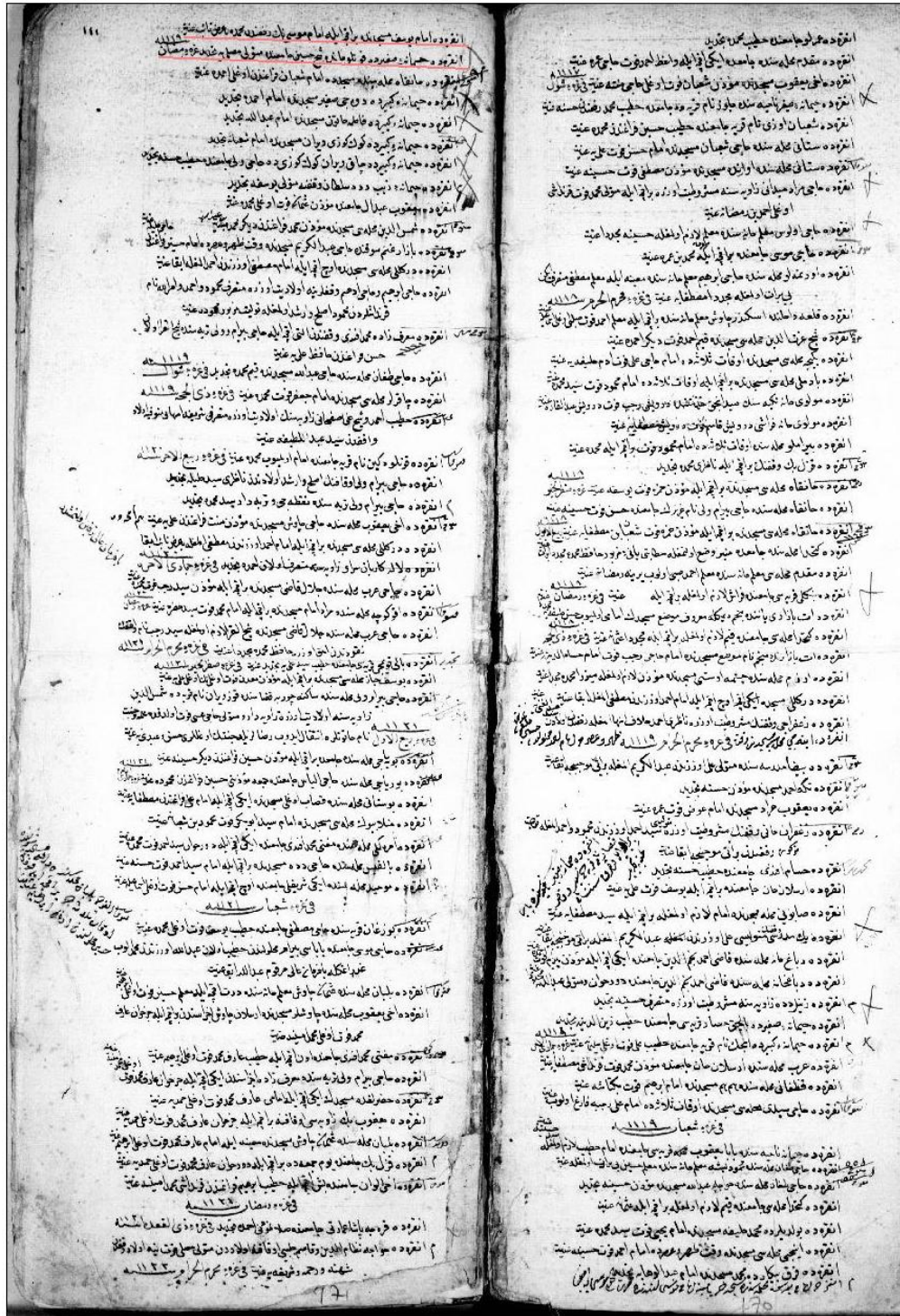
Resim 2.1. Hüsameddin-i Ankaravi Camii ve Türbesi Konumu [10]

EK- 2 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler

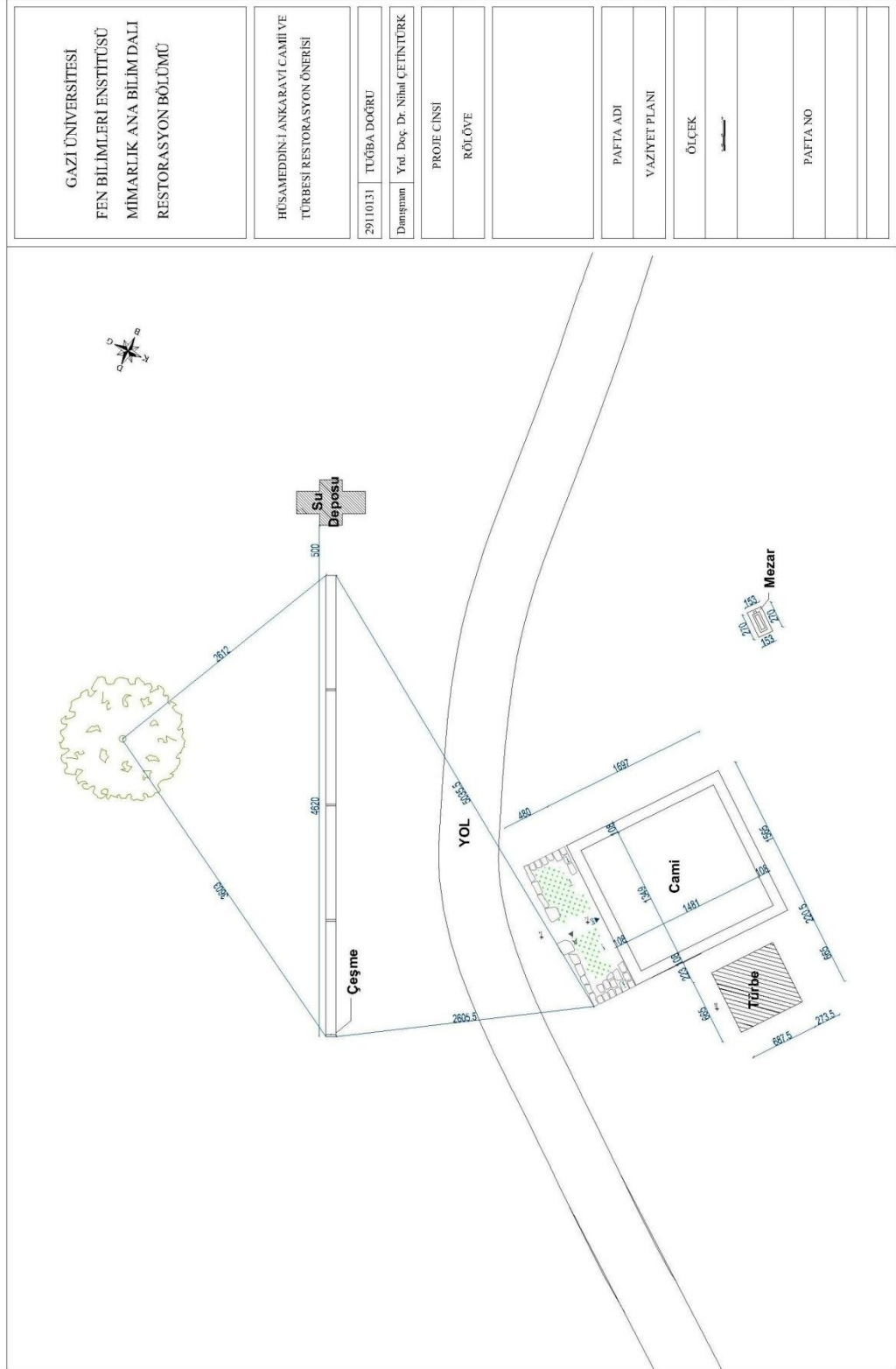
Resim 2.2. Hüsameddin-i Ankaravi Camii ve Türbesinin güneyinde yer alan Camihöyük [9]

EK- 2 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler

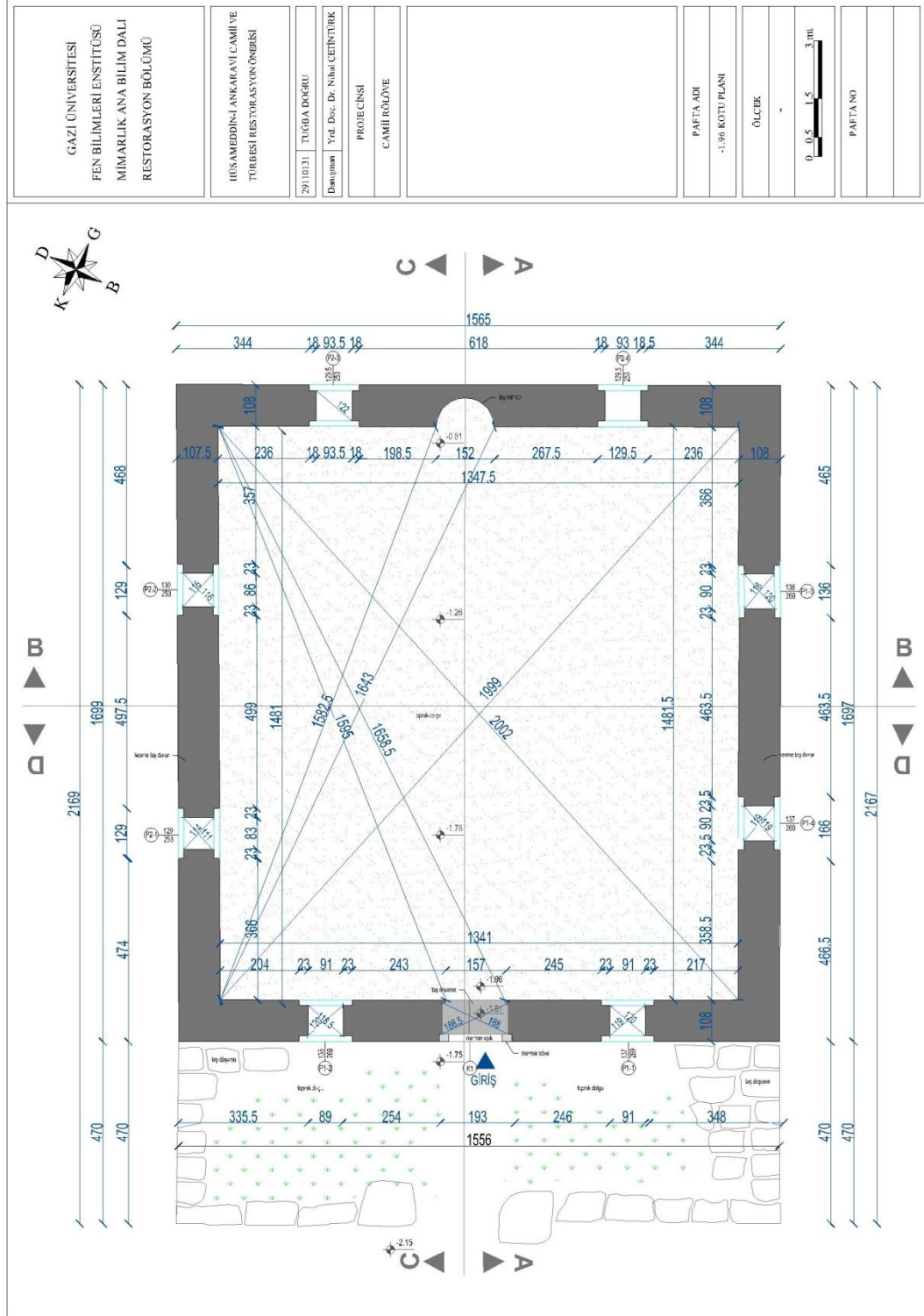
Belge 2.1. Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi 1076 no'lu defter 110 ve 111. sayfalar

EK- 3 Dördüncü bölüme ait ekler

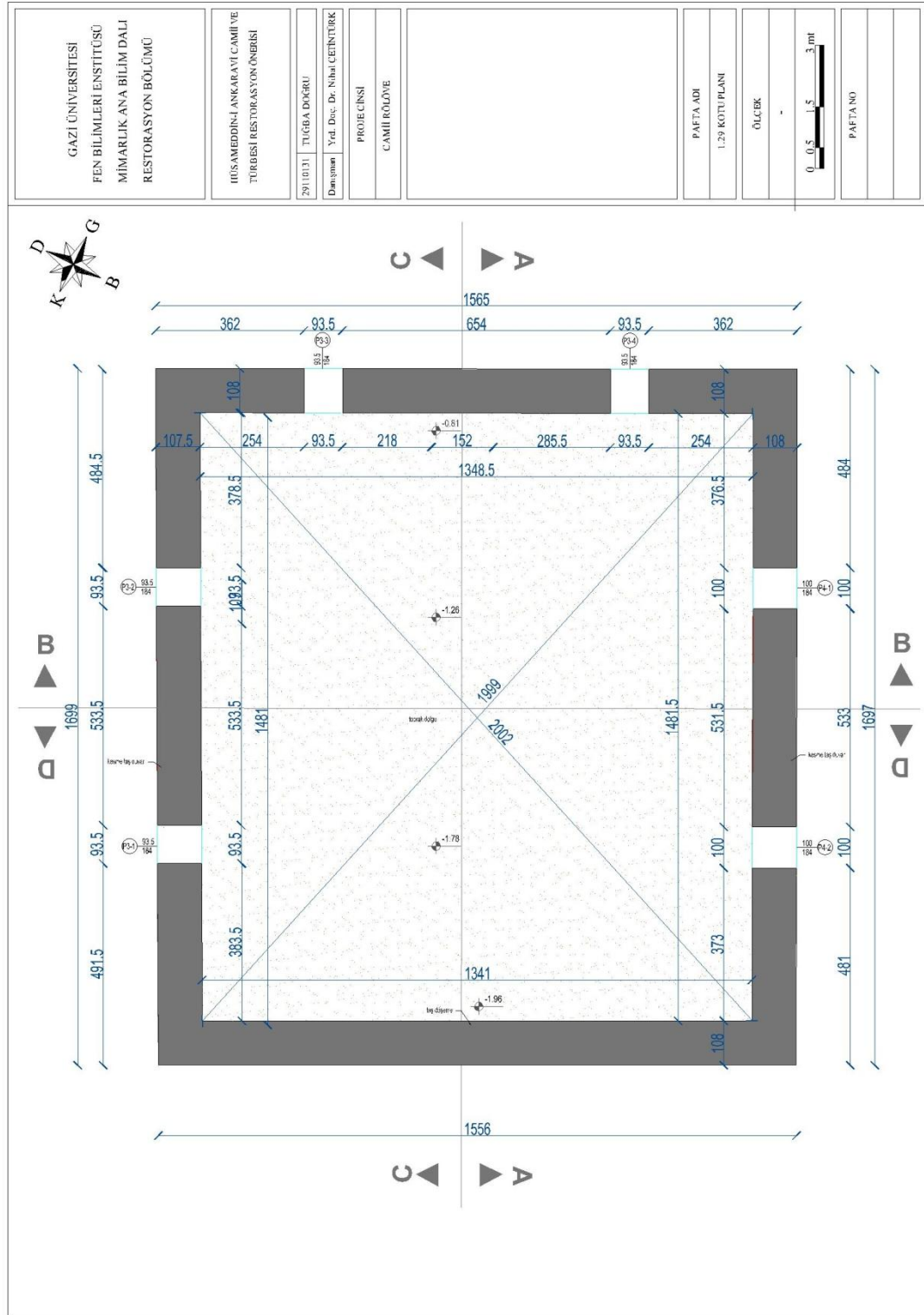
Şekil 3.1. Hüsameddin-i Ankaravi Camii rölöve vaziyet planı

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler

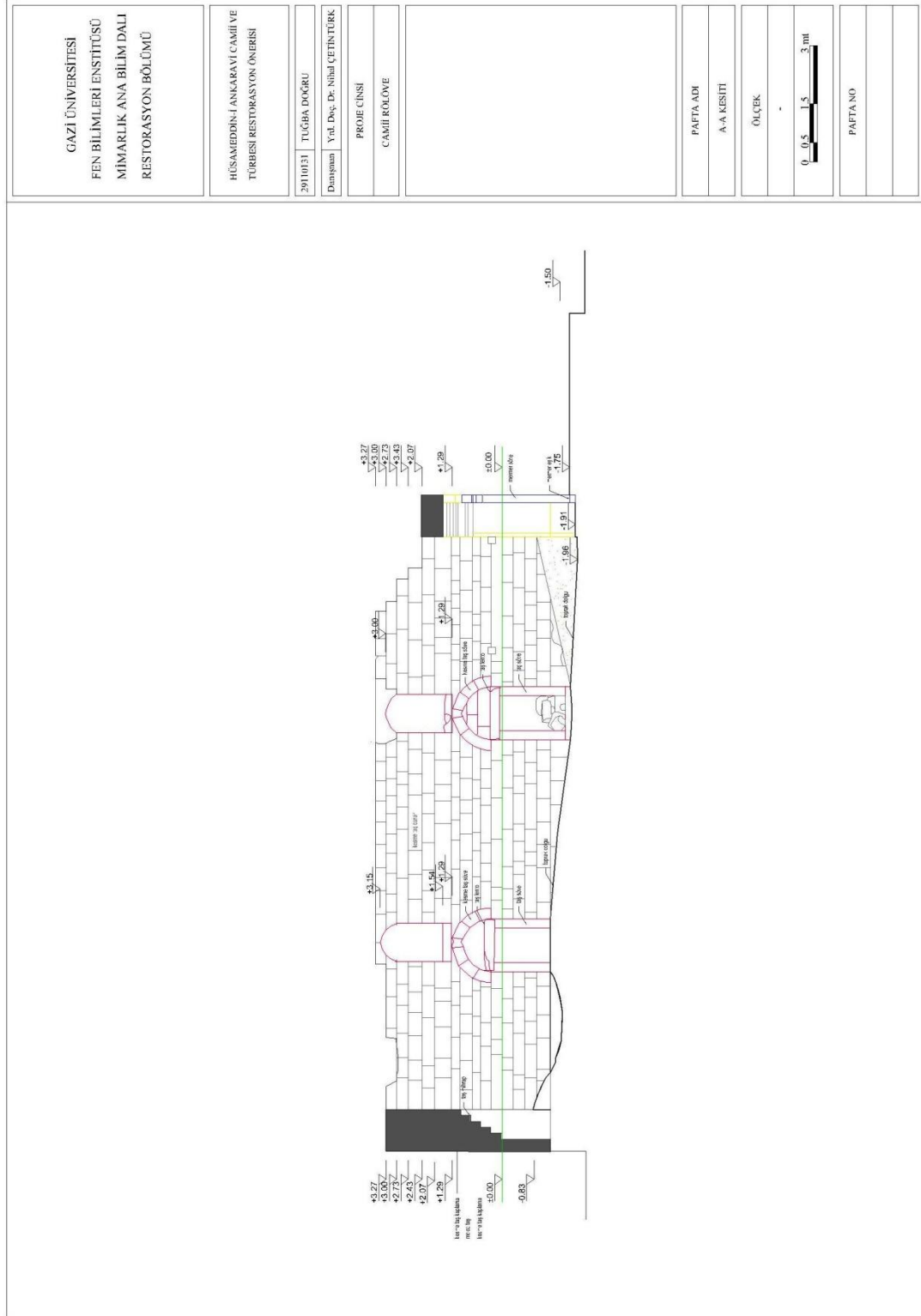
Şekil 3.2. Hüsameddin-i Ankaravi Camii rölöve -1.96 kotu planı

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler

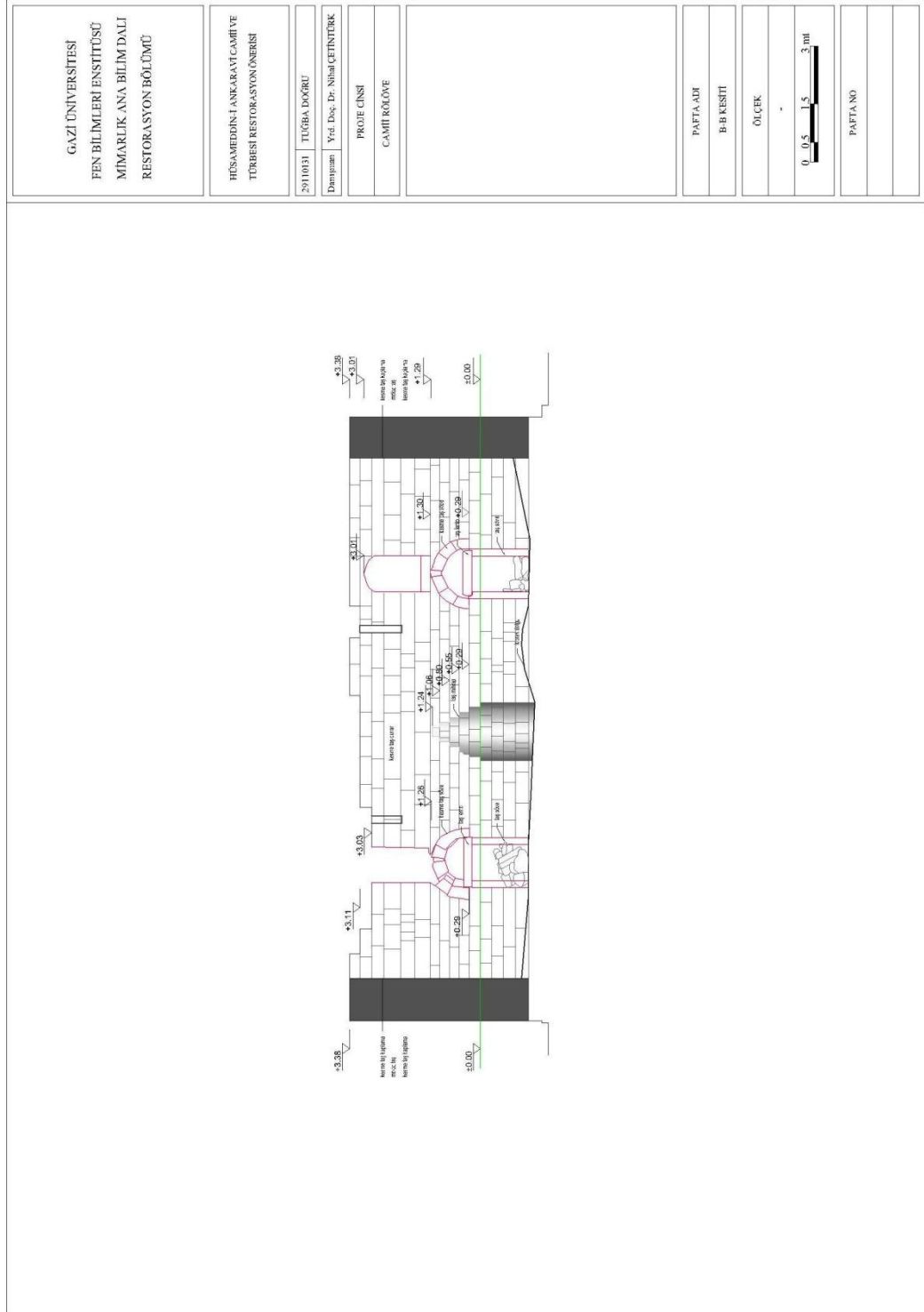
Şekil 3.3. Hüsameddin-i Ankaravi Camii rölöve +1.29 kotu planı

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler

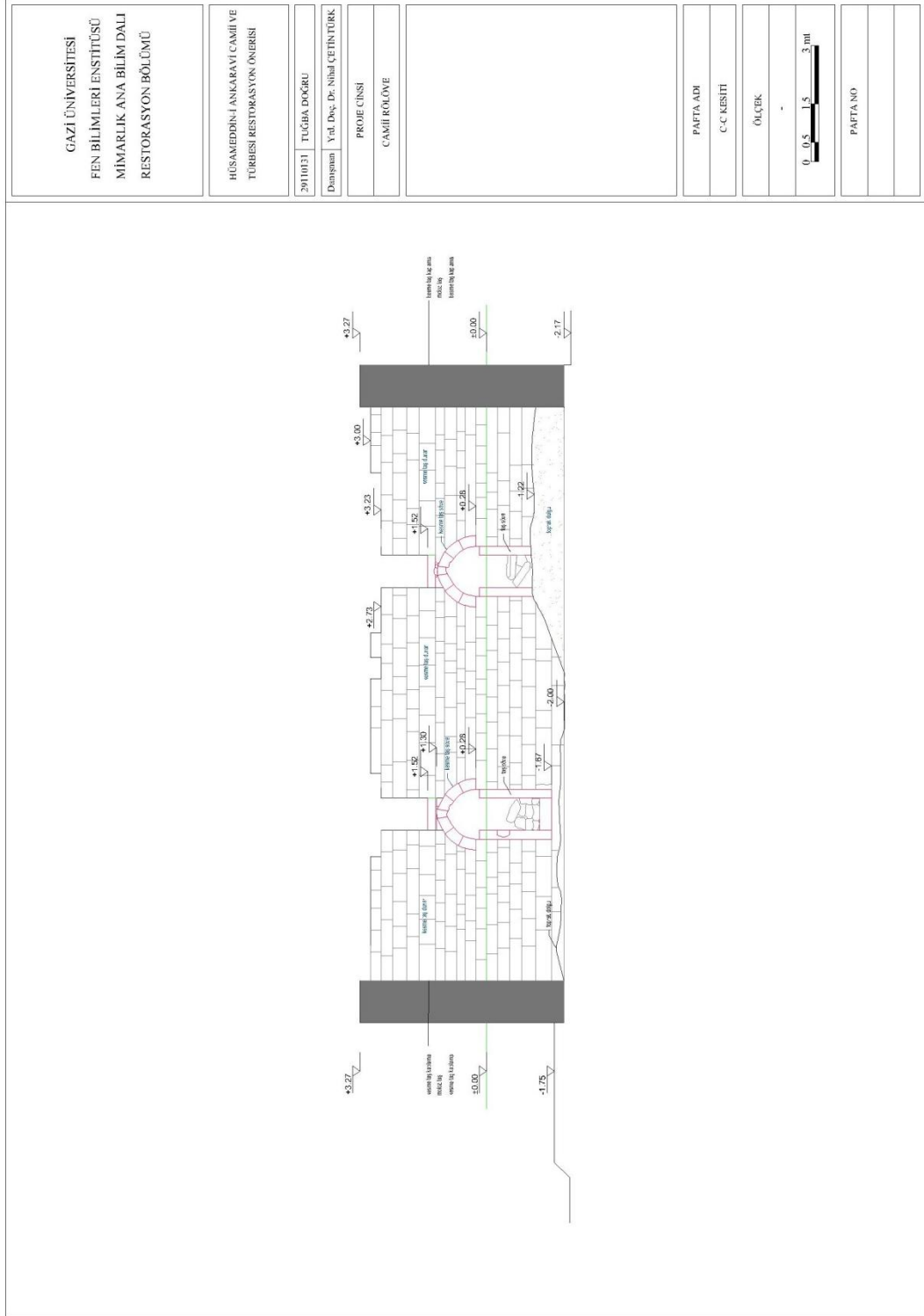
Şekil 3.4. Hüsameddin-i Ankaravi Camii rölöve A-A Kesiti

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler

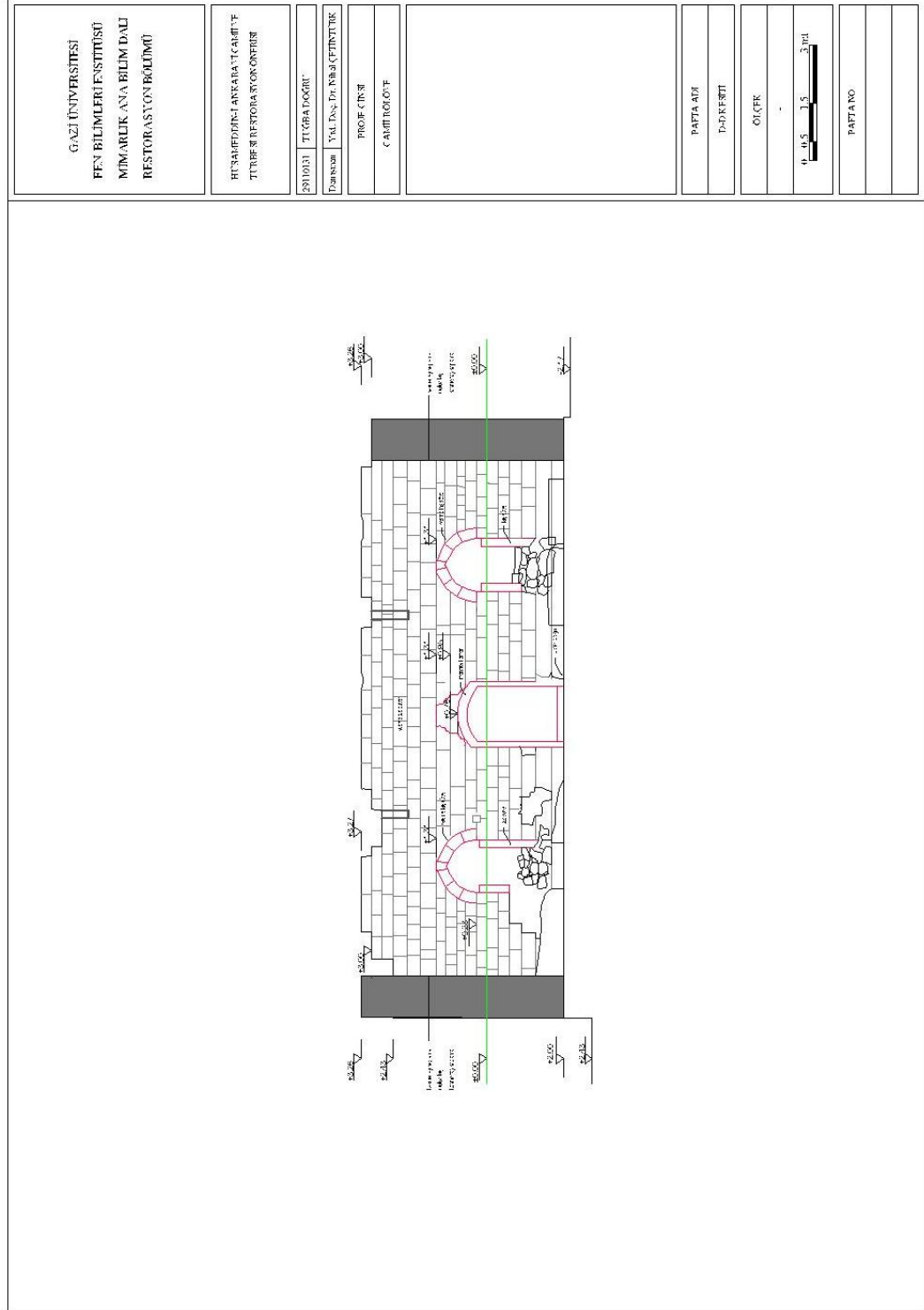
Şekil 3.5. Hüsameddin-i Ankaravi Camii rölöve B-B Kesiti

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler

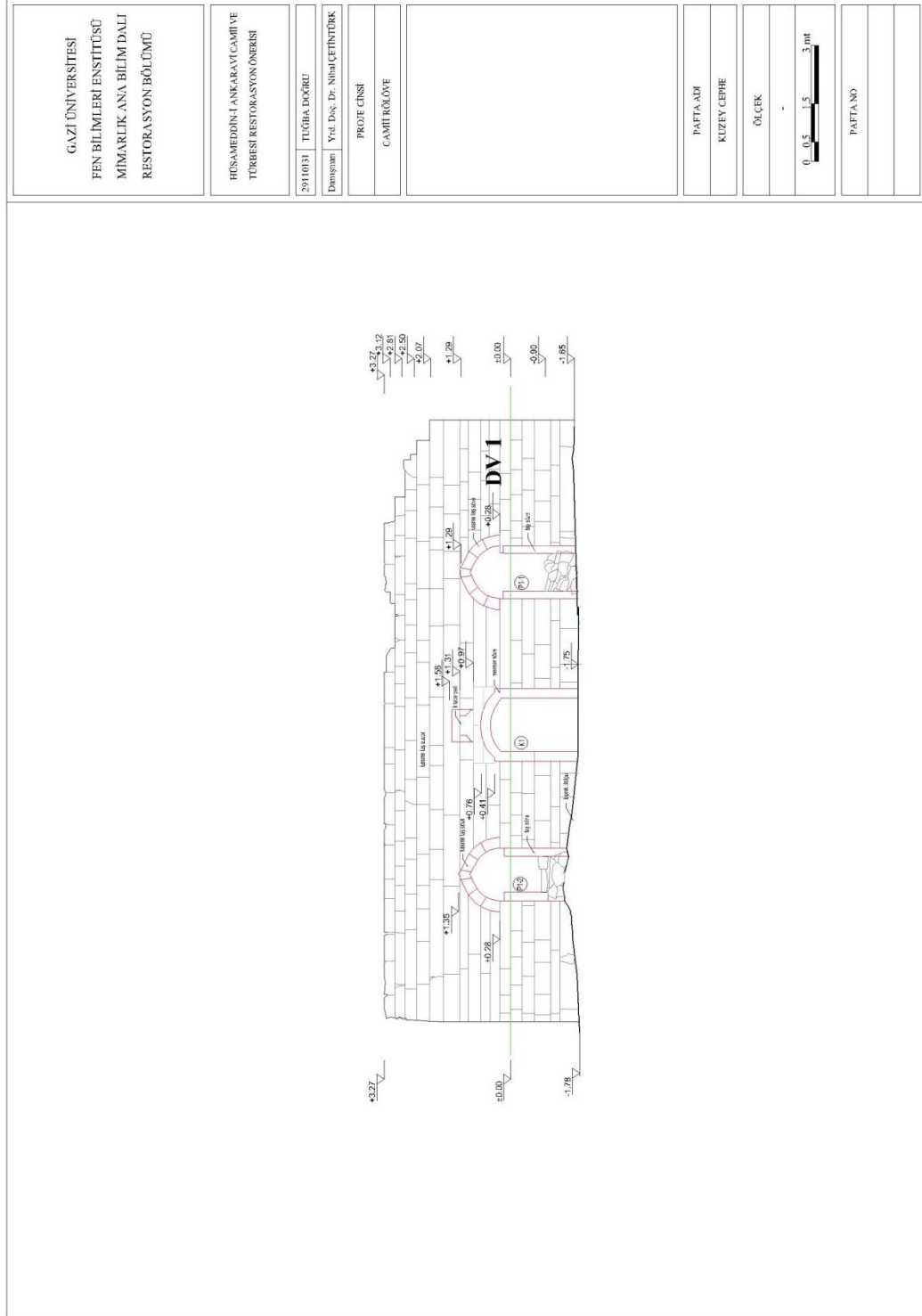
Şekil 3.6. Hüsameddin-i Ankaravi Camii rölöve C-C Kesiti

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler

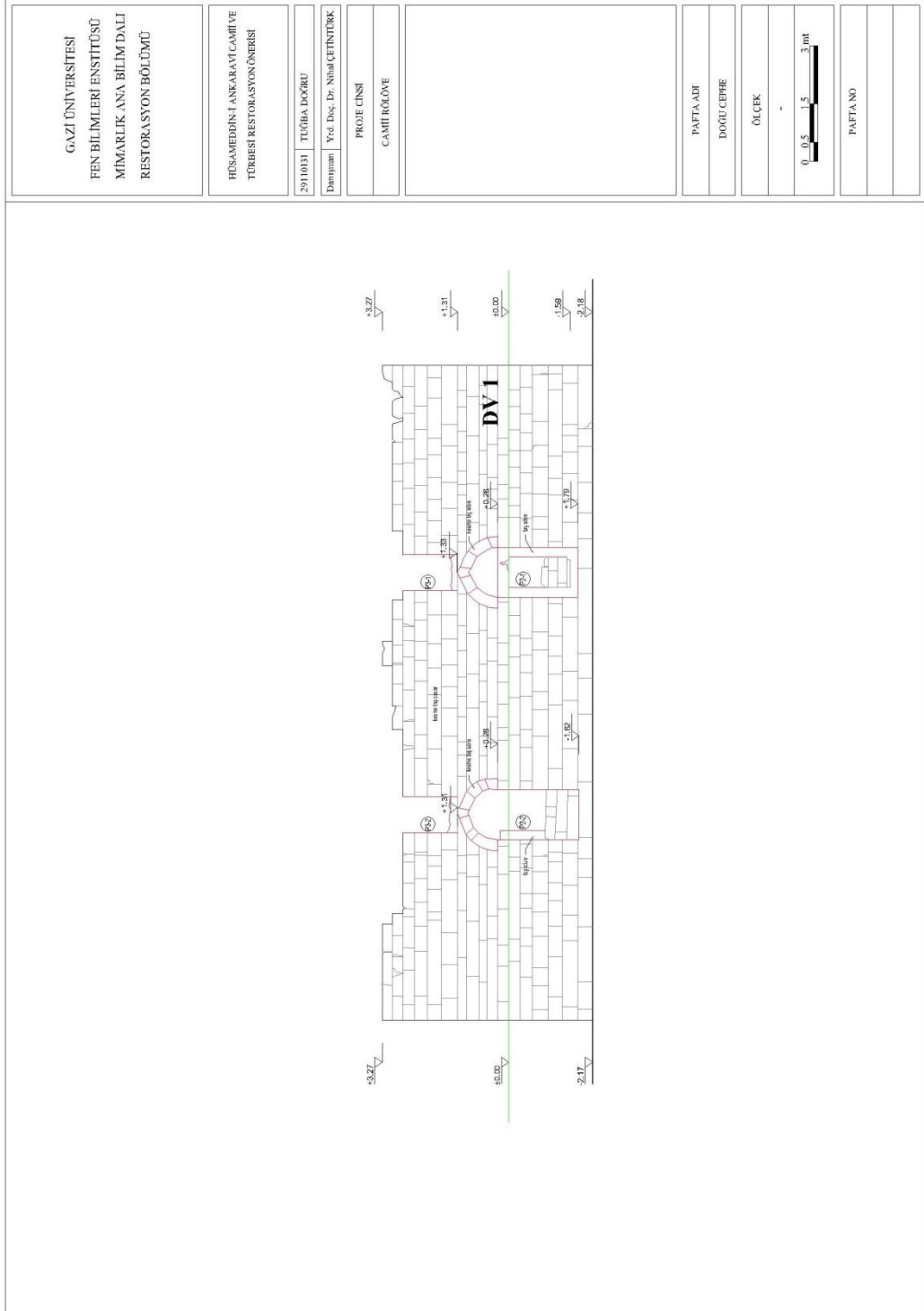
Şekil 3.7. Hüsameddin-i Ankaravi Camii rölöve D-D Kesiti

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler

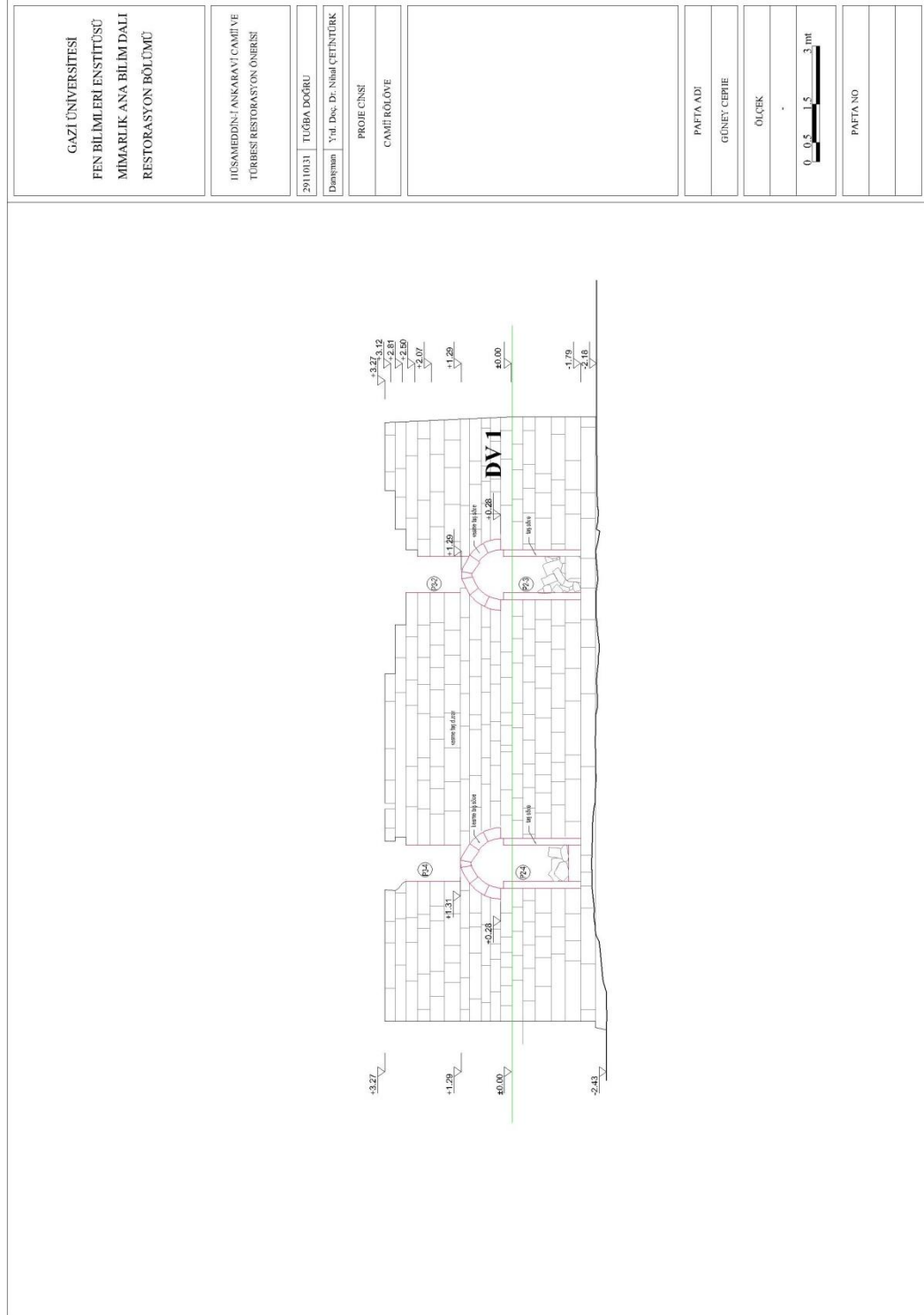
Şekil 3.8. Hüsameddin-i Ankaravi Camii rölöve kuzey cephe

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler

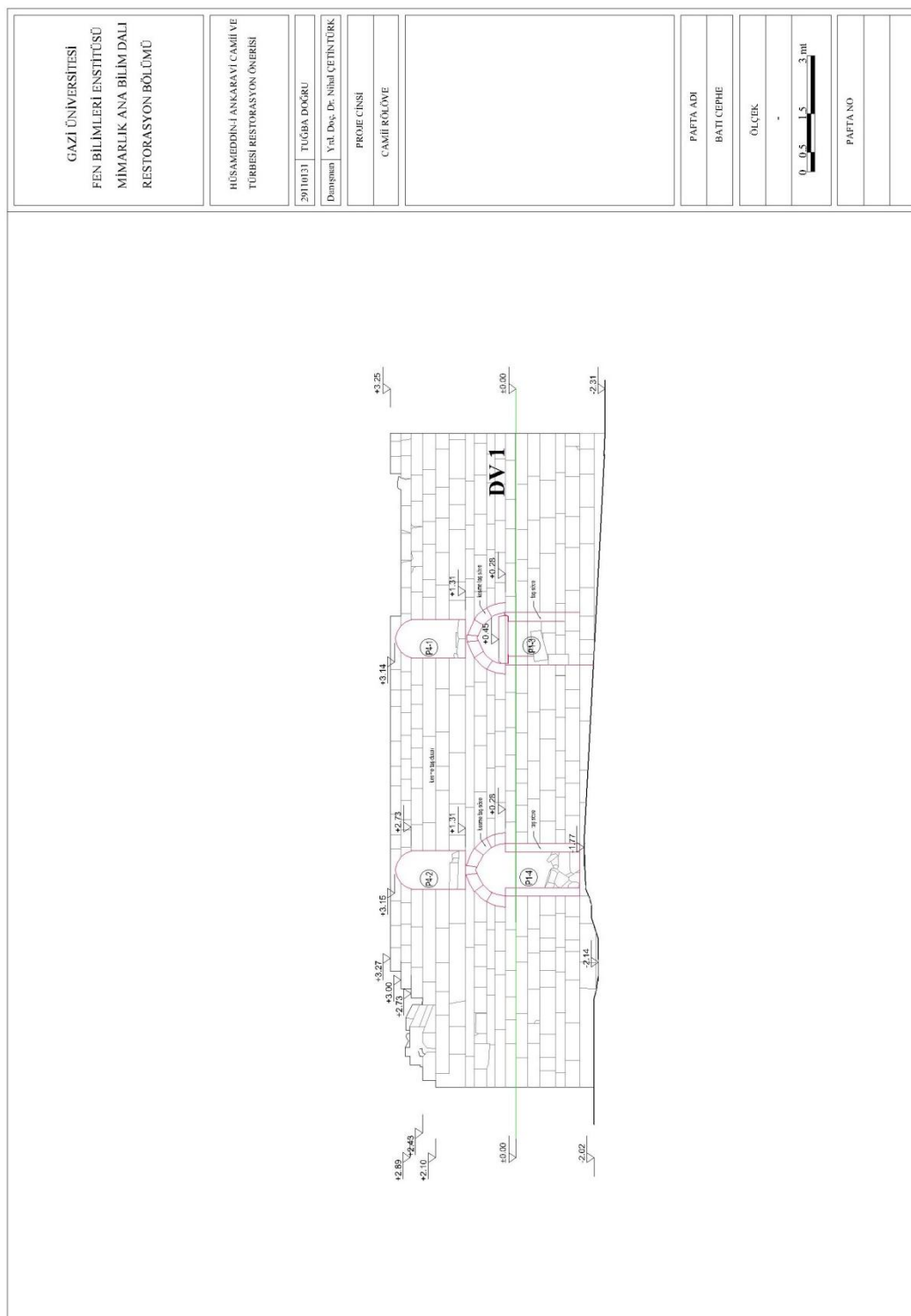
Şekil 3.9. Hüsameddin-i Ankaravi Camii rölöve doğu cephe

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler

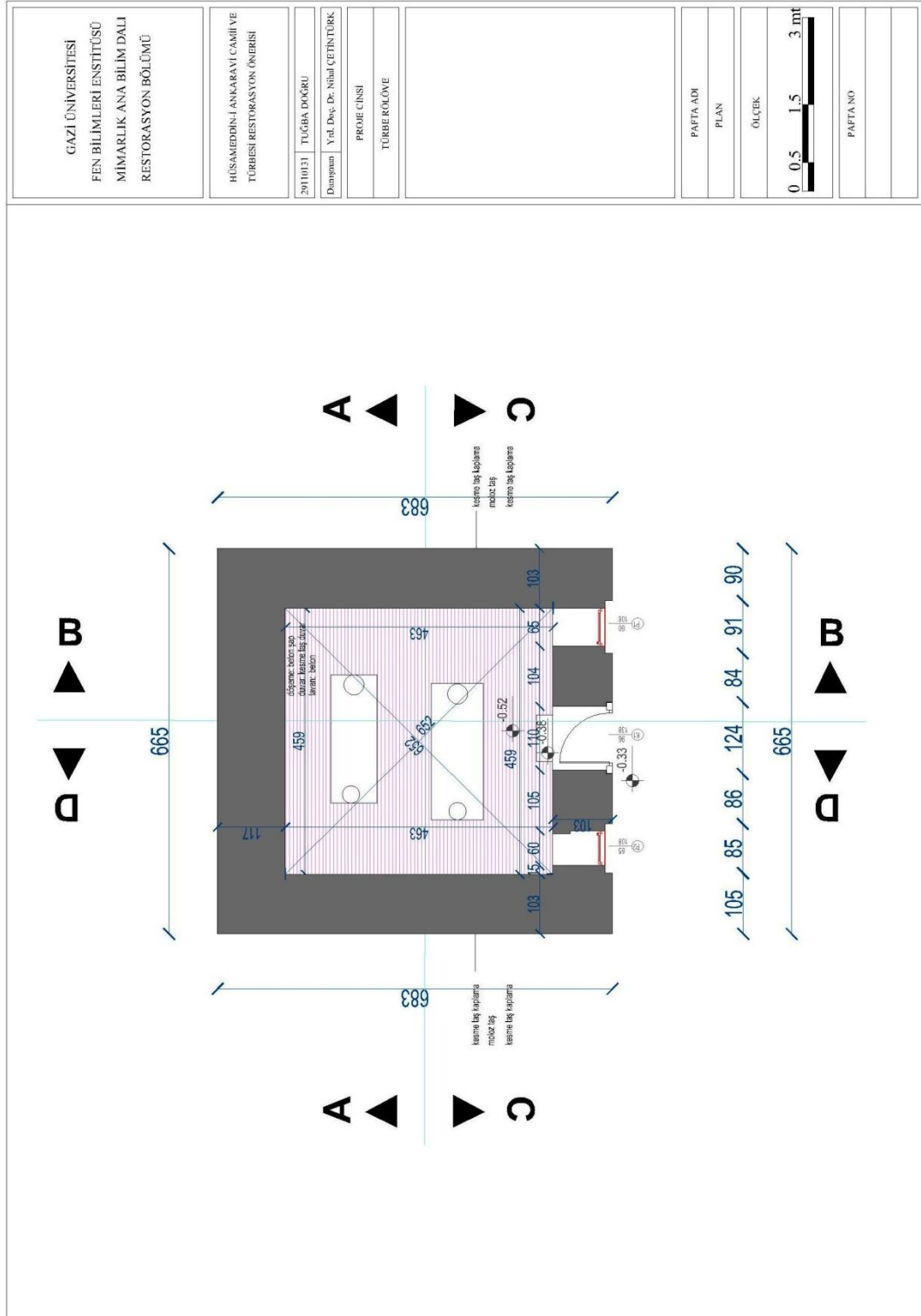
Şekil 3.10. Hüsameddin-i Ankaravi Camii rölöve güney cephe

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler

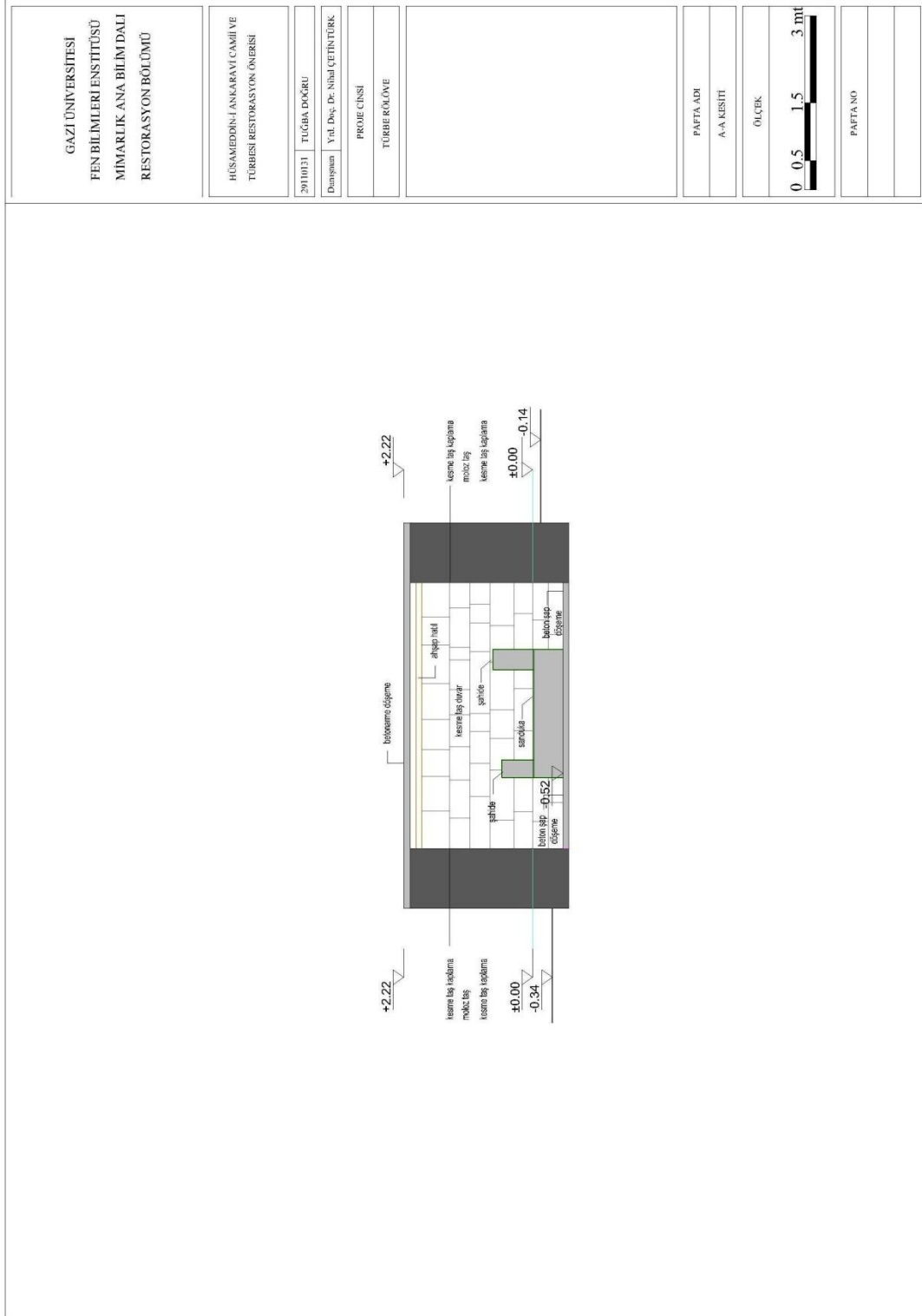
Şekil 3.11. Hüsamedddin-i Ankaravi Camii rölöve batı cephe

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler

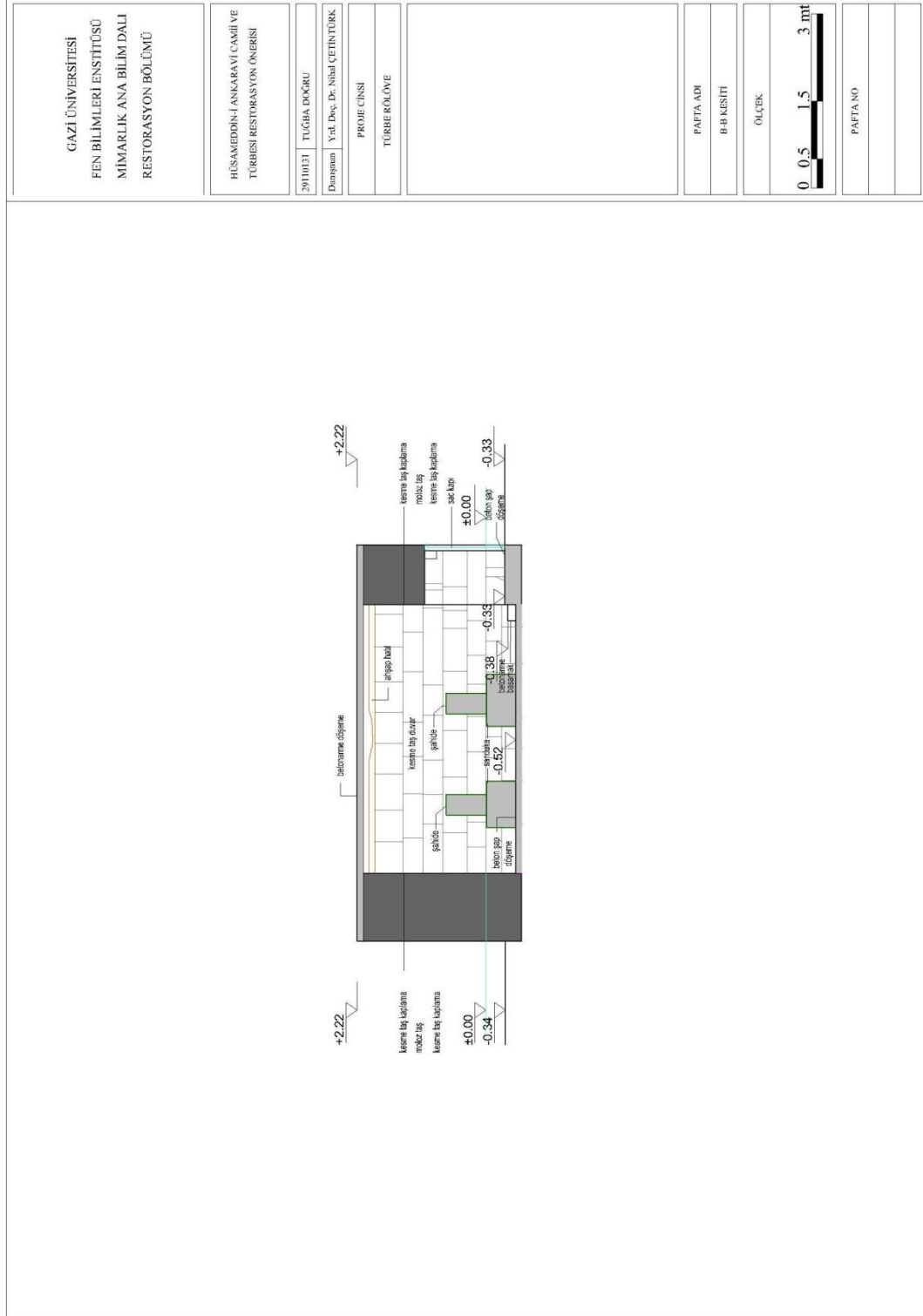
Şekil 3.12. Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi rölöve planı

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler

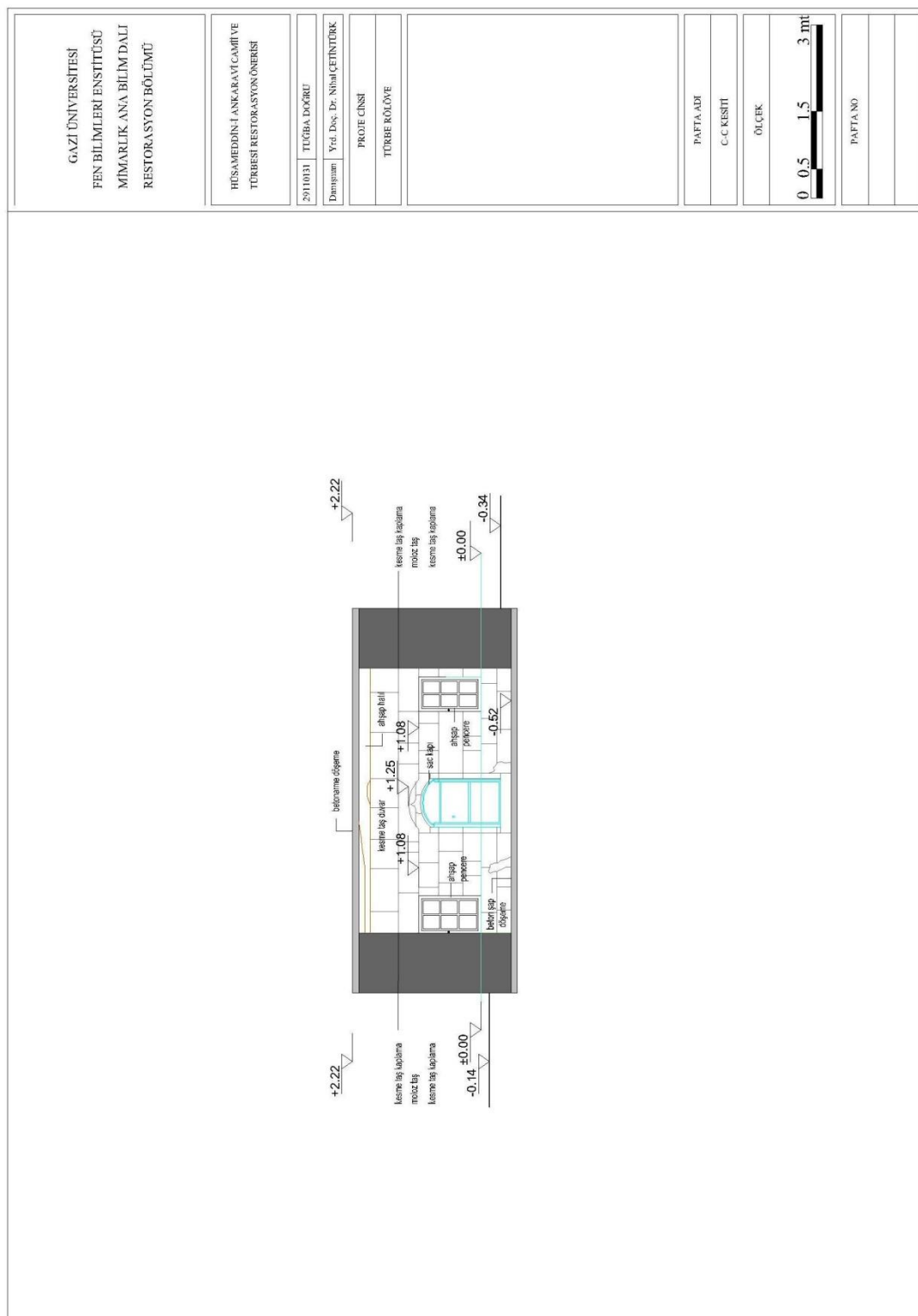
Şekil 3.13. Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi rölöve A-A kesiti

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler

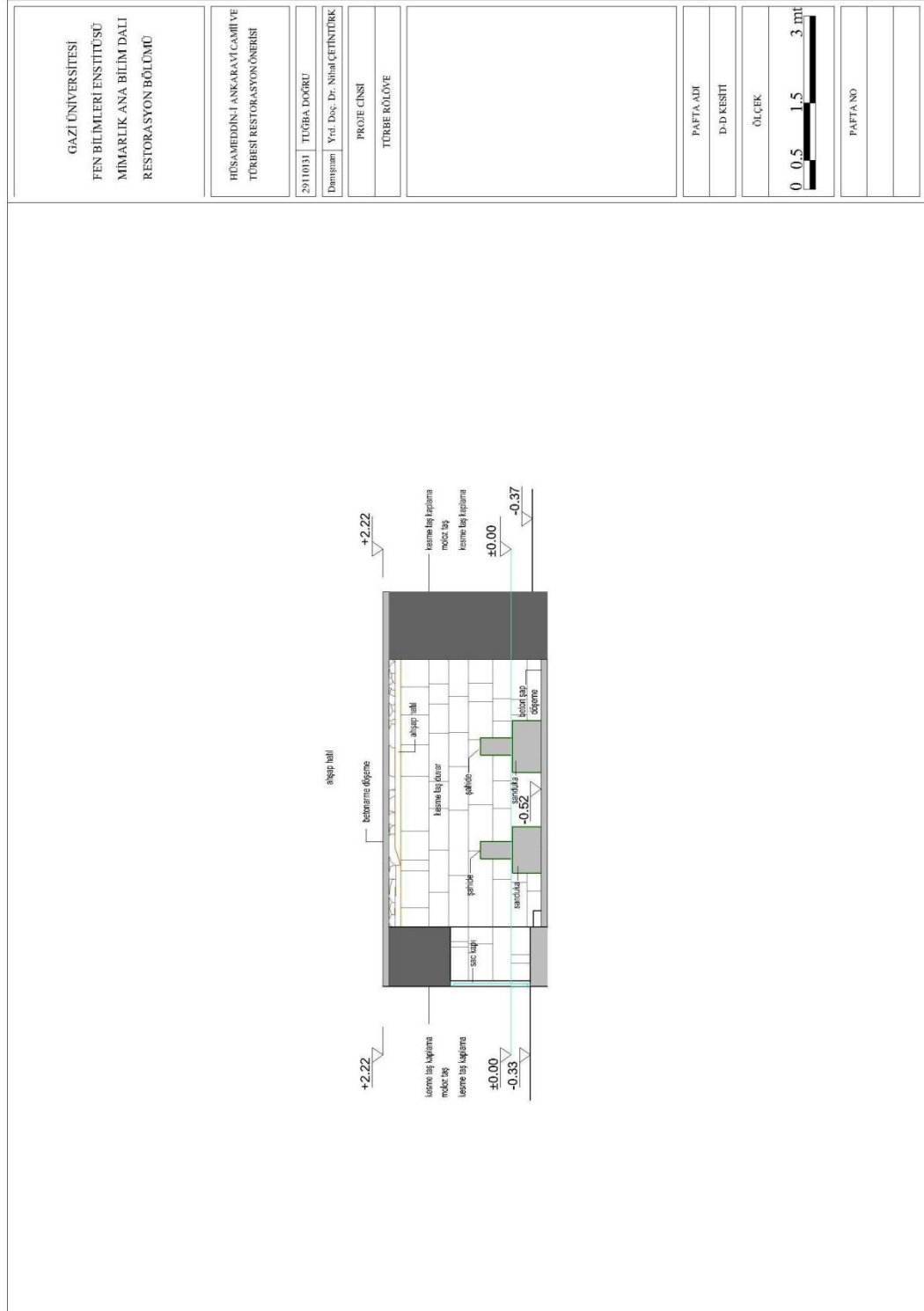
Şekil 3.14. Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi rölöve B-B kesiti

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler

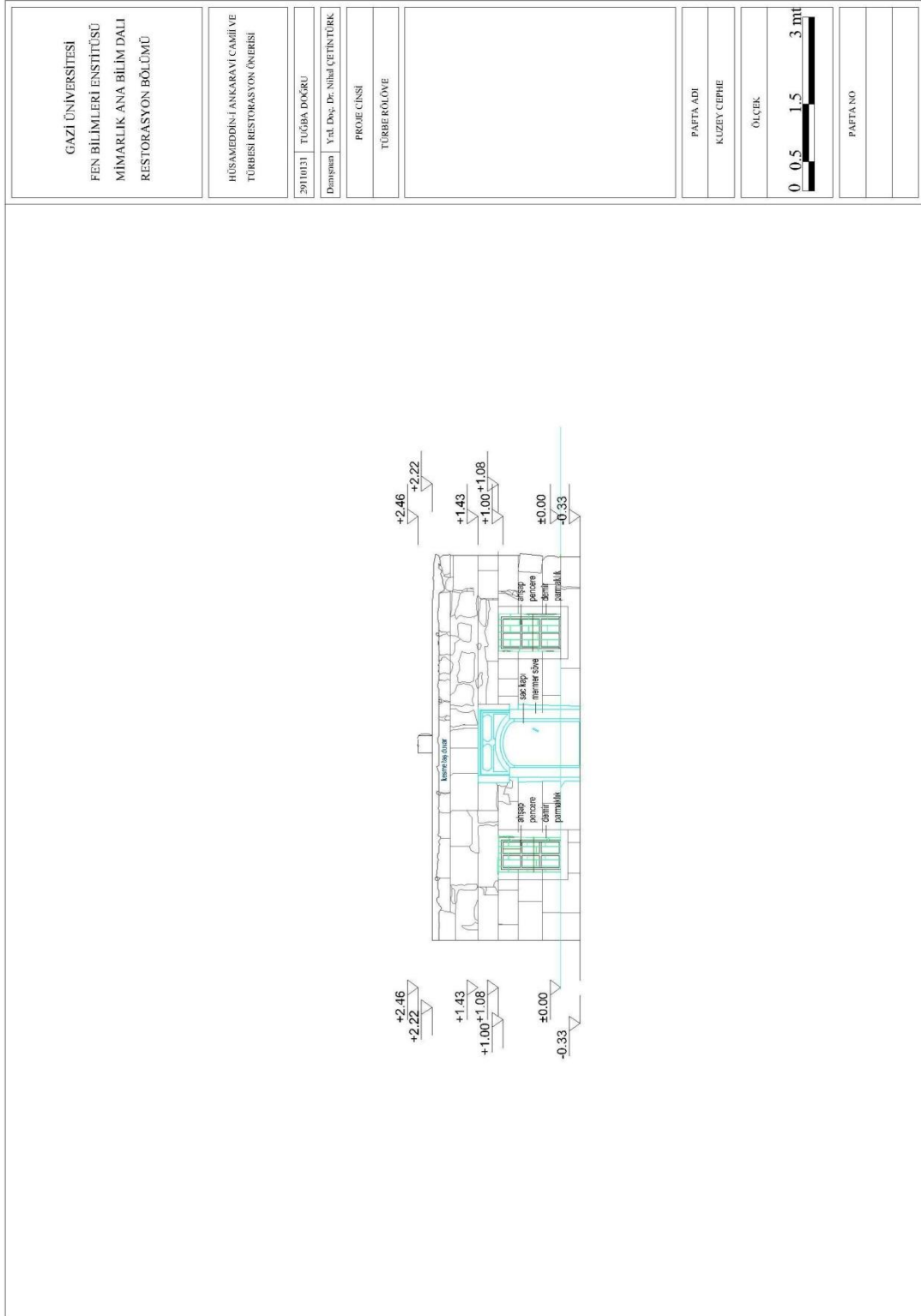
Şekil 3.15. Hüsamedddin-i Ankaravi Türbesi rölöve C-C kesiti

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler

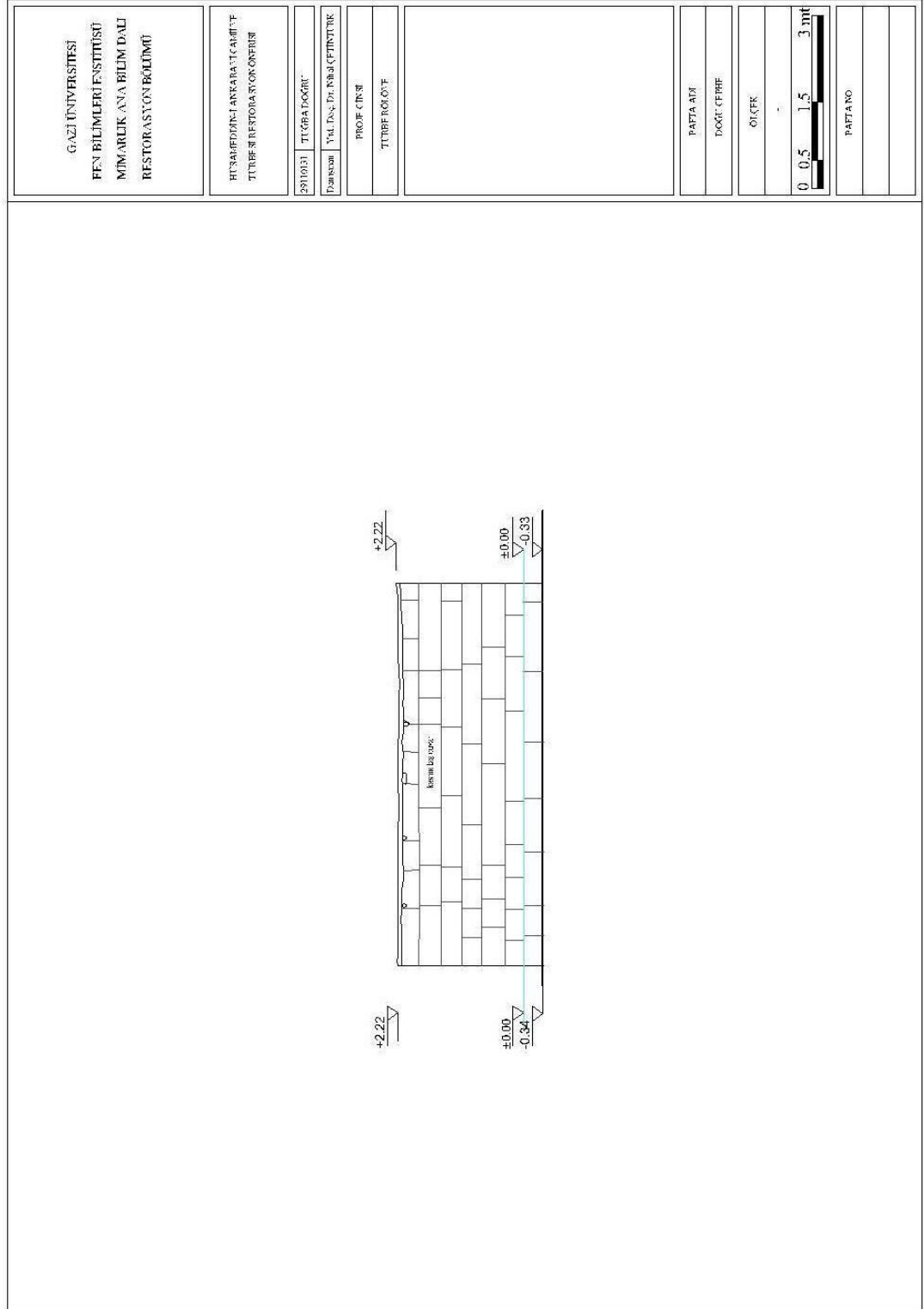
Şekil 3.16. Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi rölöve D-D kesiti

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler

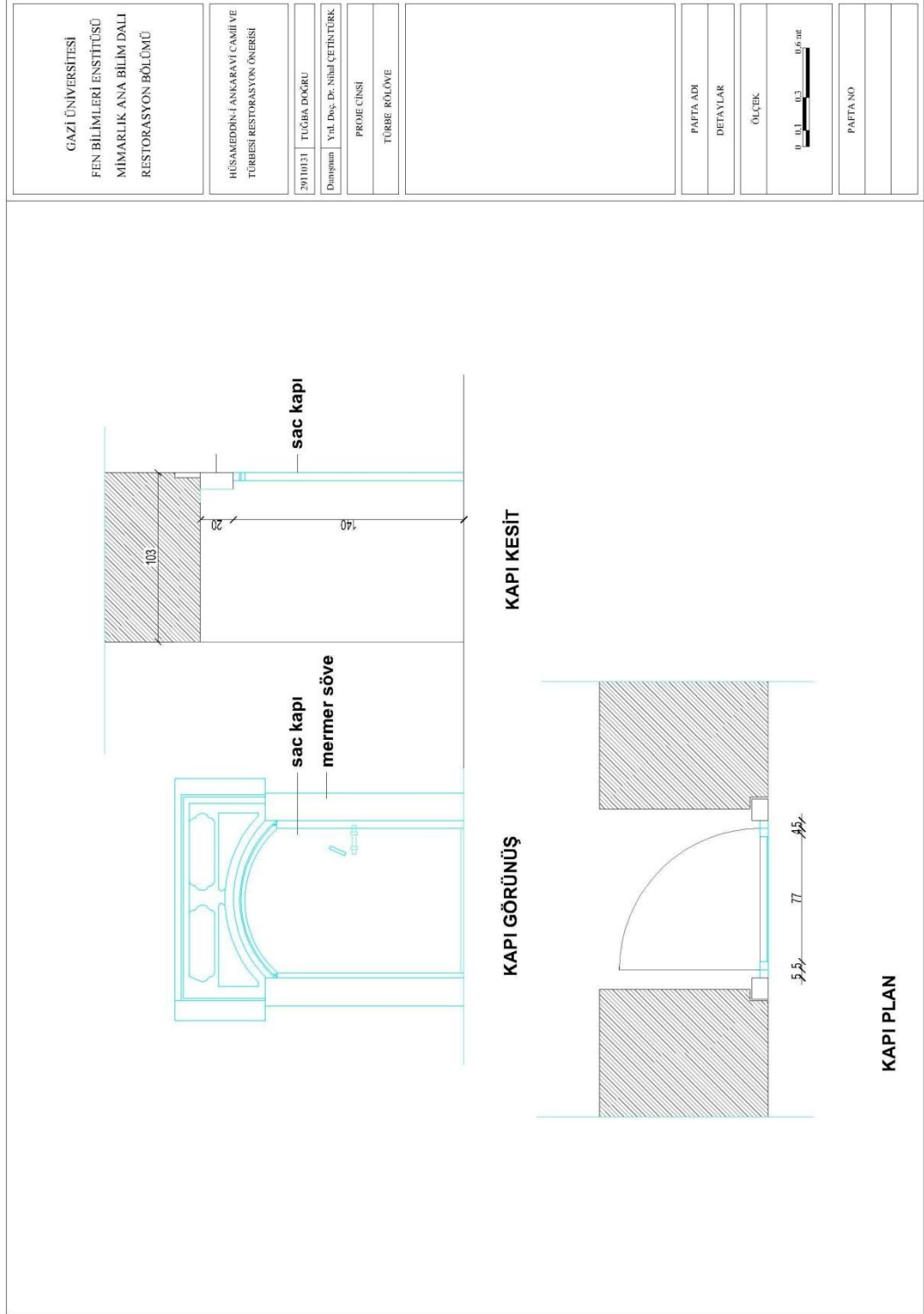
Şekil 3.17. Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi rölöve kuzey cephe

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler

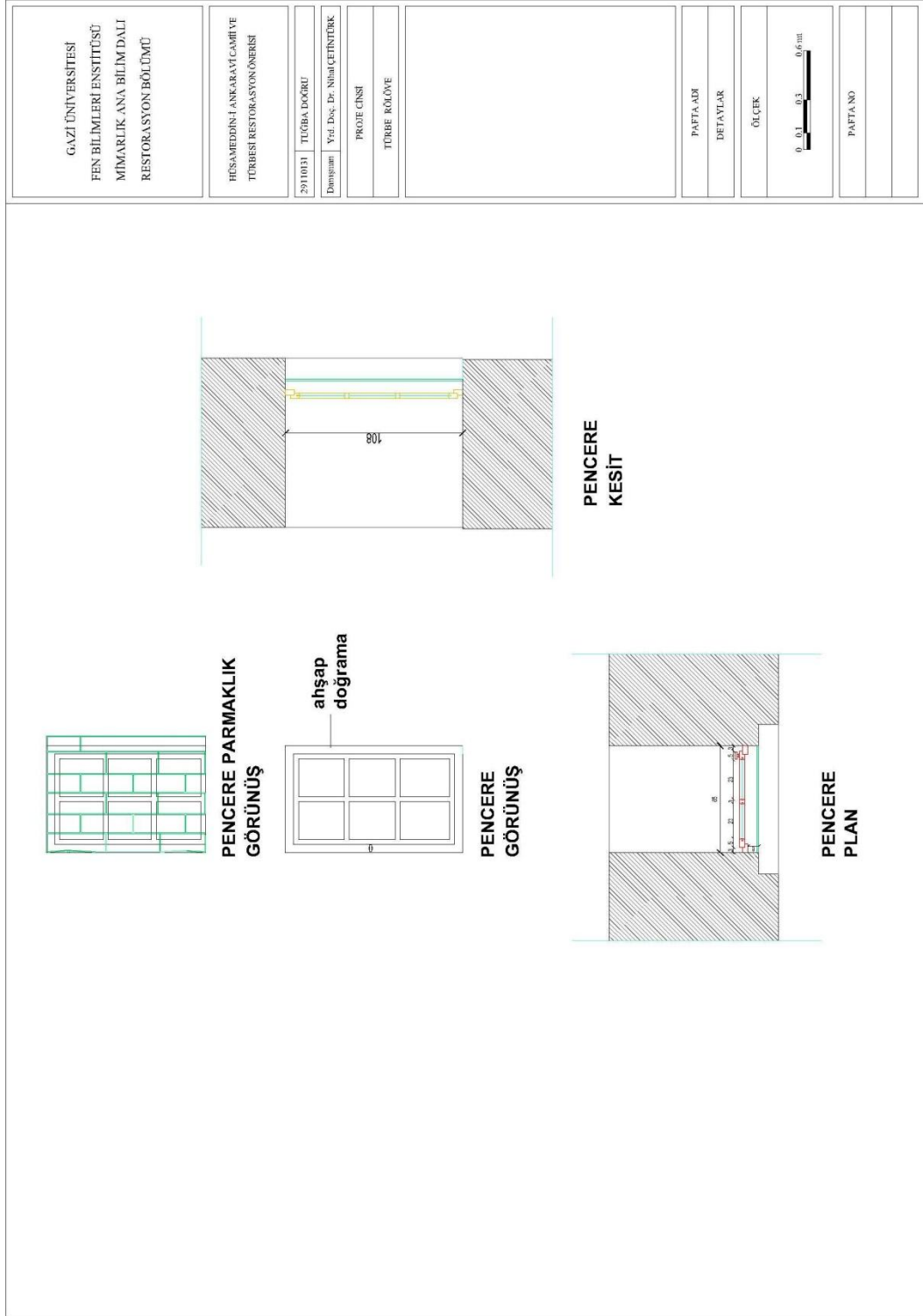
Şekil 3.18. Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi rölöve doğu cephe

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler

Şekil 3.19. Hüsamedddin-i Ankaravi Türbesi rölöve kapı detayı

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler

Şekil 3.20. Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi rölöve pencere detayı

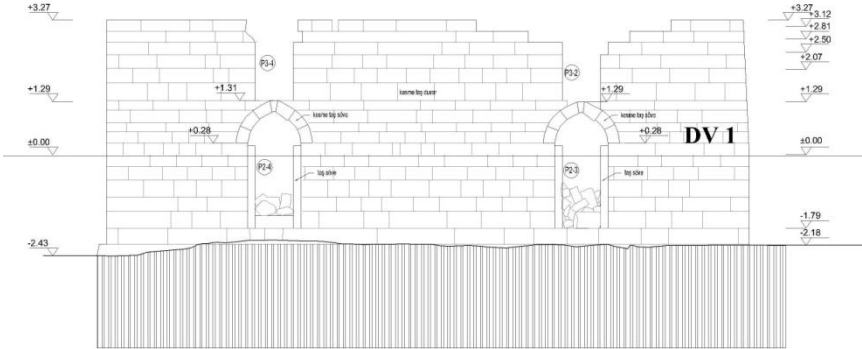
EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 3.3. Hüsamedddin-i Ankaravi Camii doğu cephesi tanımsal analiz çizelgesi 2 (Devam)

	CEPHE ELEMANI	BOYUTLAR	AÇIKLAMALAR	DEĞİŞMİŞLİK
	P3-1	93.5 x 184	Pencere açıklığı mevcut olup kemer kısmı yok olmuştur. Doğrama, cam gibi elemanlar bulunmamaktadır.	
	P3-2	93.5 x 184	Pencere açıklığı mevcut olup kemer kısmı yok olmuştur. Doğrama, cam gibi elemanlar bulunmamaktadır.	
*Boyutlar: en x derinlik x yükseklik *DV: duvar *P: pencere *K: kapı				

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 3.4.Hüsamedddin-i Ankaravi Camii güney cephesi tanımsal analiz çizelgesi
3

GÜNEY CEPHE				
	CEPHE ELEMANI	BOYUTLAR	AÇIKLAMALAR	DEĞİŞMİŞLİK
DV1 -1.96 KOTU PLANI Uzunluk: 1565 cm Malzeme: kesme taş + moloz taş+ kesme taş	P2-3 P2-4 DV1	129.5 x 253 cm 129.5 x 253 cm 1565 x 350 cm	Pencere açıklığı mevcut olup doğrama, cam gibi elemanlar bulunmamaktadır. Pencere açıklığı mevcut olup doğrama, cam gibi elemanlar bulunmamaktadır. Duvarda yer yer yosunlanmalar ve taş parça kaybı, Duvarın üst yoğun kısımlarında kayıplar, bitki oluşumu, aşınma bulunmaktadır	Özgün

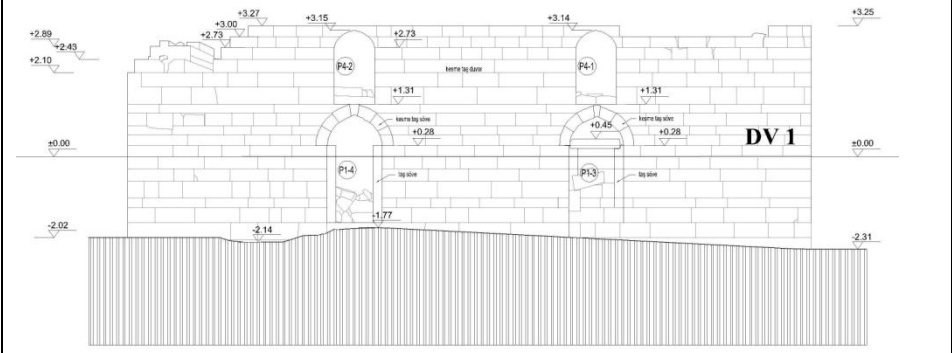
EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 3.5.Hüsamedddin-i Ankaravi Camii güney cephesi anımsal analiz çizelgesi 3

	CEPHE ELEMANI	BOYUTLAR	AÇIKLAMALAR	DEĞİŞMİŞLİK
	P4-1 P4-2	100 x 184	Pencere açıklığı mevcut olup kemer kısmı yok olmuştur. Doğrama, cam gibi elemanlar bulunmamaktadır.	
*Boyutlar: en x derinlik x yükseklik *DV: duvar *P: pencere *K: kapı				

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 3.6. Hüsamedddin-i Ankaravi Camii batı cephesi tanımsal analiz çizelgesi 4

BATI CEPHE				
	CEPHE ELEMANI	BOYUTLAR	AÇIKLAMALAR	DEĞİŞMİŞLİK
DV1 -1.96 KOTU PLANI Uzunluk: 1699 cm Malzeme: kesme taş + moloz taş+ kesme taş	P1-3 P1-4 DV1	136 x 269 cm 137 x 269 cm 1699 x 360 cm	Pencere açıklığı mevcut olup doğrama, cam gibi elemanlar bulunmamaktadır. Pencere açıklığı mevcut olup doğrama, cam gibi elemanlar bulunmamaktadır. Duvarı yer yer yosunlanmalar bulunmaktadır. Zemine yakın yerlerde nem sorunu bulunmaktadır. Duvarın üst kısımlarında yüzeysel kayıplar, bitki oluşumu,taş parça kaybı, aşınma vardır.	Özgün

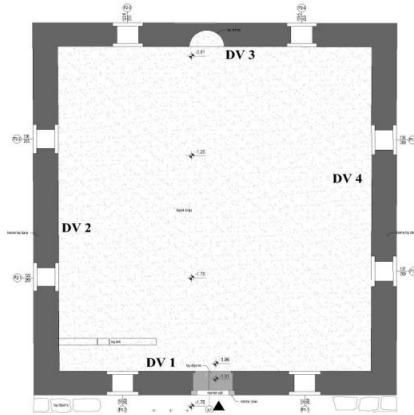
EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 3.7. Hüsamedddin-i Ankaravi Camii batı cephesi tanımsal analiz çizelgesi 4
(Devam)

	CEPHE ELEMANI	BOYUTLAR	AÇIKLAMALAR	DEĞİŞMİŞLİK
	P3-3	93.5 x 184	Pencere açıklığı mevcut olup kemer kısmı yok olmuştur. Doğrama, cam gibi elemanlar bulunmamaktadır.	
	P3-4	93.5 x 184	Pencere açıklığı mevcut olup kemer kısmı yok olmuştur. Doğrama, cam gibi elemanlar bulunmamaktadır.	
*Boyutlar: en x derinlik x yükseklik *DV: duvar *P: pencere *K: kapı				

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 3.8. Hüsameddin-i Ankaravi Camii iç tanımsal analiz çizelgesi 5

-1.96 KOTU PLANI				
PLAN: 1481 x 1341				
	YAPI ELEMANI	BOYUTLAR	AÇIKLAMALAR	DEĞİŞİM İŞLİK
DV1 kalınlık: 108 cm uzunluk:1340 cm malzeme: kesme taş	P1-1	137 x 269 cm	Pencere açıklığı mevcut olup doğrama, cam gibi elemanlar bulunmamaktadır. Kapı açıklığı mevcut olup yerinde kapı kanat ve kasası bulunmamaktadır.	Duvar özgün
	K1	138 x 243 cm	Kapı basık kemerli mermer söveli, içten kapı üstündeki taşlar profilli olup,yukarı doğru daralarak yükselmektedir	
	P1-2	135 x 269 cm	Pencere açıklığı mevcut olup doğrama, cam gibi elemanlar bulunmamaktadır Duvarda yüzeysel kayıplar, taş parça kaybı ve yosunlanma bulunmaktadır.	

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 3.9. Hüsameddin-i Ankaravi Camii iç tanımsal analiz çizelgesi 5 (Devam)

	YAPI ELEMANI	BOYUTLAR	AÇIKLAMALAR	DEĞİŞİM İŞLİK
DV2 kalınlık: 108 cm uzunluk:1481 cm malzeme: kesme taş	P2-1	129 x 253 cm	Pencere açıklığı mevcut olup doğrama, cam gibi elemanlar bulunmamaktadır	
	P2-2	130 x 253 cm	Pencere açıklığı mevcut olup doğrama, cam gibi elemanlar bulunmamaktadır Duvarda zemine yakın yerlerde nem sorunu bulunmaktadır.	Duvar özgün
DV3 kalınlık: 108 cm uzunluk:1349 cm malzeme: kesme taş	P2-3	129.5 x 253cm	Pencere açıklığı mevcut olup doğrama, cam gibi elemanlar bulunmamaktadır	Duvar özgün
	Mihrap	152 x 310 cm	Taş malzemen yapılmıştır.Mihrap nişinin alt bölümü yarım silindirik, kavsarası 5 kademedan oluşmaktadır. her kademedeyonu taşlarının yarım daire biçimindedir. Üzerine herhangi işleme yapılmadan düz bırakılmıştır.	Minber özgün

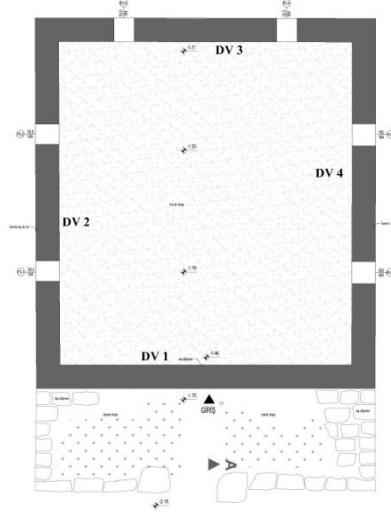
EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 3.10. Hüsamedddin-i Ankaravi Camii iç tanımsal analiz çizelgesi 5 (Devam)

	CEPHE ELEMANI	BOYUTLAR	AÇIKLAMALAR	DEĞİŞMİŞ LİK
DV4 kalınlık: 108 cm uzunluk:1480 cm malzeme: kesme taş	P1-3	136 x 169 cm	Pencere açıklığı mevcut olup doğrama, cam gibi elemanlar bulunmamaktadır	
	P1-4	137 x 169 cm	Pencere açıklığı mevcut olup doğrama, cam gibi elemanlar bulunmamaktadır Duvarda zemine yakın yerlerde nem sorunu vardır. Yer yer yosunlanma bulunmaktadır	Duvar özgün
ZEMİN malzeme: toprak dolgu		1345 x 1482cm	Döşeme yok olmuş.	
*Boyutlar: en x derinlik x yükseklik *DV: duvar *P: pencere *K: kapı				

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 3.11. Hüsamedddin-i Ankaravi Camii iç tanımsal analiz çizelgesi 6

+1.29 KOTU PLANI				
PLAN: 1481 x 1341				
	YAPI ELEMANI	BOYUTLAR	AÇIKLAMALAR	DEĞİŞMİŞ LİK
DV1 kalınlık: 107 cm uzunluk:1340 cm malzeme: kesme taş	K1	138 x 243 cm	Kapı açıklığı mevcut olup yerinde kapı kanat ve kasası bulunmamaktadır Duvarda yüzeysel kayıplar, taş parça kaybı ve yosunlanma bulunmaktadır.	Duvar özgün
DV2 kalınlık: 108 cm uzunluk:1483 cm malzeme: kesme taş	P3-1	93.5 x 184 cm	Pencere açıklığı mevcut olup kemer kısmı yok olmuştur. Doğrama, cam gibi elemanlar bulunmamaktadır.	

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 3.12. Hüsamedddin-i Ankaravi Camii iç tanımsal analiz çizelgesi 6 (Devam)

	CEPHE ELEMANI	BOYUTLAR	AÇIKLAMALAR	DEĞİŞİMİŞ LİK
	P3-2	93.5 x 184 cm	Pencere açıklığı mevcut olup kemer kısmı yok olmuştur. Doğrama, cam gibi elemanlar bulunmamaktadır. Duvar da üst kısımlarda yoğun taş parça kayıpları, yüzeysel kayıplar ve yer yer yosunlanma bulunmaktadır.	Duvar özgün
DV3 kalınlık: 108 cm uzunluk:1348.5cm malzeme: kesme taş	P3-3	93.5 x 184 cm	Pencere açıklığı mevcuttur. Doğrama, cam gibi elemanlar bulunmamaktadır. Duvarın üstünde yoğun taş parça kayıpları, bitki oluşumu ve yer yer yosunlanma bulunmaktadır.	
	P3-4	93.5 x 184 cm	Pencere açıklığı mevcuttur.Kemer kısmı yok olmuştur. Doğrama, cam gibi elemanlar bulunmamaktadır. Duvarın üst kısımlarında yoğun taş parça kayıpları, bitki oluşumu ve yer yer yosunlanma bulunmaktadır	Duvar özgün

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 3.13. Hüsameddin-i Ankaravi Camii iç tanımsal analiz çizelgesi 6 (Devam)

	CEPHE ELEMANI	BOYUTLAR	AÇIKLAMALAR	DEĞİŞİMİŞ LİK
DV4 kalınlık: 108 cm uzunluk:14.81cm malzeme: kesme taş	P4-1	100 x 184	Pencere açıklığı mevcuttur. Doğrama, cam gibi elemanlar bulunmamaktadır.	
	P4-2	100 x 184	Pencere açıklığı mevcuttur. Doğrama, cam gibi elemanlar bulunmamaktadır. Duvarın bitim noktalarında bitki oluşumu ve taş kaybı mevcuttur. Yer yer yosunlanma bulunmaktadır.	Duvar özgün
TAVAN malzeme: -		-	Tavan yok olmuş.	
*Boyutlar: en x derinlik x yükseklik *DV: duvar *P: pencere *K: kapı				

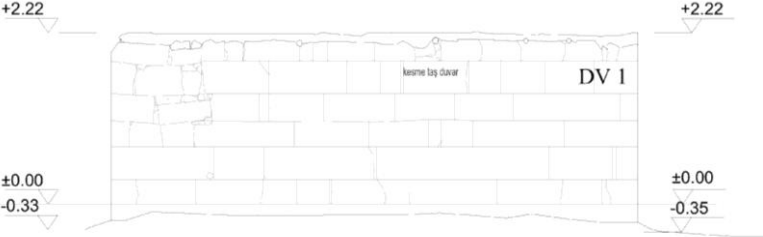
EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 3.14. Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi kuzey cephesi tanımsal analiz çizelgesi 7

KUZEY CEPHE (Türbe)				
	CEPHE ELEMANI	BOYUTLAR	AÇIKLAMALAR	DEĞİŞİMLİK
DV1 Uzunluk: 665 cm Malzeme: kesme taş + moloz taş+ kesme taş	P1	65x 108 cm	Pencere ahşap malzemeden tek kanatlı dikdörtgen formda olup, geçme tipli demir parmaklık vardır.	Özgün değil
	K1	96 x 138 cm	Kapı sac malzemeden kemerli olup, mermerden kapı sövesi ve alınlığı bulunmaktadır..	Özgün değil
	P2	60x 108 cm	Pencere ahşap malzemeden tek kanatlı dikdörtgen formda olup, geçme tipli demir parmaklık vardır.	Özgün değil
	DV1	665 x 255 cm	Duvar genelinde bitki oluşumu parça kayıpları ve yer yer çimento harçlı derz bulunmaktadır.	Özgün

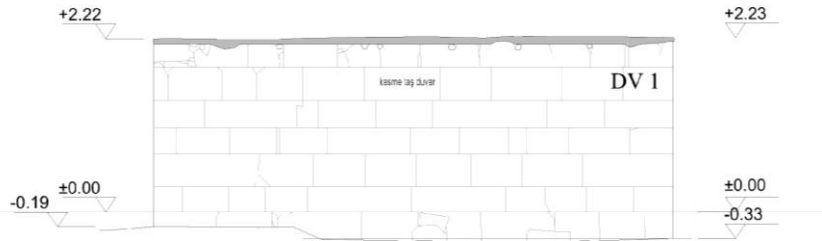
EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 3.15. Hüsamedddin-i Ankaravi Türbesi batı cephesi tanımsal analiz çizelgesi 8

BATI CEPHE (Türbe)				
	CEPHE ELEMANI	BOYUTLAR	AÇIKLAMALAR	DEĞİŞMİŞLİK
DV1 Uzunluk: 683 cm Malzeme: kesme taş + moloz taş+ kesme taş	DV1	683 x 235 cm	Duvar genelinde bitki oluşumu parça kayıpları, taş malzemede aşınma ve yer yer çatlaklar görülmemektedir .	Özgün

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 3.16. Hüsamedddin-i Ankaravi Türbesi güney cephesi tanımsal analiz çizelgesi 9

GÜNEY CEPHE (Türbe)				
	CEPHE ELEMANI	BOYUTLAR	AÇIKLAMALAR	DEĞİŞMİŞLİK
DV1 Uzunluk: 670 cm Malzeme: kesme taş + moloz taş+ kesme taş	DV1	670x 262 cm	Duvar genelinde bitki oluşumu parça kayıpları, aşınma, deformasyon taş malzemedede öne doğru kayma görölmektedir .	Özgün

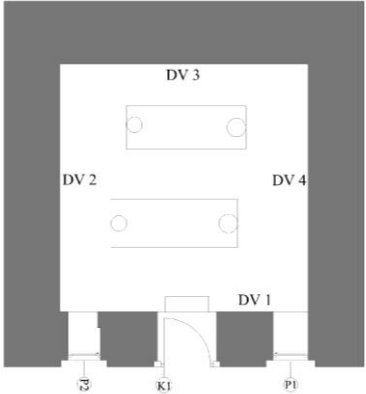
EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 3.17. Hüsamedddin-i Ankaravi Türbesi doğu cephesi tanımsal analiz çizelgesi 10

DOĞU CEPHE (Türbe)				
	CEPHE ELEMANI	BOYUTLAR	AÇIKLAMALAR	DEĞİŞMİŞLİK
DV1 Uzunluk: 665cm Malzeme: kesme taş + moloz taş+ kesme taş	DV1	665x 243 cm	Duvar genelinde bitki oluşumu parça kayıpları, aşınma, görülme görülmektedir .	Özgün

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 3.18. Hüsamedddin-i Ankaravi Türbesi iç tanımsal analiz çizelgesi 11

PLAN (Türbe)				
665 x 683 cm				
	CEPHE ELEMANI	BOYUTLAR	AÇIKLAMALAR	DEĞİŞMİŞLİK
DV1 Kalınlık:103 cm Uzunluk:459 cm Malzeme: kesme taş	P1	65x 108 cm	Pencere ahşap malzemedan tek kanatlı dikdörtgen formdadır..	Özgün değil
	K1	96 x 138 cm	Kapı sac malzemedan kemerli olup, mermerden kapı sövesi bulunmaktadır.	Özgün değil
	P2	60x 108 cm	Pencere ahşap malzemedan tek kanatlı dikdörtgen formdadır.	Özgün değil
	DV 1	459 x 263 cm	Duvar genelinde paslanma, parça kayıpları ve yer yer çimento harçlı derz ve kireç badana kalıntıları bulunmaktadır.	Özgün

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 3.19. Hüsamedddin-i Ankaravi Türbesi iç tanımsal analiz çizelgesi 11 (Devam)

	CEPHE ELEMANI	BOYUTLAR	AÇIKLAMALAR	DEĞİŞMİŞLİK
DV2 Kalınlık:103 cm Uzunluk:463 cm Malzeme: kesme taş	DV 2	463 x 263 cm	Duvarın zemine yakın olan kısımlarında nem sorunu, taş parça kaybı, duvar genelinde kireç badana kalıntıları ve yer yer pas lekeleri ile duvarın üst kısmında çimento derzli harç bulunmaktadır.	Özgün
DV3 Kalınlık:117 cm Uzunluk:459 cm Malzeme: kesme taş	DV 3	459 x 263 cm	Duvarın zemine yakın olan kısımlarında nem sorunu, taş parça kaybı, duvar genelinde kireç badana kalıntıları ve yer yer pas lekeleri bulunmaktadır.	Özgün
DV4 Kalınlık:103 cm Uzunluk:463 cm Malzeme: kesme taş	DV 4	463 x 263 cm	Duvarın zemine yakın olan kısımlarında taş parça kaybı, duvar genelinde kireç badana kalıntıları ve yer yer pas lekeleri ile taşta çatlaklar bulunmaktadır.	Özgün
TAVAN Malzeme: Beton şap		454 x 463 cm	Yakın dönemde beton tavan yapılmış.	Özgün değil
ZEMİN Malzeme: Beton şap		454 x 463 cm	Yakın dönemde beton şap zemin yapılmış.	Özgün değil
* Boyutlar en x derinlik x yükseklik *DV: duvar *P: pencere *K: kapı				

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Resim 3.1. Cami kuzey görünüş, Nisan 2010 [12]

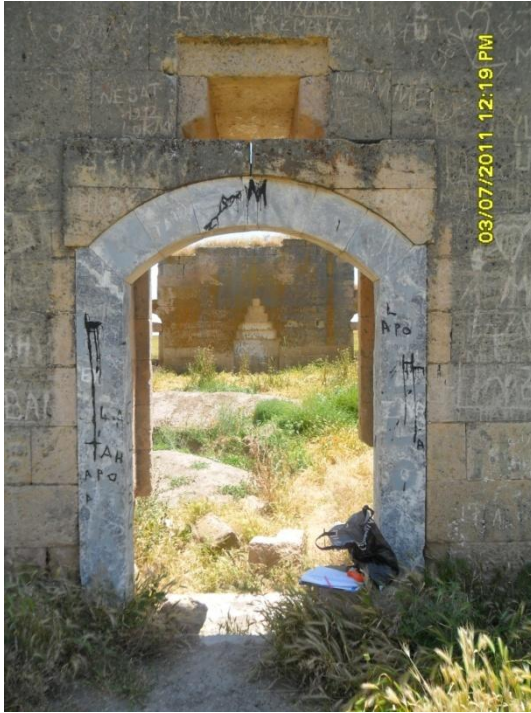

Resim 3.2. Cami doğu görünüş, Nisan 2010 [12]

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Resim 3.3. Cami güney görünüşü, Nisan 2010 [12]

Resim 3.4. K1 Kapısı, Temmuz 2011 [12]

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Resim 3.5.- 3.6. P1-1 ve P1-2 pencereleri, Nisan 2010 [12]

Resim 3.7.- 3.8. P2-1 ve P2-2 pencereleri, Nisan 2010 [12]

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Resim 3.9. - 3.10. P2-3 ve P2-4 pencereleri, Nisan 2010 [12]

Resim 3.10.- 3.11. P4-1, P1-3 ve P42, P1-4 pencereleri, Nisan 2010 [12]

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Resim 3.12. Harim mekanı DV1 duvarı, Ekim 2011 [12]

Resim 3.13. Harim mekanı DV2 duvarı, Ekim 2011 [12]

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Resim 3.14. Harim mekanı DV3 duvarı, Ekim 2011 [12]

Resim 3.15. Harim mekanı DV4 duvarı, Ekim 2011 [12]

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Resim 3.16. Mihrap, Nisan 2010 [12]

Resim 3.17. K-1 kapısı iç görünüş, Kasım 2010 [12]

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Resim 3.18. Türbe kuzey görünüşü, Nisan 2010 [12]

Resim 3.19. Türbe kuzeydoğu görünüşü, Nisan 2010 [12]

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Resim 3.20. Tırbe kuzeydoğu görünüşü, Nisan 2010 [12]

Resim 3.21. Tırbe kuzeydoğu görünüşü, Nisan 2010 [12]

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Resim 3.22. Türbe DV1 duvarı, Ekim 2011 [12]

Resim 3.23. Türbe DV2 duvarı, Temmuz 2011 [12]

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Resim 3.24. Türbe DV3 duvarı, Temmuz 2010 [12]

Resim 3.25. Türbe DV4 duvarı, Temmuz 2010 [12]

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Resim 3.26. Türbe K-1 kapısı, Nisan 2010 [12]

Resim 3.27. Türbe P-1 ve P-2 pencereleri kapısı, Nisan 2010 [12]

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

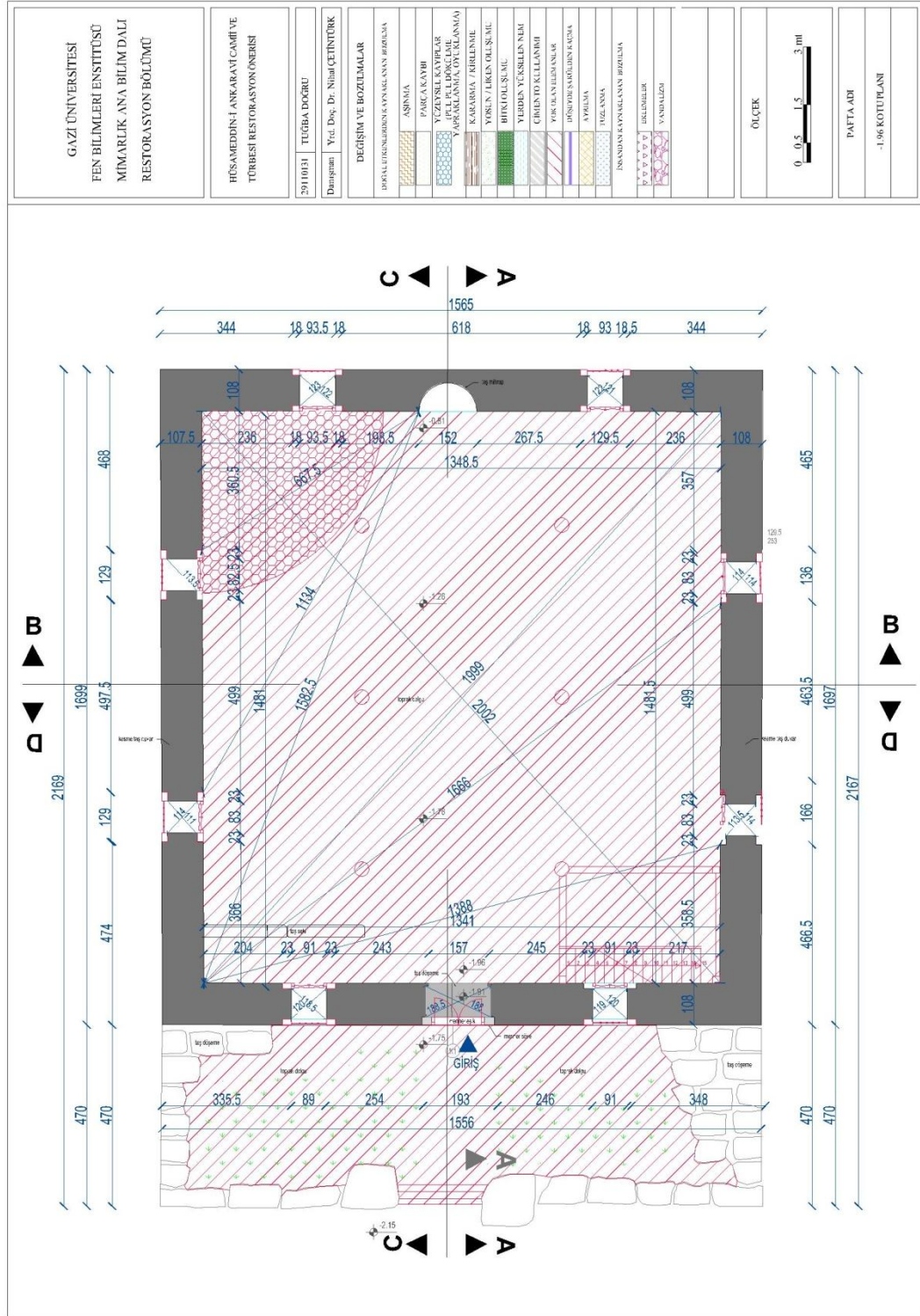

Resim 3.28. Sandukaların görünüşü, Ekim 2011 [12]

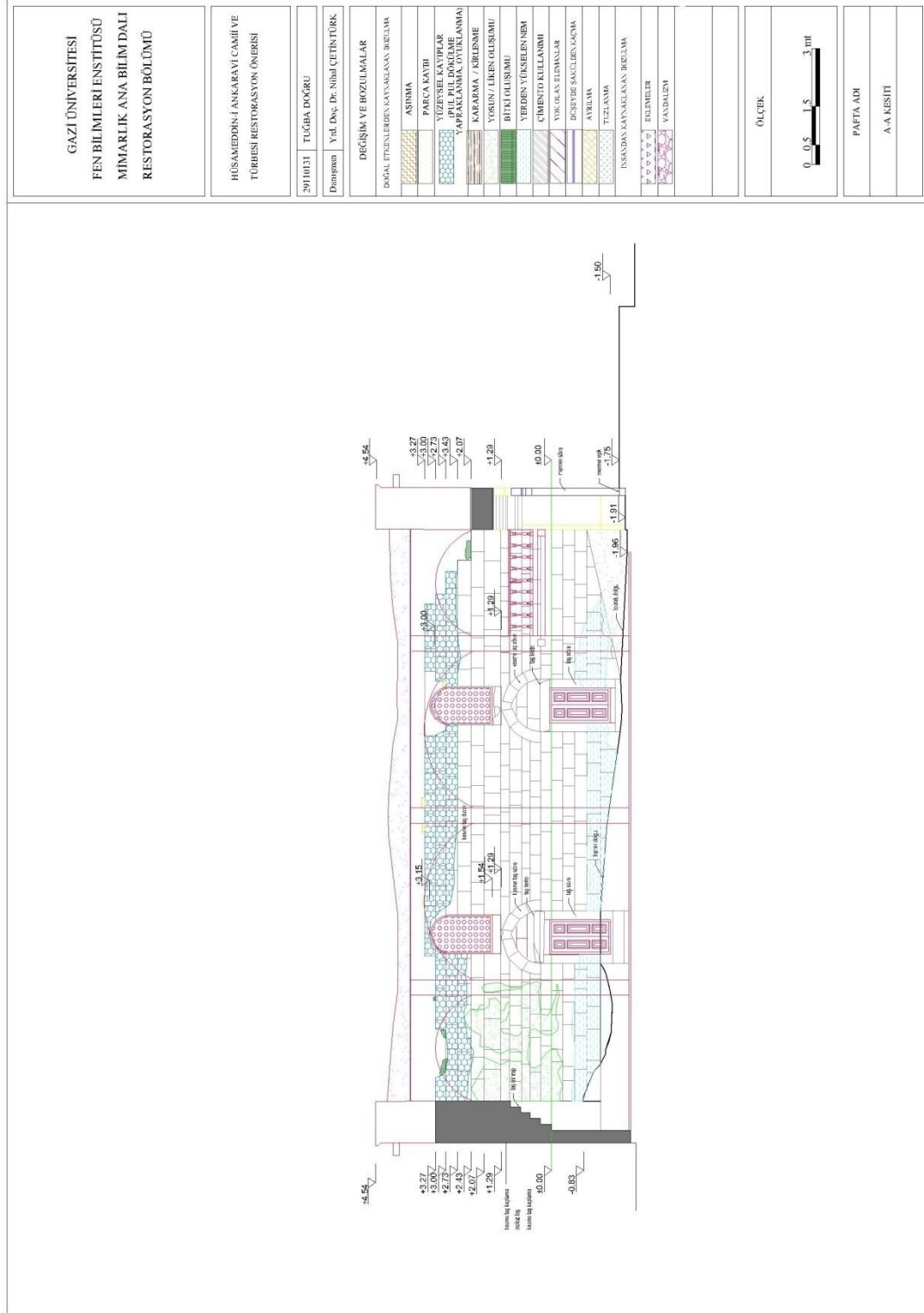
Resim 3.29. Beton eşik ve basamak, Ekim 2011 [12]

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

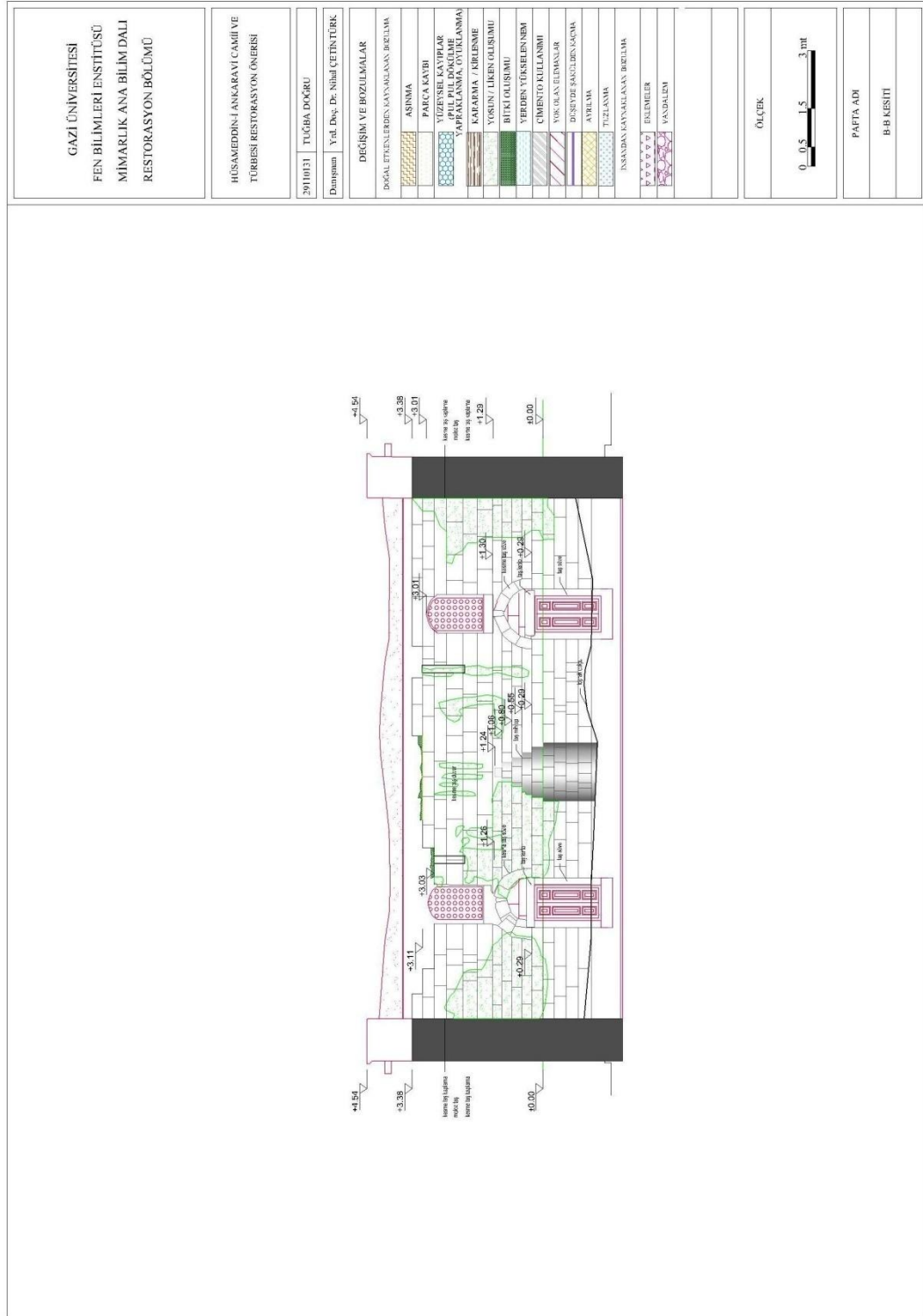
Şekil 3.21. Hüsameddin-i Ankaravi Camii değişim ve bozulmalar -1.96 kotu planı

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

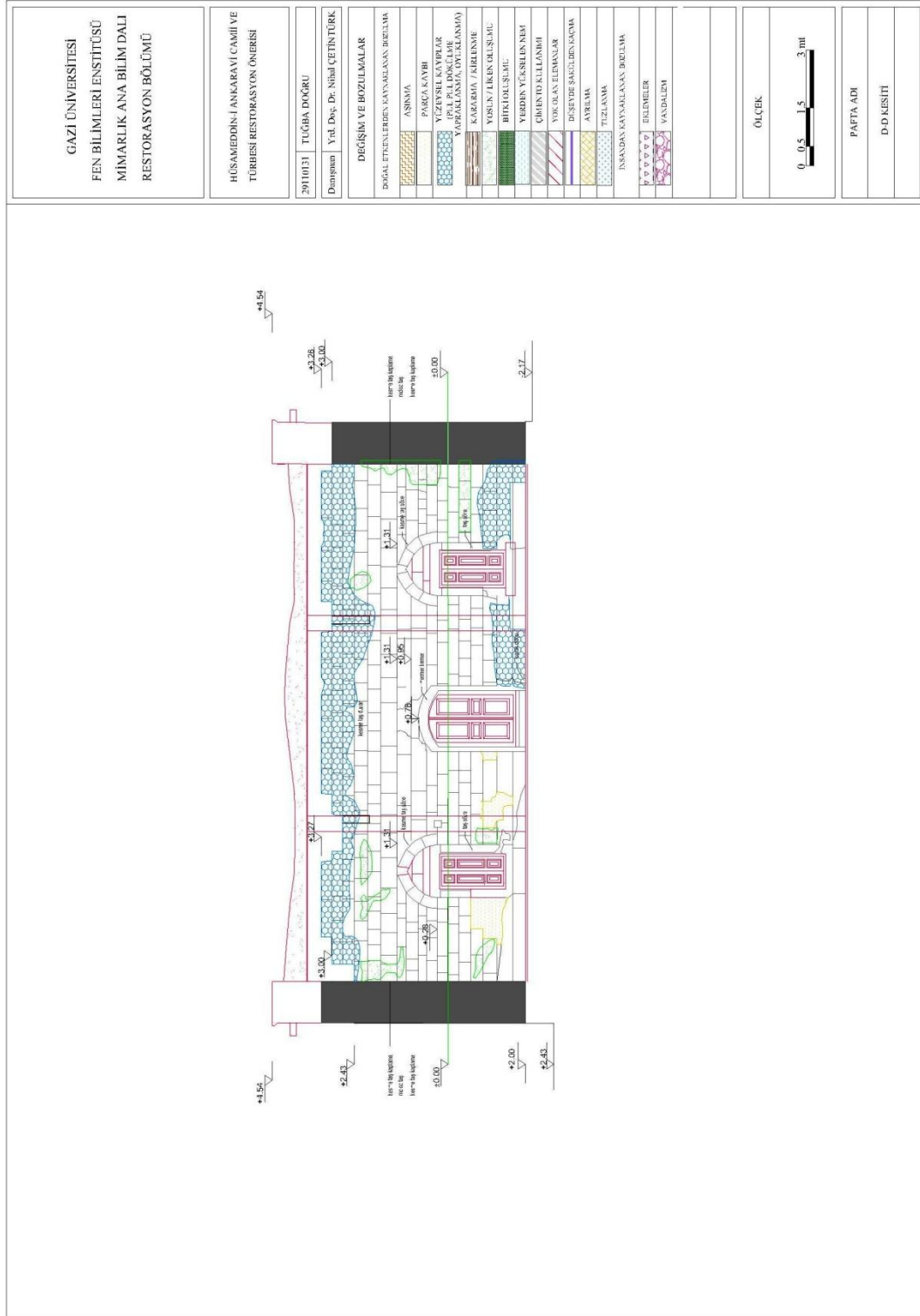
Şekil 3.23. Hüsameddin-i Ankaravi Camii değişim ve bozulmalar A-A kesiti

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Şekil 3.24. Hüsameddin-i Ankaravi Camii değişim ve bozulmalar D-D kesiti

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Şekil 3.26. Hüsameddin-i Ankaravi Camii değişim ve bozulmalar D-D kesiti

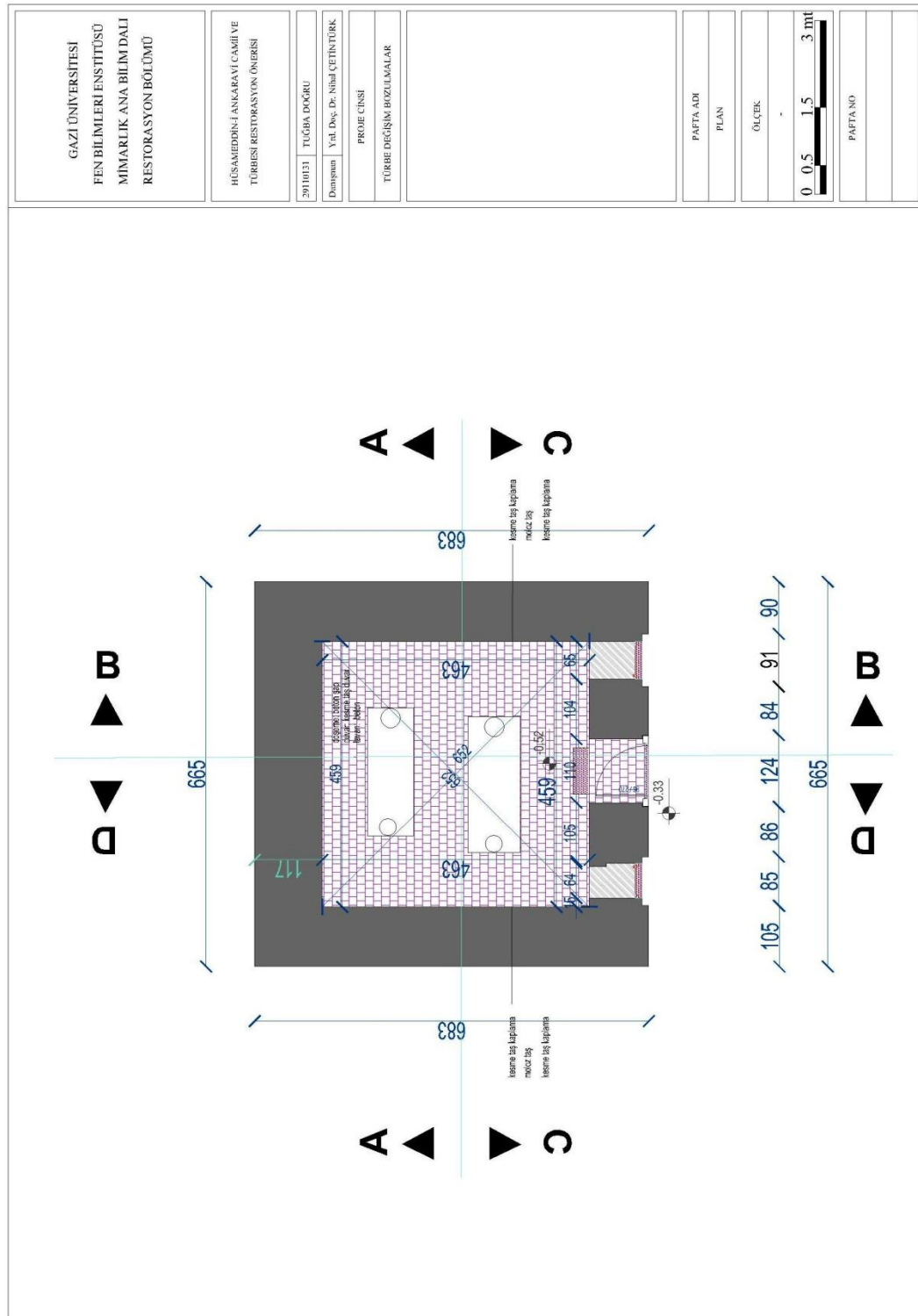
EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi Değişim Bozulmalar Lejantı

1- MALZEME SORUNLARI		2- DRENAJ SORUNLARI	
TAŞ			
	AŞINMA		YERDEN YÜKSELEN NEM
	PARÇA KAYBI		SU NÜFUZU (ÇATIDAN / DUVARDAN)
	YÜZEYSEL KAYIPLAR (PUL PUL DÖKÜLME YAPRAKLANMA, OYUKLANMA)		ÇÜRÜME VE RENK DEĞİŞİMİ
AHŞAP		3- STATİK SORUNLAR	
	NİTELİKSİZ ELEMAN		KILCAL ÇATLAK
	DEFORMASYON		STRÜKTÜREL ÇATLAK
SIVA / BOYA			DÜŞEYDE ŞAKÜLDEN KAÇMA
	BOYA KULLANIMI		YATAYDA DÜZLEMDEN AYRILMA, SEHİM
	DÖKÜLME	4- EKLER	
	ÇİMENTO KULLANIMI		UYUMSUZ KÜTLE EKLERİ
	BOYA KULLANIMI		UYUMSUZ KAPLAMA MALZEMESİ
			UYUMSUZ MİMARİ ELEMAN
BİRİKMELER			UYUMSUZ ONARIM
	KARARMA / KİRLENME		YOK OLAN ELEMANLAR
	YOSUN / LİKEN OLUŞUMU		
	BİTKİ OLUŞUMU		
	TUZLANMA		
	PAS LEKESİ		

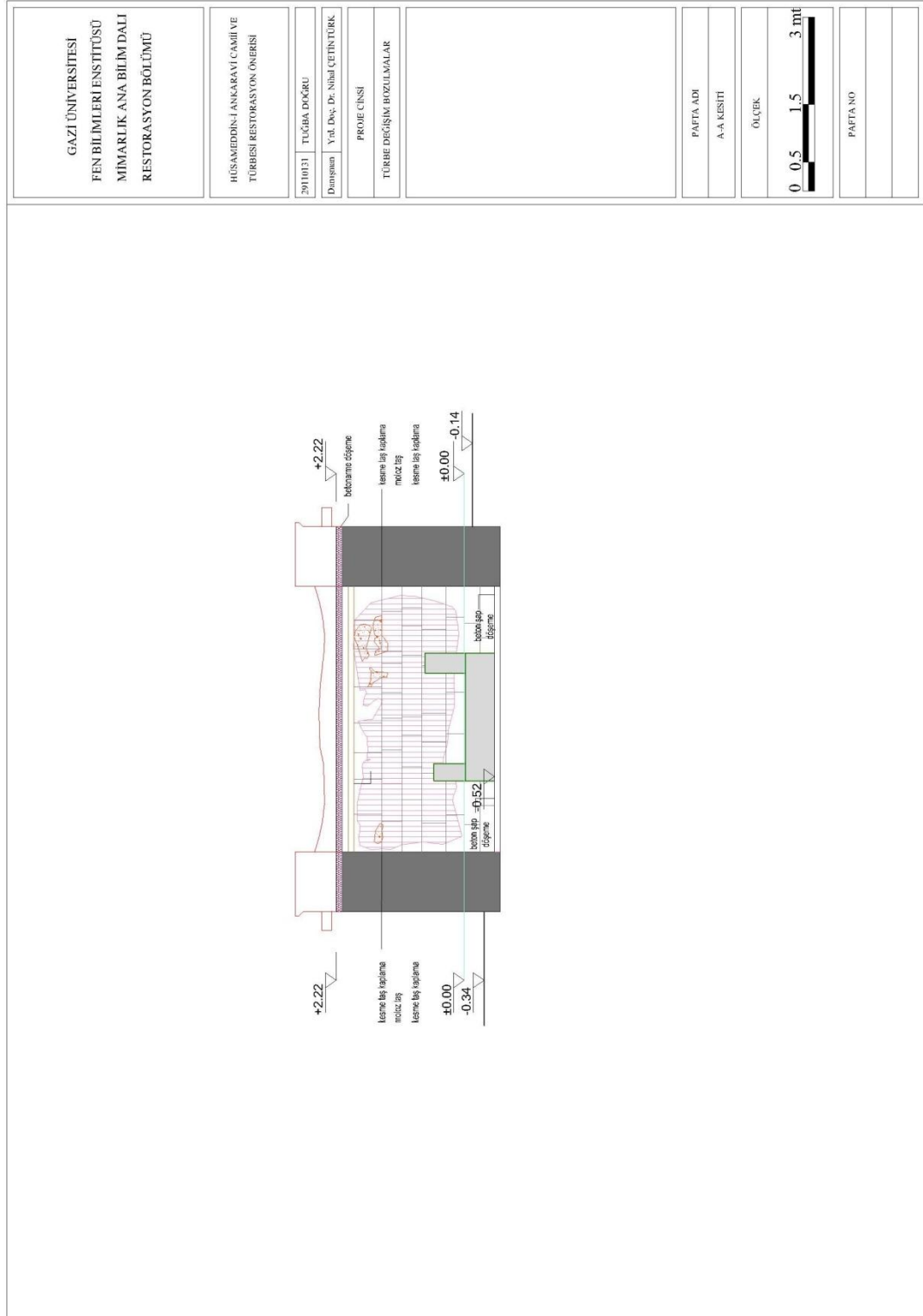
Şekil 3.31. Hüsamedddin-i Ankaravi Türbesi değişim ve bozulmalar lejantı

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

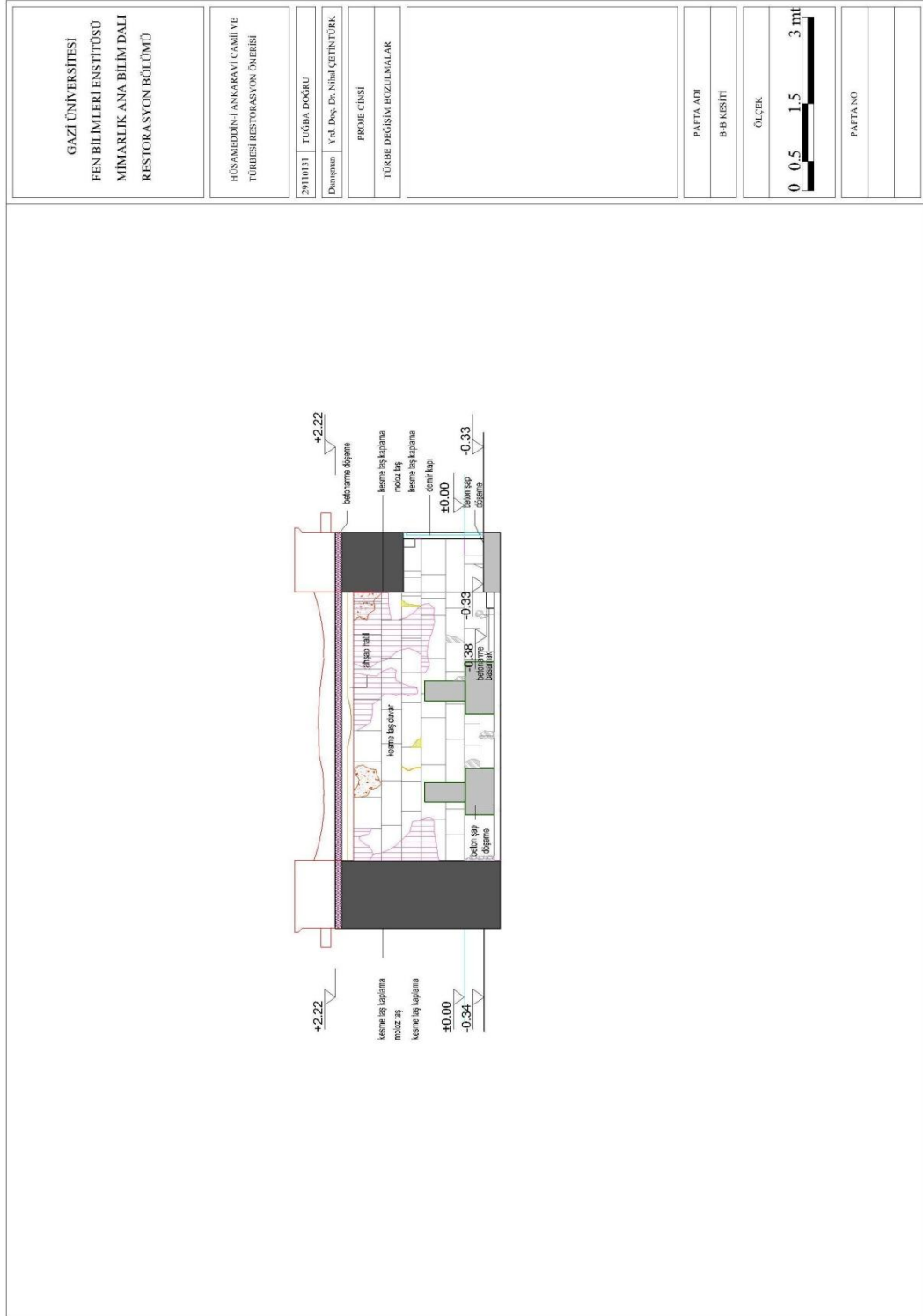
Şekil 3.32. Hüsamedddin-i Ankaravi Türbesi değişim ve bozulmalar plan

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

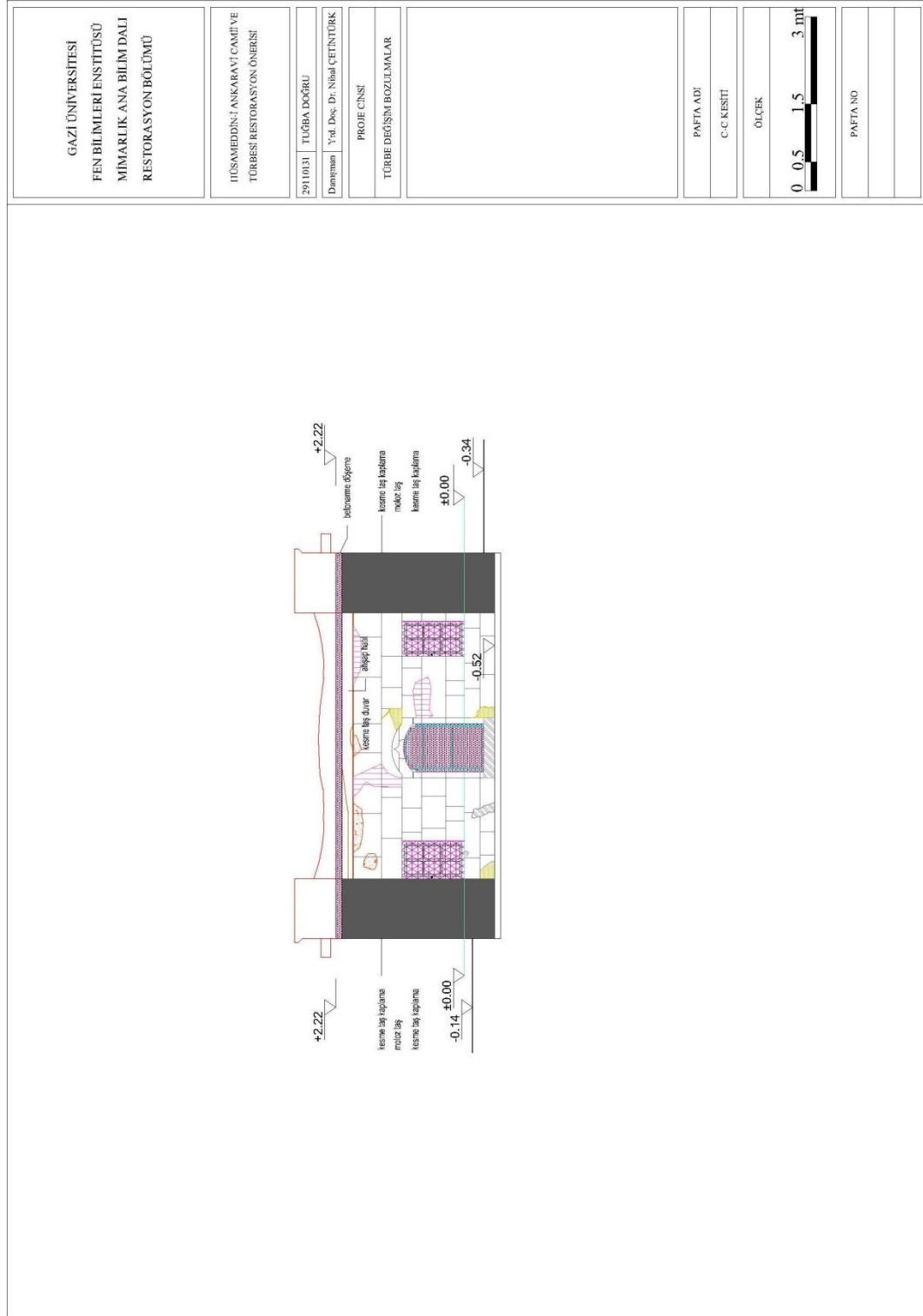
Şekil 3.33. Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi değişim ve bozulmalar A-A kesiti

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

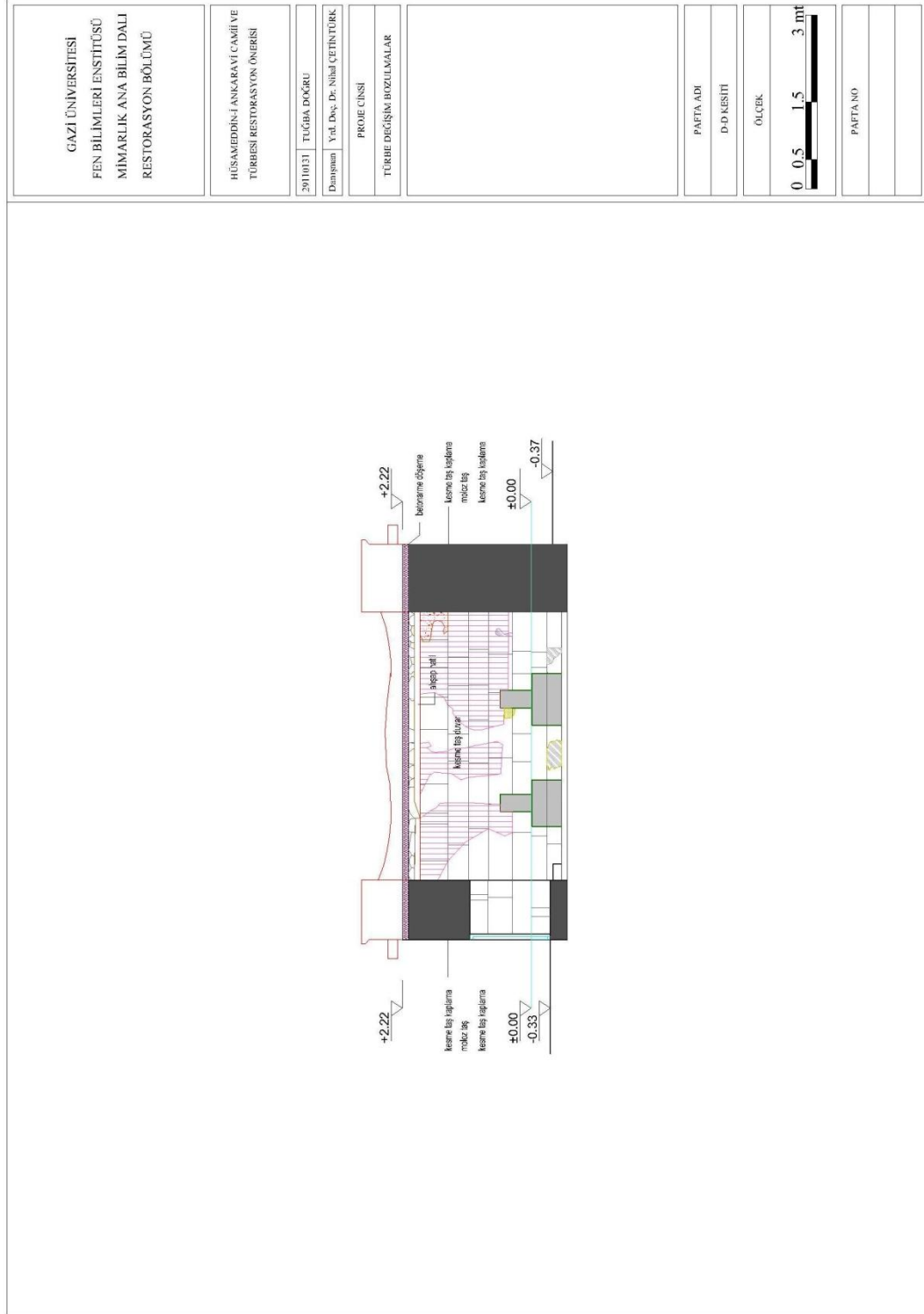
Şekil 3.34. Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi değişim ve bozulmalar B-B kesiti

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

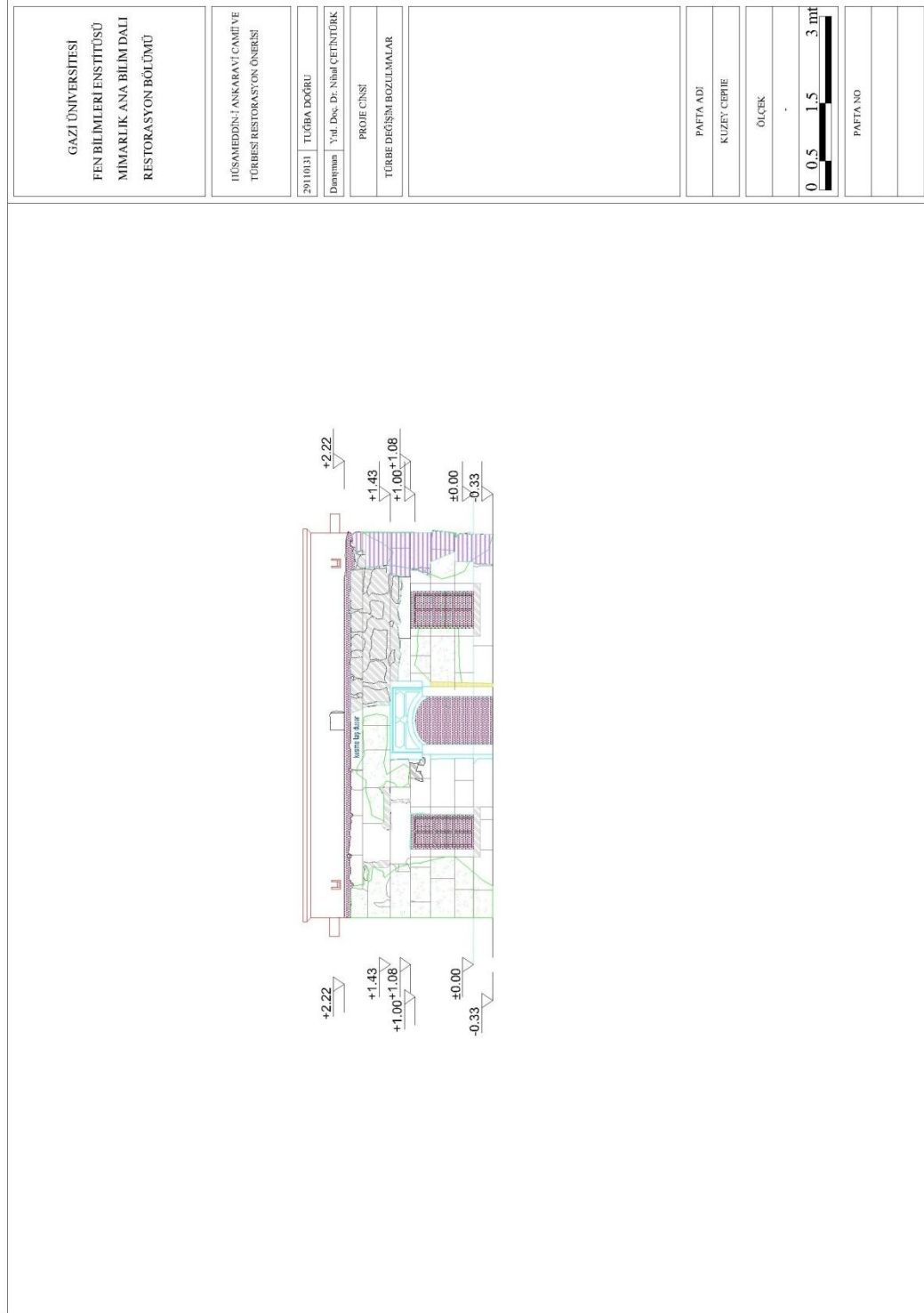
Şekil 3.35. Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi değişim ve bozulmalar C-C kesiti

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

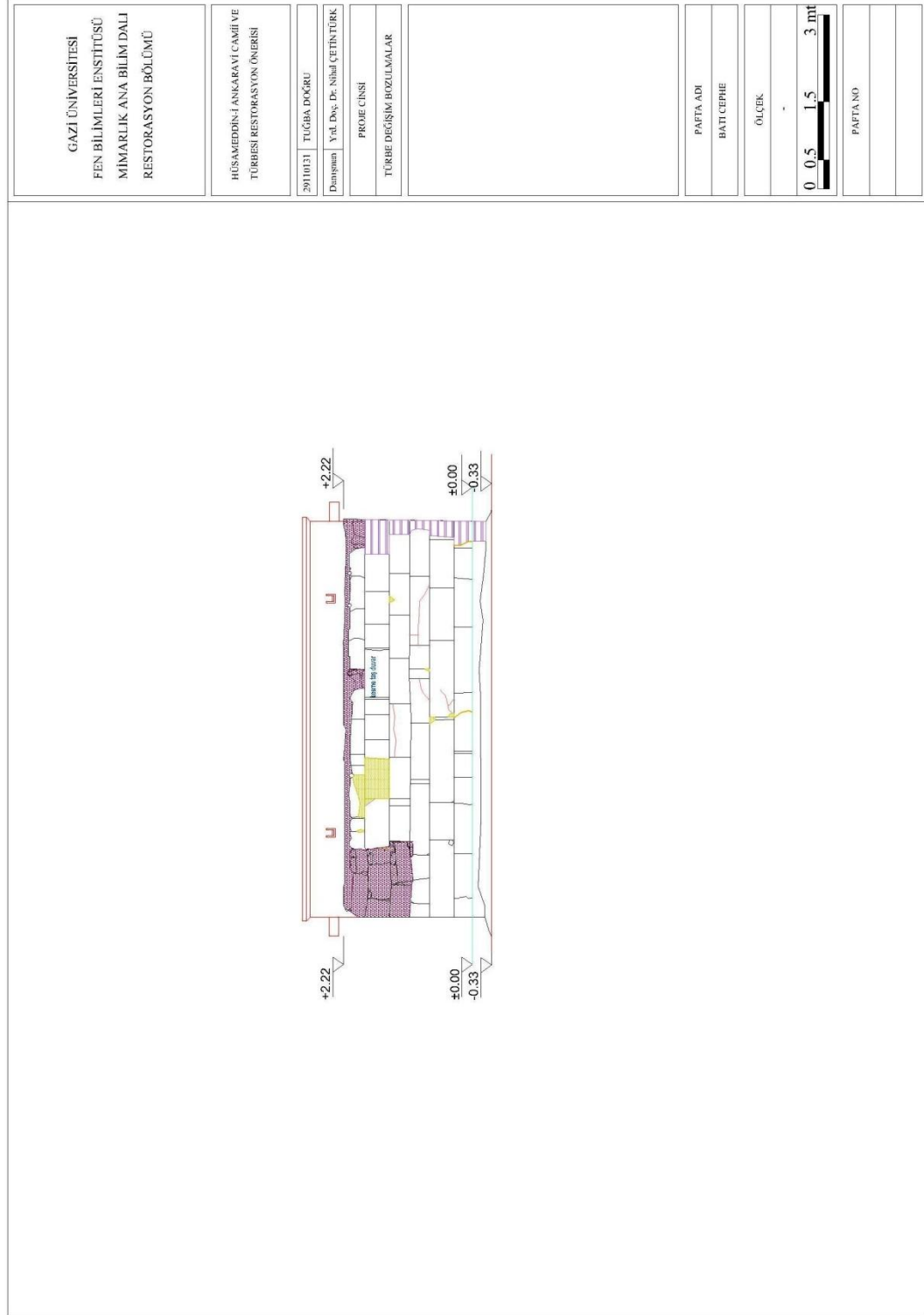
Şekil 3.36. Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi değişim ve bozulmalar D-D kesiti

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

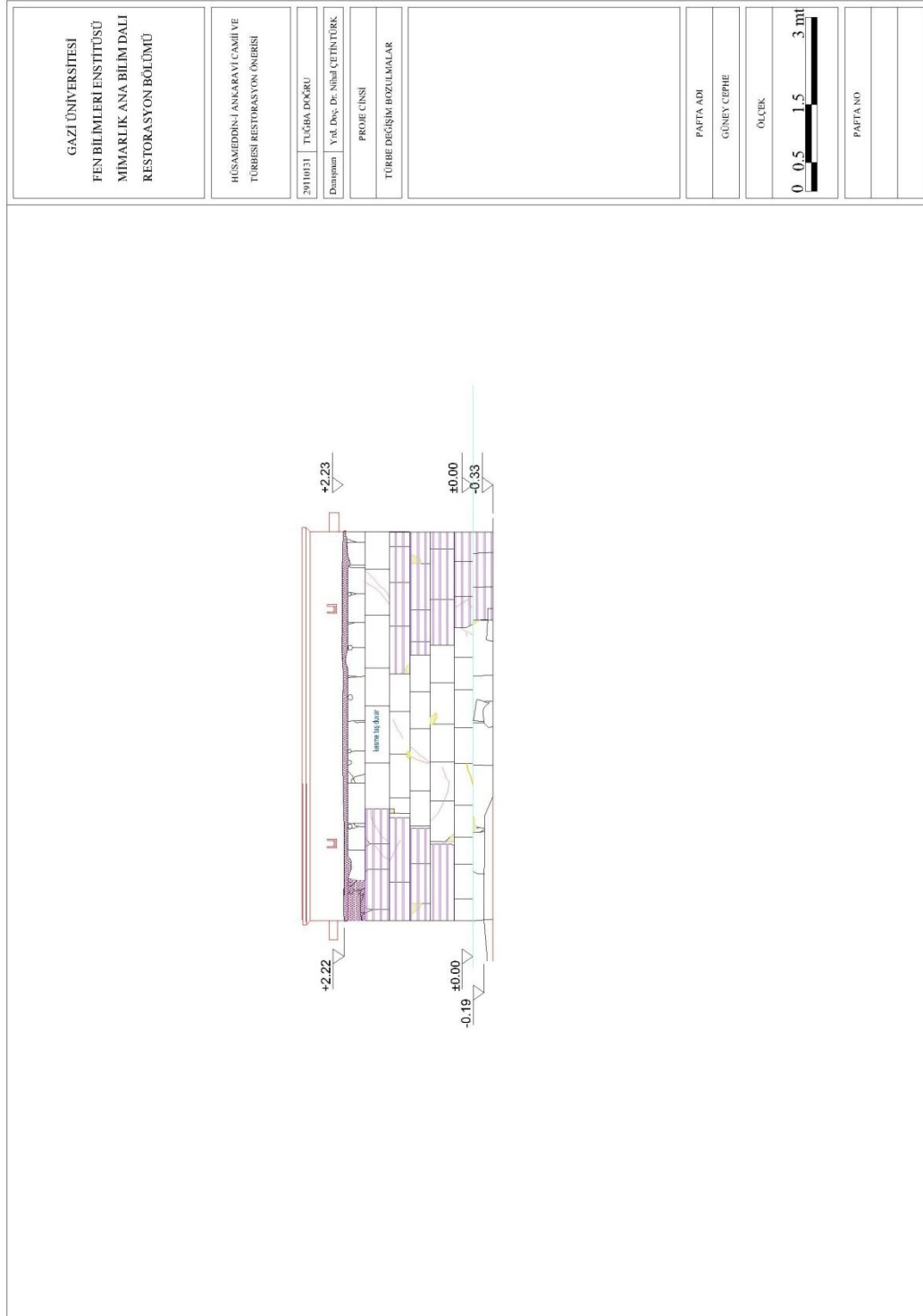
Şekil 3.37. Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi değişim ve bozulmalar kuzey cephe

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

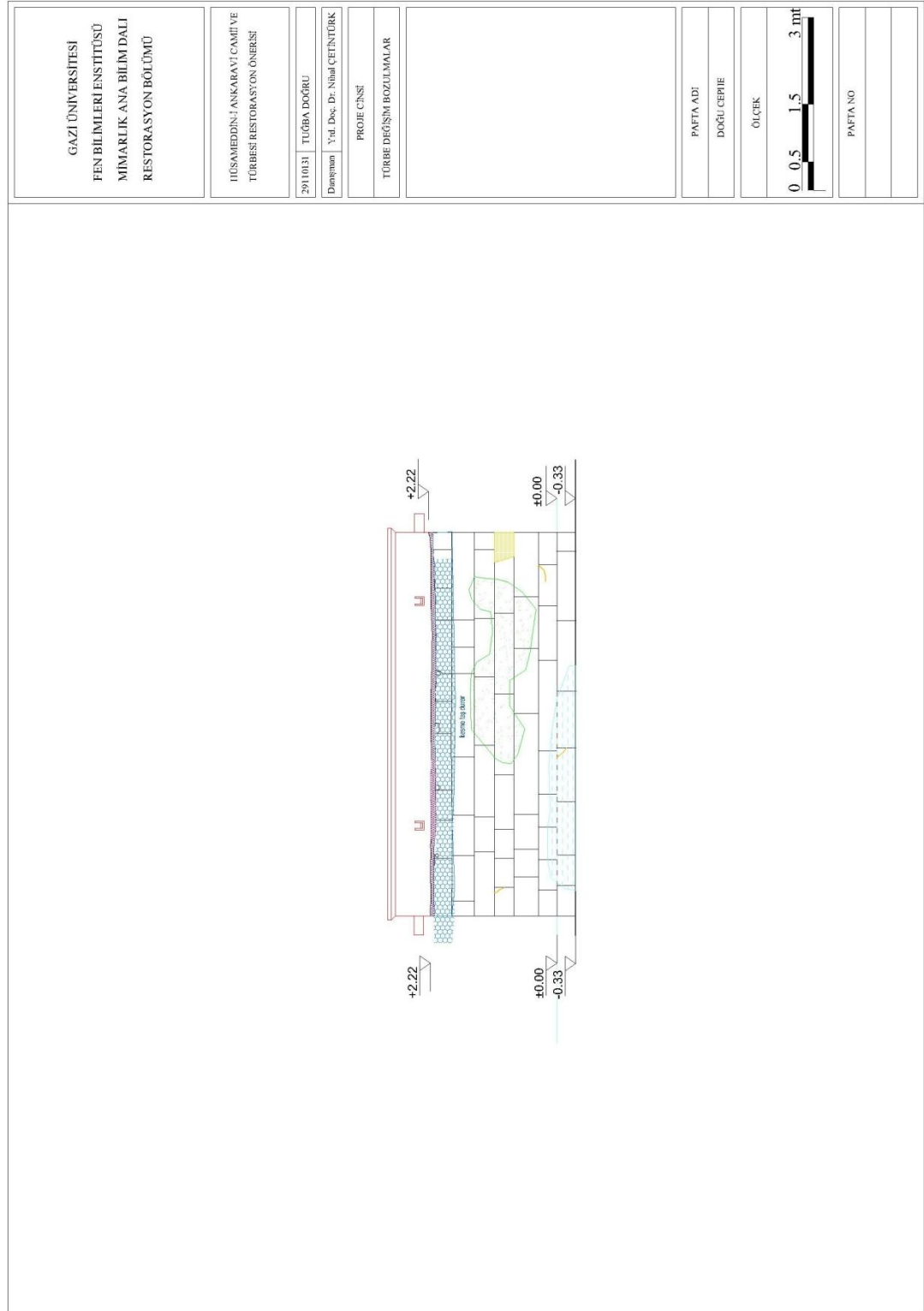
Şekil 3.38. Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi değişim ve bozulmalar batı cephe

EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Şekil 3.39. Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi değişim ve bozulmalar güney cephe

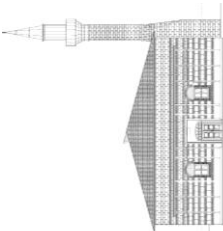
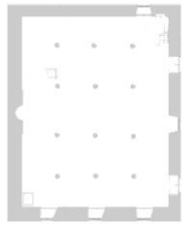
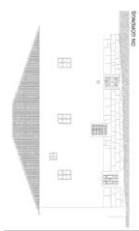
EK- 3 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Şekil 3.40. Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi değişim ve bozulmalar batı cephe

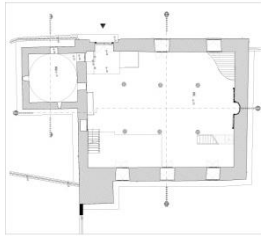
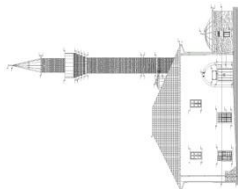
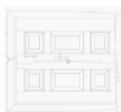
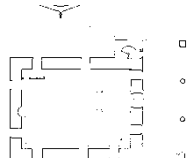
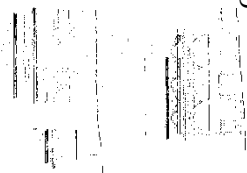
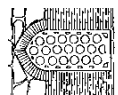
EK- 4 Beşinci bölüme ait ekler (karşılaştırmalı çalışma aşaması)

Çizelge 4.1. Hüsamedddin-i Ankaravi Camii karşılaştırmalı çalışma tablosu 1

FOTO	YAPIM YILI	PLAN	CEPHE	CEPHE ELEMANLARI	
				Kapı	Pencere
	17. yüzyıl				Taş kemerli pencere
Kastamonu İli, Taşköprü İlçesi, Taş Camii		22,26 x 26,16 m ölçülerinde dikdörtgen planlıdır.			Yuvarlak kemerli pencere
NOTLAR: Yapım tekniği kesme taş ve tuğla ile almaşık sistemle inşa edilmiştir.					
	16. yüzyıl				Dikdörtgen pencere
Ankara İli, Ayaş İlçesi, Sinanlı Beldesi Ulu Camii		18,77x15,52 m ölçülerinde dikdörtgen planlıdır.			Dikdörtgen kanatsız üst pencere
NOTLAR: Yapım tekniği taş temel üzeri ahşap hatıllı kerpiç duvar olarak inşa edilmiştir.					

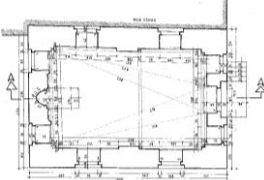
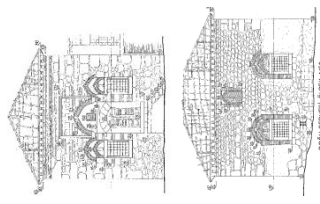
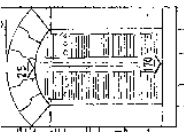
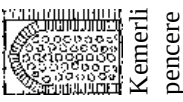
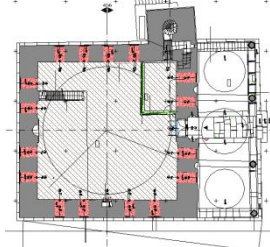
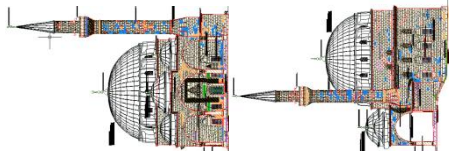
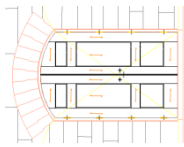
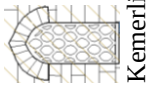
EK- 4 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler (karşılaştırmalı çalışma aşaması)

Çizelge 4.2. Hüsamedddin-i Ankaravi Camii karşılaştırmalı çalışma tablosu 2

FOTO	YAPIM YILI	PLAN	CEPHE	CEPHE ELEMANLARI	
				Kapı	Pencere
	16. yüzyıl				 Dikdörtgen pencere
		13,26x15,47 m ölçülerinde dikdörtgen planlıdır.		 Dikdörtgen pencere	
NOTLAR: Yapım tekniği ahşap hatıllı moloz taş duvar olarak inşa edilmiştir.					
	15.-16. yüzyıl		 Camii tek kubbeli olup, üç bölümlü kubbeli son cemaat yeri vardır.		 Kemerli pencere
		10,30x13,94 m ölçülerinde dikdörtgen planlıdır.			 Kemerli pencere
NOTLAR: Yapım tekniği subasmana kadar kesme taştan, beden duvarları moloz taş ve tuğladan inşa edilmiştir.					

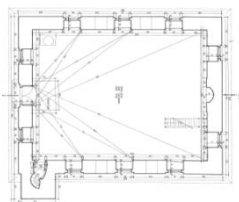
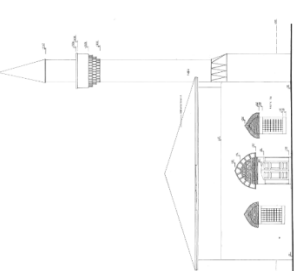
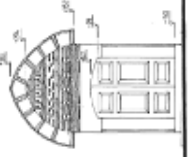
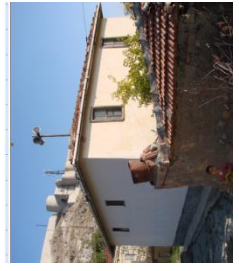
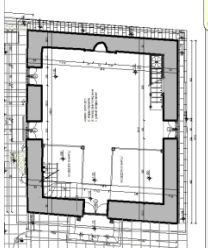
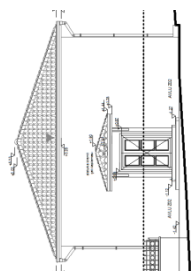
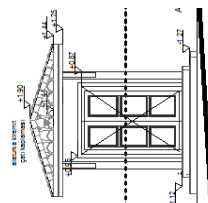
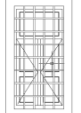
EK- 4 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler (karşılaştırmalı çalışma aşaması)

Çizelge 4.3. Hüsamedddin-i Ankaravi Camii karşılaştırmalı çalışma tablosu 3

FOTO	YAPIM YILI	PLAN	CEPHE	CEPHE ELEMANLARI	
				Kapı	Pencere
	15.-16. yüzyıl		 Basık kemerli kapı	 Sağır kemerli dikdörtgen pencere	 Kemerli pencere
NOTLAR: Yapım tekniği çatılı, kesme taş, tuğla ve moloz taş duvar olarak inşa edilmiştir.					
	16. yüzyıl	 17.22x17.80 m ölçülerinde kare planlıdır. Üç kubbeli son cemaat yeri vardır.		 Sağır kemerli dikd.pencere	 Kemerli pencere
NOTLAR: Yapım tekniği kesme taştan, tek kubbeli olarak inşa edilmiştir.					

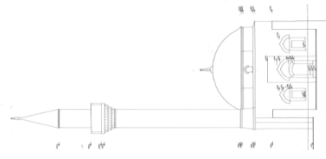
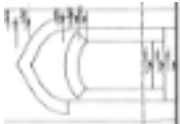
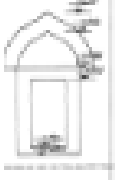
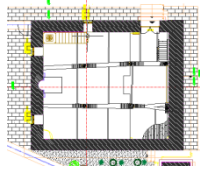
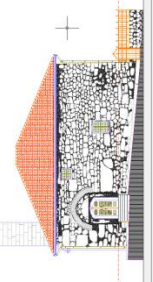
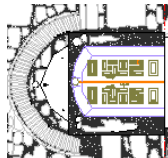
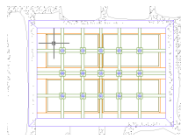
EK- 4 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler (karşılaştırmalı çalışma aşaması)

Çizelge 4.4. Hüsamedddin-i Ankaravi Camii karşılaştırmalı çalışma tablosu 4

FOTO	YAPIM YILI	PLAN	CEPHE	CEPHE ELEMANLARI	
				Kapı	Pencere
	17.yüzyıl			 Sivri sağır kemerli ahşap kapının kemer ve söveleri mermerdir.	 Sağır kemerli dikdörtgen pencere Kemerli pencere
NOTLAR: Yapım tekniği çatılı, kaba yonu kesme taş duvar olarak inşa edilmiştir. İçten alçı sıvalıdır.					
	19.yüzyıl			 Çift kanat ahşap doğrama kapı	 Ahşap doğramalı dikdörtgen pencere Kemerli pencere
NOTLAR: Yapım tekniği çatılı, moloz taş duvar olarak inşa edilmiştir.					

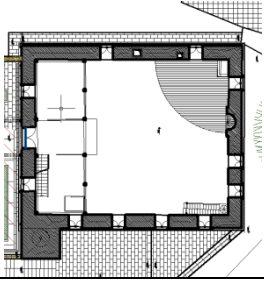
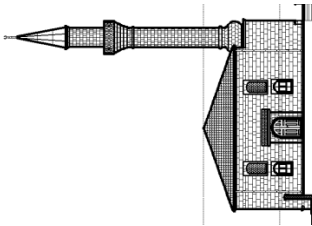
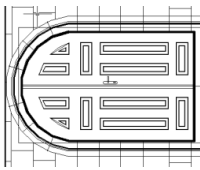
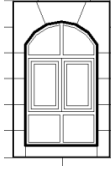
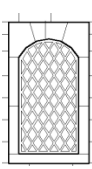
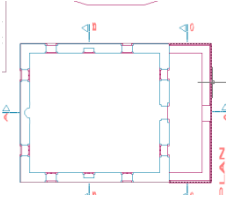
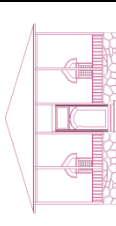
EK- 4 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler (karşılaştırmalı çalışma aşaması)

Çizelge 4.5. Hüsamedddin-i Ankaravi Camii karşılaştırmalı çalışma tablosu 5

FOTO	YAPIM YILI	PLAN	CEPHE	CEPHE ELEMANLARI	
				Kapı	Pencere
	16.yüzyıl	 Kare planlıdır.		 Sivri kemerli niş içinde basık kemeli ahşap kapı	 Sağır kemerli dikdörtgen pencere
Yapım tekniği : Duvarlar alta iri taş, üstte sıralı moloz taş örtüldür. Tuğladan sivri kemerli niş içinde pencereler bulunur Cami kubbelidir.					
	15. yüzyıl	 11.28x13.18 m ölçülerinde dikdörtgen planlıdır.		 Sivri tuğla kemer alınlıklı kapı üzeri basık kemerli çift kanat ahşap doğrama kapı	 Dikdörtgen ahşap pencere
Yapım tekniği: çatılı, moloz taş duvar olarak inşa edilmiştir. Camiye dört adet taş basamakla çıkılır. Cami içinde dört adet ahşap kolon iki adet taşıyıcı kiriş vardır.					

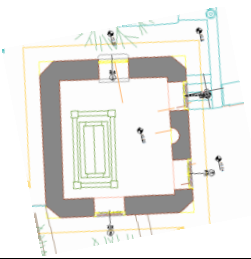
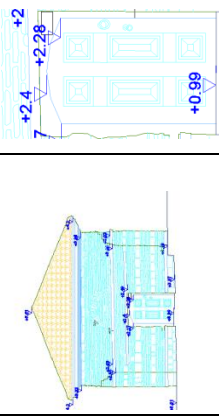
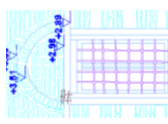
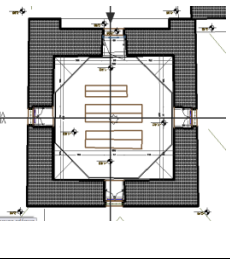
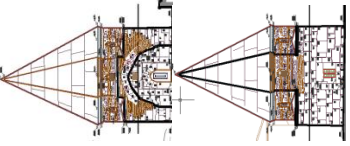
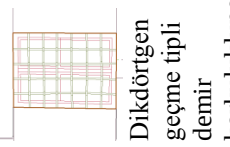
EK- 4 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler (karşılaştırmalı çalışma aşaması)

Çizelge 4.6. Hüsamedddin-i Ankaravi Camii karşılaştırmalı çalışma tablosu 6

FOTO	YAPIM YILI	PLAN	CEPHE	CEPHE ELEMANLARI	
				Kapı	Pencere
 Ankara İli, Beypazarı İlçesi, Akşensettin Camii	15.yüzyıl	 Dikdörtgen planlıdır. 13.81x16.60 m ölçülerindedir.		 Basık kemerli çift kanatlı sade ahşap kapı	 Basık kemerli ahşap pencere
				 Basık kemerli alçı şebekeli pencere	
Yapım tekniği : Beden duvarları kesme taş an inşa edilmiştir. Zemin ahşap döşeme kaplıdır. Ahşap tavanlıdır. Çatılı bir yapıdır.					
 Bolu İli, Karaköy Camii	16.yüzyıl	 Kareye yakın dikdörtgen planlıdır. 13.35 x14.70 m ölçülerindedir.		 Basık kemerli taş söveli çift kanatlı sade ahşap kapı	 Sağır sivri kemerli ahşap pervazlı dikdörtgen pencere, üst pencere basık kemerli alçı şebekeli
Yapım tekniği : Beden duvarları moloz taştan inşa edilmiştir. Zemin ahşap döşeme kaplıdır. Ahşap tavanlıdır. Çatılı bir yapıdır. son cemaat mahali vardır.					

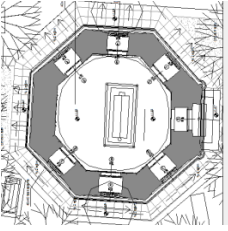
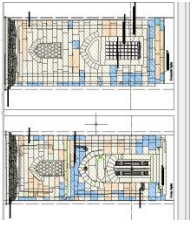
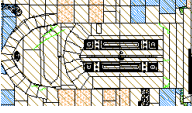
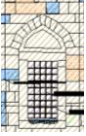
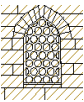
EK- 4 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler (karşılaştırmalı çalışma aşaması)

Çizelge 4.7. Hüsamedddin-i Ankaravi Türbesi karşılaştırmalı çalışma tablosu 7

FOTO	YAPI M YILI	PLAN	CEPHE	CEPHE ELEMANLARI	
				Kapı	Pencere
 Ankara İli, Altındağ İlçesi, Azimi Türbesi	18. yüzyıl	 Kare planlıdır.	 Doğu cephede bulunan kapı sadedir.	 Sivri sağrı kemerli dikdörtgen pencere	NOTLAR: Yapım tekniği kesme taş ve tuğla ile alması sistemle inşa edilmiştir. Pencere taş söveli ve lentoludur. Ahşap tavanı sadedir. Türbenin içi sıvalıdır. Çatılı bir yapıdır. Çatısı alaturka kiremit ile kaplıdır.
 Ankara İli, Kazan İlçesi, Tekke Köyü Turasan Bey Türbesi	15. yüzyıl	 6.50 x7.00 m ölçülerinde kare planlıdır.	 Kuzye y cephede bulunan giriş kemerli ve taş sövelidir. Kapı ahşap malzemeden olup sadedir.	 Dikdörtgen geçme tipli demir korkuluklu pencere	NOTLAR: Yapım tekniği taş ve tuğla olarak inşa edilmiştir. Kare planlı kubik gövdenin üstüne sekizgen kasnak orutulmuştur. Üzeri pramidal külahla örtülmüştür. Zemin döşemesi taştır.

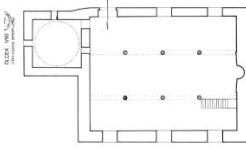
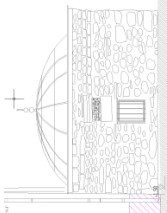
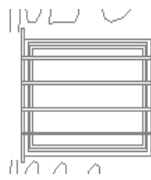
EK- 4 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler (karşılaştırmalı çalışma aşaması)

Çizelge 4.8. Hüsamedddin-i Ankaravi Türbesi karşılaştırmalı çalışma tablosu 8

FOTO	YAPIM YILI	PLAN	CEPHE	CEPHE ELEMANLARI	
				Kapı	Pencere
	16. yüzyıl				 Alt pencereler sağır sivri kemerli dikdörtgendir
Ankara İli, Altındağ İlçesi, Cenab-ı Ahmet Paşa Türbesi		Sekizgen planlıdır.			 Sivri kemerli pencere
NOTLAR: Yapım tekniği düzgün kesme taş ile kubbeli olarak inşa edilmiştir. Kubbesi kurşunla kaplıdır.					
	15. yüzyıl				Kesme taştan kemerli, ahşap pencere
Ankara İli, Çamlıdere İlçesi, Şeyh Ali Semerkandi Türbesi		Kare planlıdır.		Çift kanatlı sade ahşap kapılıdır.	
NOTLAR: Yapım tekniği kesme taş arası moloz taş olarak inşa edilmiştir. Çatılı bir yapıdır.					

EK- 4 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler (karşılaştırmalı çalışma aşaması aşaması)

Çizelge 4.9. Hüsamedddin-i Ankaravi Türbesi karşılaştırmalı çalışma tablosu 9

FOTO	YAPIM YILI	PLAN	CEPHE	CEPHE ELEMANLARI	
				Kapı	Pencere
	15. yüzyıl			Kuzeyden giriş sağlanmıştır.	Kare pencere
Ankara İli, Beypazarı İlçesi, Kabaca Köyü, Kaygusuz Abdal Türbesi		Kare planlıdır. 8,00x8,30 m ölçülerindedir.			
NOTLAR: Yapım tekniği: Moloz taş ile inşa edilmiştir. Kubbeli olan yapının üstü sac malzeme ile kapatılmıştır.					
	16. yüzyıl	 Kare planlıdır.		Caminin kuzey doğu köşesinden giriş sağlanmaktadır. Sivri kemer içerisinde lentolu kaplıdır.	 Ahşap dikdörtgen pencere
Ankara İli, Ayaş İlçesi, Bünyamin Ayaş Türbesi					
NOTLAR: Yapım tekniği moloz taş ile inşa edilmiştir. Kubbeli bir yapıdır.					

Ek-5 (Devam) Altınca bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

Çizelge 5.1. Hüsamedddin-i Ankaravi Camii restitüsyon plan tablosu 1

MAHAL ADI	ÖZGÜN İŞLEVİ	YAPI ELEMANLARI	TAMAMLANACAK ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	KALDIRILACAK KELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	RESTITÜSYON KAYNAKLARI	GÜVENİLİRLİK DERECESESİ
Z-01	Harim	Döşeme	Tuğla döşeme kaplaması	Zemin tuğla döşeme ile kaplanması.	Toprak dolgu	Zemin çatının çökmesi sonucu toprakla dolmuş olup döşeme kaybolmuştur.	B-2 Sözlü kaynaktan bilinenler	2. derece güvenilirlilik
		DV1-1 DV2- DV3- DV4 duvarı	Taş duvar	DV1-DV2-DV3-DV4 duvarının eksilen kısımlarının kesme taş olarak tamamlanması	-	-	A-2 İzi olan ve yeri boyutu malzemesi yapıdaki diğer örneklerden bilinenler	1. derece güvenilirlilik
	Mahfel	Mahfel kat	Mahfel katı	Tamamen yok olan mahfel katı yapılması	-	-	C-1 İzi ve yeri belli olan boyutu malzemesi karşılaştırmalı çalışma sonucu bilinenler	3. derece güvenilirlilik
1-01	Harim	Tavan	Ahşap tavan kaplaması	Tamamen yok olan ahşap tavan kaplaması yapılması	-	-	C-2 İzi , belli olmayan yeri, boyutu malzemesi karşılaştırmalı çalışma sonucu bilinenler	3. derece güvenilirlilik
	Harim	Çatı	Çatı	Tamamen yok olan çatının toprak dam olarak yapılması	-	-	C-2 İzi , belli olmayan yeri, boyutu malzemesi karşılaştırmalı çalışma sonucu bilinenler	3. derece güvenilirlilik
Z-02	Son cemaat mahali	Döşeme	Taş döşeme kaplaması	Kısmen yok olmuş döşeme taşıla kaplanacaktır.	-	-	A-2	1. derece güvenilirlilik

Not: Mahal ve yapı elemanları numaraları Yapı İç ve Dış Tanımsal Tabloları ile Rölöve çizimleri üzerindeki numaralar referans alınarak verilmiştir. Diğer elemanların isimlendirilmesinde Restitüsyon Çizimleri baz alınmıştır.

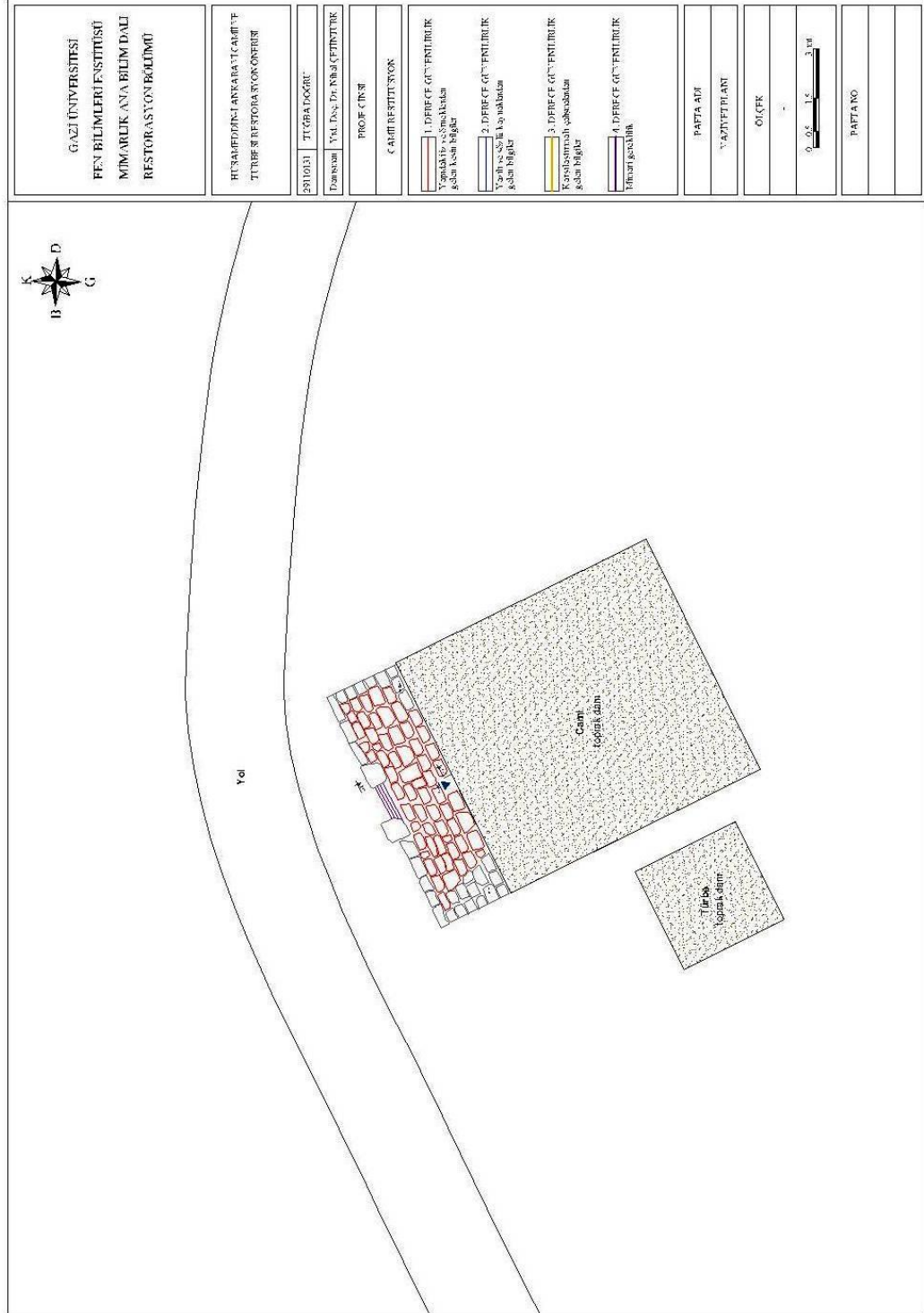
Ek-5 (Devam) Altınca bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

Çizelge 5.3. Hüsamedddin-i Ankaravi Camii restitüsyon cephe tablosu 3

CEPHE	KOT	YAPI ELEMANLARI	TAMAMLANACAK ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	KALDIRILACAK ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	RESTITÜSYON KAYNAKLARI	GÜVENİLİR LİK DERECE
DOĞU CEPHE	-1.96	P2-1 P2-2 Pencere söveleri ve kemer arası	Taş pencere sövesi ve kemer arası taş	Yok olan taş pencere sövelerinin tamamlanması ve kemer aralarının taşla kapatılması	-	-	A-2 İzi olan ve yeri boyutu malzemesi yapıdaki diğer örneklerden bilinenler	1. derece güvenli
		P2-1 ve P2-2 Pencere korkulukları ve kepenk	Demir korkuluk ve ahşap kepenk	P1-1 ve P1-2 pencerelerine demir korkuluk ve ahşap kepenk yapılması	-	-	C-2 İzi , belli olmayan yeri, boyutu malzemesi karşılaştırmalı çalışma sonucu bilinenler	3. derece güvenli
	+1.29	DV1 duvarı	Beden duvarı	Yok olan duvarın üst kısımlarının kesme taşla tamamlanması	-	-	A-2 İzi olan ve yeri boyutu malzemesi yapıdaki diğer örneklerden bilinenler	1. derece güvenli
		P3-1ve P3-2 pencereleri	Pencerelerin üst kemer kısımları	Yok olan üst pencerelerin taş kemer kısımlarının tamamlanması	-	-	A-2 İzi olan ve yeri boyutu malzemesi yapıdaki diğer örneklerden bilinenler	1. derece güvenli
		P3-1ve P3-2 pencereleri	Alçı içlik ve dışlık	P3-3 ve P3-4 pencerelerine alçı içlik ve dışlık yapılması	-	-	C-2 İzi , belli olmayan yeri, boyutu malzemesi karşılaştırmalı çalışma sonucu bilinenler	3. derece güvenli

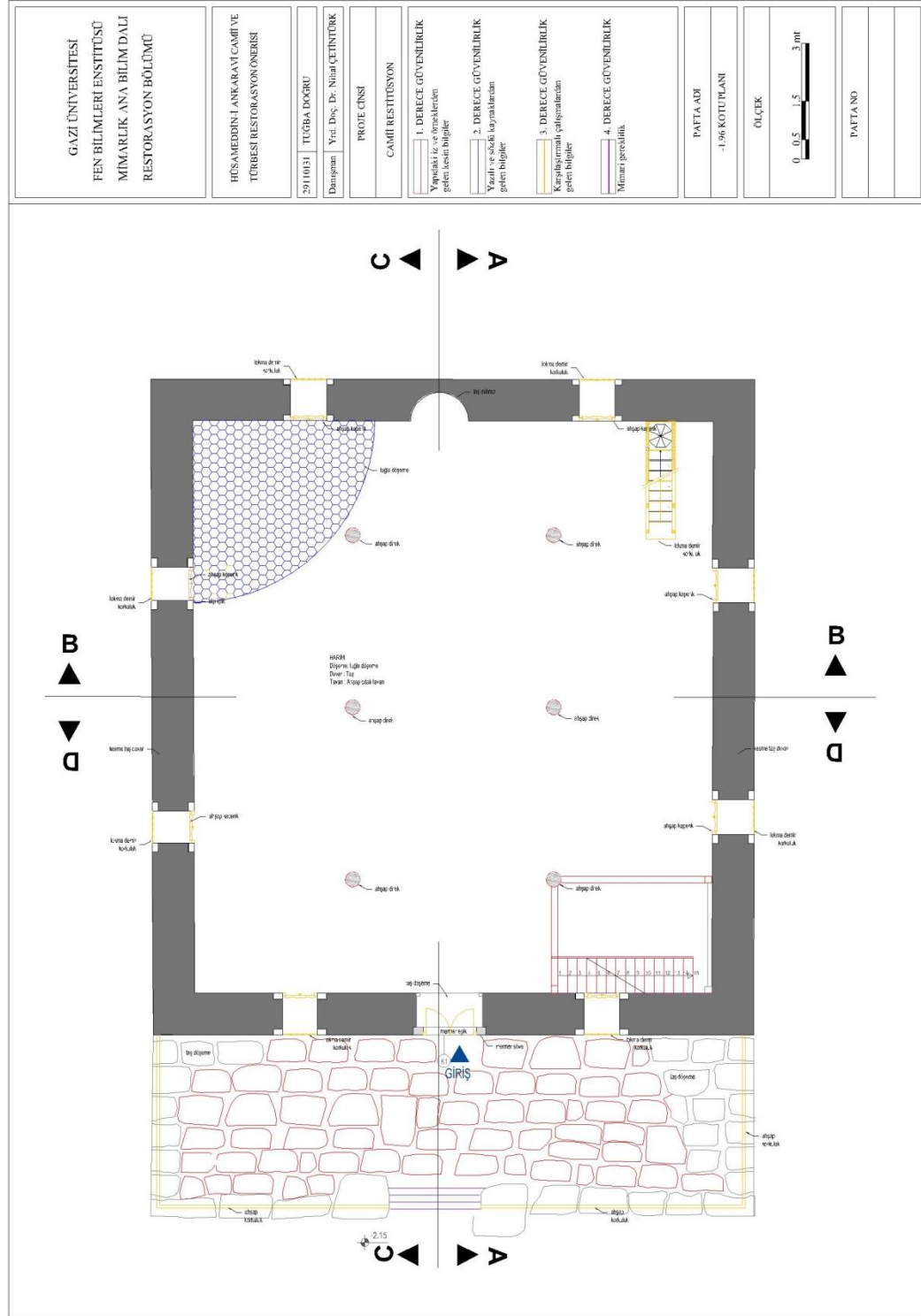
Not: Mahal ve yapı elemanları numaraları Yapı İç ve Dış Tanımsal Tabloları ile Rolöve çizimleri üzerindeki numaralar referans alınarak verilmiştir. Diğer elemanların isimlendirilmesinde Restitüsyon Çizimleri baz alınmıştır.

Ek-5 (Devam) Altınca bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

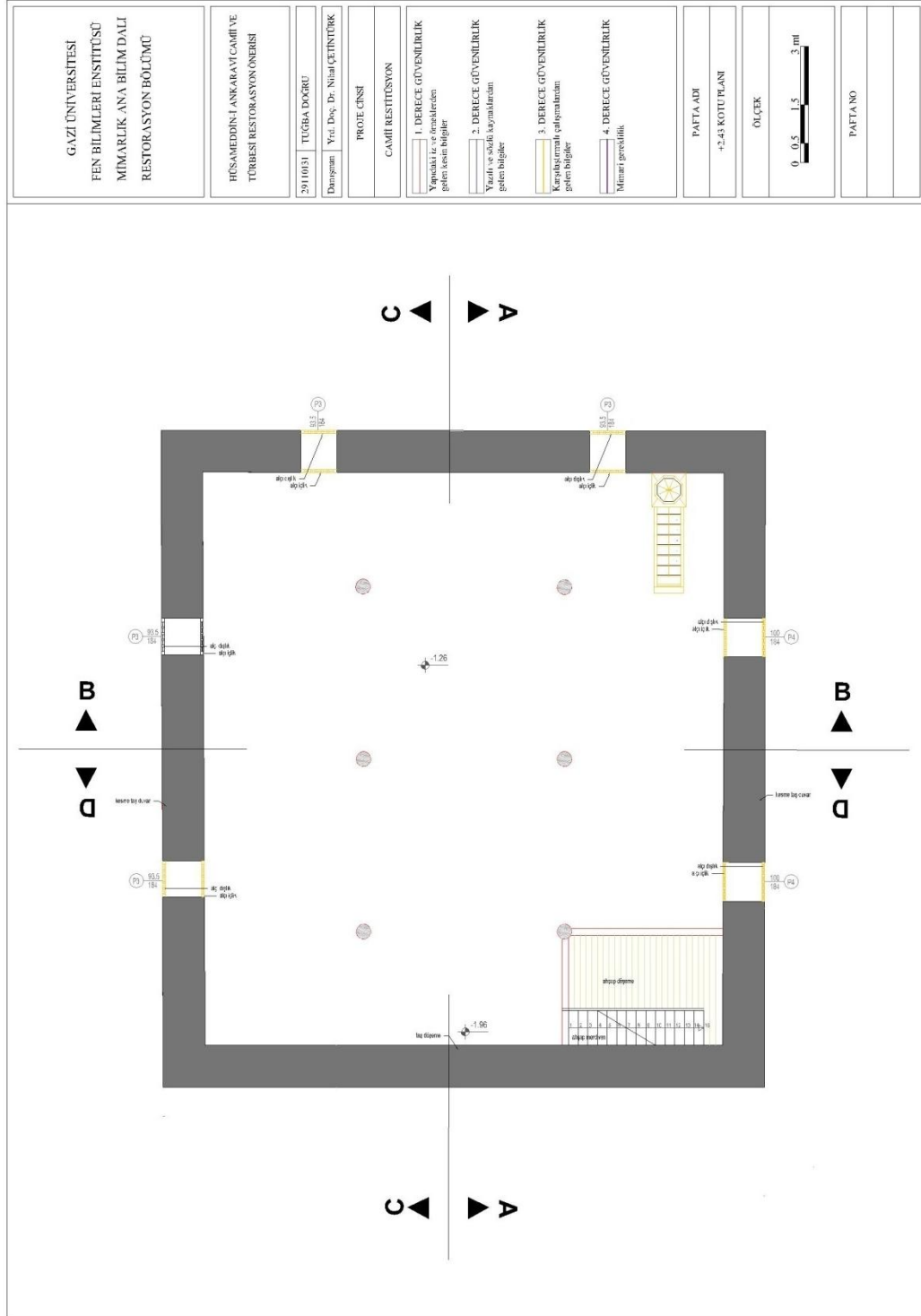
Şekil 5.1. Hüsameddin-i Ankaravi Camii restitüsyon vaziyet planı (1. öneri)

Ek-5 (Devam) Altınca bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

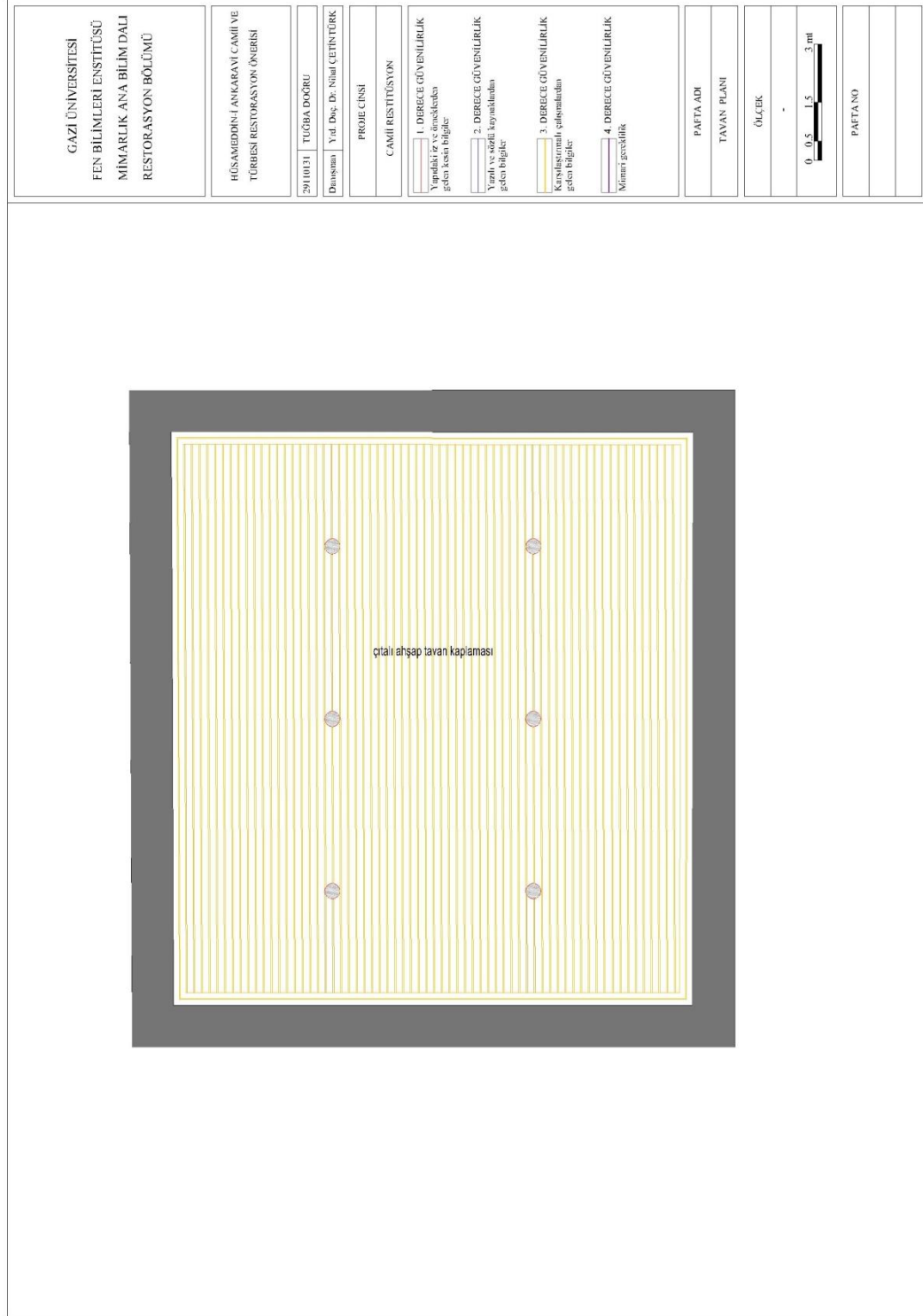
Şekil 5.2. Hüsameddin-i Ankaravi Camii restitüsyon -1.96 kotu planı (1.öneri)

Ek-5 (Devam) Altınca bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

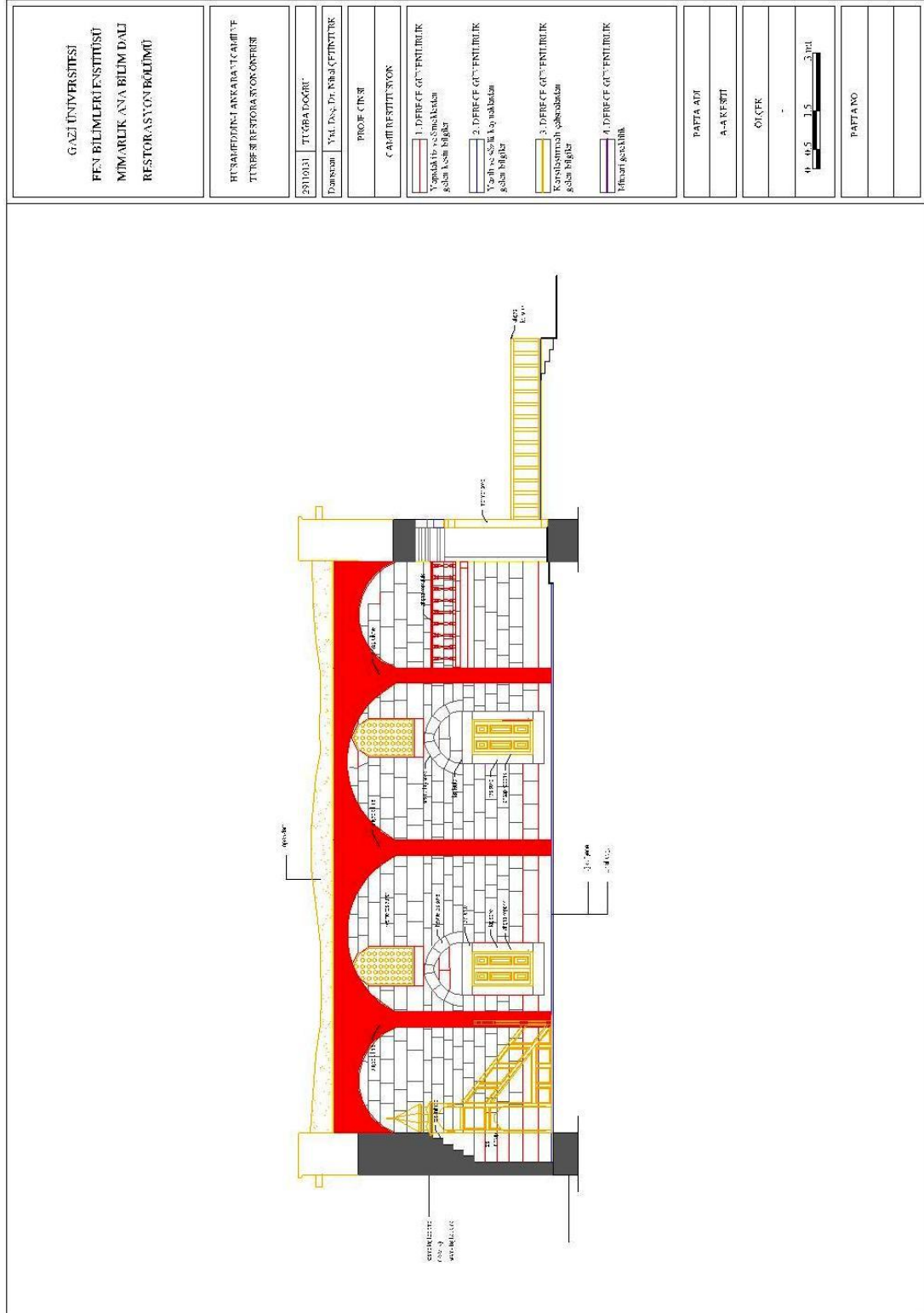
Şekil 5.3. Hüsameddin-i Ankaravi Camii restitüsyon +2.43 kotu planı (1.öneri)

Ek-5 (Devam) Altınca bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

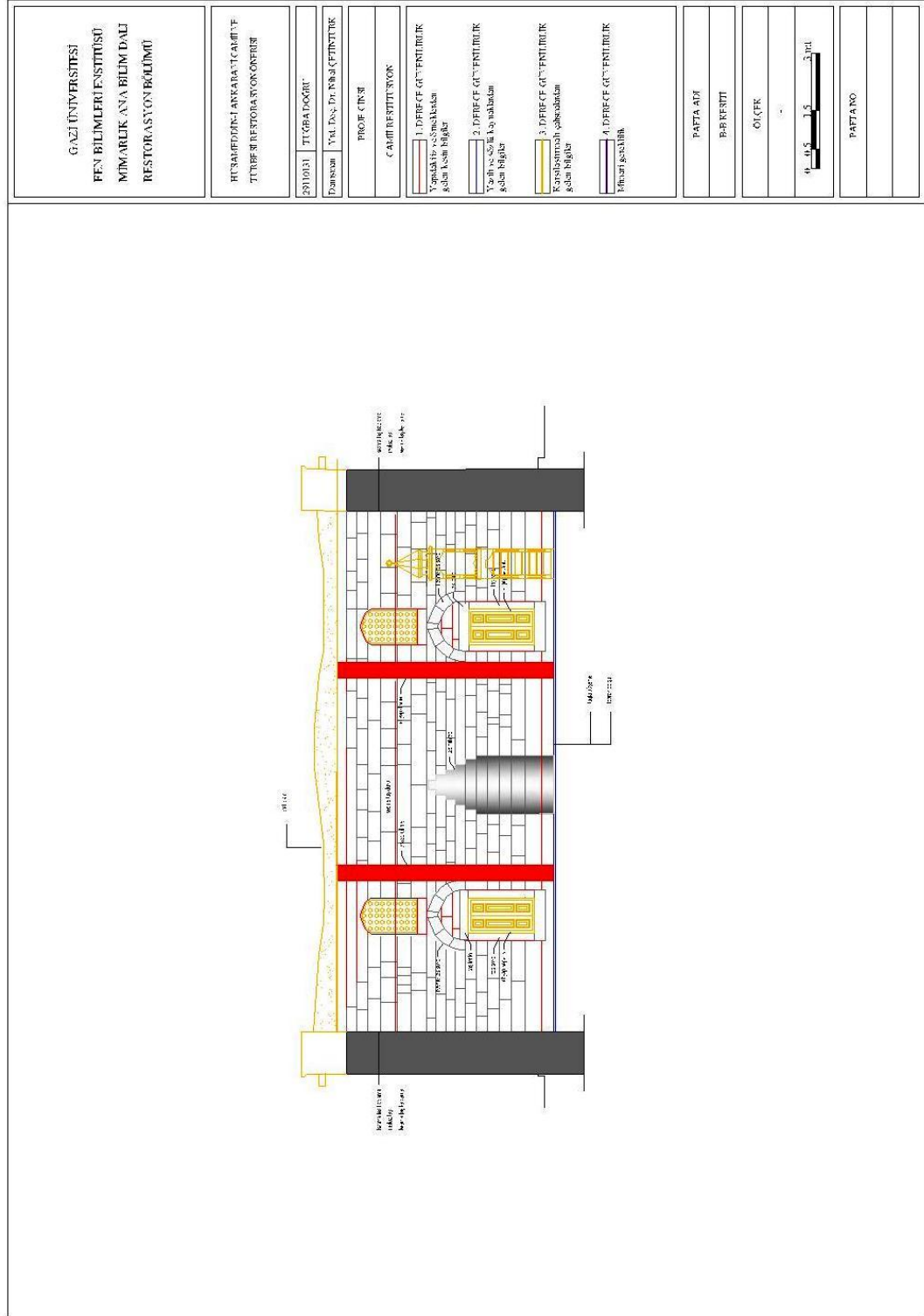
Şekil 5.4. Hüsameddin-i Ankaravi Camii restitüsyon tavan planı (1. öneri)

Ek-5 (Devam) Altınca bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

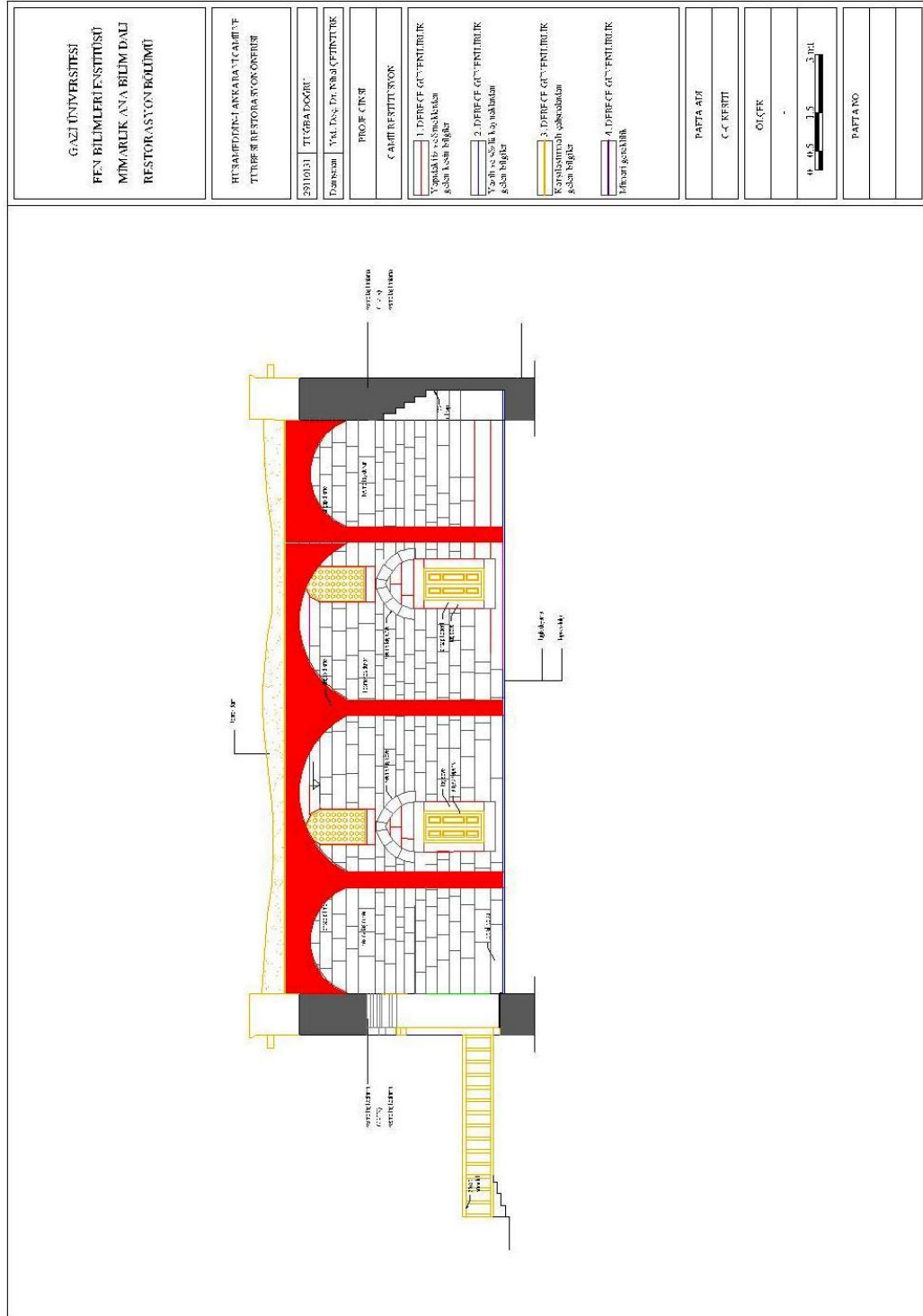
Şekil 5.5. Hüsameddin-i Ankaravi Camii restitüsyon A-A kesiti (1. öneri)

Ek-5 (Devam) Altınca bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

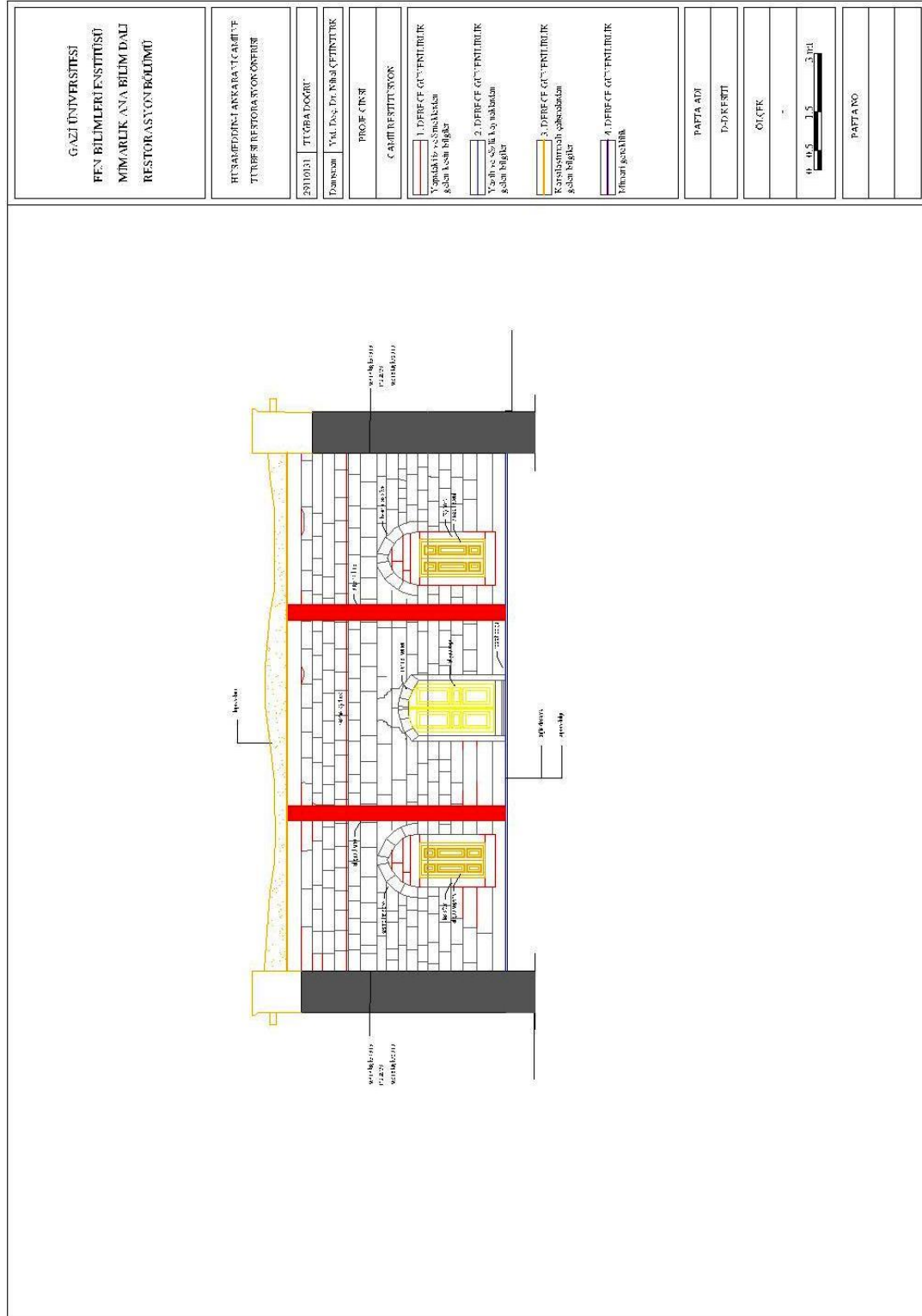
Şekil 5.6. Hüsameddin-i Ankaravi Camii restitüsyon B-B kesiti (1. öneri)

Ek-5 (Devam) Altınca bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

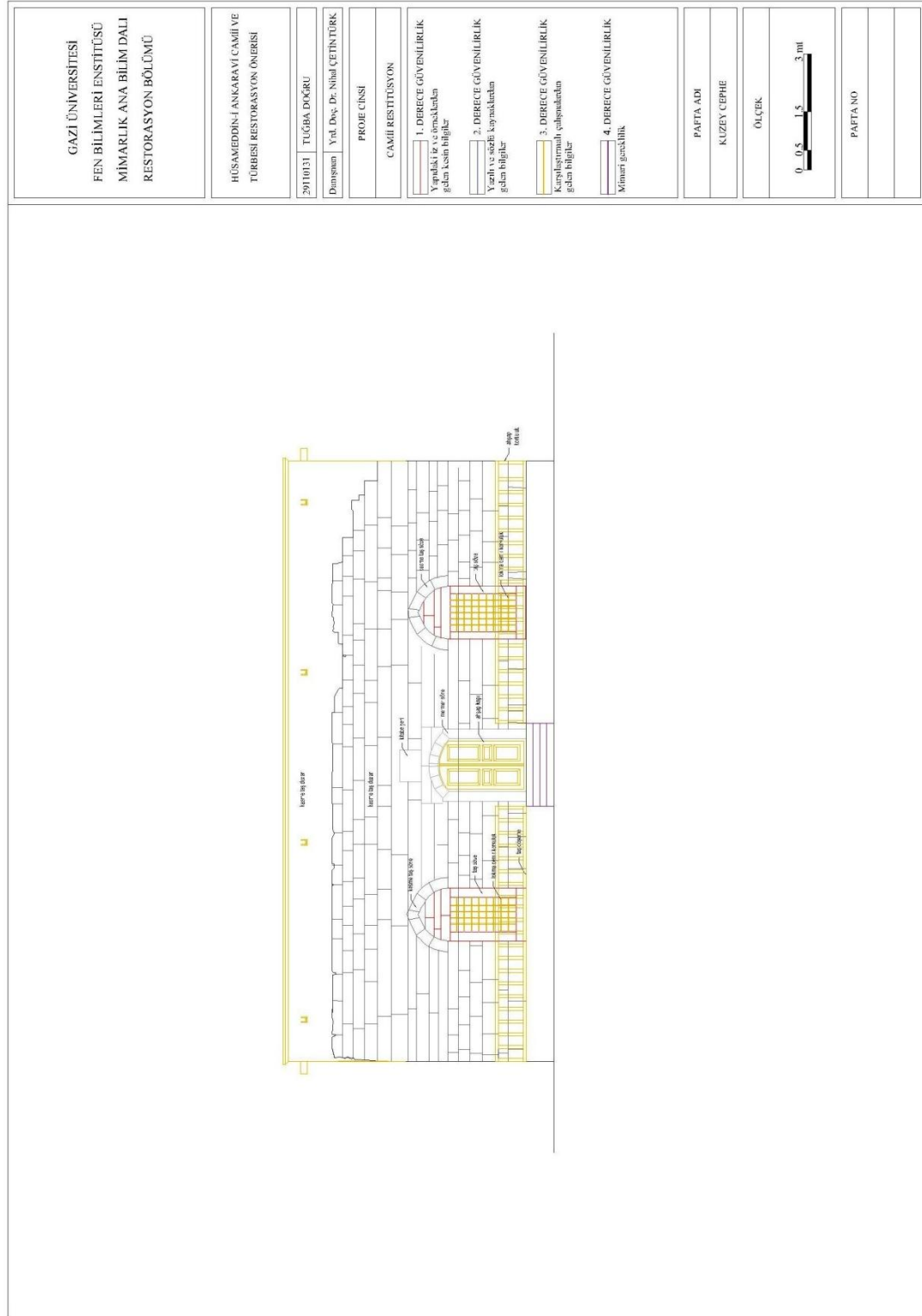
Şekil 5.7. Hüsameddin-i Ankaravi Camii restitüsyon C-C kesiti (1. öneri)

Ek-5 (Devam) Altınca bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

Şekil 5.8. Hüsamedddin-i Ankaravi Camii restitüsyon D-D kesiti (1. öneri)

Ek-5 (Devam) Altınca bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

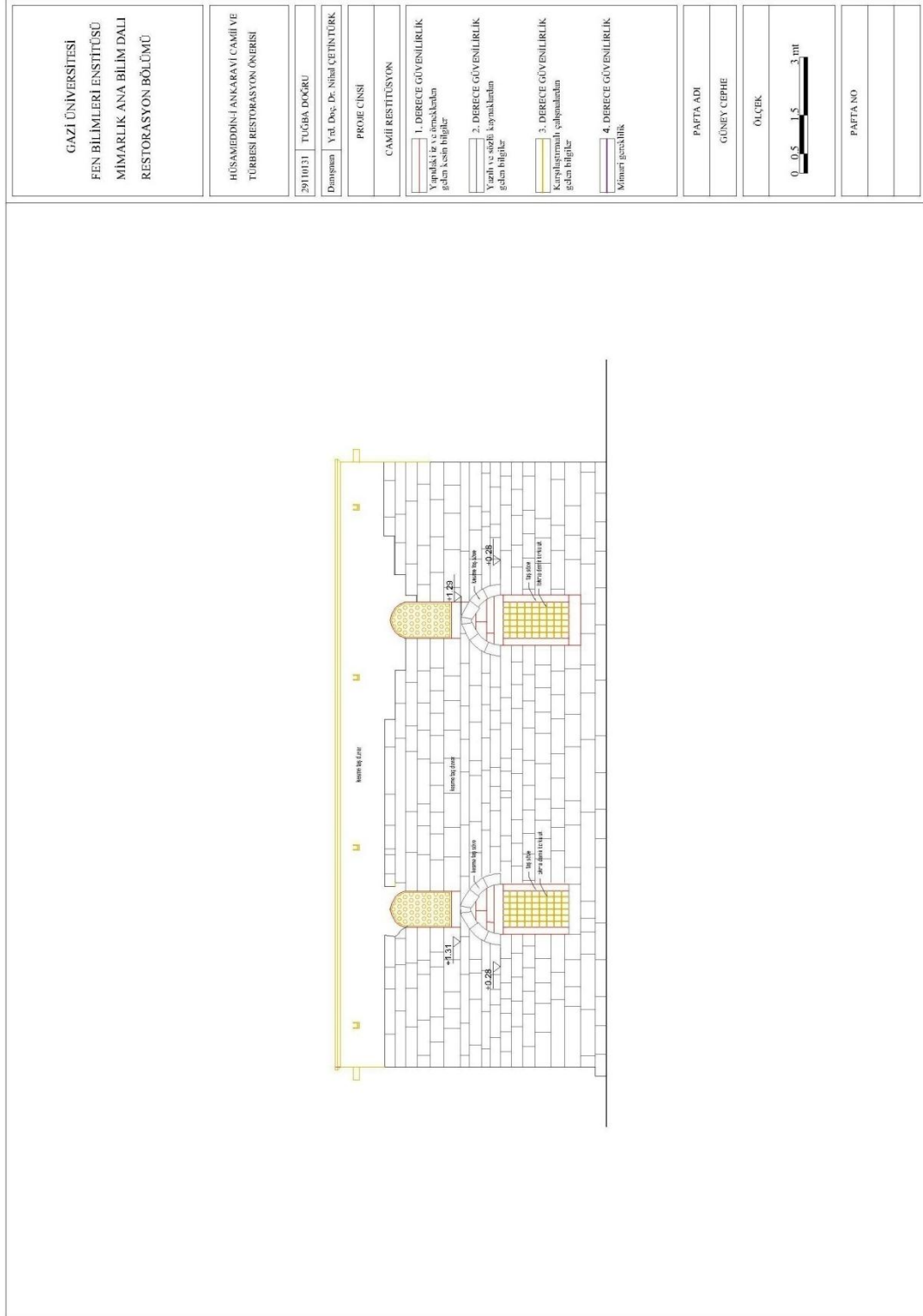
Şekil 5.9. Hüsamedddin-i Ankaravi Camii restitüsyon kuzey cephe (1. öneri)

Ek-5 (Devam) Altınca bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK ANA BİLİM DALI RESTORASYON BÖLÜMÜ		HÜSAMEDDİN-İ ANKARAVİ CAMİİ VE TÜRBESİ RESTORASYON ÖNERİSİ		29110131 TUĞHA DOĞRU		Dinamika Yat. Doç. Dr. Nihal ÇETİNTÜRK		PROJE CİNSİ CAMİİ RESTİTÜSYON		1. DERECE GÜVENLİLİK Kırılma izi ve emeklerden gelen bilgiler 2. DERECE GÜVENLİLİK Yazılı ve sözlü kaynaklardan gelen bilgiler 3. DERECE GÜVENLİLİK Karşılaştırmalı yöntemlerden gelen bilgiler 4. DERECE GÜVENLİLİK Minari geçaklılı.		PAFTA ADI DOĞU CEPHE ÖLÇEK 0 0,5 1 5 3 mtr		PAFTA NO	

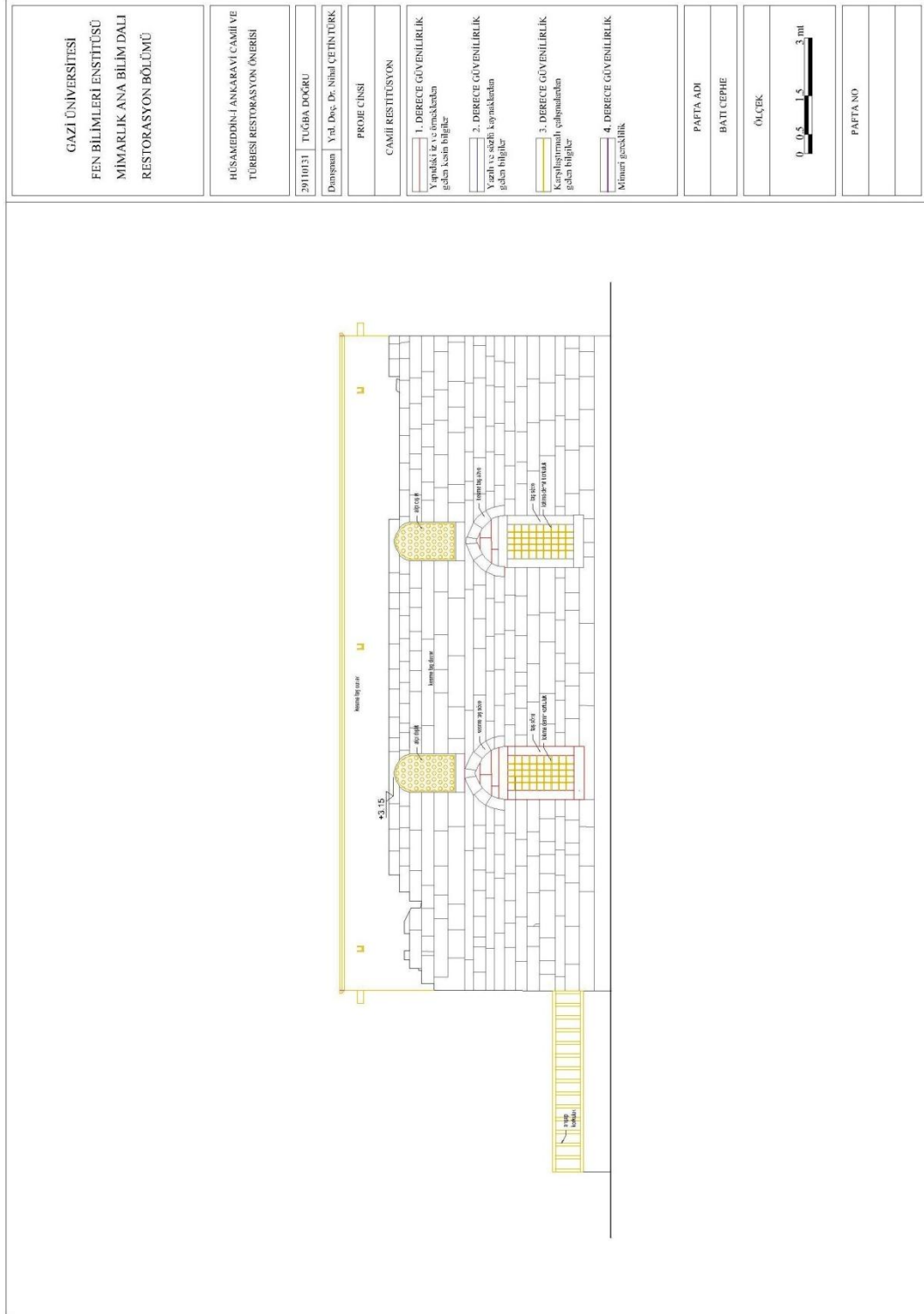
Şekil 5.10. Hüsameddin-i Ankaravi Camii restitüsyon doğu cephe (1.öneri)

Ek-5 (Devam) Altınca bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

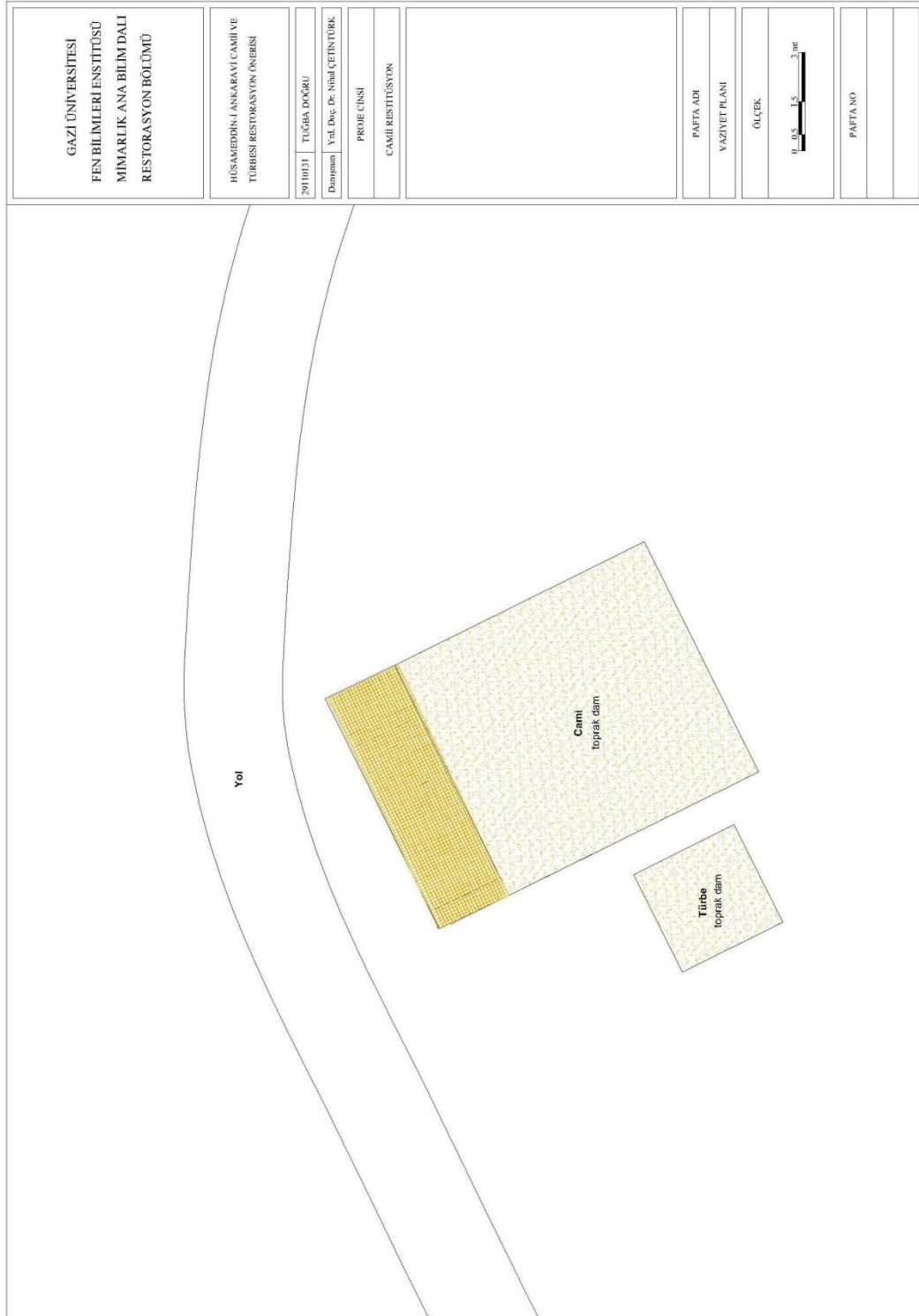
Şekil 5.11. Hüsameddin-i Ankaravi Camii restitüsyon güney cephe (1. öneri)

Ek-5 (Devam) Altınca bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

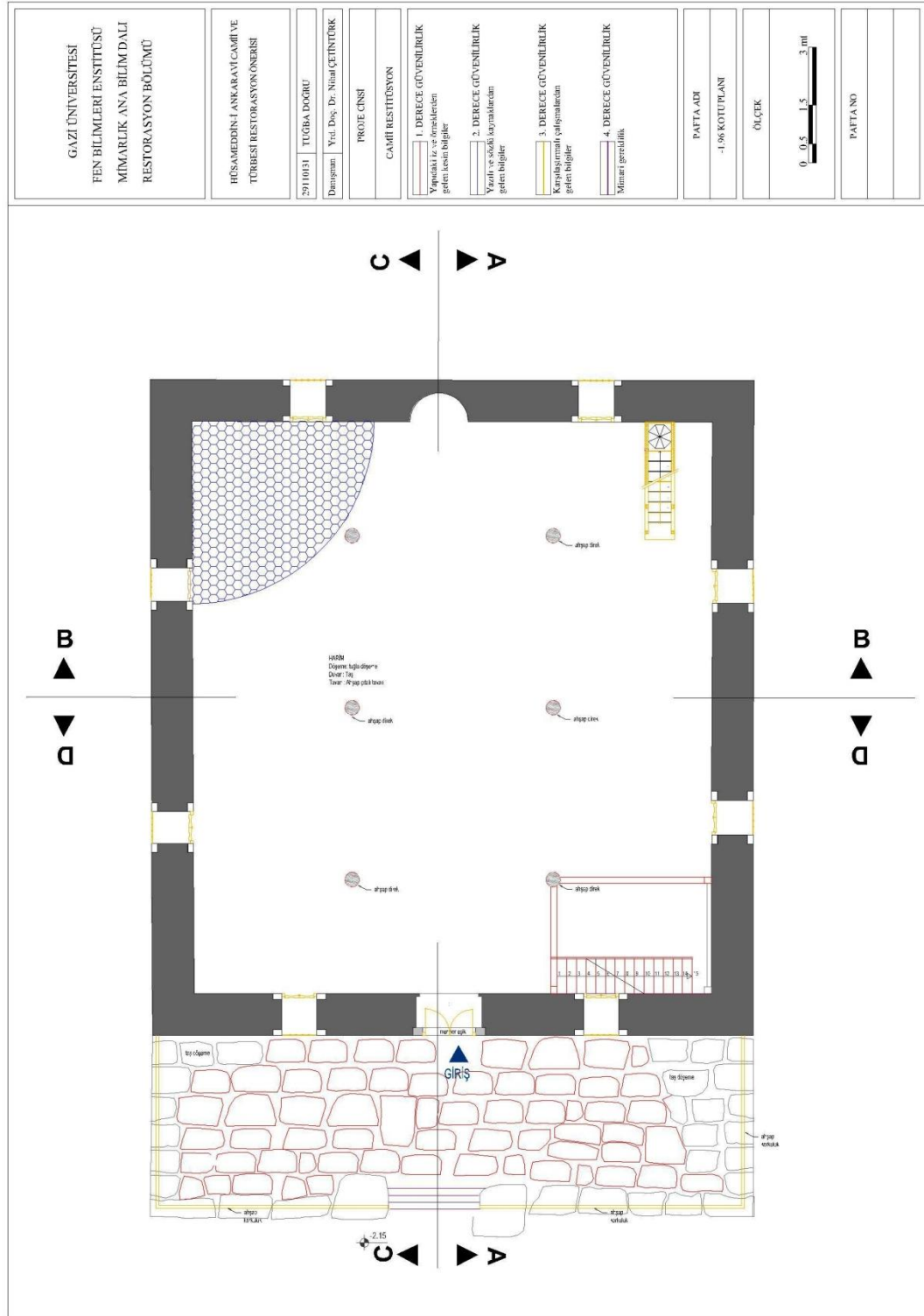
Şekil 5.12. Hüsameddin-i Ankaravi Camii restitüsyon batı cephe (1. öneri)

Ek-5 (Devam) Altınca bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

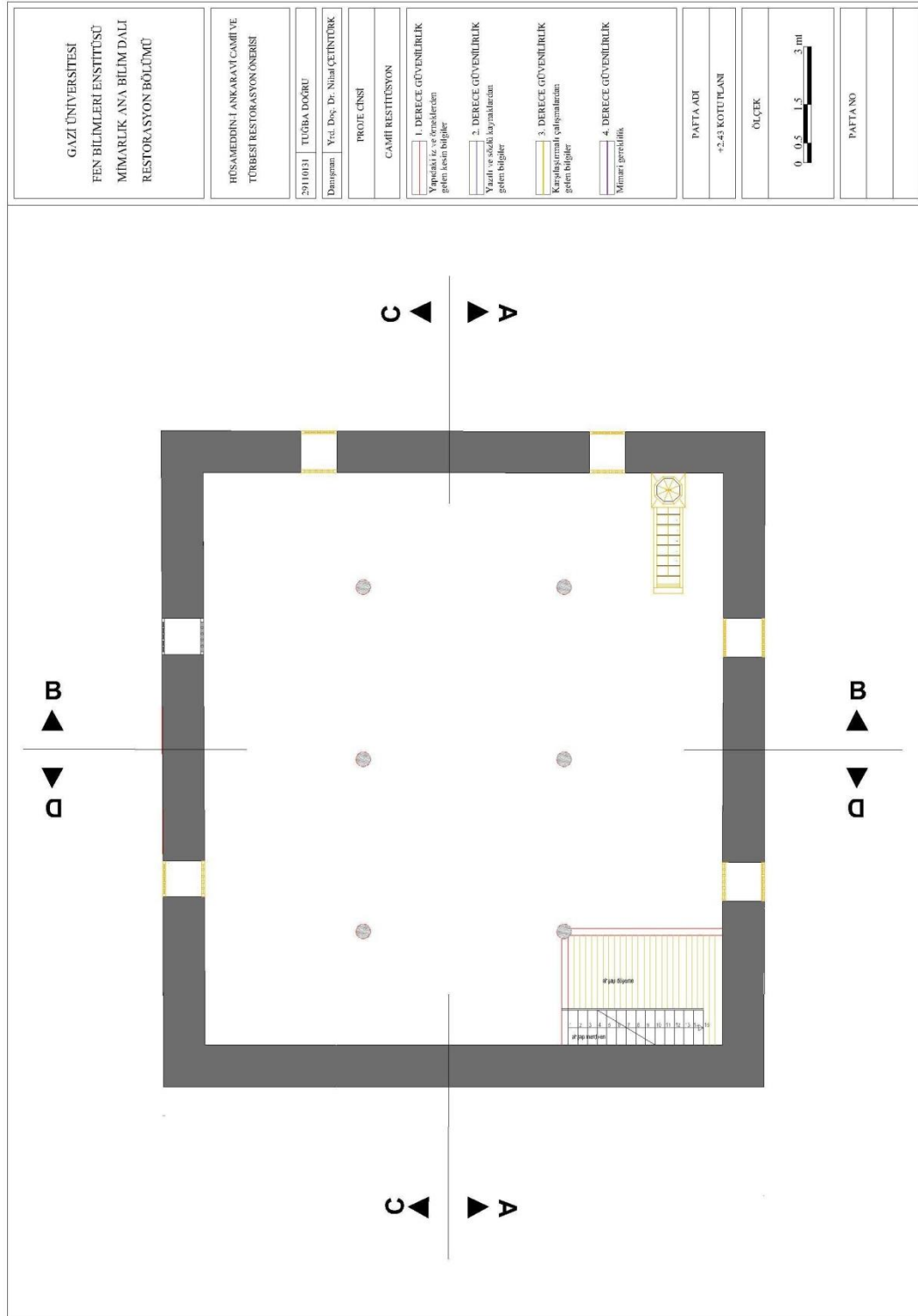

Şekil 5.13. Hüsameddin-i Ankaravi Camii restitüsyon vaziyet planı (2. öneri)

Ek-5 (Devam) Altınca bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

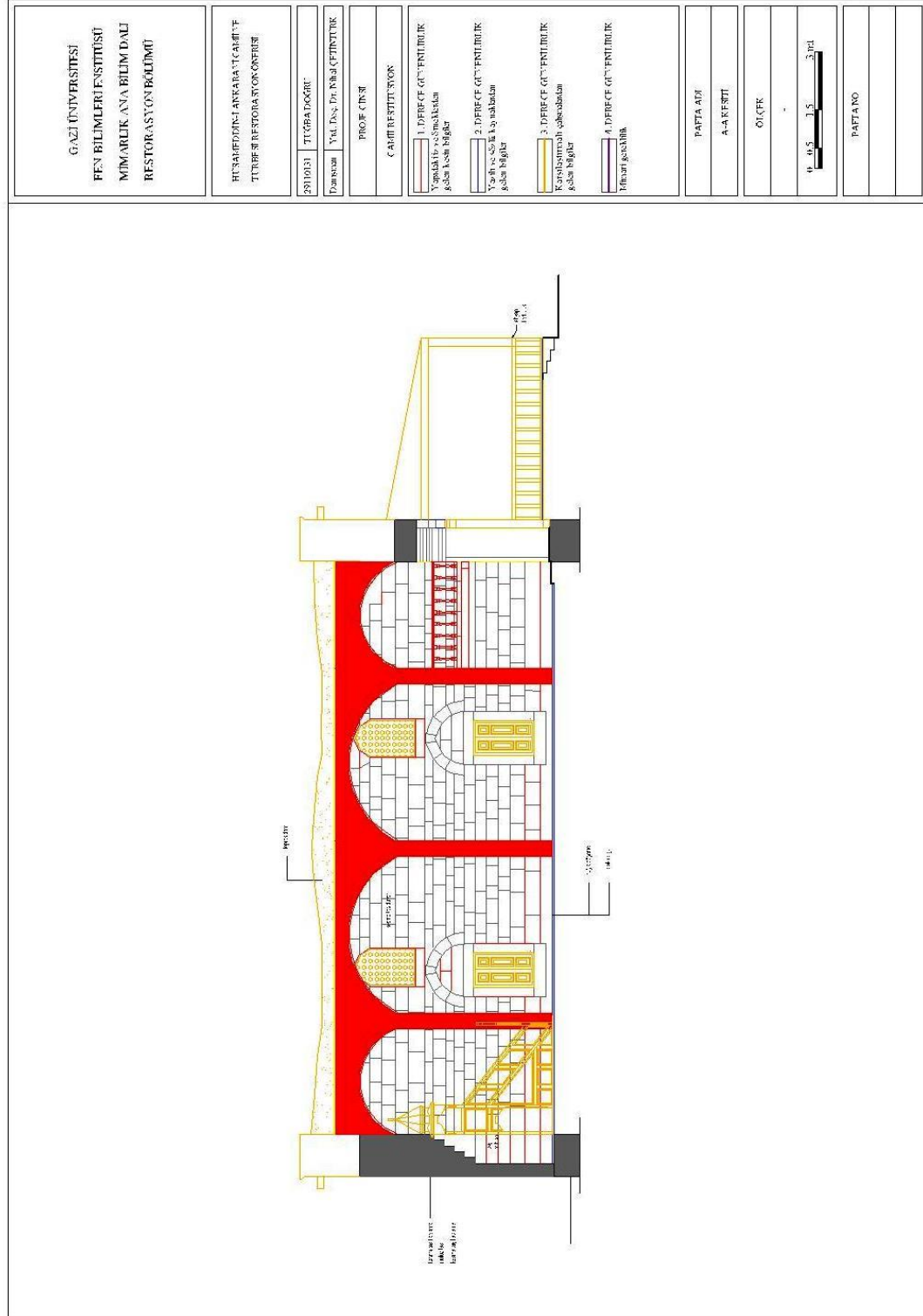

Ek-5 (Devam) Altınca bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

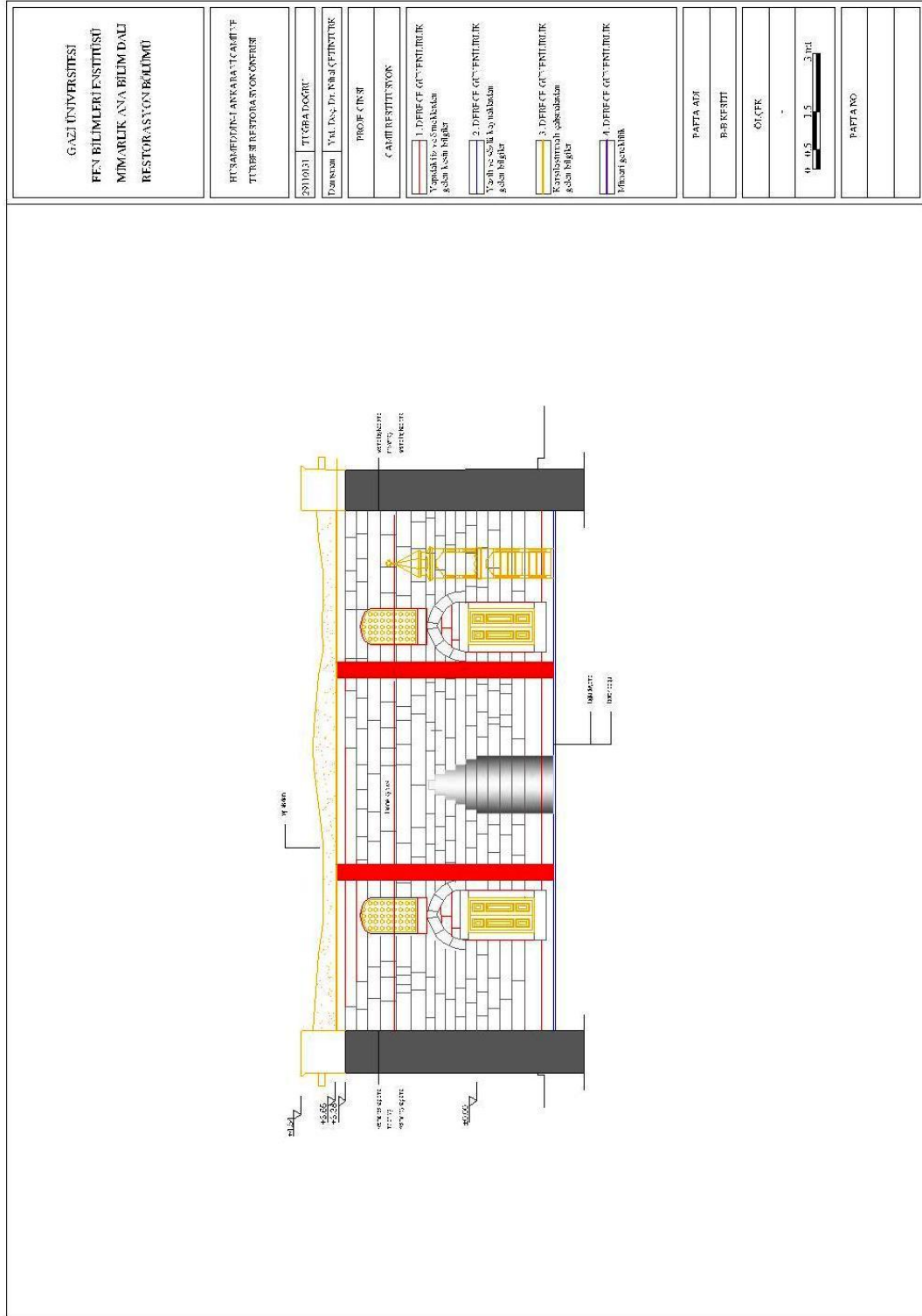
Şekil 5.15. Hüsamedddin-i Ankaravi Camii restitüsyon +2.43 kotu planı (2. öneri)

Ek-5 (Devam) Altınca bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

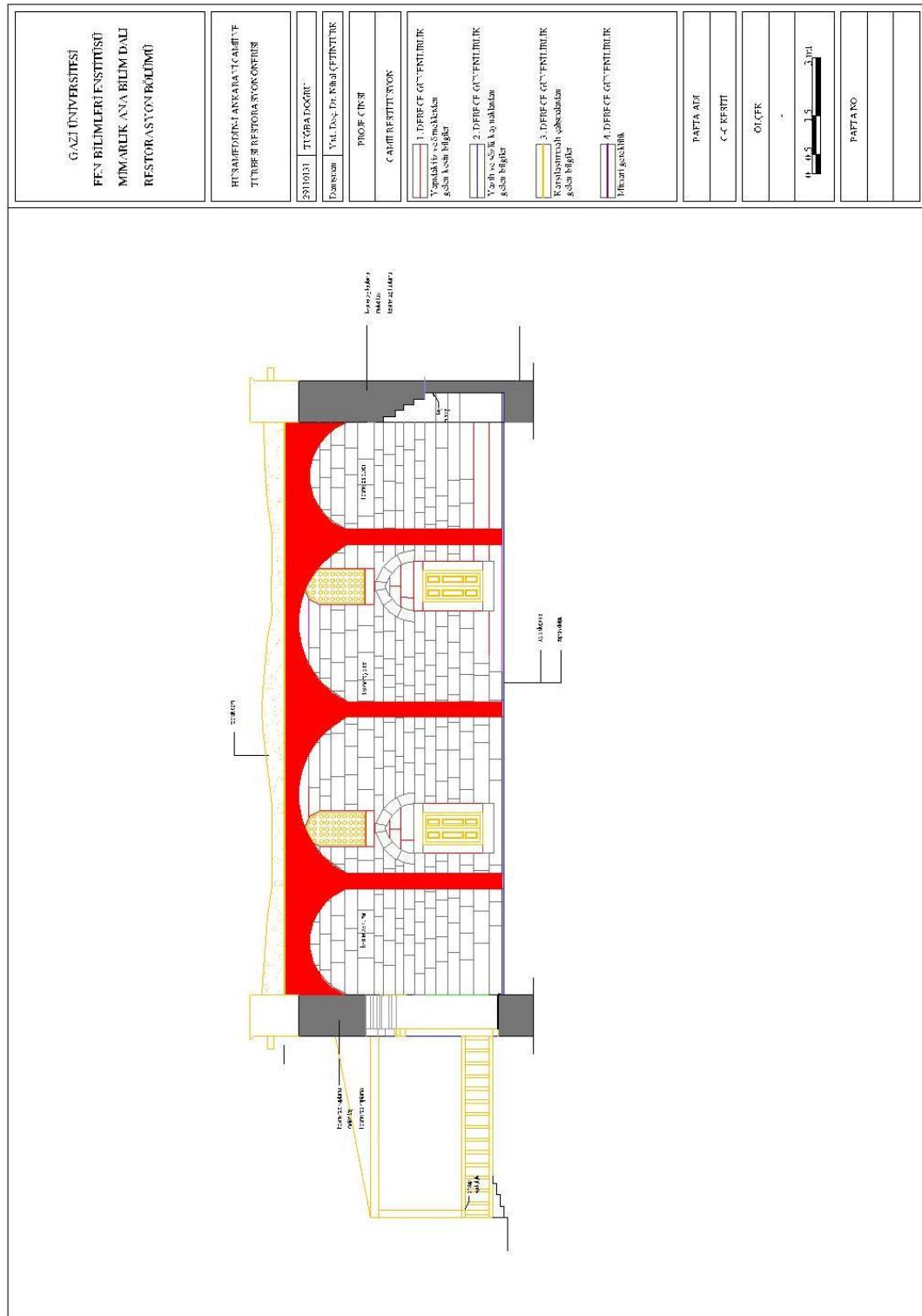
Şekil 5.16. Hüsameddin-i Ankaravi Camii restitüsyon A-A kesiti (2. öneri)

Ek-5 (Devam) Altınca bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

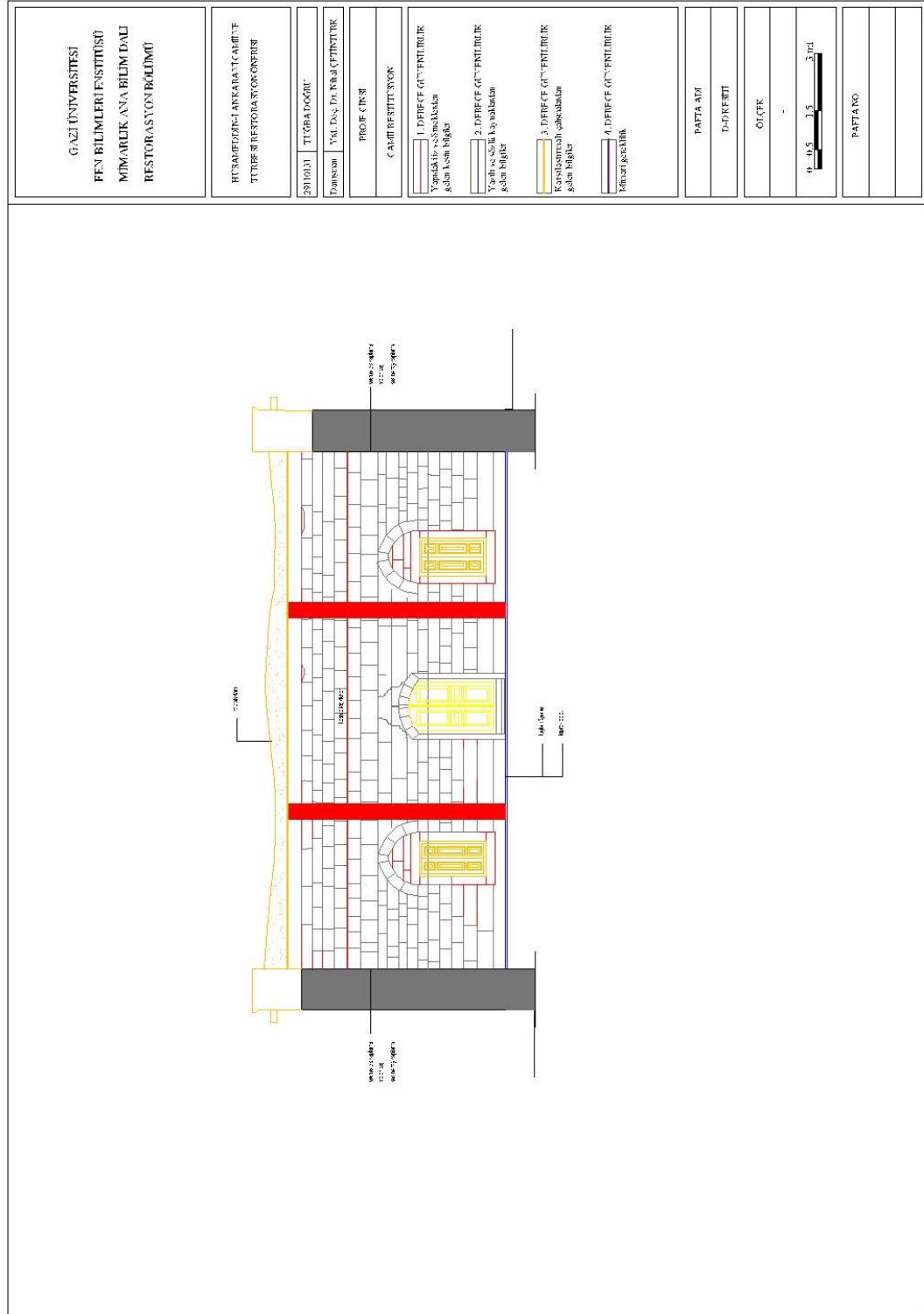
Şekil 5.17. Hüsameddin-i Ankaravi Camii restitüsyon B-B kesiti (2. öneri)

Ek-5 (Devam) Altınca bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

Şekil 5.18. Hüsamedddin-i Ankaravi Camii restitüsyon C-C kesiti (2. öneri)

Ek-5 (Devam) Altınca bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

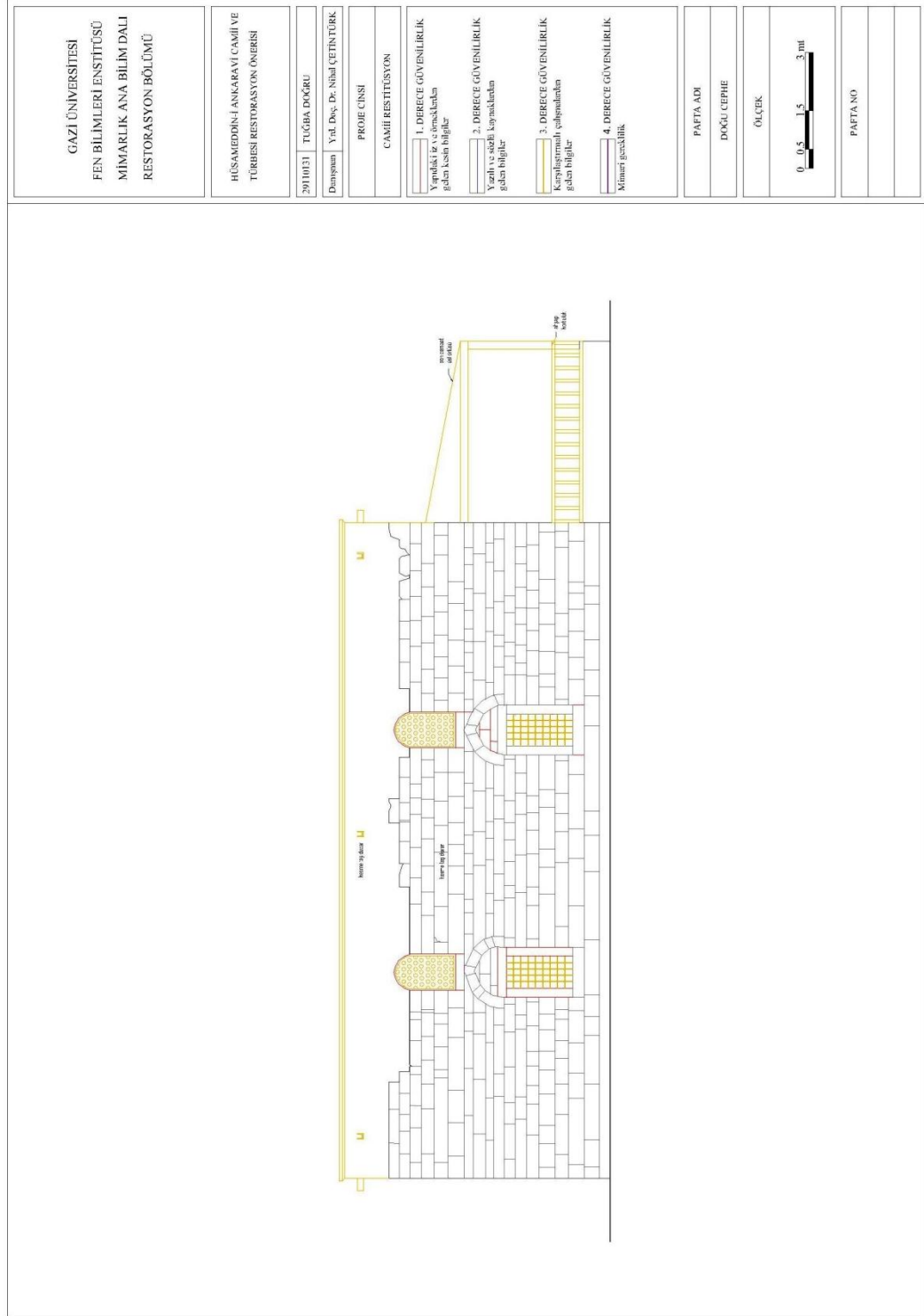

Ek-5 (Devam) Altınca bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK ANA BİLİM DALI RESTORASYON BÖLÜMÜ		HÜSAMEDDİNİ ANKARAVİ CAMİYE TÜRBESİ RESTORASYON ÖNERİSİ		2910131	TUĞBA DOĞRU	Danışman	Yrd. Doç. Dr. Nihal ÇETİNTÜRK	PROJE CİNSİ	CAMİİ RESTİTÜSYON	1. DERECE GÜVENİLİRLİK Yapıdaki iz ve örneklerden gelirilen kesin bilgiler	2. DERECE GÜVENİLİRLİK Yazılı ve sözlü kaynaklardan gelirilen bilgiler	3. DERECE GÜVENİLİRLİK Karşılaştırmalı çalışmalardan gelirilen bilgiler	4. DERECE GÜVENİLİRLİK Mimarî genelleme	PAFTA ADI KUZEY CEPHE	ÖLÇEK 0 0.5 1.5 3 mt	PAFTA NO

Şekil 5.20. Hüsamedddin-i Ankaravi Camii restitüsyon kuzey cephe (2. öneri)

Ek-5 (Devam) Altınca bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

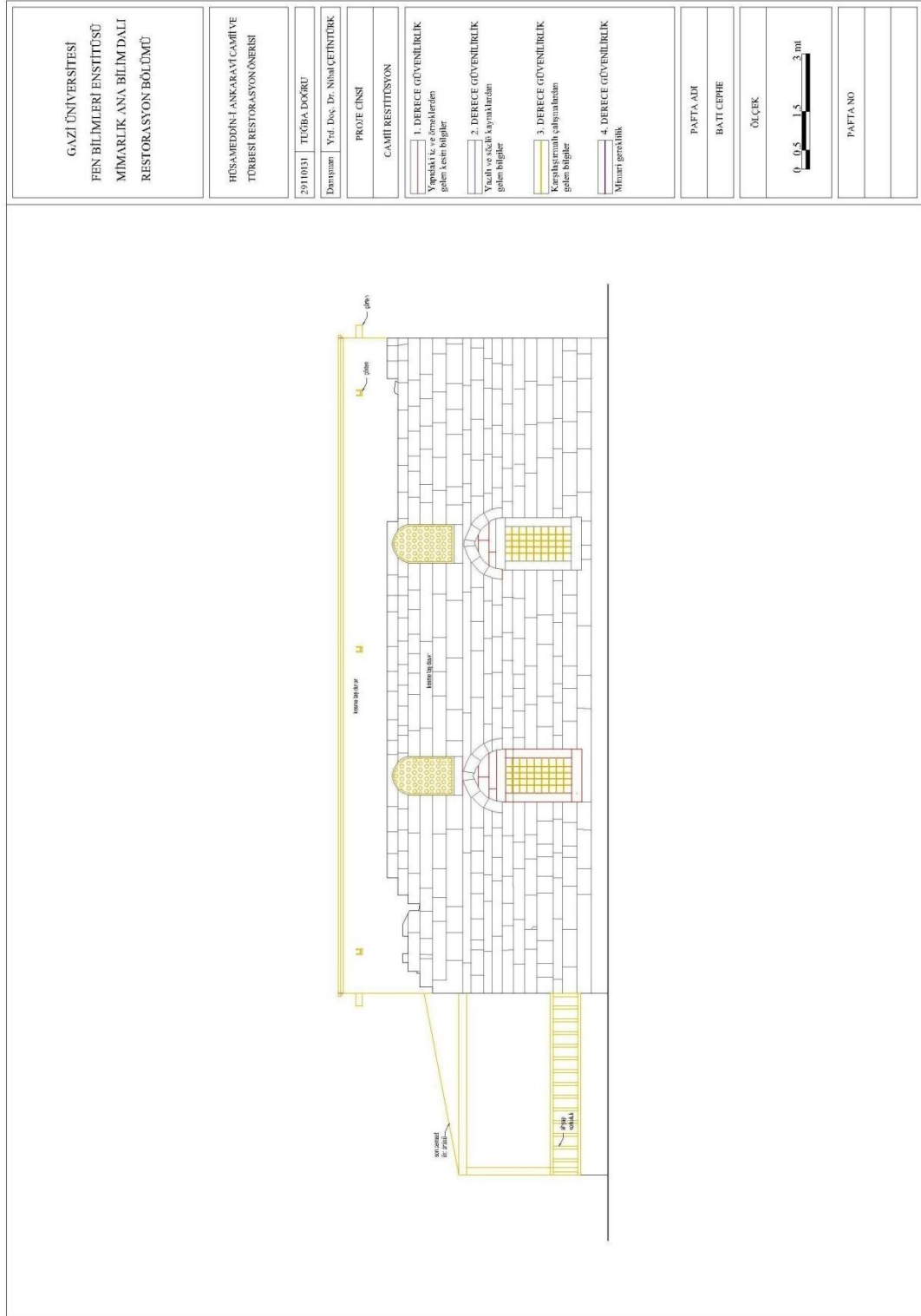
Şekil 5.21. Hüsameddin-i Ankaravi Camii restitüsyon doğu cephe (2. öneri)

Ek-5 (Devam) Altınca bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK ANA BİLİM DALI RESTORASYON BÖLÜMÜ		HÜSAMEDDİN İ ANKARAVİ CAMİİ VE TÜRBESİ RESTORASYON ÖNERİSİ		29110131	TUĞBA DOĞRU
Dinçgün	Yrd. Doç. Dr. Nihal ÇETİNTÜRK	PROJE CİNSİ			
CAMİİ RESTİTÜSYON					
1. DERECE GÜVENİLİRLİK Yapıdaki iz ve izlenimlerden gelen kesin bilgiler					
2. DERECE GÜVENİLİRLİK Yardı ve sığınat kaynaklardan gelen bilgiler					
3. DERECE GÜVENİLİRLİK Kısıtlı kaynaklar, eşlemlerden gelen bilgiler					
4. DERECE GÜVENİLİRLİK Mühür geçişlik					
PAFTA ADI					
GÜNEY CEPHE					
ÖLÇEK					
0 0.5 1.5 3 m					
PAFTA NO					

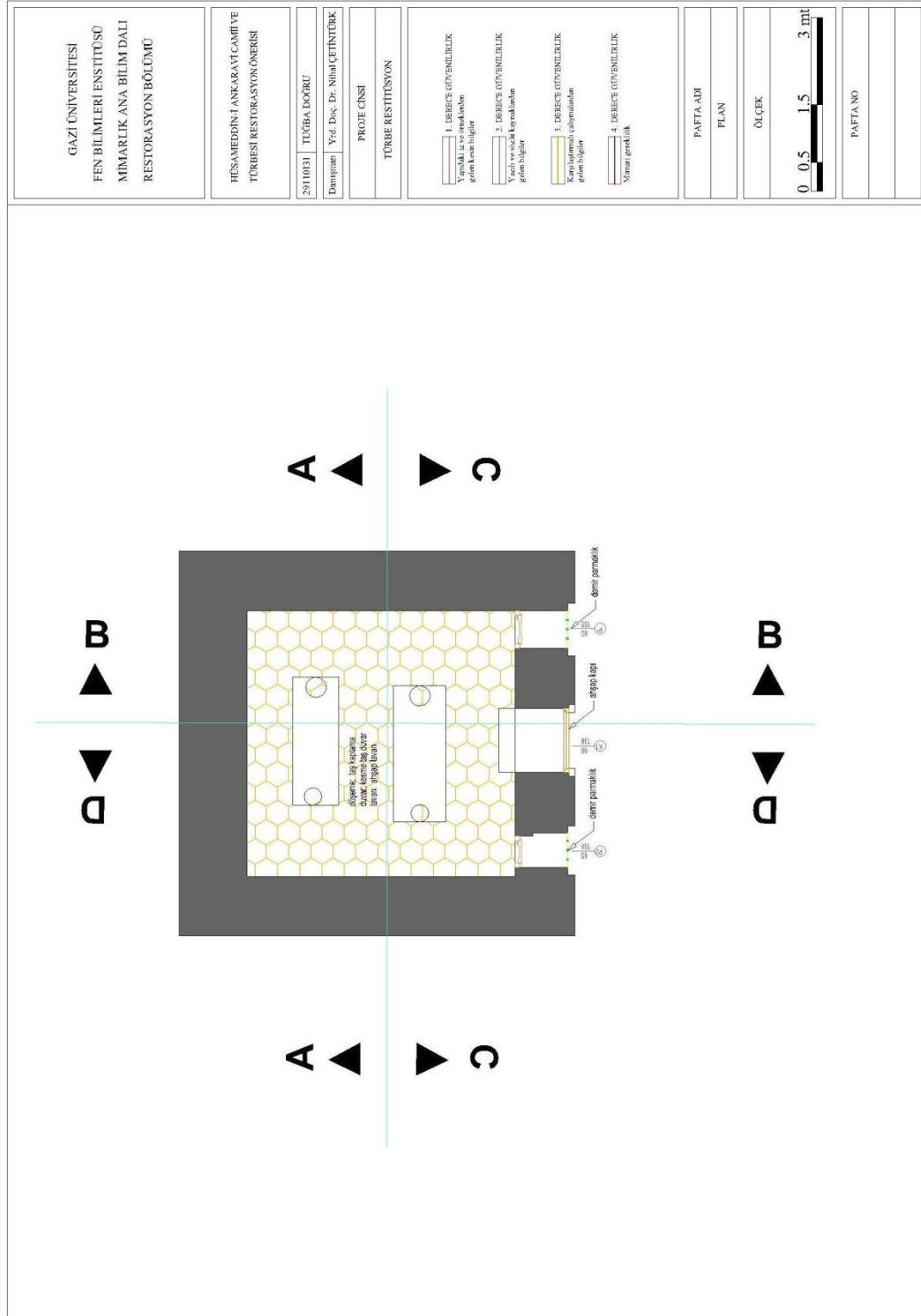
Şekil 5.22. Hüsameddin-i Ankaravi Camii restitüsyon güney cephe (2. öneri)

Ek-5 (Devam) Altınca bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

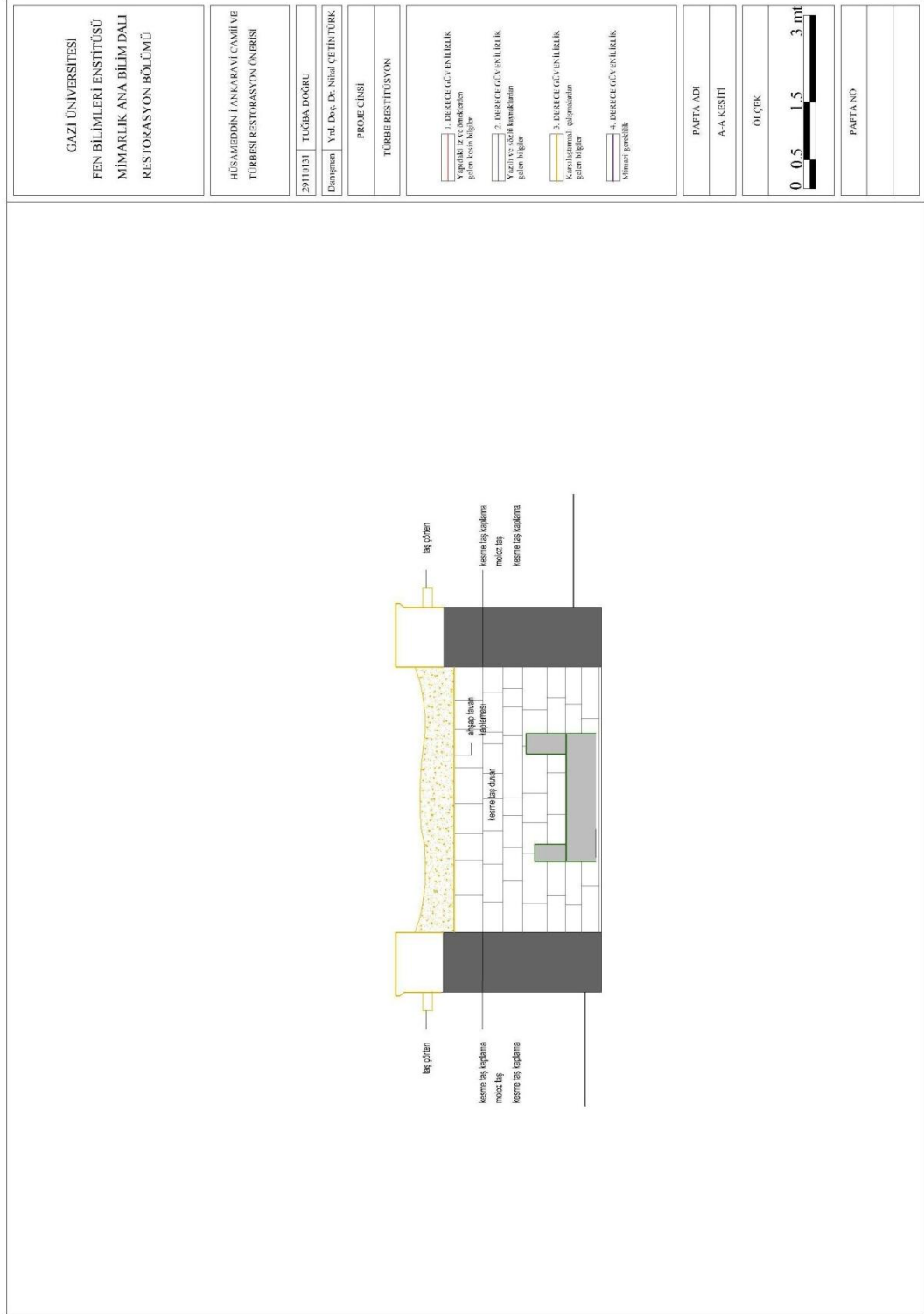
Şekil 5.23. Hüsameddin-i Ankaravi Camii restitüsyon batı cephe (2. öneri)

Ek-5 (Devam) Altınca bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

Şekil 5.24. Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi restitüsyon planı

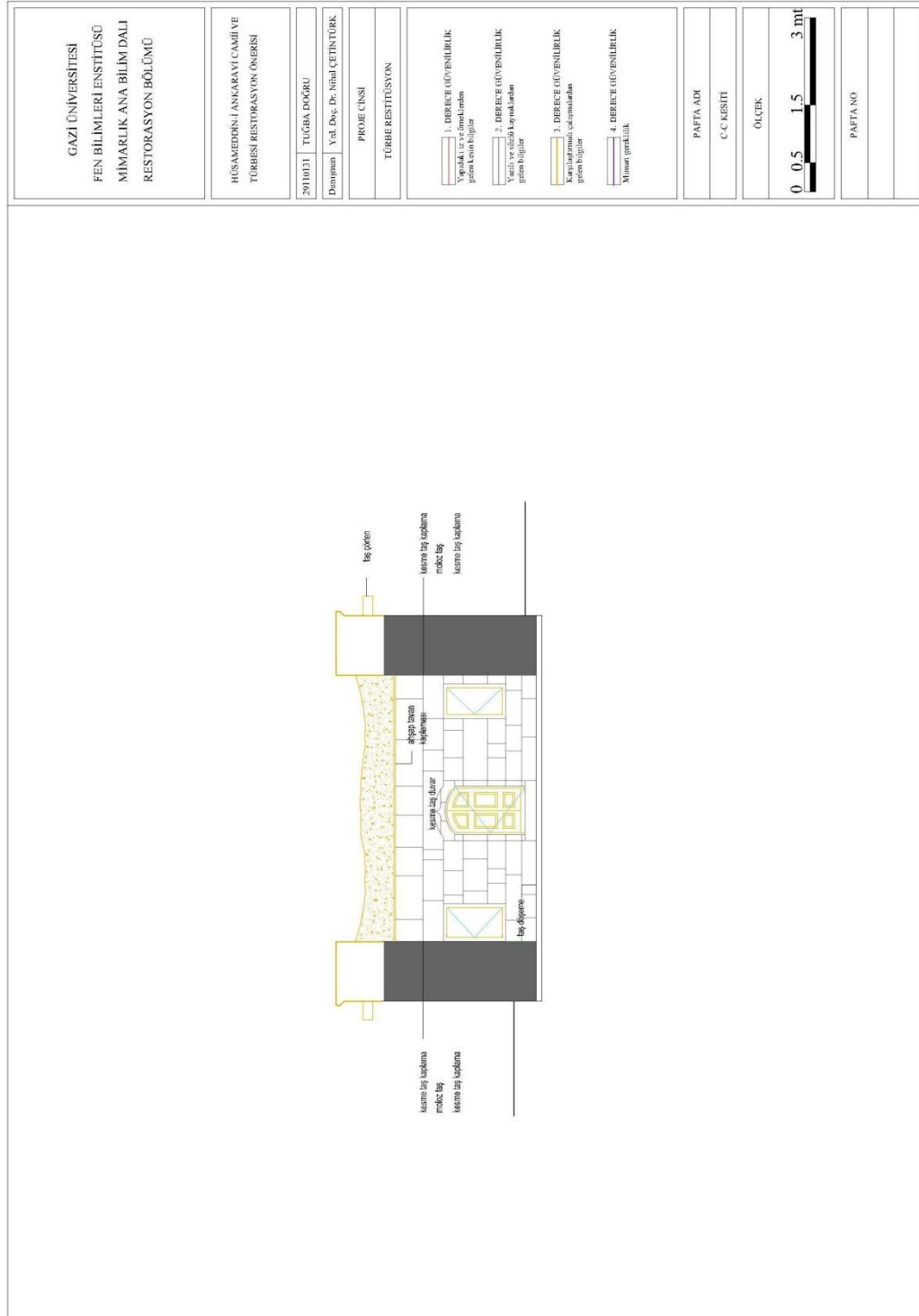
Ek-5 (Devam) Altınca bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

Şekil 5.25. Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi restitüsyon A-A kesiti

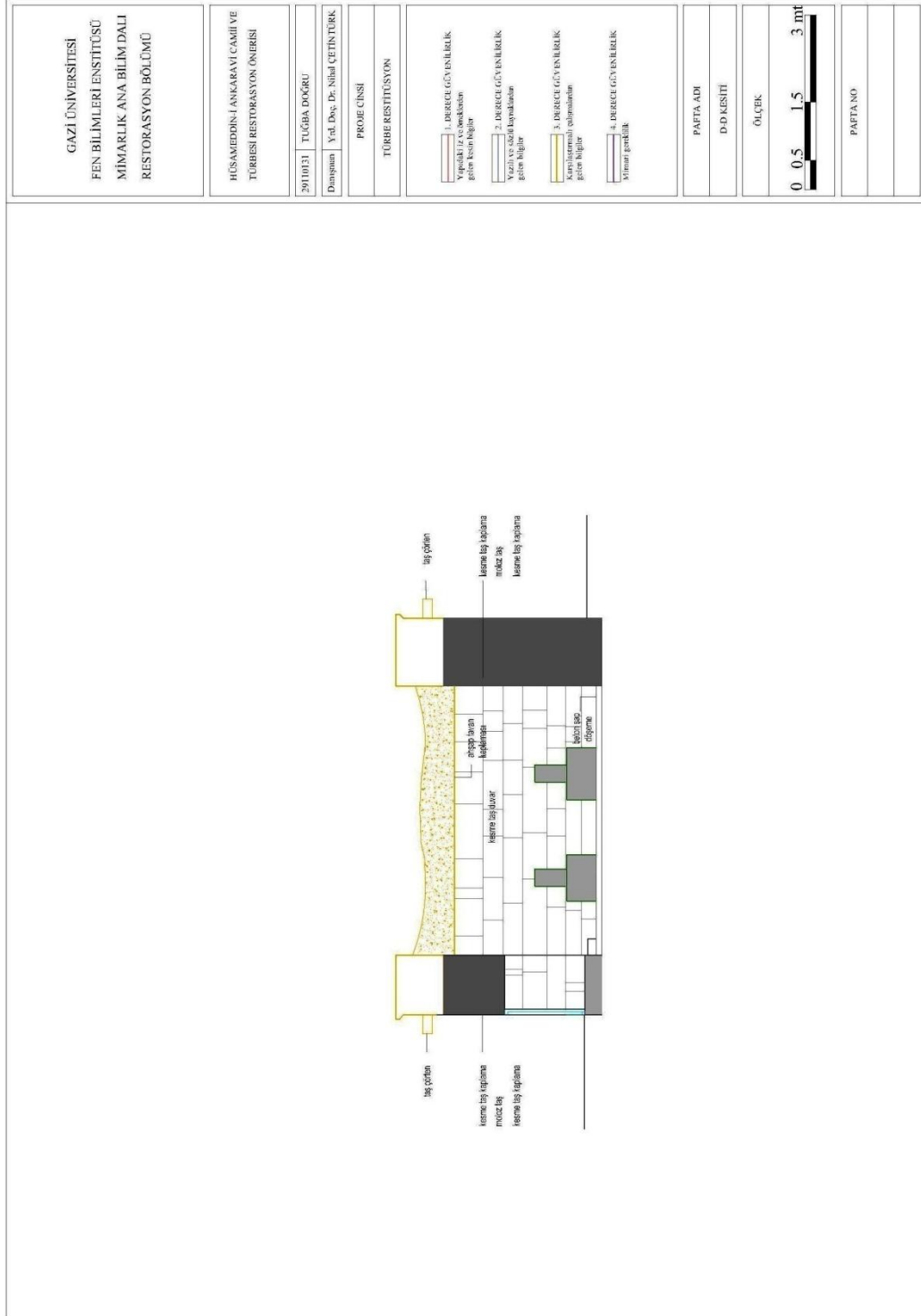
Ek-5 (Devam) Altınca bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

Ek-5 (Devam) Altınca bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

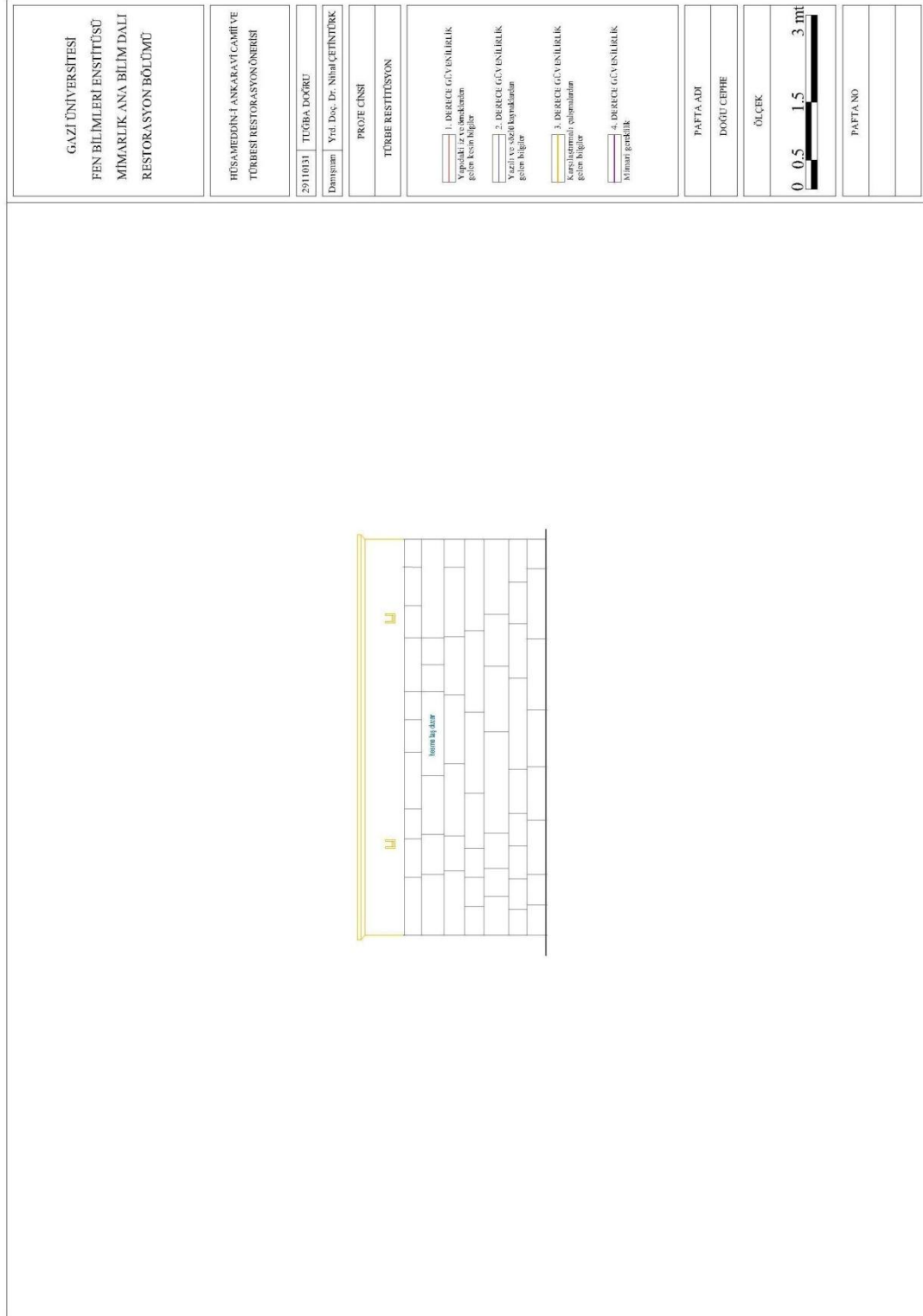
Şekil 5.27. Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi restitüsyon C-C kesiti

Ek-5 (Devam) Altınca bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

Şekil 5.28. Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi restitüsyon D-D kesiti

Ek-5 (Devam) Altınca bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

Şekil 5.30. Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi restitüsyon doğu cephe

Ek-5 (Devam) Altınca bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK ANA BİLİMLERİ RESTORASYON BÖLÜMÜ	
HÜSAMEDDİNİ ANKARAVİ TÜRBESİ RESTORASYON ÇİZİMİ	
PROJE	TÜRBESİ
YALIN	YALIN
PROJE	
TÜRBESİ	
1. DÜZLENEK 2. DÜZLENEK 3. DÜZLENEK 4. DÜZLENEK	
0 0,5 1,5 3 m	
PROJE	

Şekil 5.31. Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi restitüsyon güney cephe

Ek-5 (Devam) Altınca bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK ANA BİLİM DALI RESTORASYON BÖLÜMÜ		HÜSAMEDDİN İ ANKARAVİ CAMİ VE TÜRBESİ RESTORASYON ÖNERİSİ		2911031	TUGBA DOĞRU
Danışman	Yrd. Doç. Dr. Nihal ÇETİNTÜRK				
PROJE ÇİŞİ					
TÜRBESİ RESTİTÜSYON					
1. DERECE GÜVENİLİRLİK Yapıda az ve orta kalite geleneksel bilgiler 2. DERECE GÜVENİLİRLİK Yapıda ve etrafında kayıtlardan gelen bilgiler 3. DERECE GÜVENİLİRLİK Yapıda ve etrafında kayıtlardan gelen bilgiler 4. DERECE GÜVENİLİRLİK Yapıda ve etrafında kayıtlardan gelen bilgiler					
PAFTA ADI					
BATI CEPHE					
ÖLÇEK					
0 0.5 1.5 3 m					
PAFTA NO					

Şekil 5.32. Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi restitüsyon batı cephe

Ek-6 Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Çizelge 6.1. Hüsamedddin-i Ankaravi Camii restitüsyon kaynaklı bilgi tablosu 1

MAHAL ADI	ÖZGÜN İŞLEVİ	YAPI ELEMANLARI	SORUN TÜRÜ	RESTORASYON TEKNİĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ
Z-01	Harim	Döşeme	Çatının çökmesi sonucu yer döşemesi tamamen yok olmuştur.	Yenileme	Zeminin ahşap kaplama olarak yapılması
	Mahfel	Mahfel	Tamamen yok olmuş ancak giriş izleri mevcut	Yenileme	Ahşap taşıyıcı ahşap döşemeli , ahşap korkuluklu olarak karşılaştırmalı çalışmalara baz alınarak yeniden yapılarak tamamlanması
	Mihrap	Mihrap	Kısmi parça kaybı ve kirlenme	Tamamlama Temizleme	Küçük taş parça kayıpları rengi ve dokusu ile uyumlu özgün taşın tozu kullanılarak hazırlanan onarım harcı ile tamamlanacaktır. Taş yüzeyler düşük basınçlı kumlama yöntemi ile temizlenecektir.
1-01	Harim	Tavan	Tamamen yok olmuş	Yenileme	Karşılaştırmalı çalışmalara göre benzerlerinden örnek alınarak çatalı ahşap tavan yapılması
	Harim	Çatı	Çatı çökme sonucu tamamen yok olmuş	Yenileme	Karşılaştırmalı çalışmalara göre benzerlerinden örnek alınarak ahşap taşıyıcı, alaturka kiremitli ahşap saçaklı çatı yapılması
Z-02	Son cemaat mahali	Döşeme	Kısmen yok olmuş	Tamamlama	Yerinde mevcut olan örneklerden faydalamlarak taş döşeme yapılması.

Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Çizelge 6.2. Hüsamedddin-i Ankaravi Camii restitüsyon kaynaklı bilgi tablosu 2

CEPHE	KOT	YAPI ELEMANLARI	SORUN TÜRÜ	RESTORASYON TEKNIĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ
KUZEY CEPHE	-1.96	P1-1 P1-2 pencere sövesi ve kemer arası	Pencere söveleri ve kemer arası kesme taşlar yok olmuş	Yenileme, tamamlama	Kısmen yok olan pencere söveleri ve kemer aralığında kesme taşla tamamlama, tamamen yok olanlarda yenileme yapılması.
		P1-1 P1-2 demir pencere korkulukları	Tamamen yok olmuş	Yenileme	Karşılaştırmalı çalışmalara göre benzerlerinden örnek alınarak lokma demir parmaklık yapılacaktır. Demir parmaklıklar 1 kat antipas 2 kat yağlı boya ile boyanması.
		P1-1 P1-2 pencereleri	Tamamen yok olmuş	Yenileme	Karşılaştırmalı çalışmalara göre benzerlerinden örnek alınarak ahşap doğramalı ısıcamlı pencere takılacaktır. Ahşap doğramalara su bazlı cila uygulanması.
		K1 kapısı	Tamamen yok olmuş	Yenileme	Karşılaştırmalı çalışmalara göre benzerlerinden örnek alınarak ahşap giriş kapı yapılacaktır. Ahşap kapıya su bazlı cila uygulanması.
		DV1 duvarı	Kirlenme	Temizleme	Cephe taş zarar vermeyecek şekilde düşük basınçlı mikro kumlama yöntemiye temizlenecektir.
		DV1 duvar üst kısımları	Yer yer ibeden duvarındaki taşlarda kayıplar aşınmalr mevcut	Yenileme, tamamlama	Yok olan aşınan taşlarda tamamlama ve yenileme yapılması.
	+1.29	Yağmur iniş borusu ve yağmur iniş borusu	Mevcut değil	Yenileme	Karşılaştırmalı çalışmalara göre benzerlerinden örnek alınarak yeniden yapılması

Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Çizelge 6.3. Hüsamedddin-i Ankaravi Camii restitüsyon kaynaklı bilgi tablosu 3

CEPHE	KOT	YAPI ELEMANLARI	SORUN TÜRÜ	RESTORASYON TEKNİĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ
BATI CEPHE	-1.96	P1-3 P1-4 pencere sövesi ve kemer arası	Pencere söveleri ve kemer arası kesme taşlar yok olmuş	Yenileme, tamamlama	Kısmen yok olan pencere söveleri ve kemer aralığında kesme taşla tamamlama, tamamen yok olanlarda yenileme yapılması.
		P1-3 P1-4 pencereleri demir korkuluk	Tamamen yok olmuş	Yenileme	Karşılaştırmalı çalışmalara göre benzerlerinden örnek alınarak lokma demir parmaklık yapılacaktır. Demir parmaklıklar 1 kat antipas 2 kat yağlı boya ile boyanması.
		P2-3 P2-24 pencereleri	Tamamen yok olmuş	Yenileme	Karşılaştırmalı çalışmalara göre benzerlerinden örnek alınarak ahşap doğramalı ısıcamlı pencere takılacaktır. Ahşap doğramalara su bazı cila uygulanması.
		P4-1 P4 -2 pencereleri	Pencerelerin üst kemer kısmı yok olmuş	Tamamlama	Yapıdaki mevcut izlere göre kesme taş malzeme ile tamamlama yapılması
		P4-1 P4-2 pencereleri alçı içlik ve dışlık	Tamamen yok olmuş	Yenileme	Karşılaştırmalı çalışmalara göre benzerlerinden örnek alınarak alçı içlik ve dışlık yapılması
	+1.29	DV1 duvarı	Kirlenme Bitki oluşumu	Temizleme	Cephe taş zarar vermeyecek şekilde düşük basınçlı mikro kumlama yöntemiye temizlenecektir.
		DV1 duvar üst kısımları	Bedon duvarındaki taşlarda yer yer kayıplar aşınmalar mevcut	Yenileme, tamamlama	Yok olan aşınan taşlarda tamamlama ve yenileme yapılması.
		Yağmur iniş borusu ve yağmur iniş borusu	Mevcut değil	Yenileme	Karşılaştırmalı çalışmalara göre benzerlerinden örnek alınarak yeniden yapılması

Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Çizelge 6.4. Hüsamedddin-i Ankaravi Camii restitüsyon kaynaklı bilgi tablosu 4

CEPHE	KOT	YAPI ELEMANLARI	SORUN TÜRÜ	RESTORASYON TEKNİĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ
GÜNEY CEPHE	-1.96	P2-3 P2-4 pencere sövesi ve kemer arası	Pencere söveleri ve kemer arsı kesme taşlar yok olmuş	Yenileme, tamamlama	Kısmen yok olan pencere söveleri ve kemer aralığında kesme taşla tamamlama, tamamen yok olanlarda yenileme yapılması.
		P2-3 P2-4 demir pencere korkulukları	Tamamen yok olmuş	Yenileme	Karşılaştırmalı çalışmalara göre benzerlerinden örnek alınarak lokma demir parmaklık yapılacaktır. Demir parmaklıklar 1 kat antipas 2 kat yağlı boya ile boyanması.
		P2-3 P2-24 pencereleri	Tamamen yok olmuş	Yenileme	Karşılaştırmalı çalışmalara göre benzerlerinden örnek alınarak ahşap doğramalı ısıcamlı pencere takılacaktır. Ahşap doğramalara su bazlı cila uygulanması.
		P3-3 P3-4 pencereleri	Pencerelerin üst kemer kısmı yok olmuş	Tamamlama	Yapıdaki mevcut izlere göre tamamlama yapılması
	+1.29	P3-3 P3-4 pencereleri alçı içlik ve dışlık	Tamamen yok olmuş	Yenileme	Karşılaştırmalı çalışmalara göre benzerlerinden örnek alınarak alçı içlik ve dışlık yapılması
		DV1 duvar	Kirilenme Bitki oluşumu	Temizleme	Cephe taş zarar vermeyecek şekilde düşük basınçlı mikro kumlama yöntemiye temizlenecektir.
		DV1 duvar üst kısımları	Beden duvarındaki taşlarda yer yer kayıplar aşınmalar mevcut	Yenileme, tamamlama	Yok olan aşınan taşlarda tamamlama ve yenileme yapılması.
		Yağmur iniş borusu ve yağmur iniş borusu	Mevcut değil	Yenileme	Karşılaştırmalı çalışmalara göre benzerlerinden örnek alınarak yeniden yapılması

Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Çizelge 6.5 Hüsamedddin-i Ankaravi Camii restitüsyon kaynaklı bilgi tablosu 5

CEPHE	KOT	YAPI ELEMANLARI	SORUN TÜRÜ	RESTORASYON TEKNİĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ
DOĞU CEPHE	-1.96	P2-1 P2-2 pencere sövesi ve kemer arası	Pencere söveleri ve kemer arsı kesme taşlar yok olmuş	Yenileme, tamamlama	Kısmen yok olan pencere söveleri ve kemer aralığında kesme taşla tamamlama, tamamen yok olanlarda yenileme yapılması.
		P2-1 P2-2 demir pencere korkulukları	Tamamen yok olmuş	Yenileme	Karşılaştırmalı çalışmalara göre benzerlerinden örnek alınarak lokma demir parmaklık yapılacaktır. Demir parmaklıklar 1 kat antipas 2 kat yağlı boya ile boyanması.
		P2-1 P2-2 pencereleri	Tamamen yok olmuş	Yenileme	Karşılaştırmalı çalışmalara göre benzerlerinden örnek alınarak ahşap doğramalı ısıcamlı pencere takılacaktır. Ahşap doğramalara su bazlı cila uygulanması.
		P3-1 P3-2 pencereleri	Pencerelerin üst kemer kısmı yok olmuş	Tamamlama	Yapıdaki mevcut izlere göre tamamlama yapılması
	+1.29	P3-1 P3-2 pencereleri alçı içlik ve dışlık	Tamamen yok olmuş	Yenileme	Karşılaştırmalı çalışmalara göre benzerlerinden örnek alınarak alçı içlik ve dışlık yapılması
		DV1 duvar	Kirlenme Bitki oluşumu	Temizleme	Cephe taş zarar vermeyecek şekilde düşük basınçlı mikro kumlama yöntemiye temizlenecektir.
		DV1 duvar üst kısımları	Yer yer ibeden duvarındaki taşlarda kayıplar aşınmalr mevcut	Yenileme, tamamlama	Yok olan aşınan taşlarda tamamlama ve yenileme yapılması.
		Yağmur iniş borusu ve yağmur iniş borusu	Mevcut değil	Yenileme	Karşılaştırmalı çalışmalara göre benzerlerinden örnek alınarak yeniden yapılması

Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Çizelge 6.6. Hüsamedddin-i Ankaravi Türbesi restitüsyon kaynaklı bilgi tablosu 1

MAHAL ADI	YAPI ELEMANLARI	SORUN TÜRÜ	RESTORASYON TEKNIĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ
TÜRBE Z-01	Döşeme	Zemin döşemesi beton şapla kaplanmıştır.	Kaldırma Yenileme	Beton zemin döşemesi kaldırılacak Karşılaştırmalı çalışmalara göre benzerlerinden örnek alınarak zeminin tuğla kaplama olarak yapılması
	Tavan	Tavan beton şap ile kapatılmıştır.	Kaldırma Yenileme	Beton şap sökülecek karşılaştırmalı çalışmalara göre benzerlerinden örnek alınarak çatalı ahşap tavan yapılması
	Çatı	Yok olan çatı beton dam olarak yapılmıştır.	Kaldırma Yenileme	Beton dam sökülecek karşılaştırmalı çalışmalara göre benzerlerinden örnek alınarak ahşap taşıyıcı, alaturka kiremitli ahşap saçaklı çatı yapılması
	DV1- DV2- DV3- DV4 duvarı	Taş parça kaybı , badana kalıntısı ve çatlak	Temizleme Yenileme	Duvarlardaki badana kalıntıları dışı el tarağı ile raspa edilecektir. Çatlaklara epoksi harçla enjeksiyon yapılacaktır. Parça kayıpları için taş tozundan hazırlanan harçla imitasyon tamamlama yapılacaktır.

Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Çizelge 6.7. Hüsamedddin-i Ankaravi Türbesi restitüsyon kaynaklı bilgi tablosu 2

CEPHE	YAPI ELEMANLARI	SORUN TÜRÜ	RESTORASYON TEKNIĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ
TÜRBE KUZEY CEPHE	P1 Ve P2 pencereleri	Mevcut pencereler özgün değil.	Kaldırma Yenileme	Karşılaştırmalı çalışmalara göre benzerlerinden örnek alınarak ahşap doğramalı ısıcamlı pencere takılacaktır. Ahşap doğramalara su bazlı cila uygulanması.
	P1-1 P1-2 demir pencere parmaklıkları	Mevcut pencere demir parmaklıklar özgün değil.	Kaldırma Yenileme	Karşılaştırmalı çalışmalara göre benzerlerinden örnek alınarak lokma demir parmaklık yapılacaktır. Demir parmaklıklar 1 kat antipas 2 kat yağlı boya ile boyanması.
	K1 kapısı	Mevcut sac kapı özgün değil.	Kaldırma Yenileme	Karşılaştırmalı çalışmalara göre benzerlerinden örnek alınarak ahşap giriş kapı yapılacaktır. Ahşap kapıya su bazlı cila uygulanması.
	DV1 duvarı	Bitli oluşumu, parça kayıpları, çatlaklar, çimento harçlı derz bulunmaktadır.	Temizleme Tamamlama	Cephe taş zarar vermeyecek şekilde düşük basınçlı mikro kumlama yöntem ile temizlenecektir. Çatlaklara epoksi harçla enjeksiyon yapılacaktır. Çimento harçlı derzler sökülecek derz temizliği yapılacaktır. Parça kayıpları için taş tozundan hazırlanan harçla imitasyon tamamlama yapılacaktır.

Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Çizelge 6.8. Hüsamedddin-i Ankaravi Türbesi restitüsyon kaynaklı bilgi tablosu 3

CEPHE	YAPI ELEMANLARI	SORUN TÜRÜ	RESTORASYON TEKNİĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ
TÜRBE DOĞU CEPHE	DV1 duvarı	Bitli oluşumu, parça kayıpları, ve duvarda kayma,sorunu vardır.	Temizleme Tamamlama	Cephe taş zarar vermeyecek şekilde düşük basınçlı mikro kumlama yöntemi ile temizlenecektir. Parça kayıpları için taş tozundan hazırlanan harçla imitasyon tamamlama yapılacaktır. Beden duvarlarında meydana gelen kayma için taşlar tek tek numaralandırılıp yerinden sökülecek şakülüne getirilip yeniden numara sırasına göre örülecektir.
TÜRBE GÜNEY CEPHE	DV1 duvarı	Bitli oluşumu, parça kayıpları, ve duvarda kayma,sorunu vardır.	Temizleme Tamamlama	Cephe taş zarar vermeyecek şekilde düşük basınçlı mikro kumlama yöntemi ile temizlenecektir. Parça kayıpları için taş tozundan hazırlanan harçla imitasyon tamamlama yapılacaktır. Beden duvarlarında meydana gelen kayma için taşlar tek tek numaralandırılıp yerinden sökülecek şakülüne getirilip yeniden numara sırasına göre örülecektir.

Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Çizelge 6.9. Hüsamedddin-i Ankaravi Türbesi restitüsyon kaynaklı bilgi tablosu 4

CEPHE	YAPI ELEMANLARI	SORUN TÜRÜ	RESTORASYON TEKNİĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ
TÜRBE GÜNEY CEPHE	DV1 duvarı	Bitli oluşumu, parça kayıpları, ve duvarda kayma.sorunu vardır.	Temizleme Tamamlama	Cephe taş zarar vermeyecek şekilde düşük basınçlı mikro kumlama yöntemi ile temizlenecektir. Parça kayıpları için taş tozundan hazırlanan harçla imitasyon tamamlama yapılacaktır. Beden duvarlarında meydana gelen kayma için taşlar tek tek numaralandırılıp yerinden sökülecek şakülüne getirilip yeniden numara sırasına göre örülecektir.

Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Hüsameddin-i Ankaravi Camii Müdahale Gösterimleri

	Kısmen yok olan taş söveler ile pencere aynalıkları ve yok olan beden duvarları projede belirtilen kota kadar kesme taş +moloz taş+ kesme taş duvar olarak tamamlanacaktır.
	Mevcut beton dam kaldırılarak yerine ahşap oturtmalı alaturka kiremit kaplı çatı yapılacaktır.
	Harim zeminindeki toprak dolgu kaldırılarak özgün kota ulaşılacak ve zemine ahşap döşeme yapılacaktır.
	Çinko yağmur oluğu ve yağmur suyu iniş borusu yapılacaktır.
	Geçme tipli demir parmaklıklar sökülerek yerine lokma tipli demir parmaklık yapılacaktır.
	Camiye ahşap doğramalı giriş kapısı yapılacaktır.
	Mevcut izlere göre ahşaptan mahfel katı yapılacaktır.
	Ahşap doğramalı ısıcamlı pencere yapılacaktır.
	Çıtalı ahşap tavan kaplaması yapılacaktır.
	Taş cephe yüzeyleri mikro kumlama yöntemi ile temizlenecektir.
	Üst pencerelerin eksilen taşları tamamlanacak, alçı içlik ve dışlık yapılacaktır.
	Harime ahşap minber yapılacaktır.
	Bütün pencerelere andezit taş denizlik yapılacaktır.
	Cami çevresine andezit taş kaplama trotuar yapılacaktır.
	Projede belirtilen yerlere ahşap direk yapılacaktır.
	Son cemaat yerizemini taş ile kaplanacak, taş basamak yapılacaktır.
	Harimdeki toprak dolgu kaldırılacak özgün kota ulaşılacaktır.
	Son cemaat mahaline ahşap korkuluk yapılacaktır.

Yeni imalat ahşap elemanlarda (tavan kaplaması, giriş saçağı) Reçineli çam cinsi ahşap kullanılacaktır. Bu elemanlarda, böceklenmeye karşı; sistemde basınçlı ön koruma yada daldırma yöntemi uygulanacaktır.

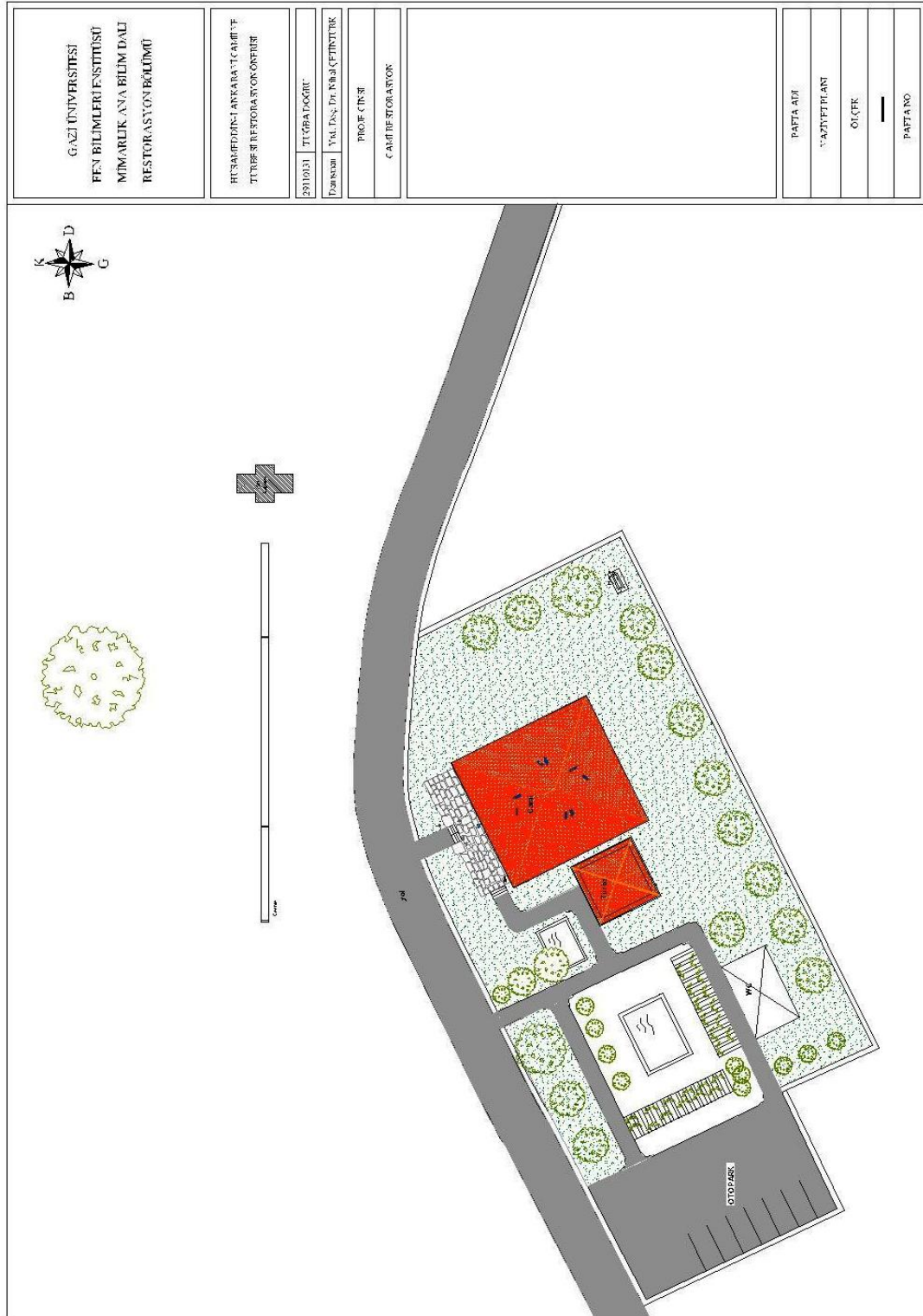
İç mekandaki ahşap elemanlara gomalak cila uygulanacaktır.

Dış etkiye açık doğramalara su bazlı ahşap koruyucu sürülecektir.

Yeni imalat ahşap elemanlarda (tavan kaplaması, giriş saçağı) Reçineli çam cinsi ahşap kullanılacaktır. Bu elemanlarda, böceklenmeye karşı; sistemde basınçlı ön koruma yada daldırma yöntemi uygulanacaktır.

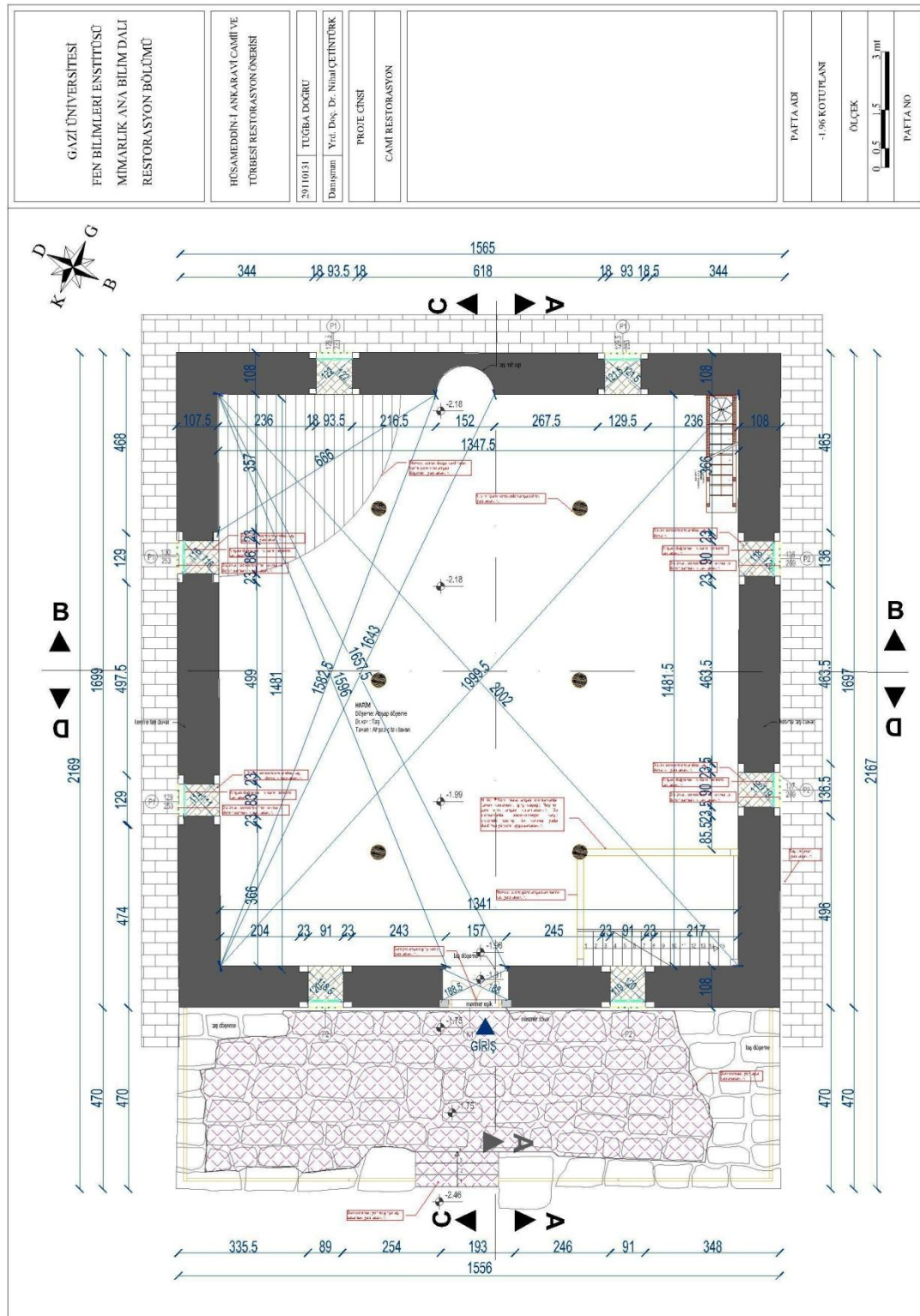
Şekil 6.1. Hüsamedddin-i Ankaravi Camii restorasyon müdahale lejantı

Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

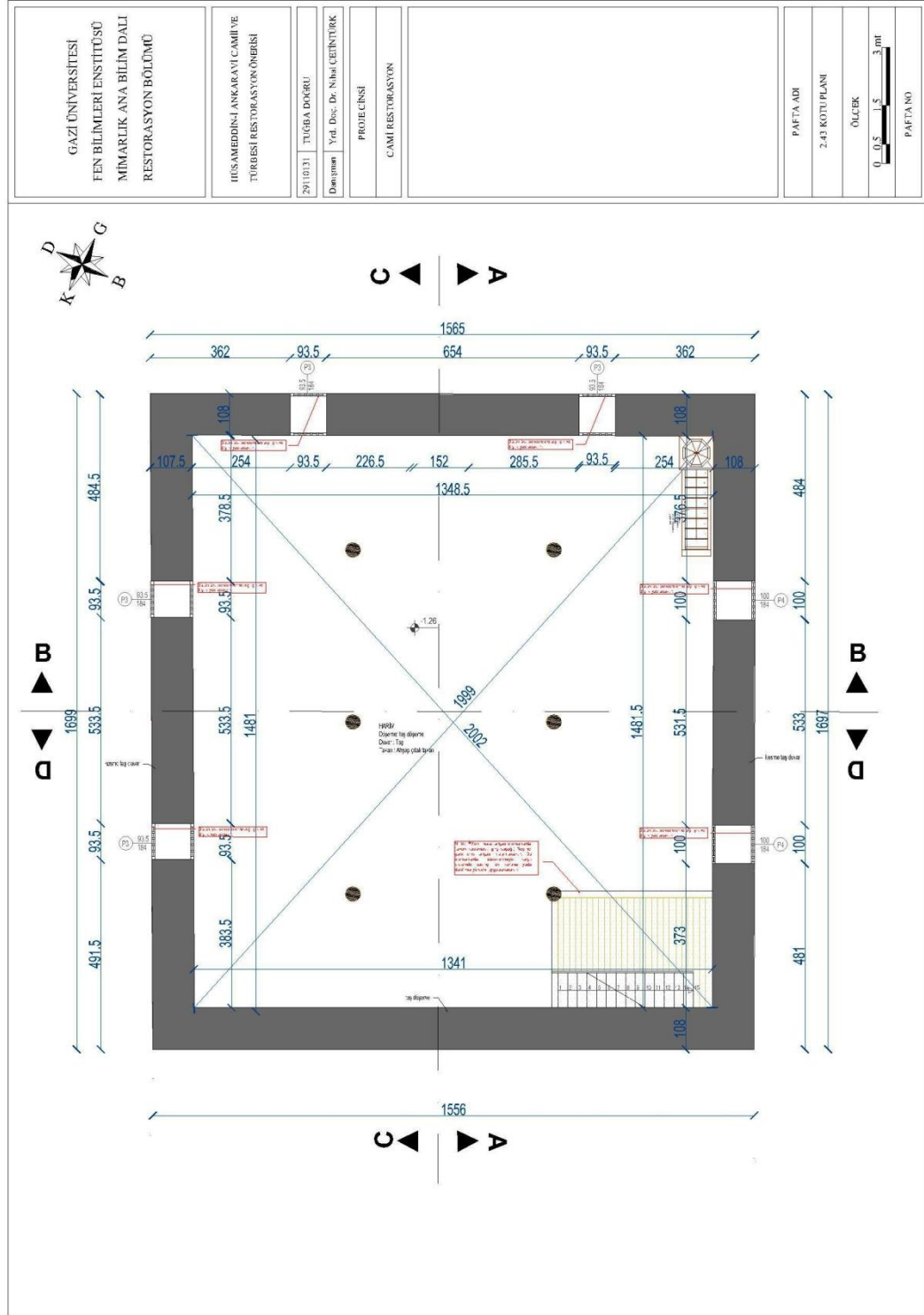

Şekil 6.2. Hüsameddin-i Ankaravi Camii restorasyon müdahale vaziyet planı

Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

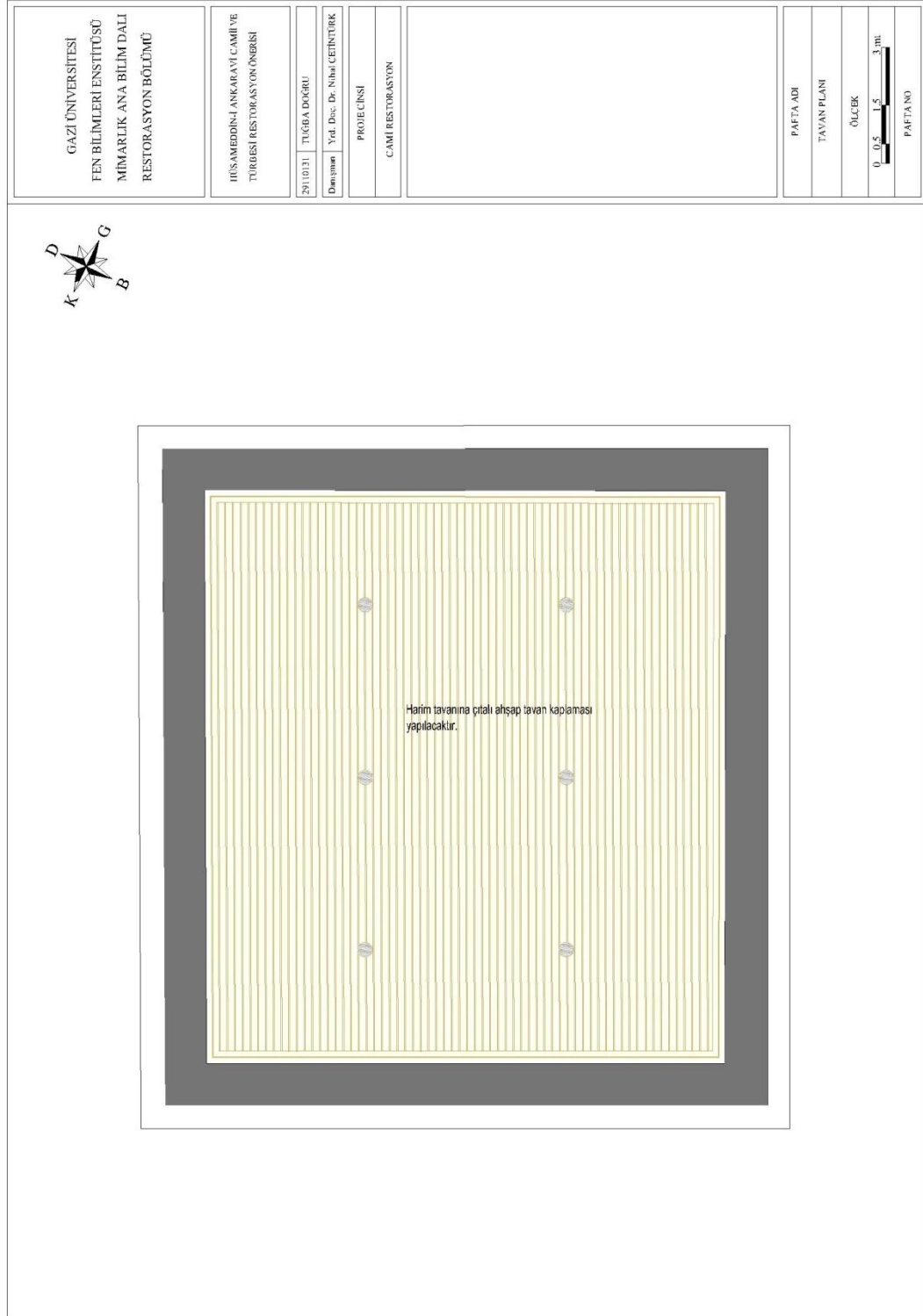

Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

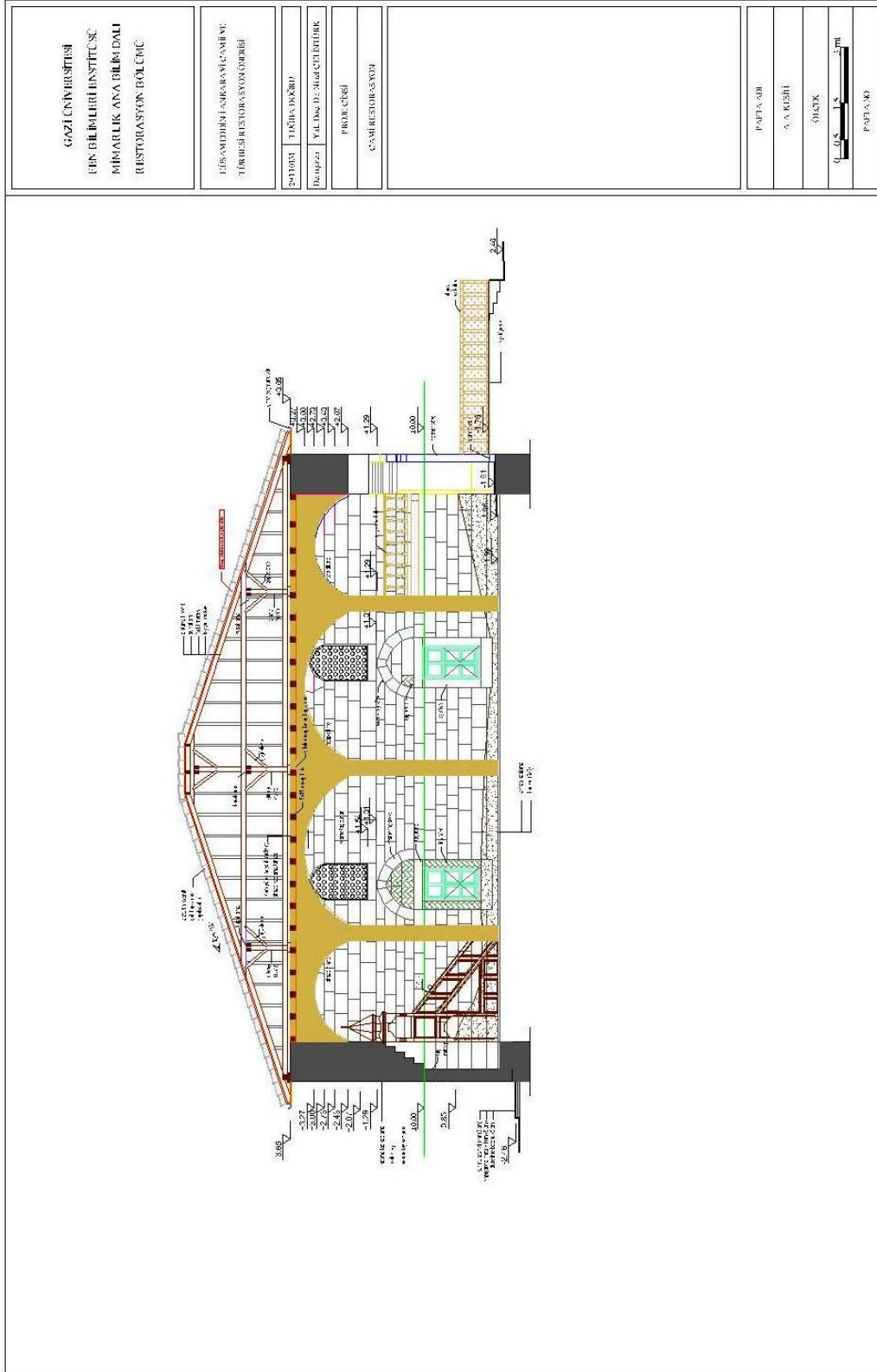
Şekil 6.4. Hüsameddin-i Ankaravi Camii restorasyon müdahaleler +1.29 kotu planı

Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

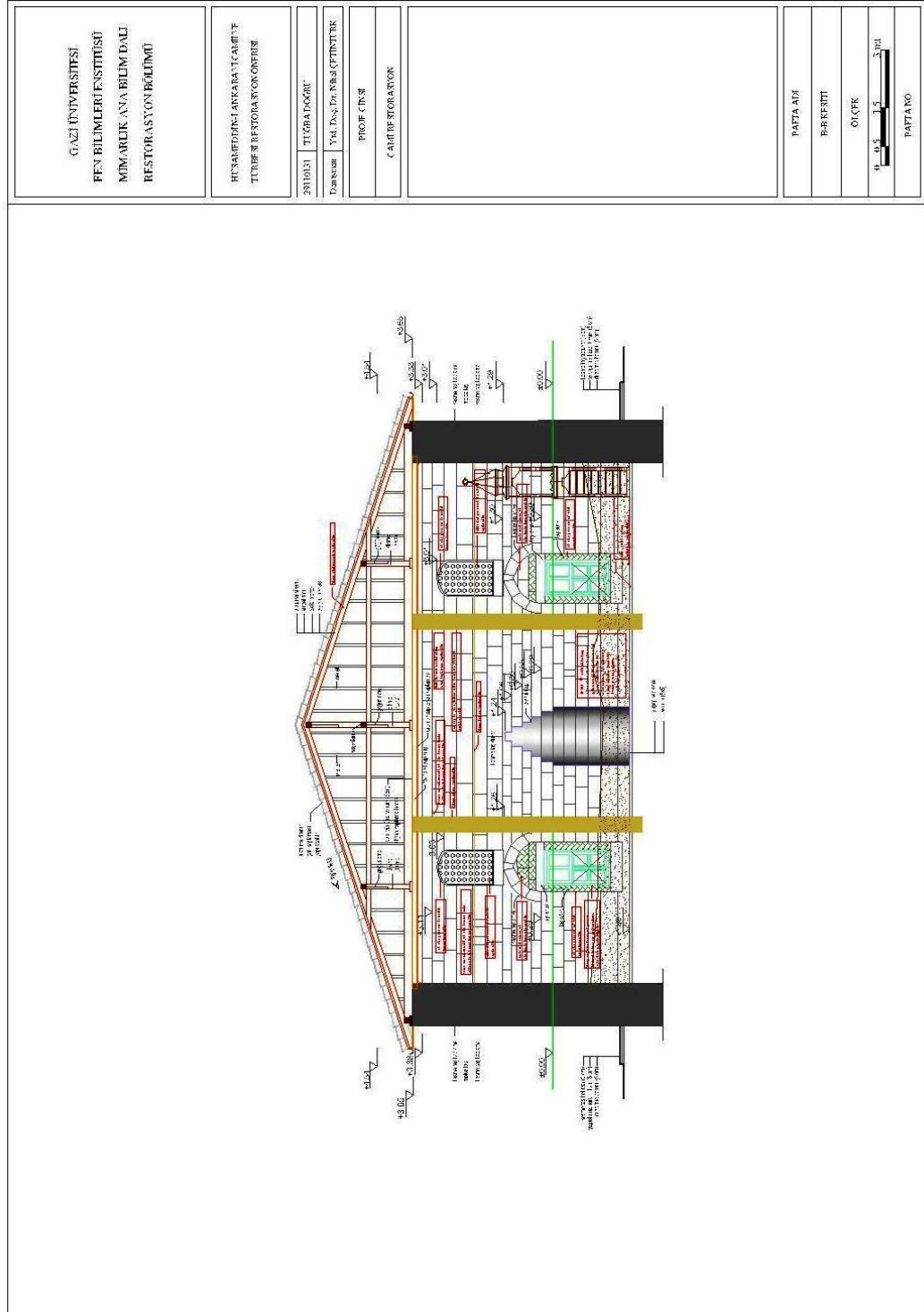
Şekil 6.5. Hüsameddin-i Ankaravi Camii restorasyon müdahaleler tavan planı

Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

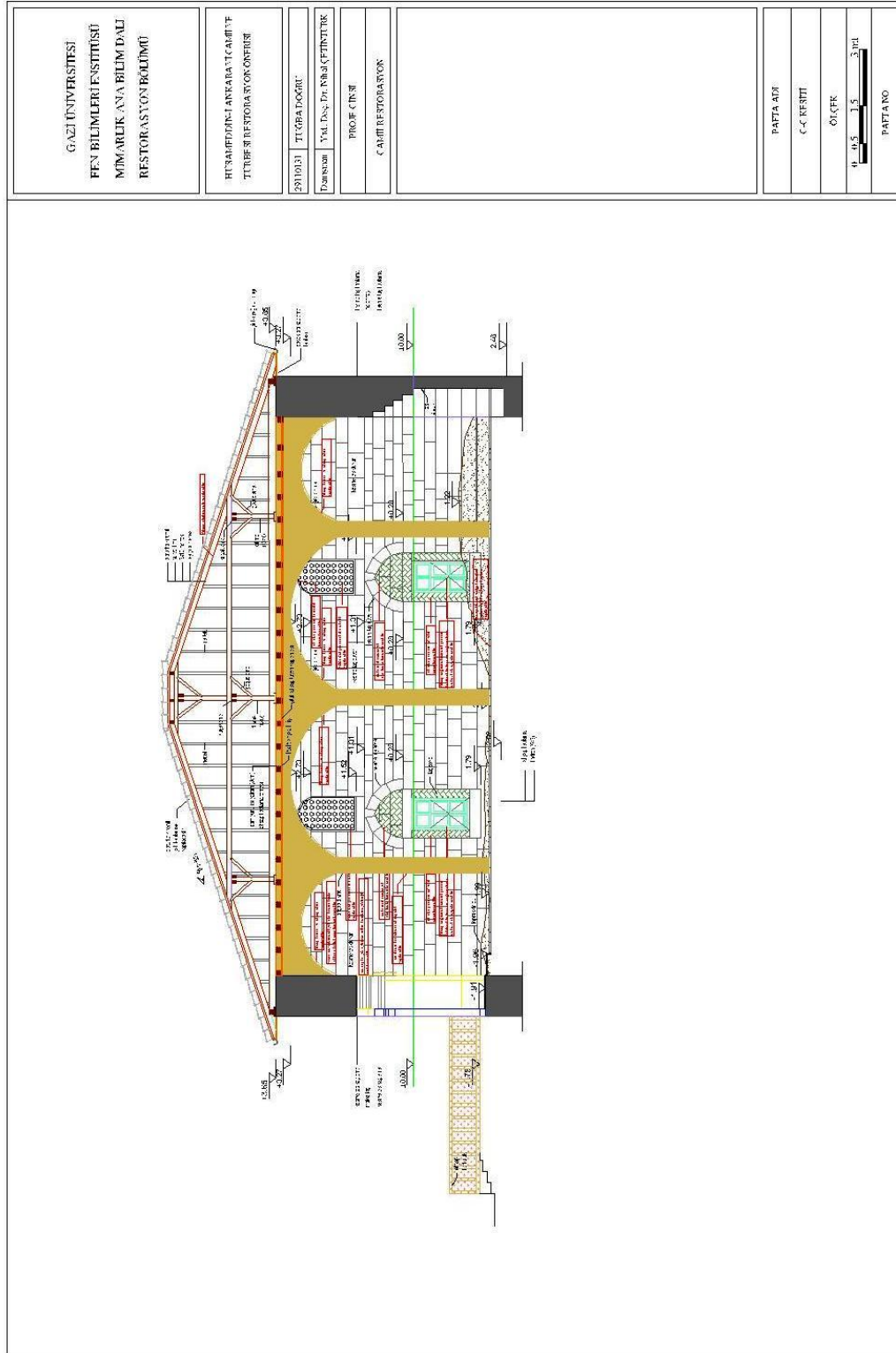

Şekil 6.6. Hüsameddin-i Ankaravi Camii restorasyon müdahaleler A-A kesiti

Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

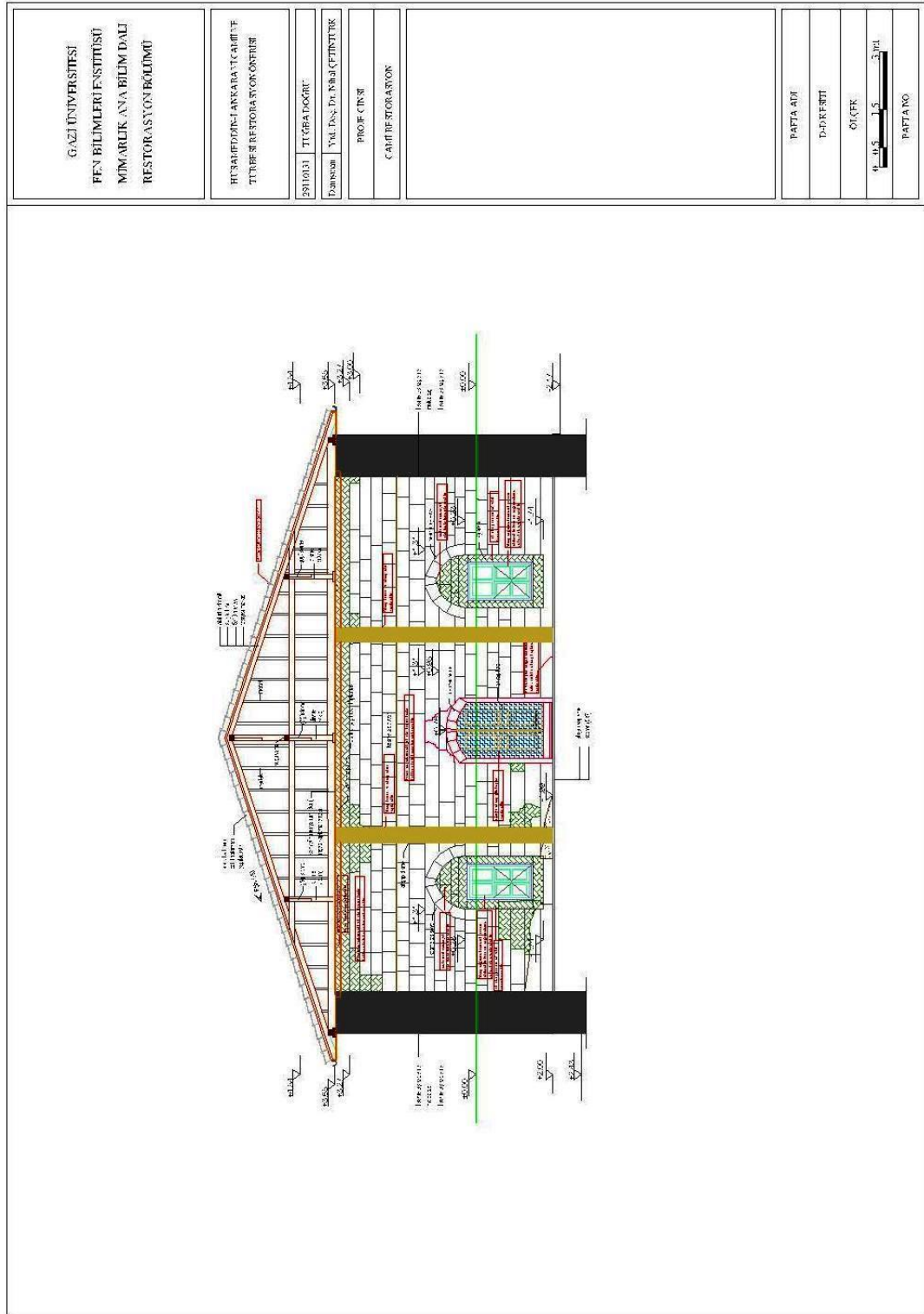

Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

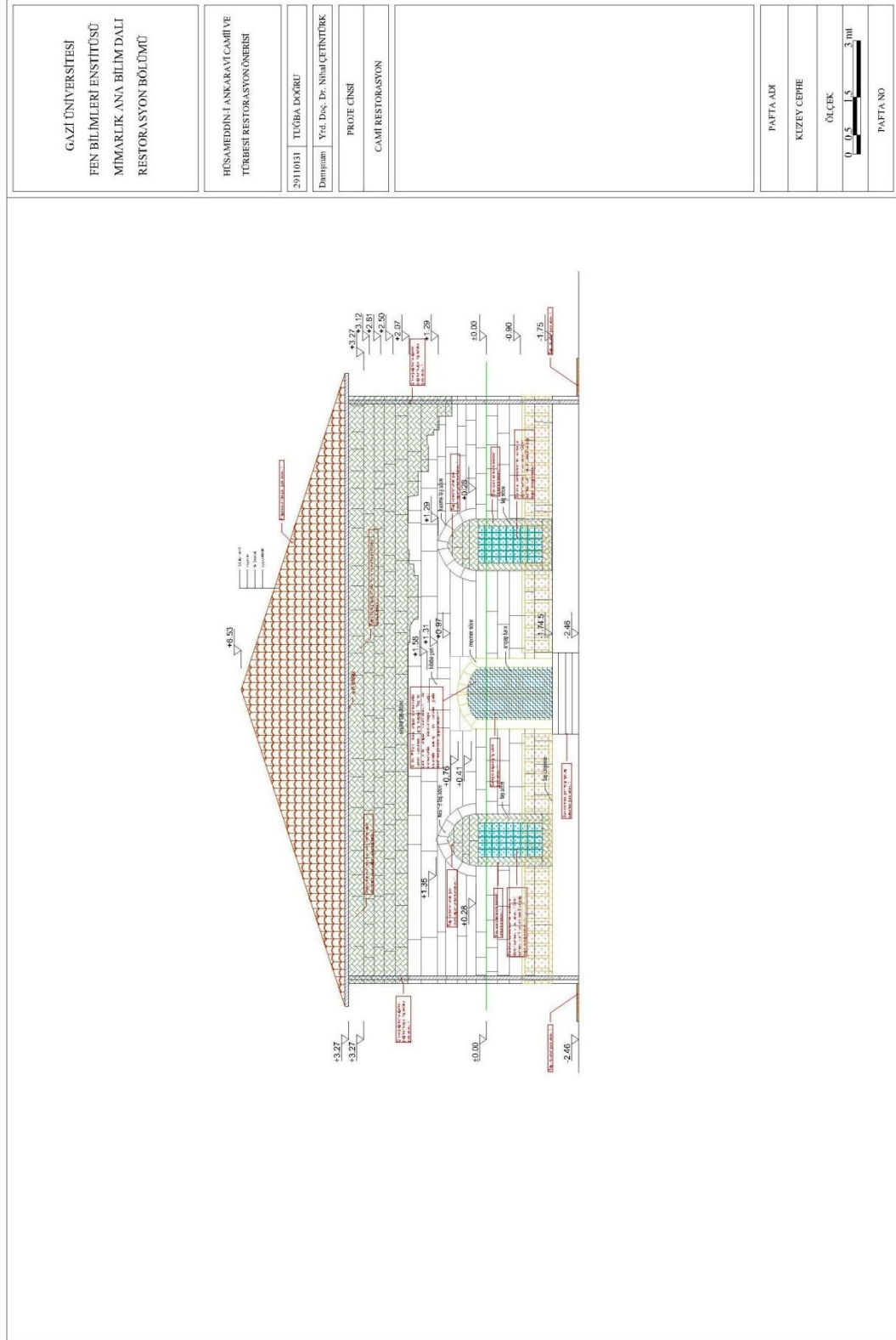
Şekil 6.8. Hüsameddin-i Ankaravi Camii restorasyon müdahaleler C-C kesiti

Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Şekil 6.9. Hüsameddin-i Ankaravi Camii restorasyon müdahaleler D-D kesiti

Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

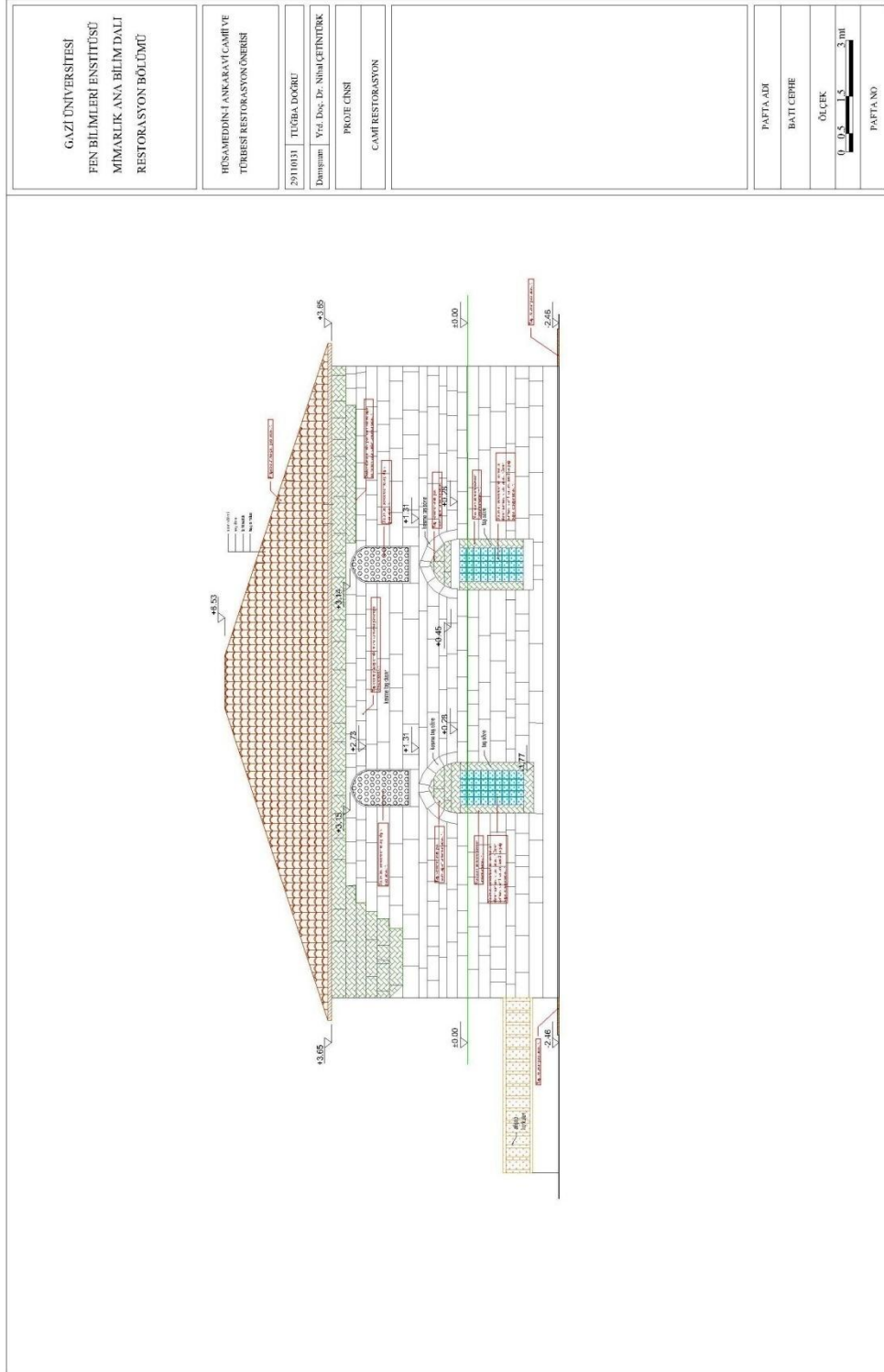

Şekil 6.10. Hüsameddin-i Ankaravi Camii restorasyon müdahaleler kuzey cephesi

Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

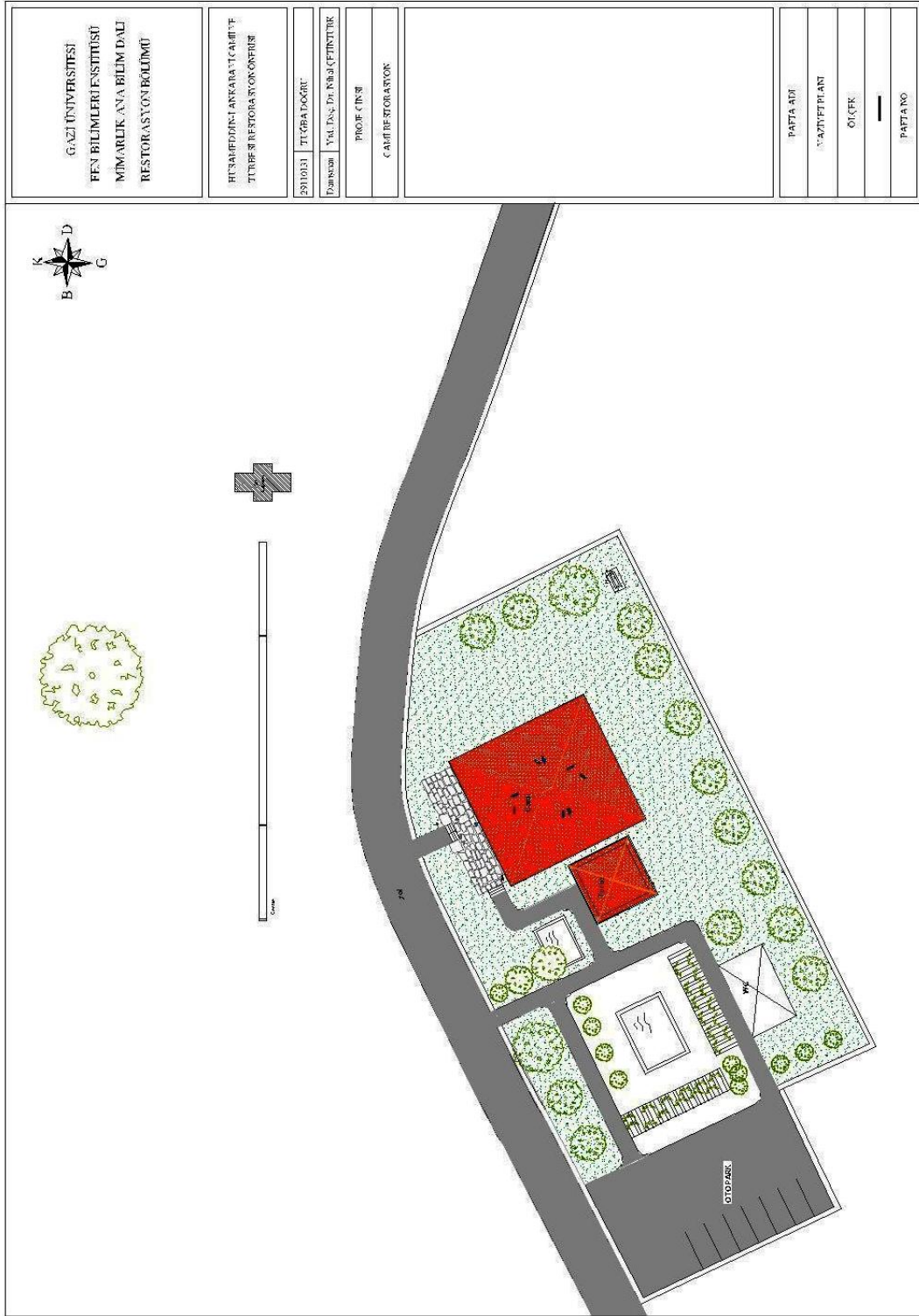
Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

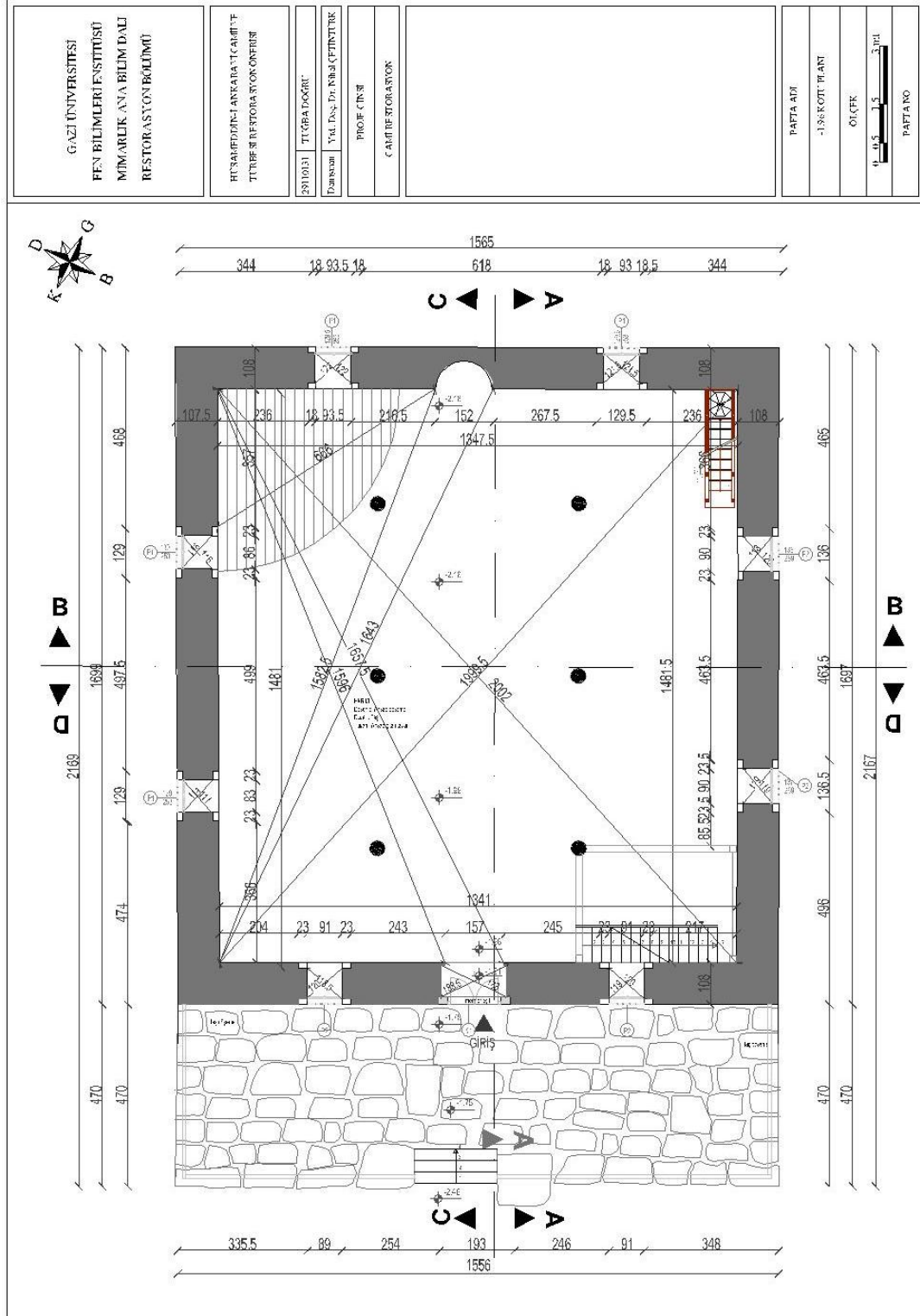
Şekil 6.13. Hüsameddin-i Ankaravi Camii restorasyon müdahaleler batı cephesi

Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

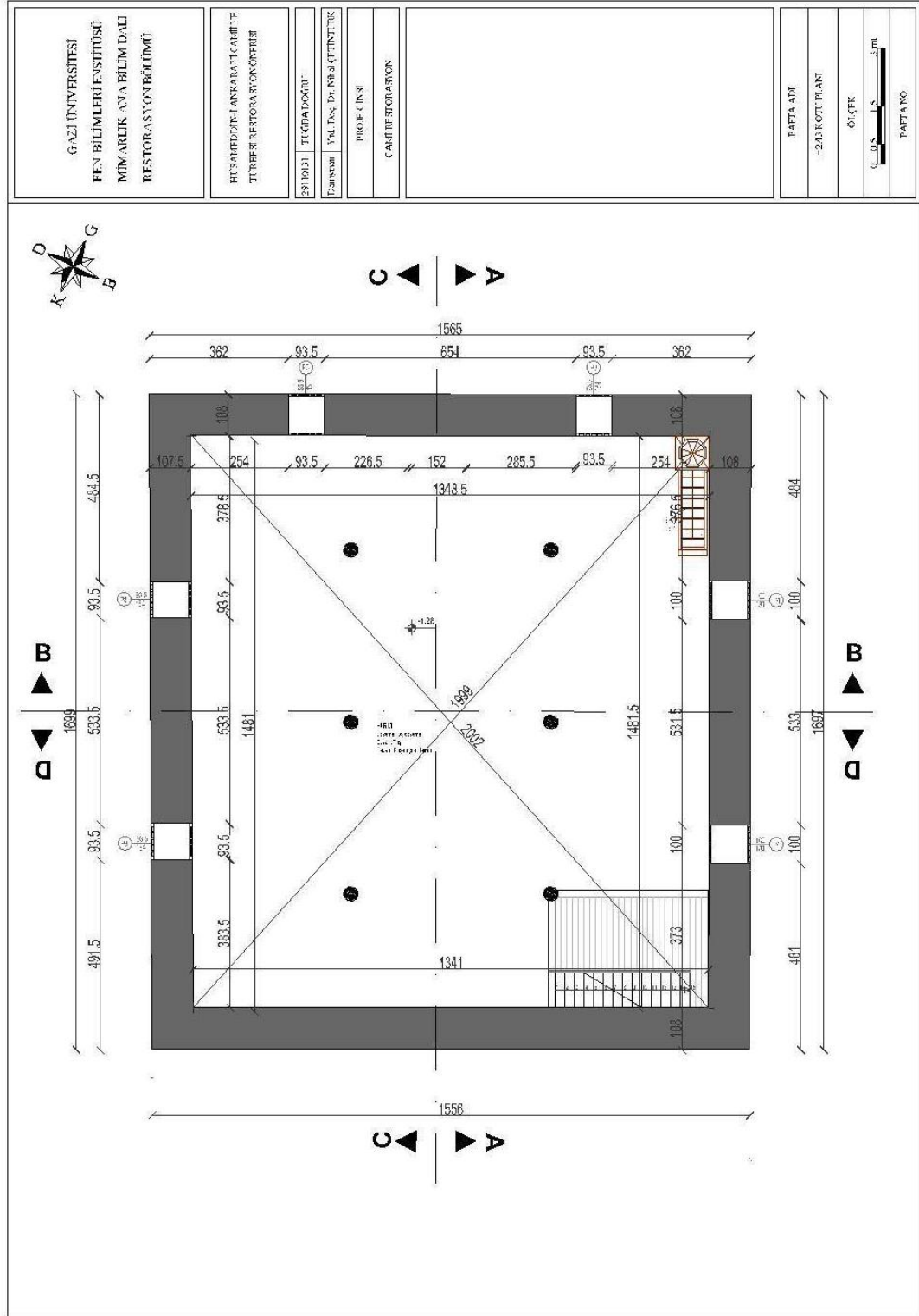
Şekil 6.14. Hüsameddin-i Ankaravi Camii restorasyon vaziyet planı

Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

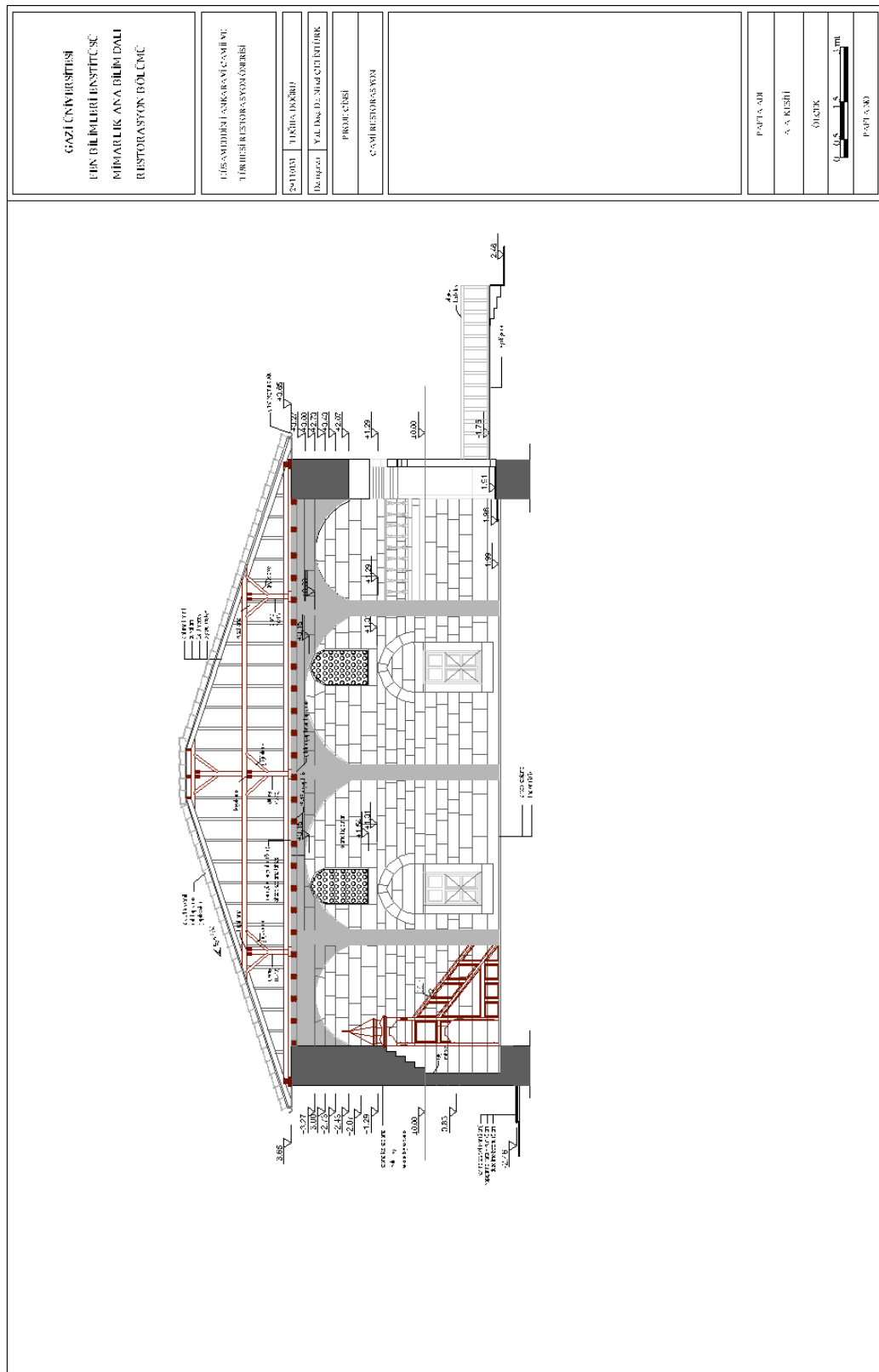
Şekil 6.15. Hüsameddin-i Ankaravi Camii restorasyon -1.96 kotu planı

Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

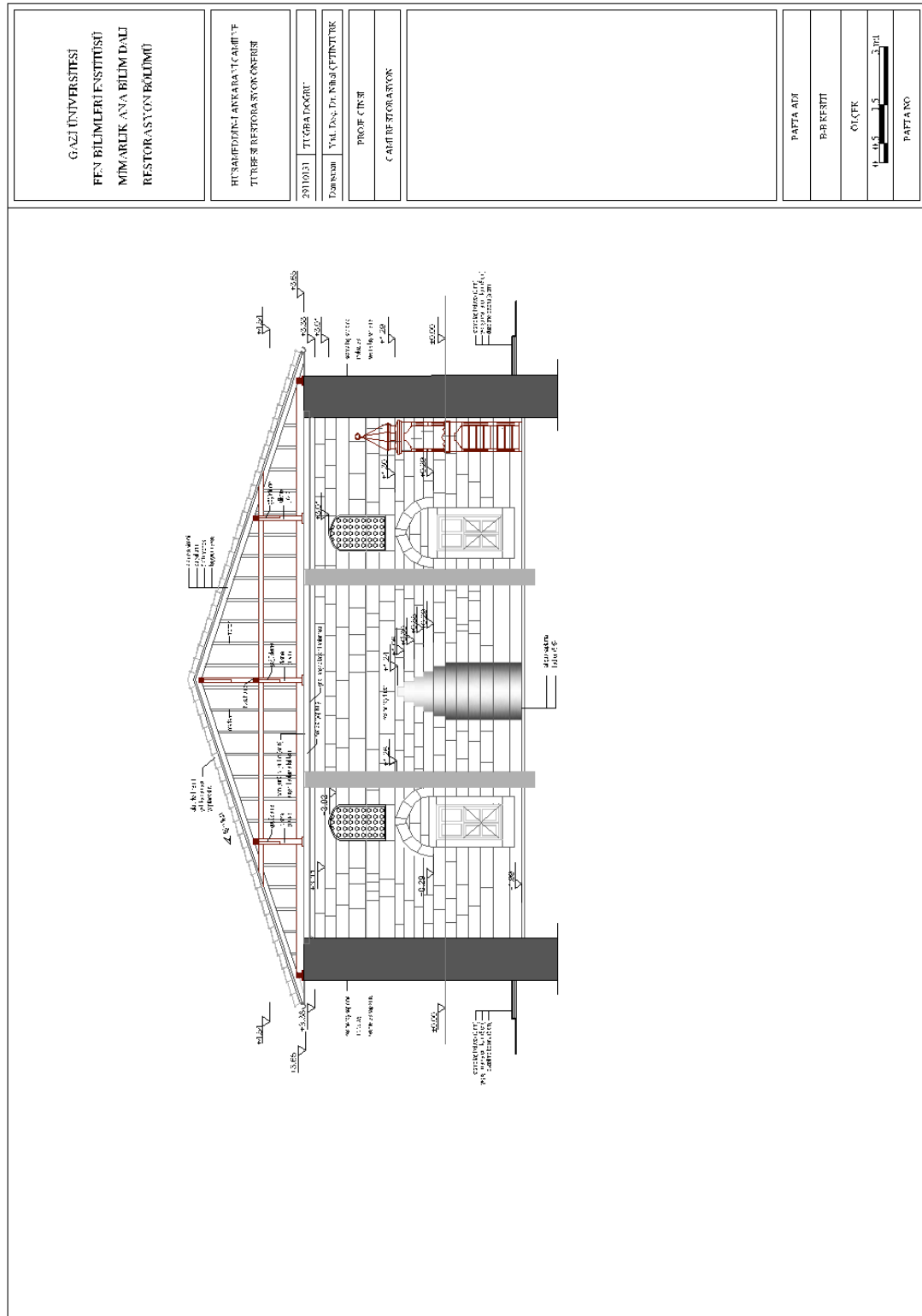

Şekil 6.16. Hüsameddin-i Ankaravi Camii restorasyon +2.43 kotu planı

Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

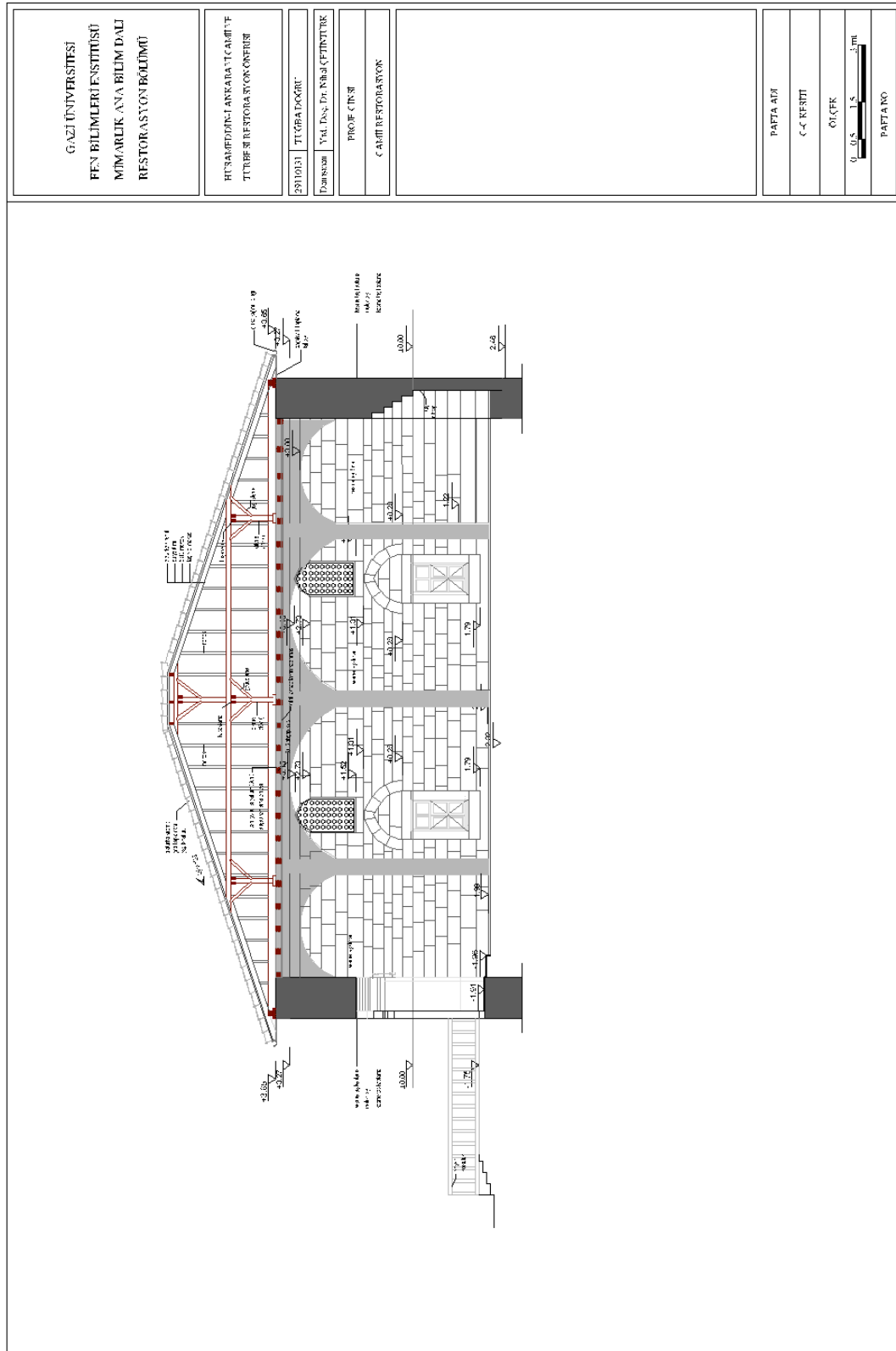

Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

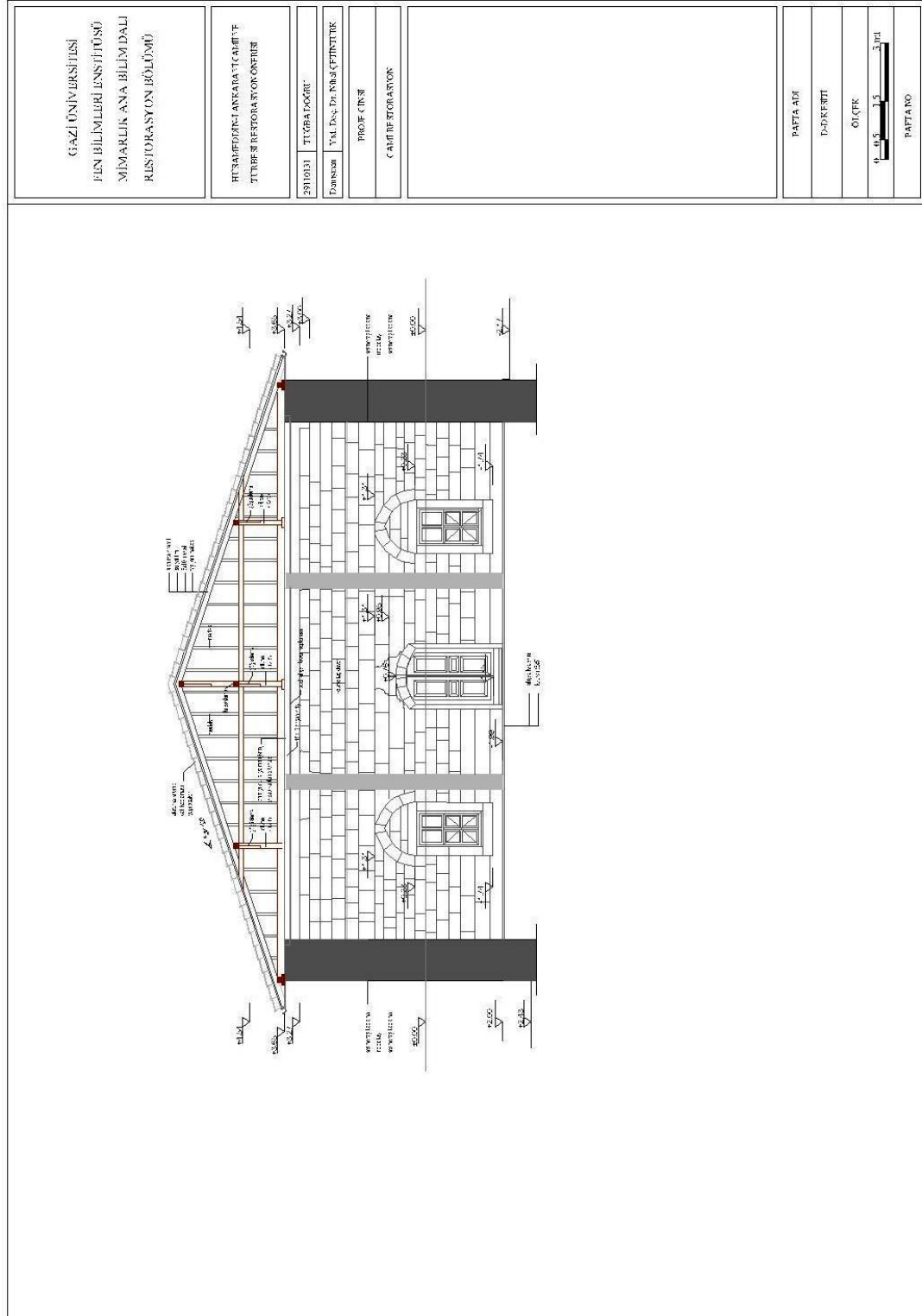
Şekil 6.18. Hüsamedddin-i Ankaravi Camii restorasyon B-B kesiti

Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

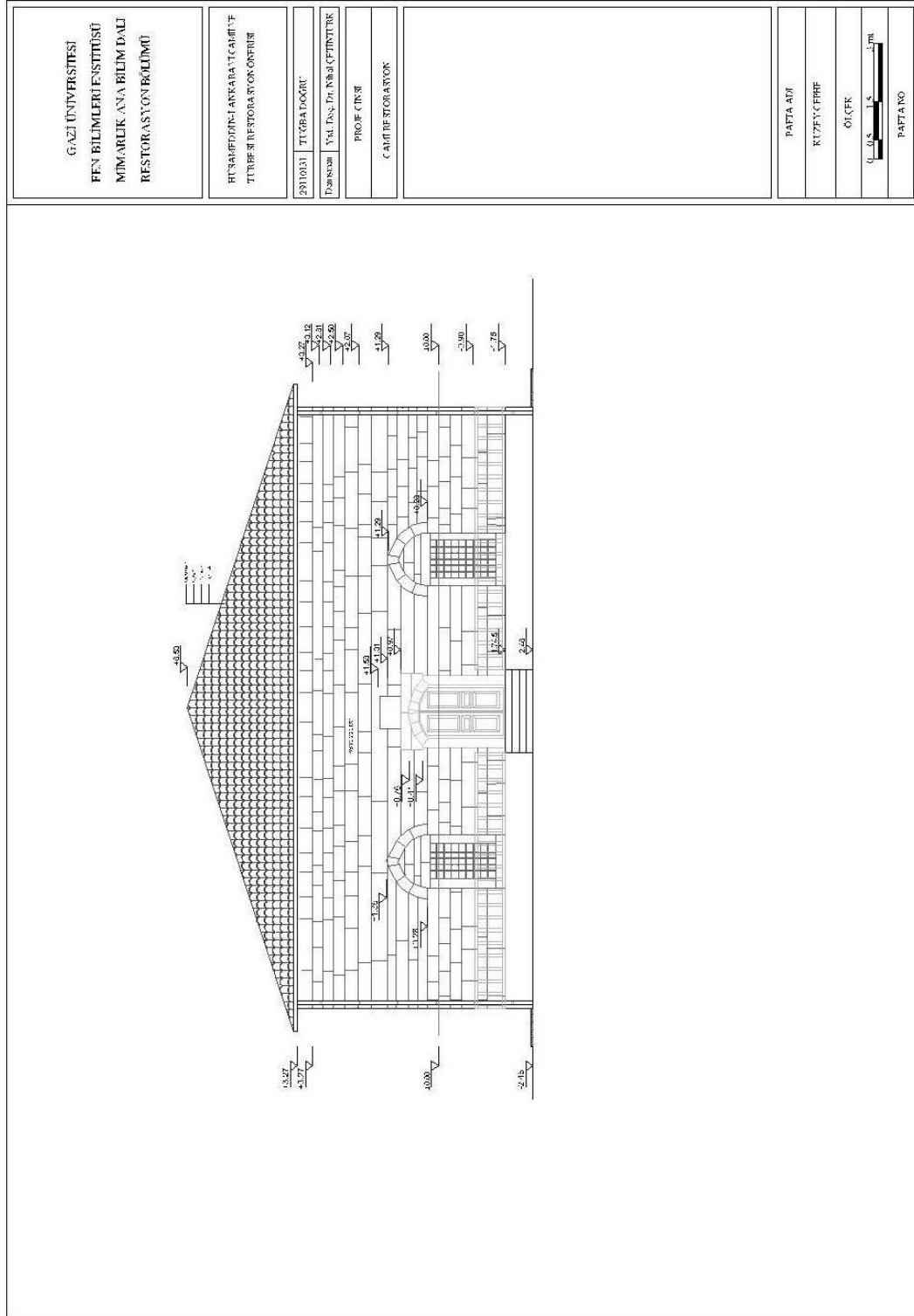
Şekil 6.19. Hüsamedddin-i Ankaravi Camii restorasyon C-C kesiti

Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

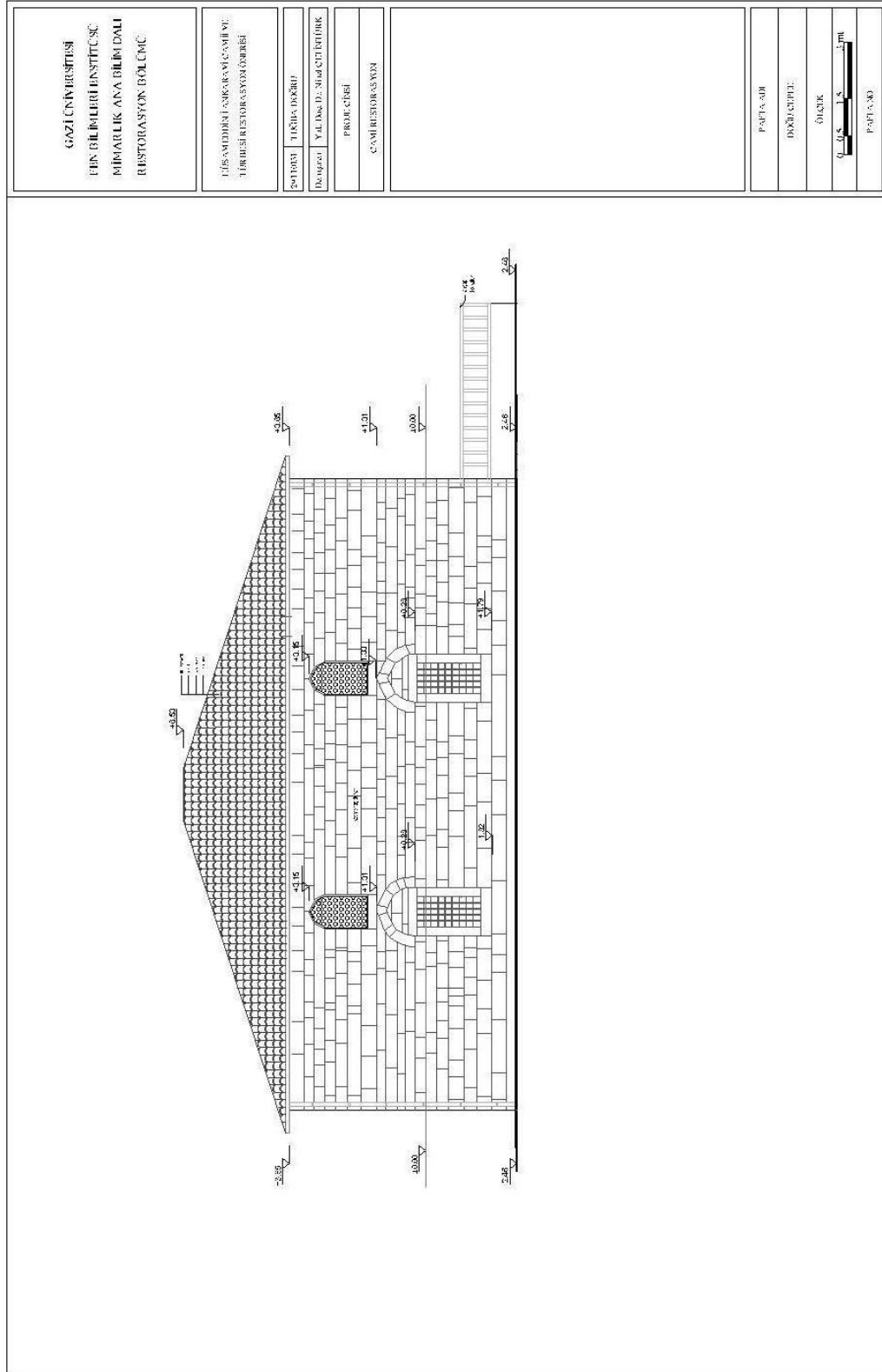

Şekil 6.20. Hüsameddin-i Ankaravi Camii restorasyon D-D kesiti

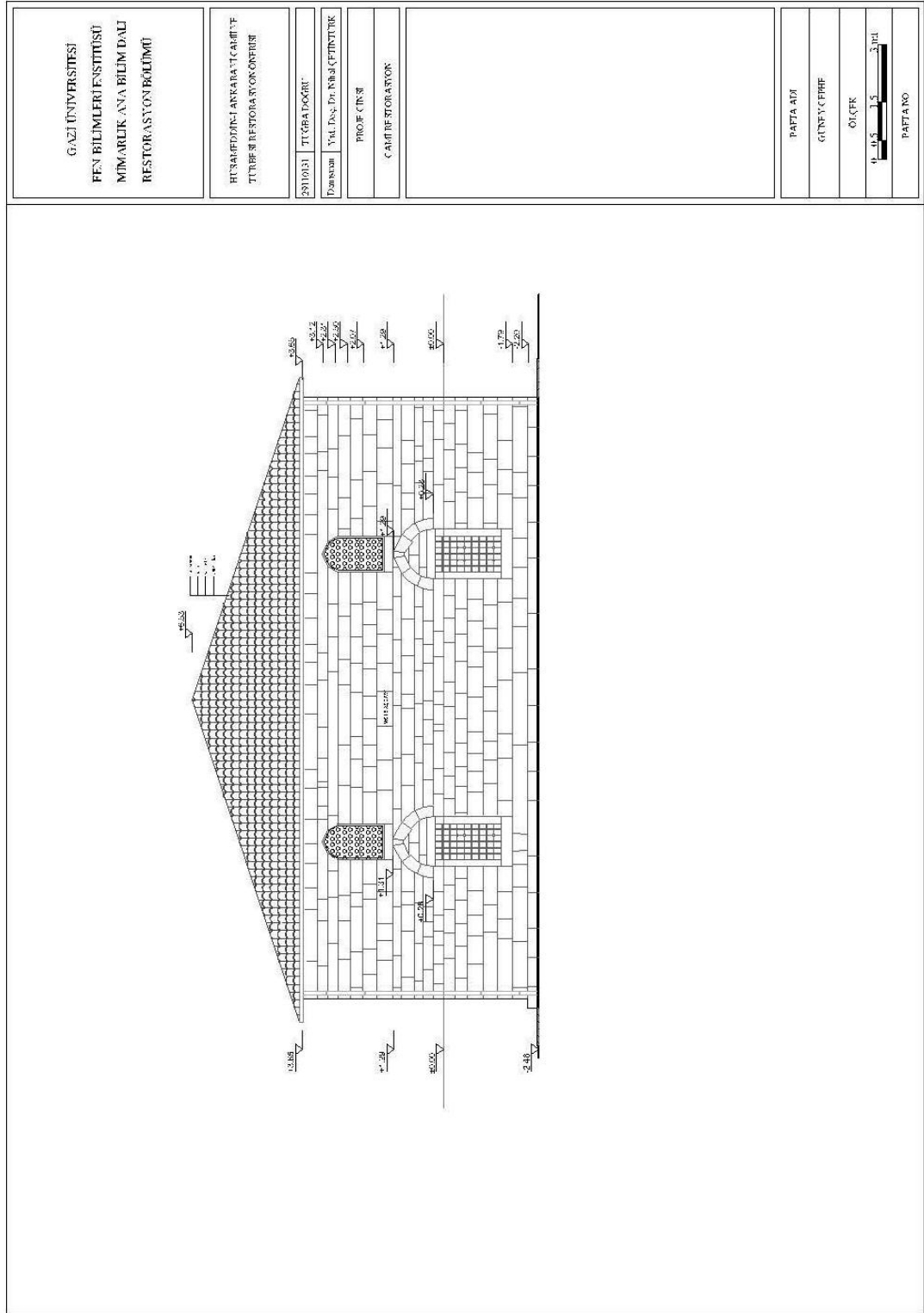
Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

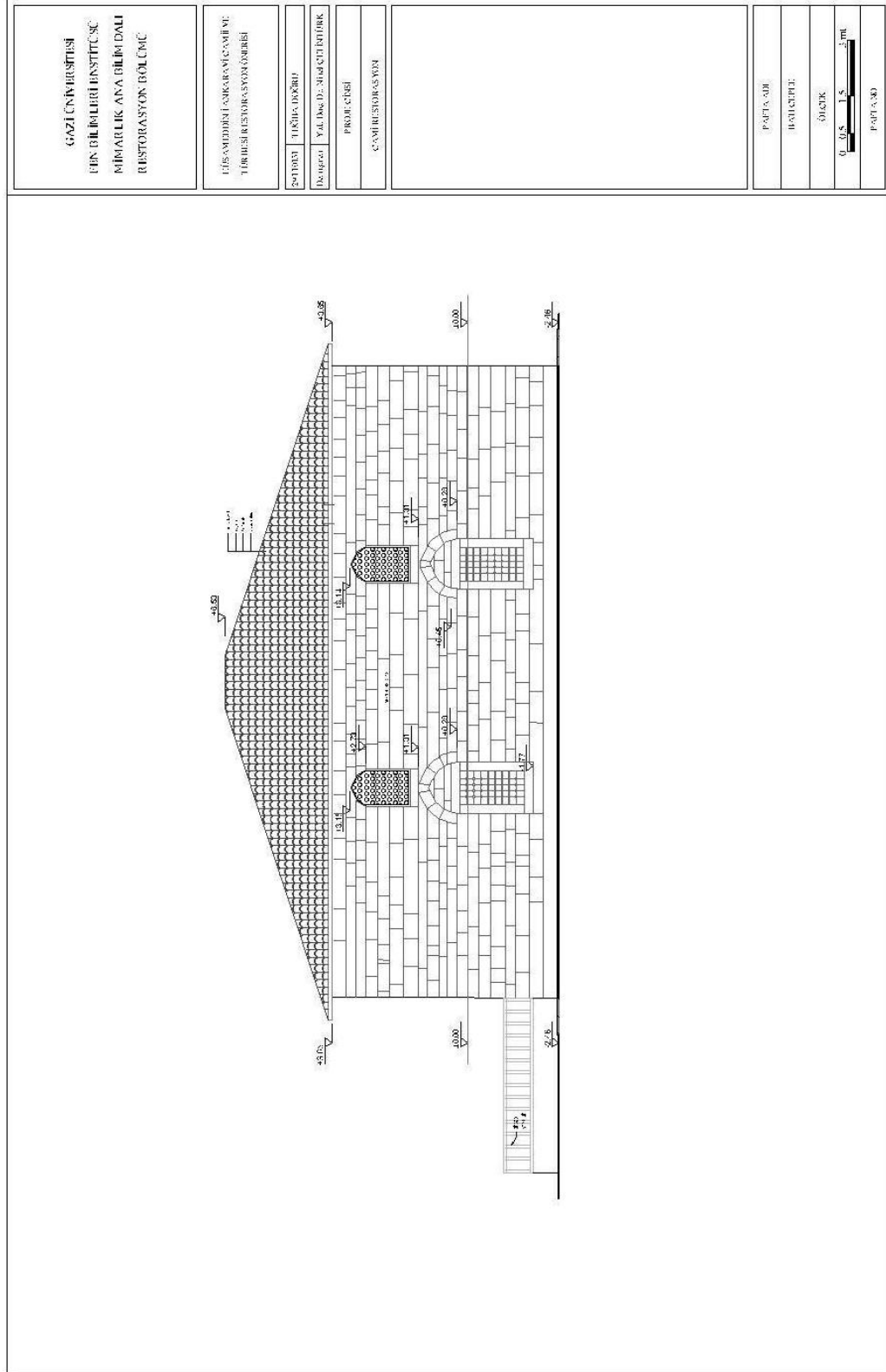
Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

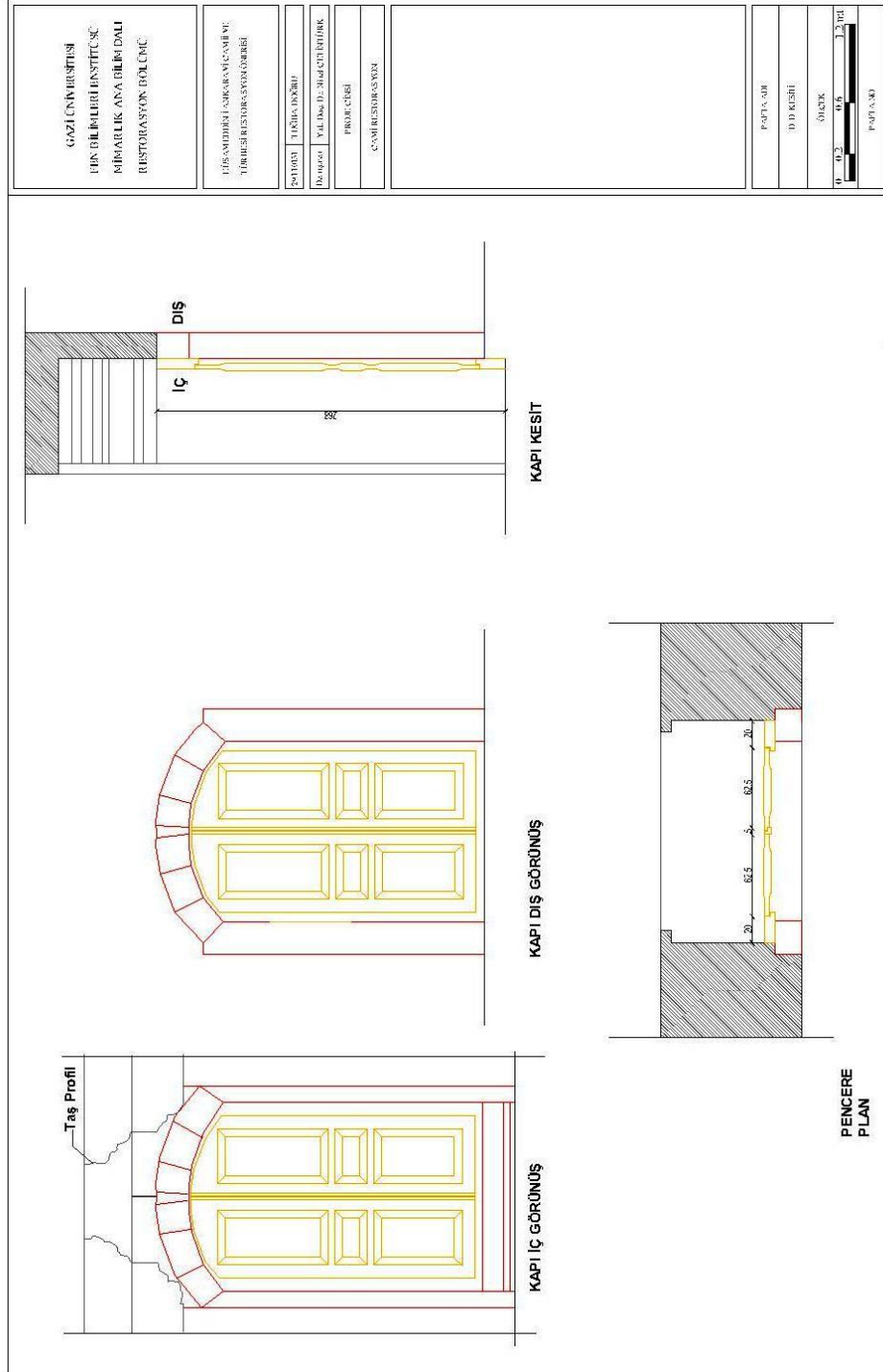

Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

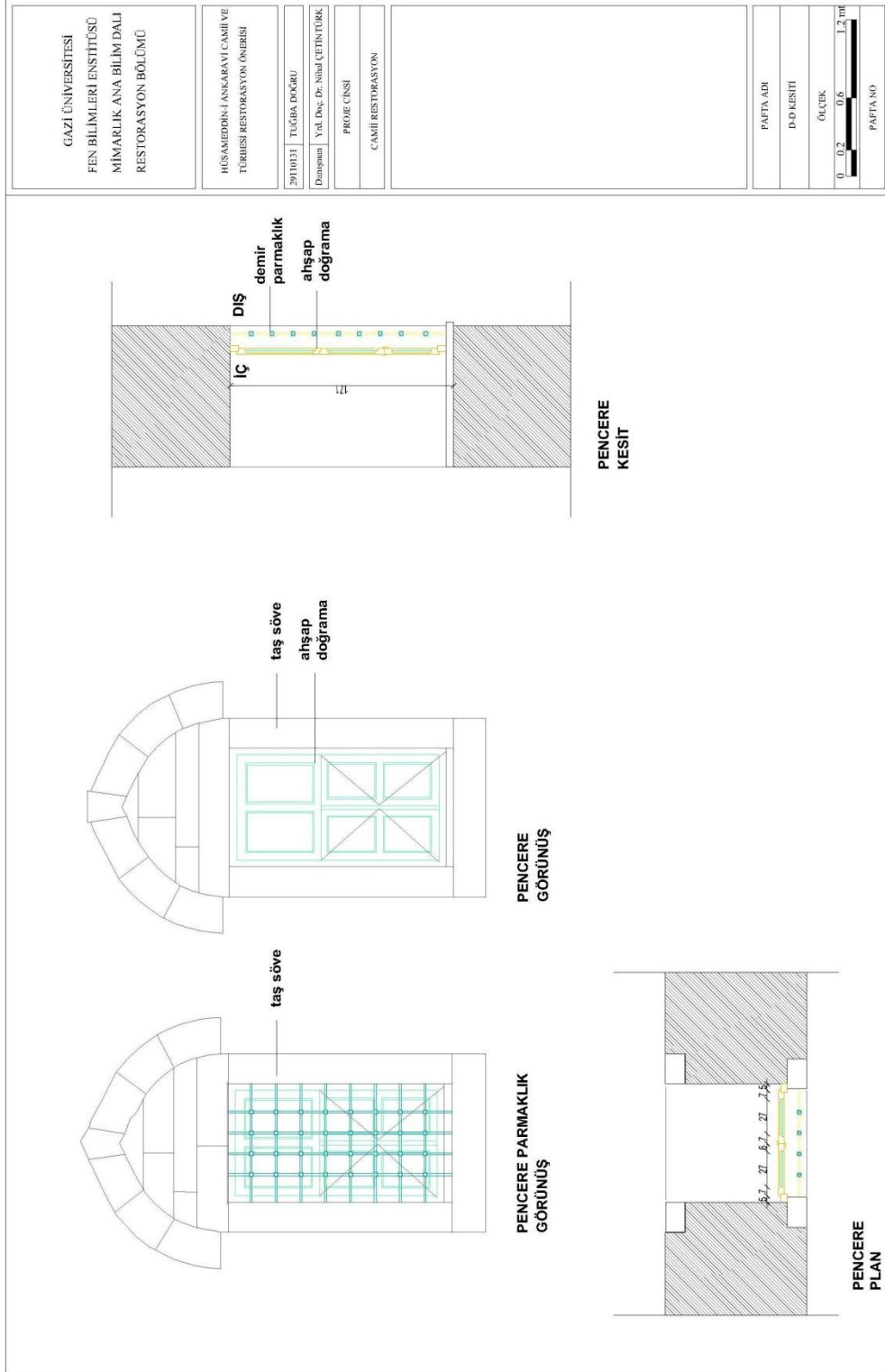
Şekil 6.24. Hüsameddin-i Ankaravi Camii restorasyon batı cephesi

Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

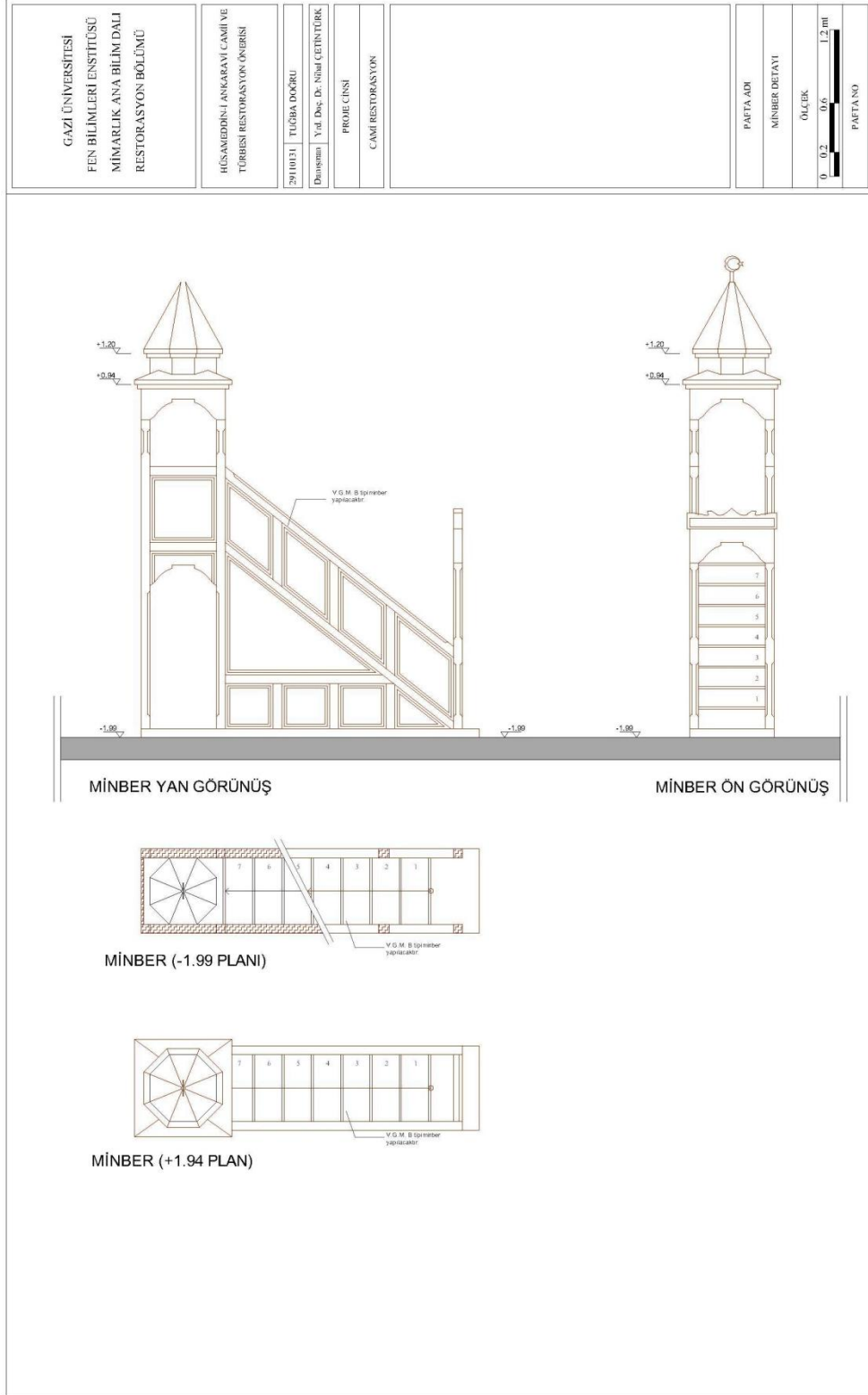
Şekil 6.25. Hüsameddin-i Ankaravi Camii restorasyon kapı detayı

Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Şekil 6.26. Hüsameddin-i Ankaravi Camii restorasyon pencere detayı

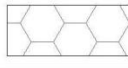
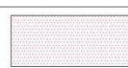
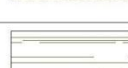
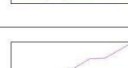
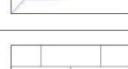
Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Şekil 6.26. Hüsamedddin-i Ankaravi Camii restorasyon pencere detayı

Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi Müdahale Gösterimleri

	M-G1	Yok olan beden duvarları projede belirtilen kota kadar kesme taş +moloz taş+ kesme taş duvar olarak tamamlanacaktır.
	M-G2	Mevcut beton dam kaldırılarak yerine ahşap oturtmalı alaturka kiremit kaplı çatı yapılacaktır.
	M-G3	Mevcut beton şap döşeme kaldırılarak yerine tuğla döşeme yapılacaktır.
	M-G4	Çinko yağmur oluğu ve yağmur suyu iniş borusu yapılacaktır.
	M-G5	Geçme tipli demir parmaklıklar sökülerek yerine lokma tipli demir parmaklık yapılacaktır.
	M-G6	Sac malzemeden olan kapı ökülerek yerine ahşap doğramalı kapı yapılacaktır.
	M-G7	Beton denizlikler sökülerek, andezit taşından denizlik yapılacaktır.
	M-G8	Ahşap pencere doğramaları yenilenecektir.
	M-G9	Beton tavan kaldırılarak yerine çıtalı ahşap tavan kaplaması yapılacaktır.
	M-G10	İç cephede taş yüzeydeki badana kalıntıları ile dış cephedeki bitkilenmeler kıl fırça ile temizlenecektir.
	M-G11	İç cephede taş yüzeydeki pas lekesi fosforik asit kullanılarak temizlenecektir..
	M-G12	Taşlarda çimento katkılı harçlı kaplama malzemesi özgün yapıya zarar vermeden sökülecektir.
	M-G13	Risk oluşturmayan ve kılcal yüzeysel olan taşlardaki çatlaklara herhangi bir müdahale edilmeyecektir.
	M-G14	Türbe çevresine andezit taş kaplama tretuar yapılacaktır.

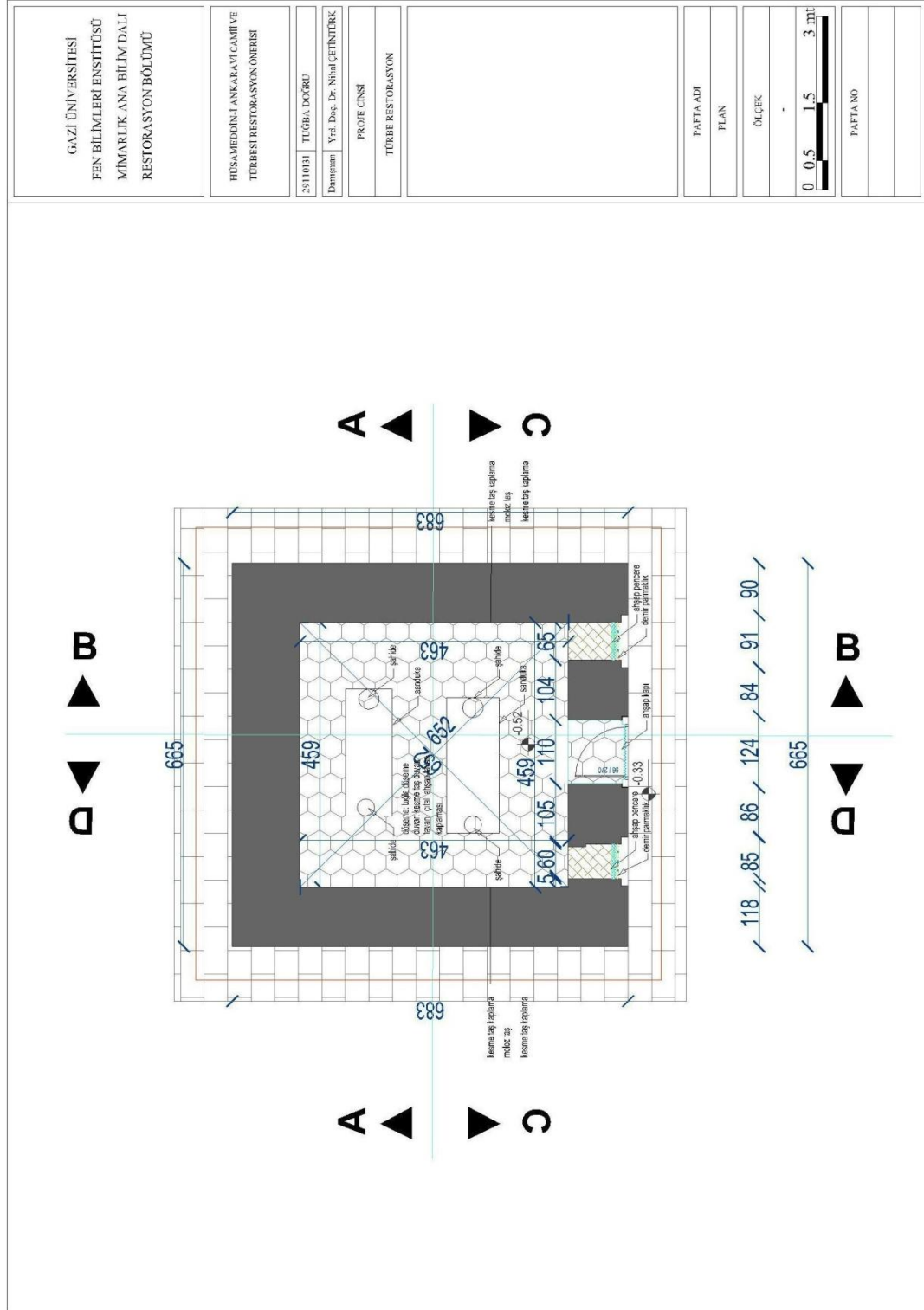
Yeni imalat ahşap elemanlarda (tavan kaplaması, giriş saçağı) Reçineli çam cinsi ahşap kullanılacaktır. Bu elemanlarda, böceklenmeye karşı; sistemde basınçlı ön koruma yada daldırma yöntemi uygulanacaktır.

İç mekandaki ahşap elemanlara gomalak cila uygulanacaktır.

Dış etkiye açık doğramalara su bazlı ahşap koruyucu sürülecektir.

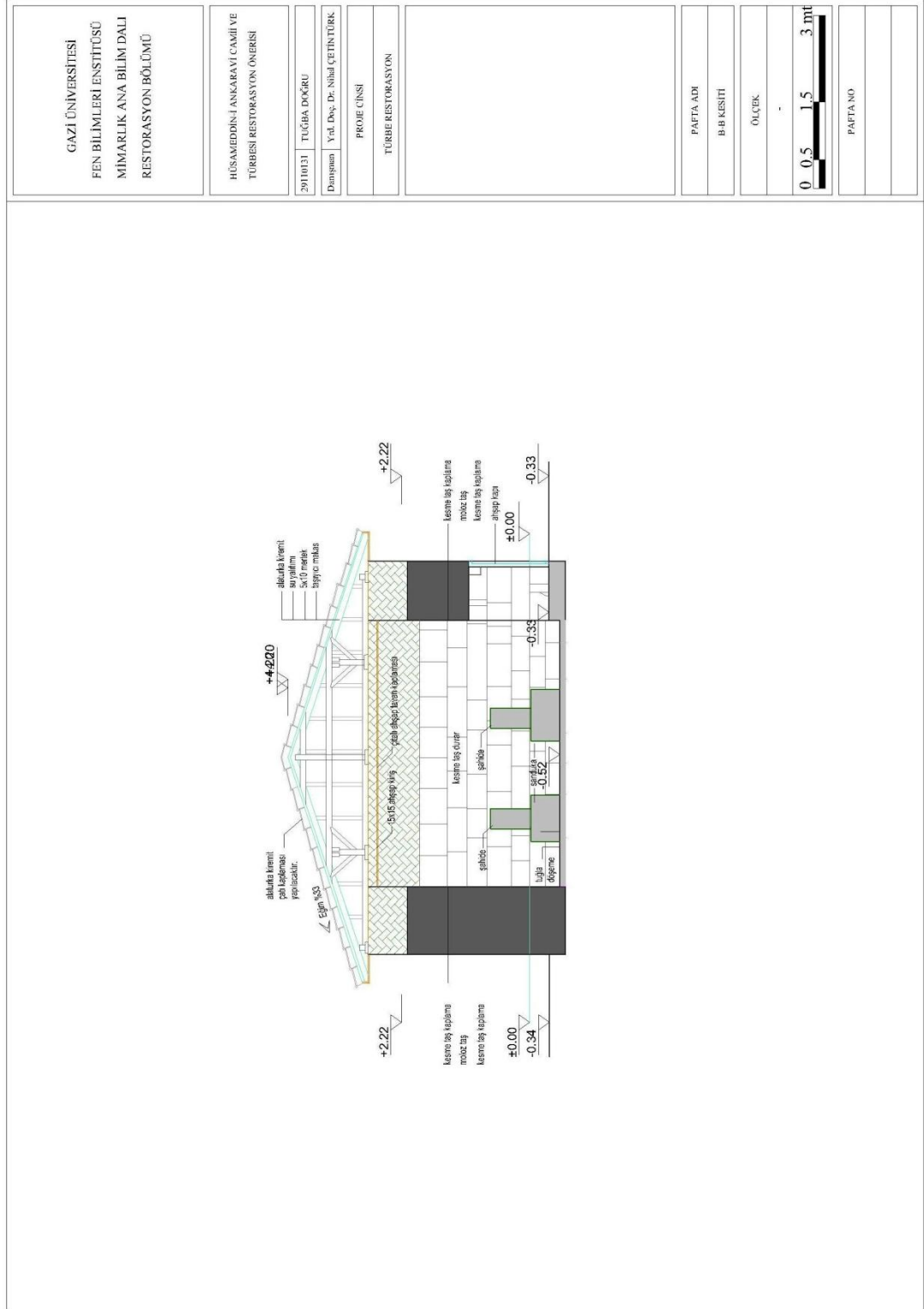
Şekil 6.27. Hüsamedddin-i Ankaravi Türbesi restorasyon müdahale lejantı

Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

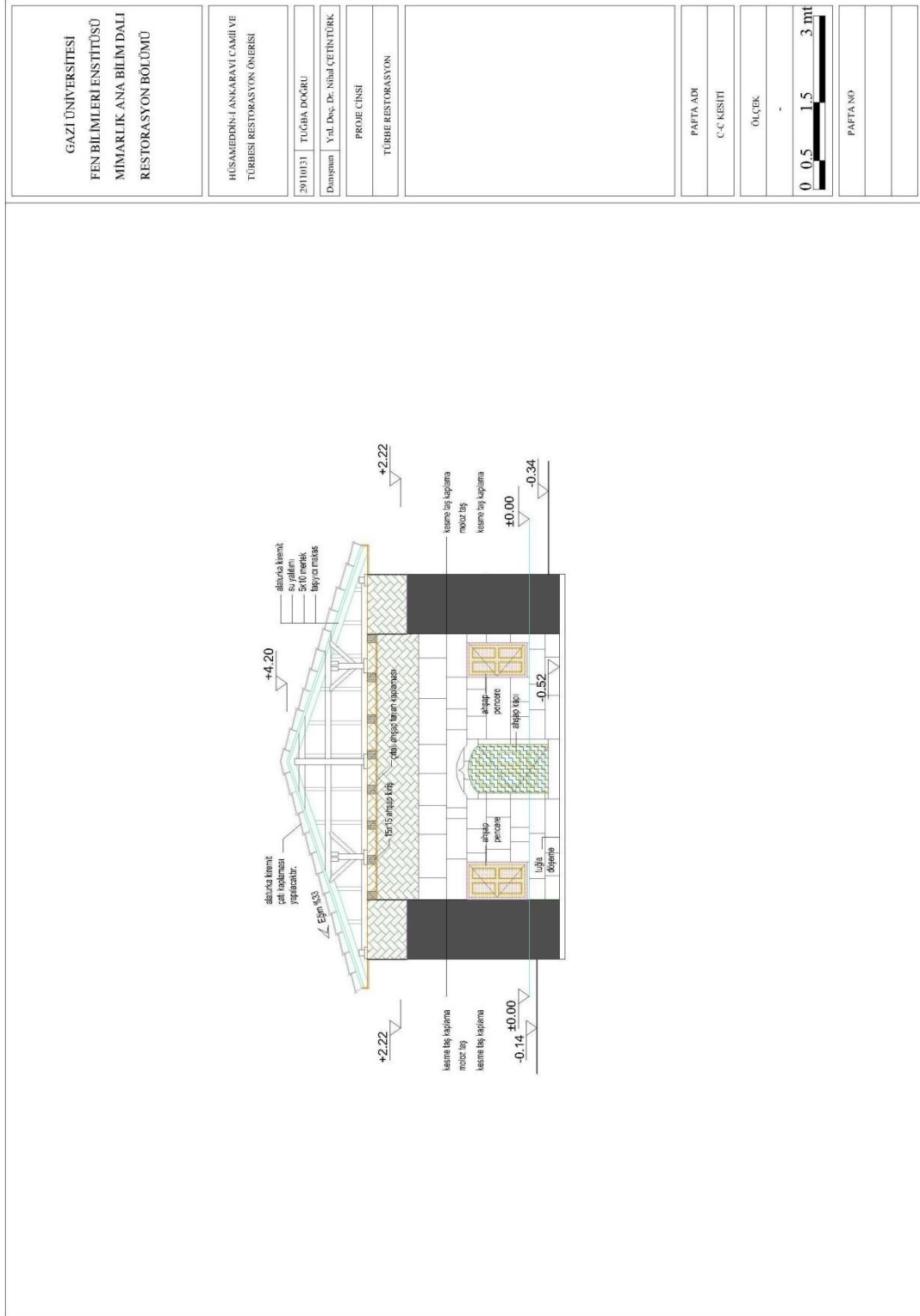
Şekil 6.27. Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi restorasyon planı

Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Şekil 6.29. Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi restorasyon B-B kesiti

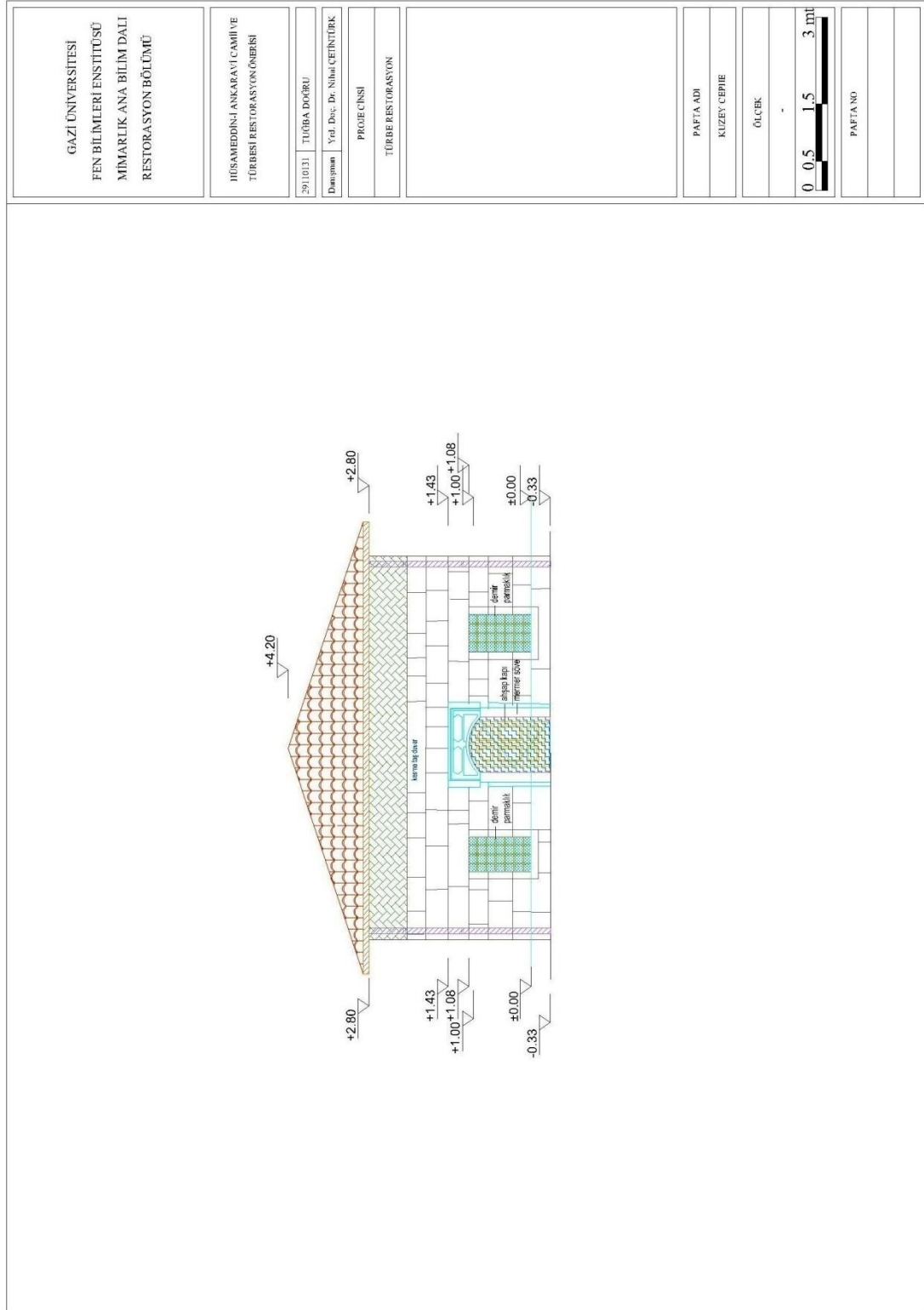
Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Şekil 6.30. Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi restorasyon C-C kesiti

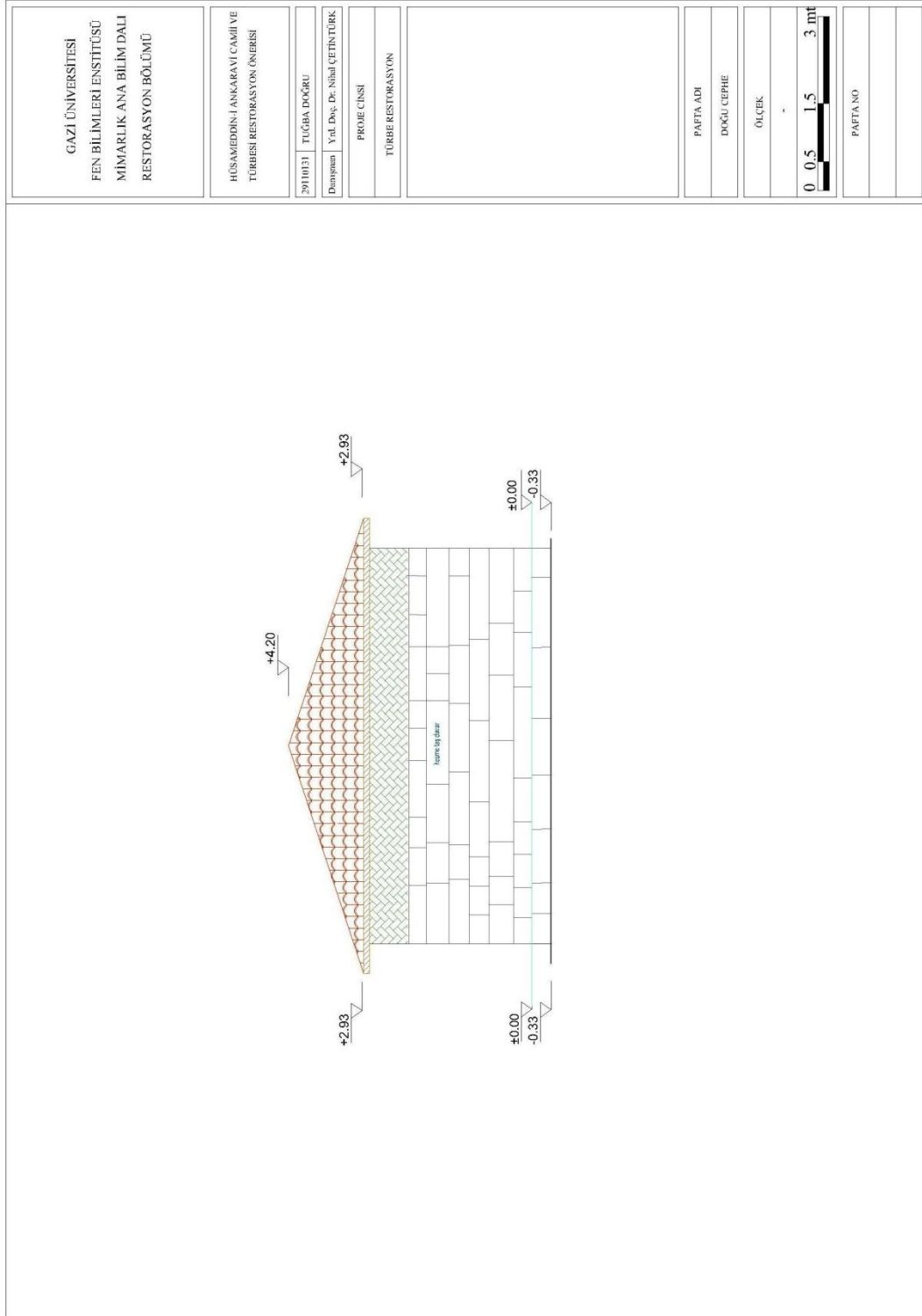
Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

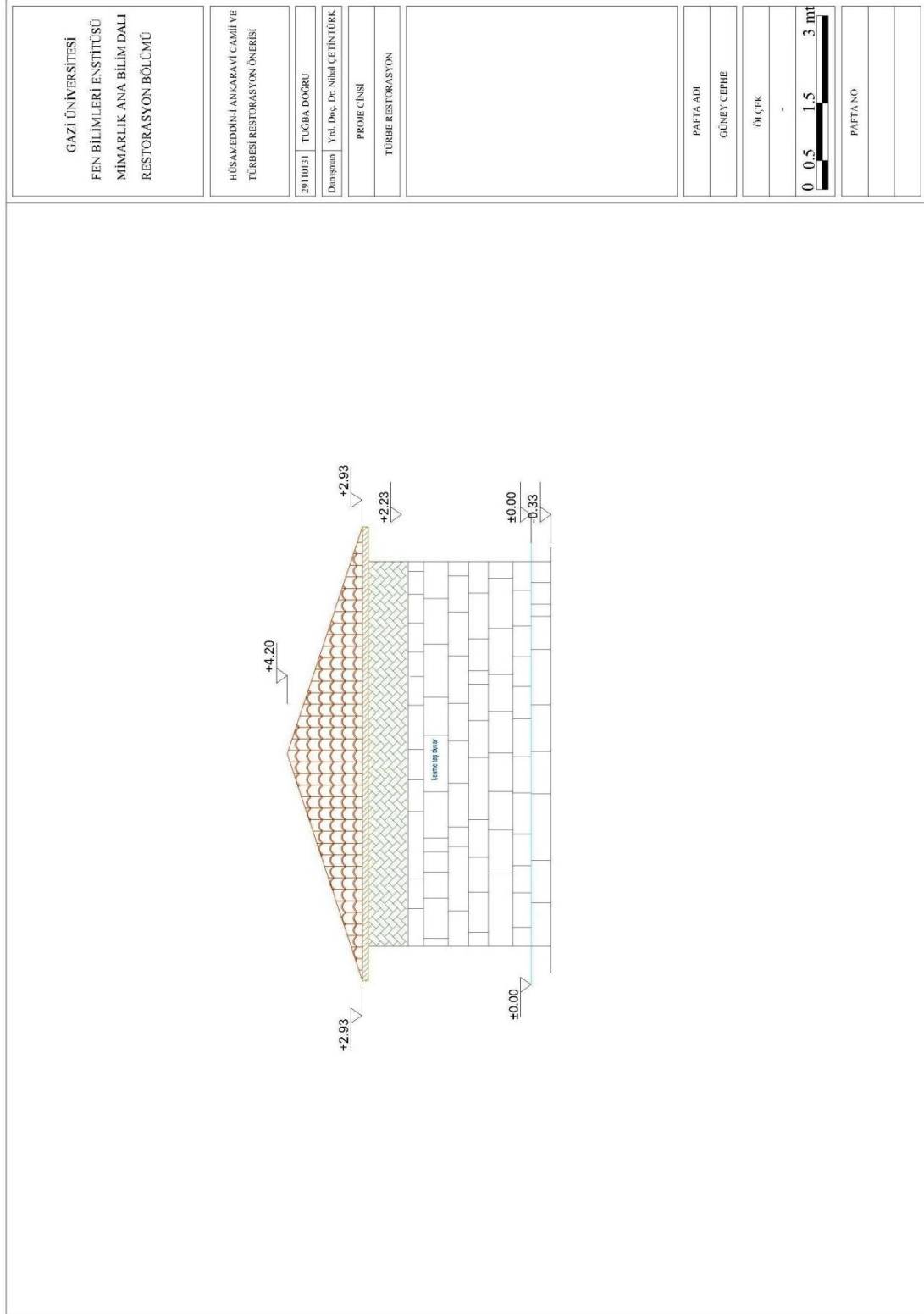
Şekil 6.32. Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi restorasyon kuzey cephesi

Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

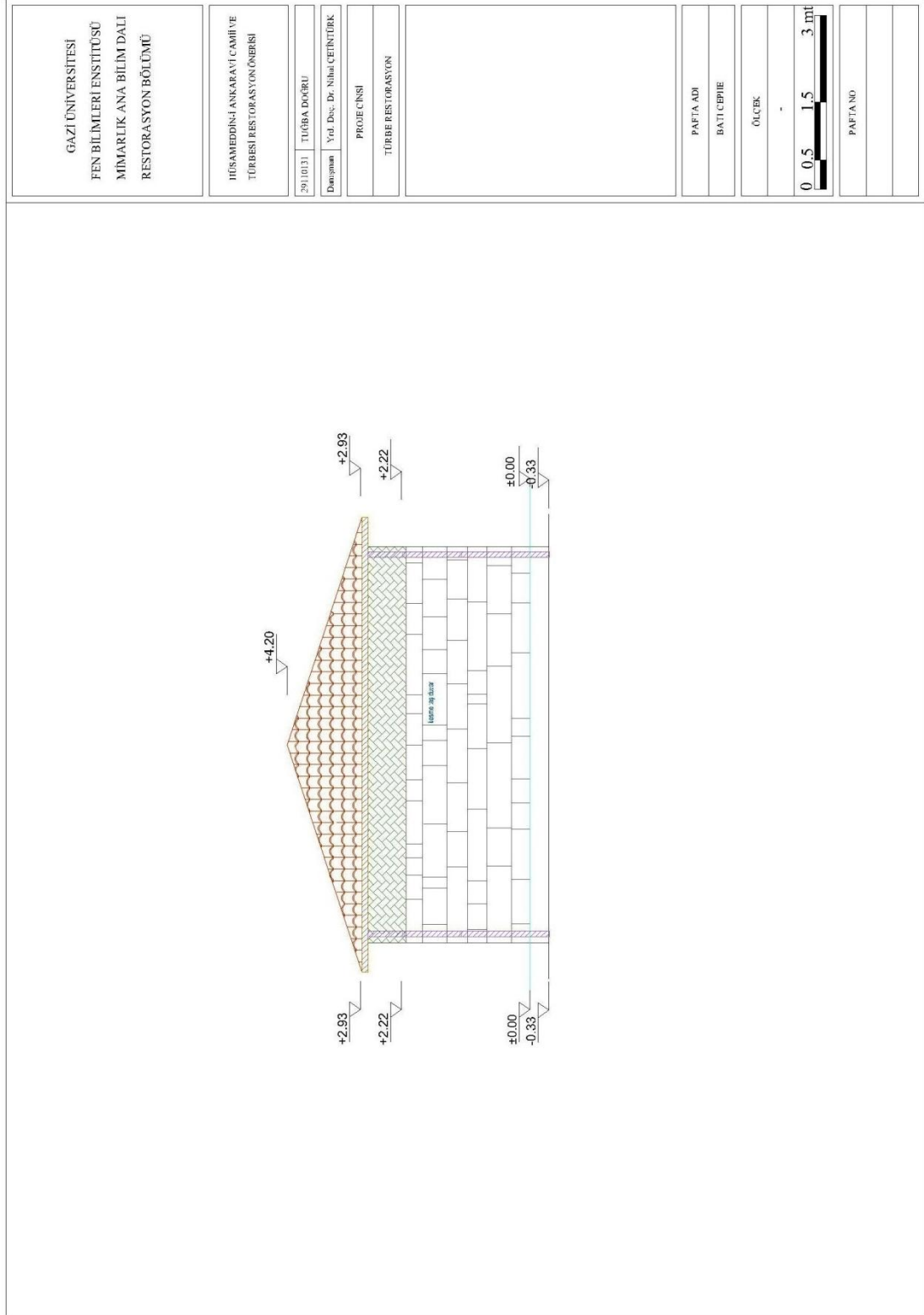
Şekil 6.33. Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi restorasyon doğu cephesi

Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

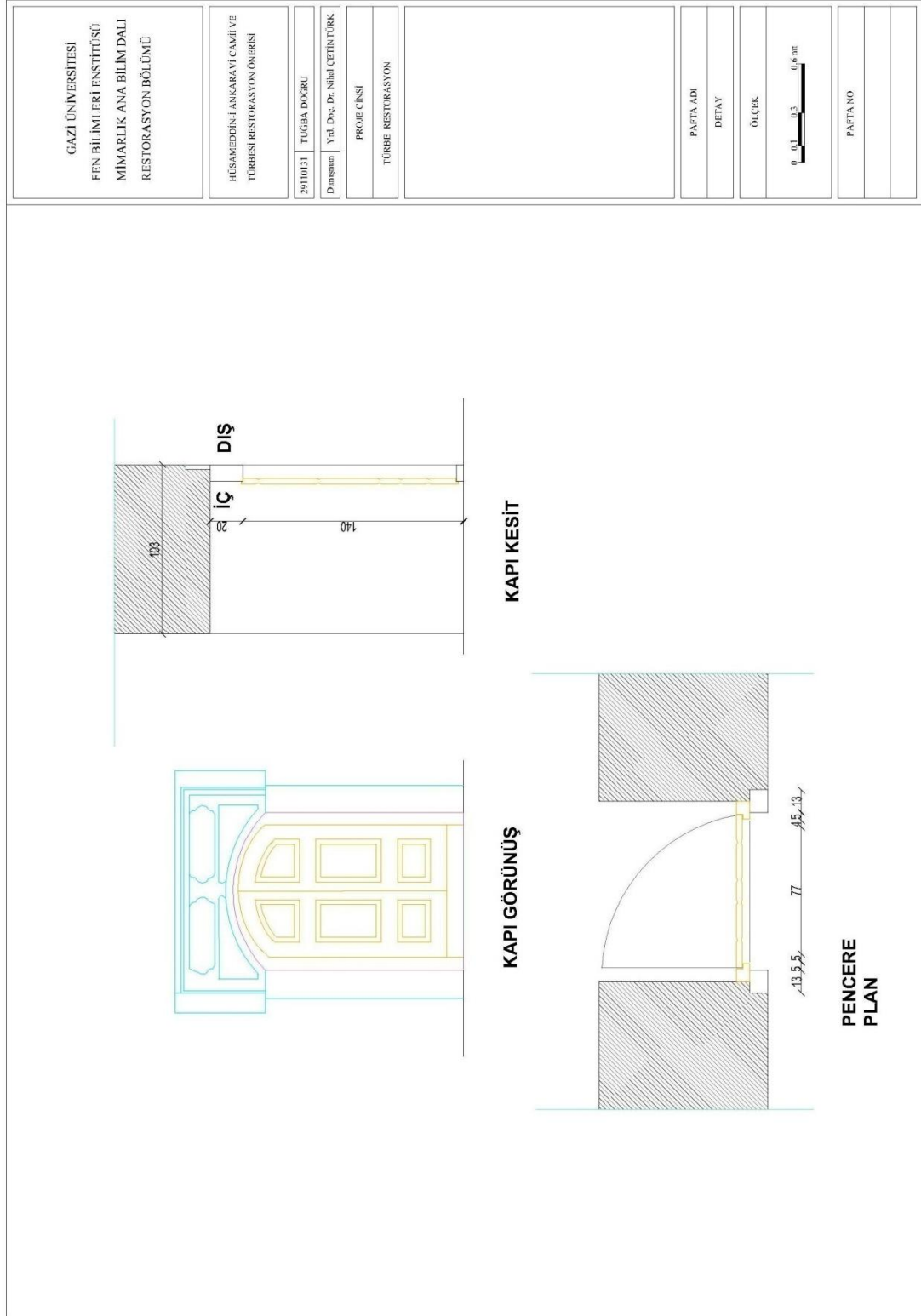
Şekil 6.34. Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi restorasyon güney cephesi

Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

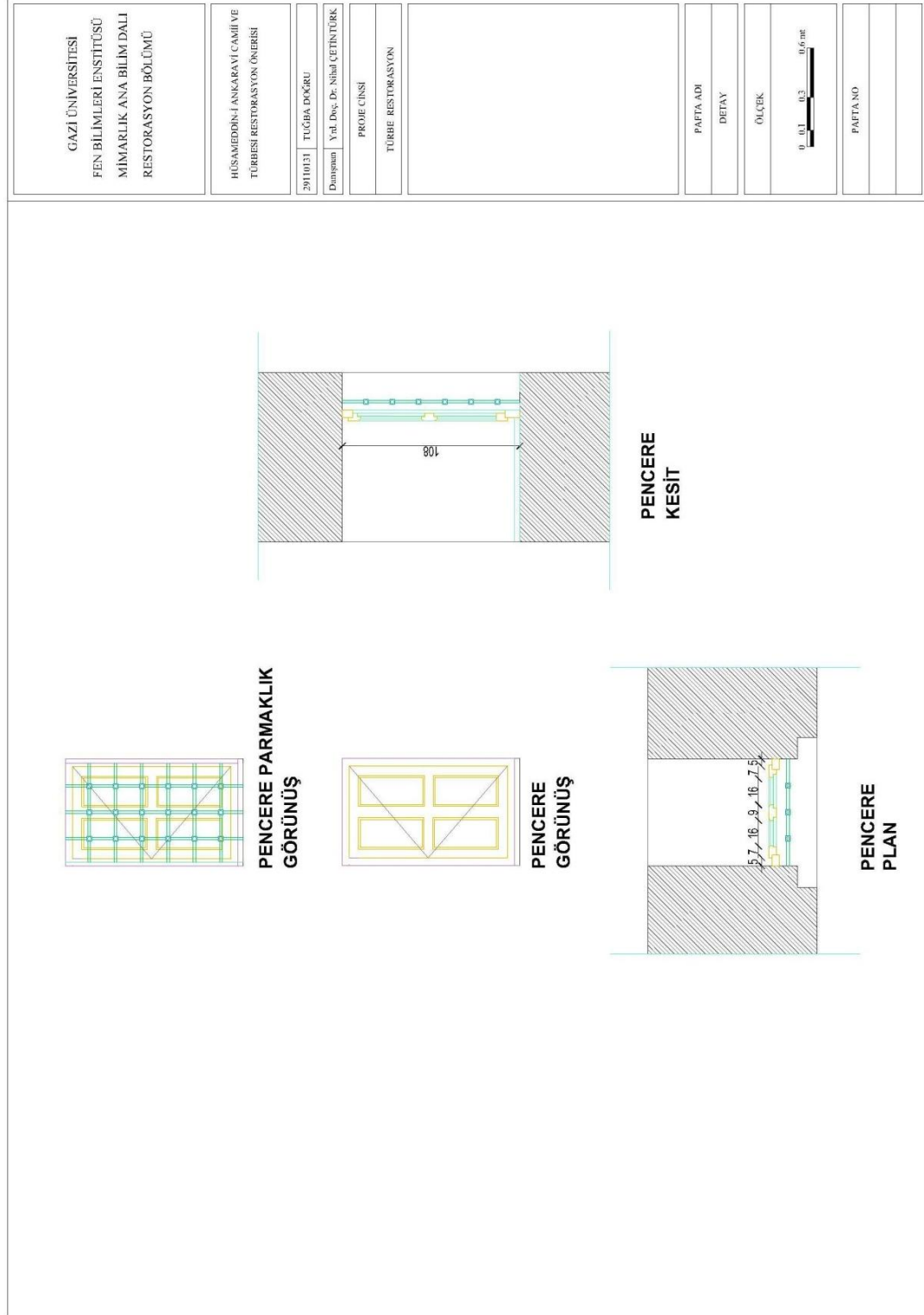
Şekil 6.35. Hüsameddin-i Ankaravi Türbesi restorasyon batı cephesi

Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Şekil 6.36. Hüsamedddin-i Ankaravi Türbesi restorasyon kapı detayı

Ek-6 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Şekil 6.37. Hüsamedddin-i Ankaravi Türbesi restorasyon pencere detayı

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Soyadı, adı : DOĞRU, Tuğba
 Uyruğu : T.C.
 Doğum tarihi ve yeri : 16.02.1983 ANKARA
 Medeni hali : Evli
 Telefon : 0 (312) 309 89 10
 Faks : 0 (312) 309 89 01
 e-mail : tugbagokdogan@gmail.com

Eğitim

Derece tarihi	Eğitim Birimi	Mezuniyet
Lisans	Gazi Üniversitesi/ Mimarlık Bölümü	2006
Lise	Karaman Anadolu Lisesi	2001

İş Deneyimi

Yıl	Yer	Görev
2008-2012	T.C. Başbakanlık Vakıflar Genel Müdürlüğü Ankara Bölge	Mimar
2006-2008	Bayındırlık İskan Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürlüğü	Mimar

Yabancı Dil

İngilizce